

MD-2012, Chișinău, str. V. Pîrcălab nr. 46
Tel.: (373 22) 27-75-51, fax: (373 22) 27-74- 71
<http://www.cca.md>

MD-2012, Кишинэу, ул. В. Пыркэлаб, №. 46
Тел.: (373 22) 27-75-51, факс: (373 22) 27-74-71
<http://www.cca.md>

RAPORT

Cu privire la monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2”, „Publika TV”, „TV 7”, „Accent TV”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „N 4”, „Realitatea TV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova), pentru perioada 30 septembrie - 09 octombrie 2016

Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor

În scopul monitorizării conținutului mediatic, în particular a emisiunilor de știri, CCA utilizează metodologia de monitorizare a mass-media, adoptată oficial la ședința CCA din 29 octombrie 2010 și discutată la seminarul desfășurat la 21-22 octombrie la Chișinău. Aceasta reprezintă preponderent o abordare cantitativă de monitorizare cu elemente calitative. Prin intermediul *indicatorilor* identificați, metodologia permite stabilirea dacă radiodifuzorii au respectat sau nu obligațiile legale, spre exemplu, în ce măsură radiodifuzorii respectă pluralismul politic. În scopul analizei cantitative a reflectării în mass-media a actorilor sau entităților relevante, *unitatea de analiză* este identificată ca parte a mesajului dedicat actorului politic sau subiectului selectat. De fapt, este volumul de timp în care se face referință la actorii politici sau aceștia apar direct în emisie. Este important să se înțeleagă modul în care este utilizat timpul/spațiul. Timp/spațiu legal nu înseamnă, în mod automat, reflectare egală. Tonalitatea reflectării și modul în care actorul politic sau entitatea respectivă este prezentat(ă) reprezintă informații importante ce completează datele referitoare la acordarea timpului. De asemenea, este important să fie analizată tonalitatea reflectării în perspectiva cazurilor particulare care prezintă actorii în lumină pozitivă sau negativă, așa cum doar faptul că o cotă parte de reflectare a actorilor a fost pozitivă sau negativă nu trebuie, în mod automat, să ducă la concluzia că instituția media respectivă este părtinitoare în favoarea sau în defavoarea unui actor. Natura relatărilor și modul în care informația a fost prezentată trebuie să fie supuse unor analize suplimentare. *Secvența de timp* legată de *actorul politic relevant* este codificată în conformitate cu următoarele variabile: *discursul direct-indirect* și *tonalitatea reflectării* (pozitiv, neutru, negativ). Unitățile de analiză sînt înregistrate și codificate separat cu variabilele selectate. Timpul/spațiul acordat actorilor relevanți este măsurat în secunde. Activitățile de monitorizare a radiodifuzorilor sînt efectuate de o echipă de monitori, care au participat la activități de instruire în domeniul monitorizării mass-media privind procedurile și tehnicile de monitorizare. Suplimentar la abordarea cantitativă de monitorizare menționată mai sus, care produce statistici referitoare la volumul de timp acordat actorilor politici și modul în care timpul este acordat, monitorii analizează anumite segmente ale emisiunilor; în cadrul emisiunilor de știri acestea sînt subiectele de știri. Subiectele de știri sînt analizare cu referire la cerințele legale, inclusiv respectarea articolului 7 din Codul Audiovizualului.

Selectarea radiodifuzorilor și a programelor monitorizate

Prezentul raport reflectă rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1” („Mesager” – ora de difuzare 19:00); „Prime” („Primele știri” – ora de difuzare 21:00); „Canal 3” („Știrile Canal 3” – ora de difuzare 20:00); „Canal 2” („Reporter” – ora de difuzare 19:00); „Publika TV” („NEWS PUBLIKA” – ora de difuzare 19:00); „TV 7” („Știri” – ora de difuzare 17:30); „Accent TV” („Accent info” – ora de difuzare 20:00); „PRO TV CHIȘINĂU” („Știrile Pro TV” – ora de difuzare 20:00); „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00); „N 4” („Obiectiv” – ora de difuzare 19:00); „Realitatea TV” („Știrile Realitatea” – ora de difuzare 20:00); „Ren Moldova” („Новости 24 Молдова” – ora de difuzare 20:00) și „RTR Moldova” („BECTИ MOLDOVA” – ora de difuzare 19:45).

Perioada monitorizată

Raportul cuprinde perioada 30 septembrie – 09 octombrie 2016.

***Notă:** Lista abrevierilor:

PDM – Partidul Democrat din Moldova;

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova”;

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”;

PAS – Partidul Acțiune și Solidaritate;

CI – Candidați Independenți;

PL – Partidul Liberal;

PN – Partidul Nostru;

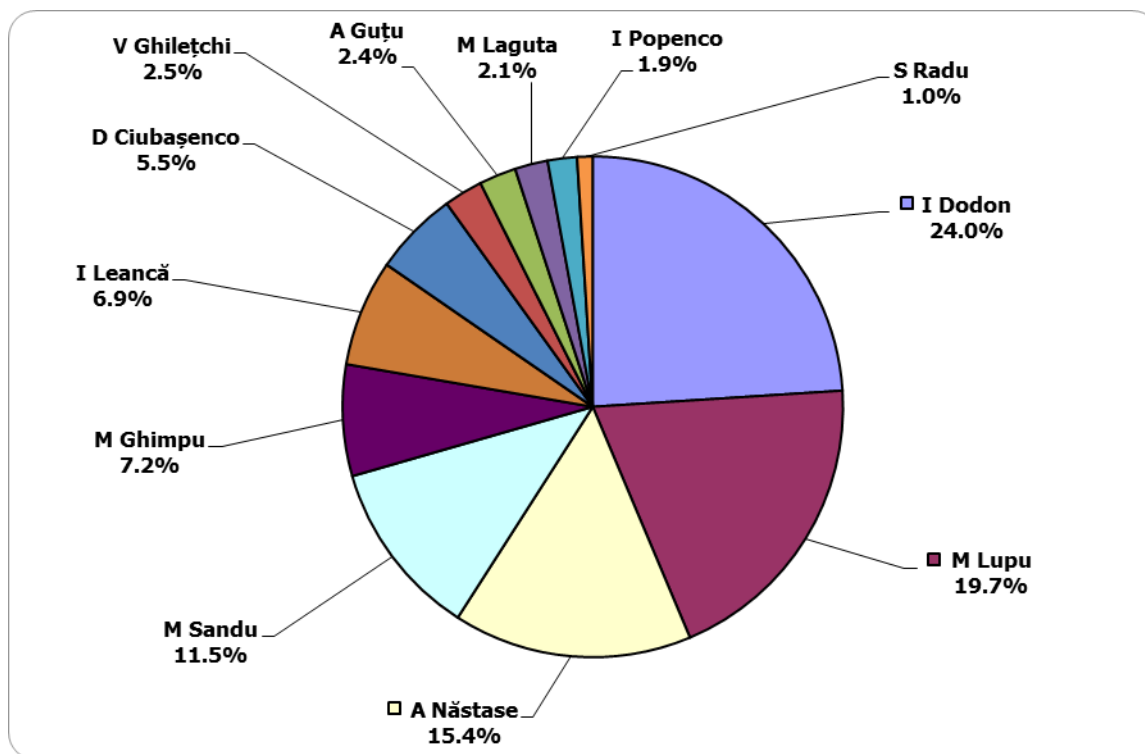
PPEM – Partidul Popular European din Moldova;

MR – Mișcarea Social-Politică „Ravnopravie”;

PPD – Partidul Politic „Dreapta”.

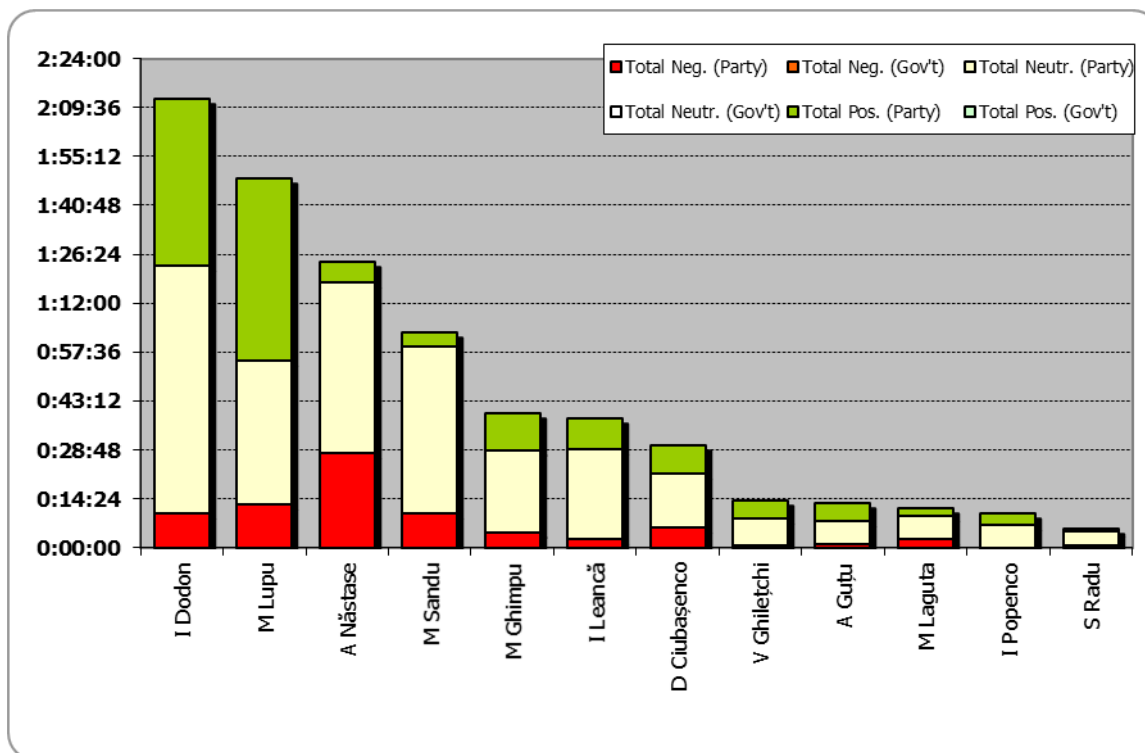
În perioada de raport 30 septembrie – 09 octombrie 2016, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 478 materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (83 subiecte), „Jurnal TV” (63 de subiecte), „NTV Moldova” (41 de subiecte), „RTR Moldova” (39 de subiecte), „Canal 2” (38 de subiecte), „Publika” (36 de subiecte), „Prime” (35 de subiecte), „Canal 3” (32 de subiecte), PRO TV CHIȘINĂU” (30 de subiecte), „Moldova - 1” (23 de subiecte), „TV 7” (18 de subiecte), „Ren Moldova” (9 de subiecte) și „N 4” (3 de subiecte).

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

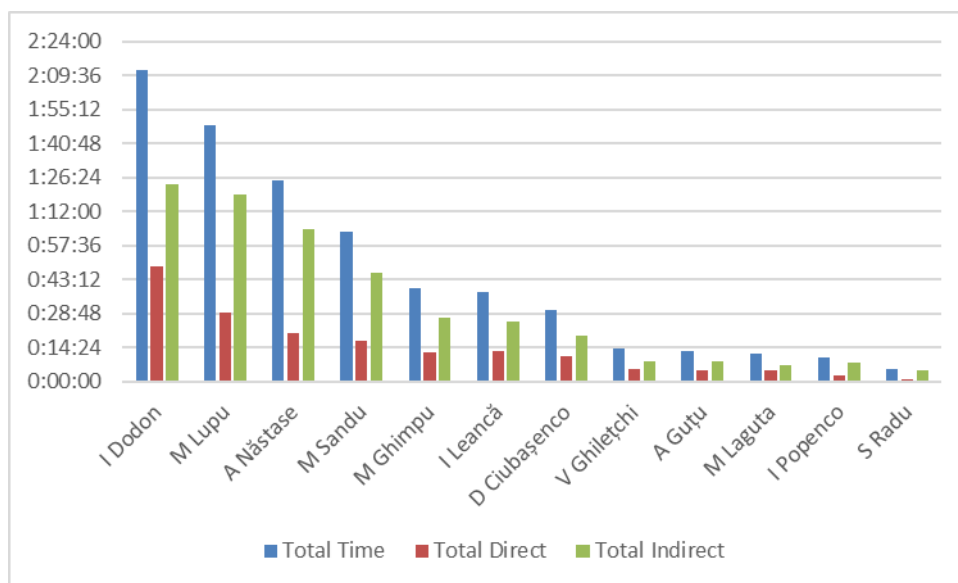
În perioada de referință, rezultatele monitorizării au atestat că cel mai mediatizat candidat electoral la alegerile prezidențiale a fost I. Dodon – cu 24%, urmat de M. Lupu și A. Năstase, cu 19,7% și, respectiv, 15,4%. Candidatul PAS, M. Sandu, a fost reflectată în volum de 11,5%, M. Ghimpu – 7,2%, I. Leancă – 6,9%. Cu 5,5% a fost prezentat candidatul PN, D. Ciubașenco, fiind urmat de V. Ghilețchi, cu 2,5%. A. Guțu a obținut – 2,4%, M. Laguta – 2,1%, iar I. Popenco a acumulat 1,9%.

Conotația reflectării:

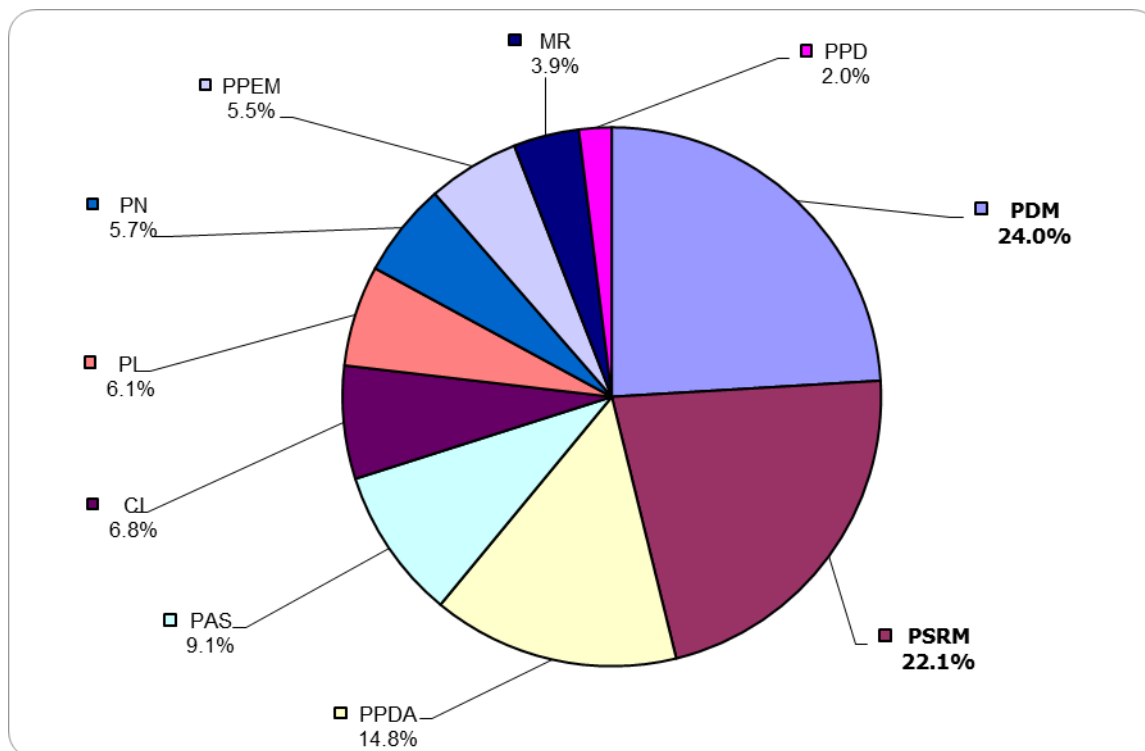
Din volumul total de timp, cel mai mediatizat candidat electoral a fost I. Dodon, care a beneficiat de un timp total de 2 ore 12 min. 14 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 49 min. 25 sec., și negativă – 10 min. 08 sec., fiind urmat de M. Lupu, cu un timp total de 1 oră 48 min. 35 sec., dintre care 53 min. 35 sec. – pozitiv, și 12 min. 35 sec. – negativ. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 1 oră 25 min. 05 sec., dintre care pozitiv – 6 min. 05 sec., negativ – 28 min. 05 sec., iar M. Sandu a fost reflectată în volum de 1 oră 3 min. 15 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 3 min. 54 sec., negativ – 10 min., urmată de M. Ghimpu, cu 39 min. 40 sec., dintre care 10 min. 56 sec. – pozitiv, și 4 min. 34 sec. – negativ. I. Leancă a obținut un volum total de 37 min. 57 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 8 min. 50 sec., iar negativă – 2 min. 28 sec. Timpul total obținut de D. Ciubașenco a fost de 30 min. 12 sec., dintre care cu conotație pozitivă – 8 min. 24 sec., și negativă – 5 min. 59 sec. V. Ghilețchi a beneficiat de un timp total de 13 min. 49 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 5 min. 8 sec., iar negativă – 35 sec., iar A. Guțu a beneficiat de un timp total de 13 min. 12 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 5 min. 17 sec., și negativă – 51 sec. Din volumul total de 11 min. 43 sec, M. Laguta a fost reflectată pozitiv – 2 min. 20 sec., iar negativ – 2 min. 35 sec. I. Popenco a avut o prezență în volum de 10 min. 26 sec., dintre care 3 min. 26 sec. – pozitiv, 2 sec. – negativ, urmată de S. Radu, cu un volum total de timp de 5 min. 32 sec., dintre care pozitiv – 37 sec., negativ – 47 sec.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

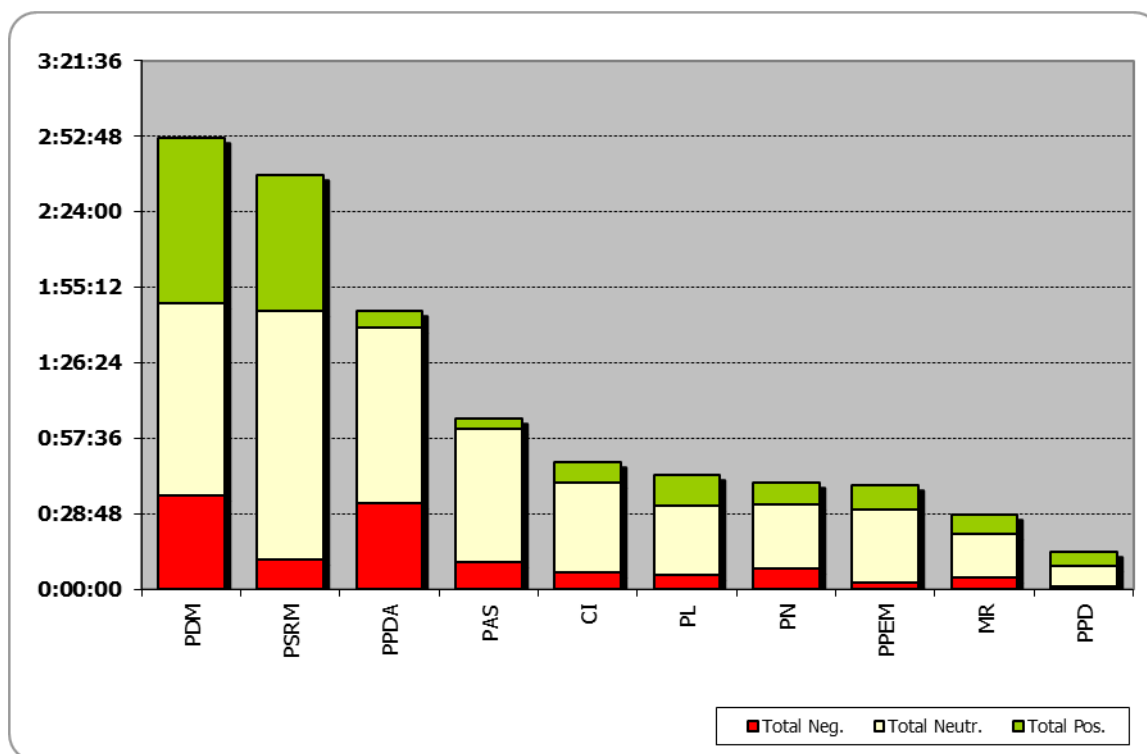
Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	2:12:14	0:48:46	1:23:28
M Lupu	1:48:35	0:29:04	1:19:31
A Năstase	1:25:05	0:20:26	1:04:39
M Sandu	1:03:15	0:17:19	0:45:56
M Ghimpu	0:39:40	0:12:22	0:27:18
I Leancă	0:37:57	0:12:45	0:25:12
D Ciubașenco	0:30:12	0:10:31	0:19:41
V Ghilețchi	0:13:49	0:05:08	0:08:41
A Guțu	0:13:12	0:04:46	0:08:26
M Laguta	0:11:43	0:04:37	0:07:06
I Popenco	0:10:26	0:02:32	0:07:54
S Radu	0:05:32	0:00:47	0:04:45

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

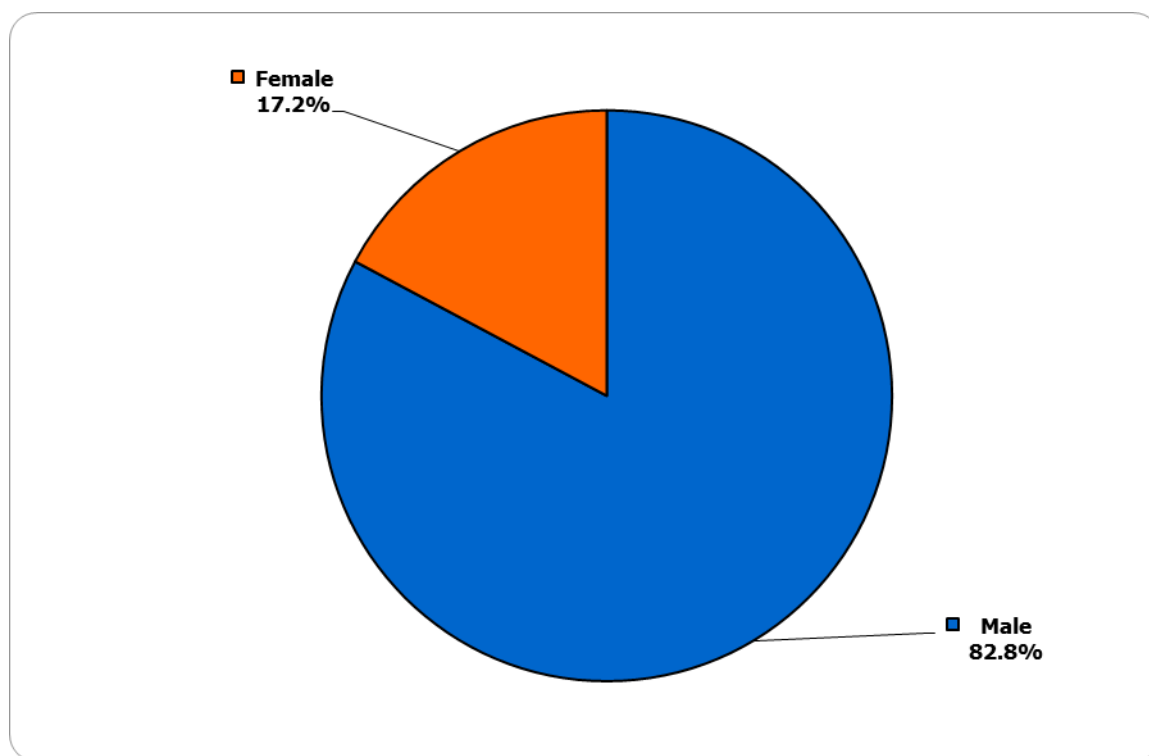
În perioada de raport au fost mediatizate doar partidele politice ale căror candidați electorali participă la cursa prezidențială. Astfel, cel mai mediatizat partid politic a fost PDM – 24%, urmat de PSRM – 22,1%. PPDA a fost reflectat în volum de 14,8%, PAS – 9,1%, iar Candidații Independenți – cu 6,8%. PL a avut o prezență de 6,1%, PN – 5,7%, PPEM – 5,5%, MR – 3,9%, iar PPD – 2%.

Conotația reflectării:

În cadrul buletinelor informative, candidații electorali au fost mediatizați, în general, neutru, unii fiind reflectați atât pozitiv, cât și negativ. Așadar, PDM, din volumul total de timp de 2 ore 51 min. 55 sec., a avut o conotație negativă pe parcursul a 35 min. 29 sec., iar pozitivă – 1 oră 2 min. 46 sec., fiind urmat de PSRM, cu 2 ore 38 min. 02 sec., dintre care cu conotație pozitivă – 51 min. 52 sec., iar negativă – 11 min. 18 sec. Timpul total al PPDA a constituit 1 oră 46 min. 00 sec., dintre care 6 min. 10 sec. a fost reflectat pozitiv, iar 32 min. 40 sec. – negativ. PAS, din volumul total de timp de 1 oră 05 min. 03 sec., a obținut o conotație negativă de 10 min. 03 sec., iar pozitivă – de 3 min. 54 sec. Timpul total oferit CI a fost de 48 min. 31 sec., fiind reflectați într-o conotație negativă 6 min. 25 sec., și pozitivă – 8 min. 5 sec. PL a acumulat 43 min. 16 sec., dintre care pozitiv – 11 min. 33 sec., iar negativ – 5 min. 31 sec. PN, din totalul de 40 min. 33 sec., a avut o conotație negativă pe parcursul a 7 min. 35 sec., iar pozitivă – 8 min. 24 sec., urmat de PPEM, cu 39 min. 22 sec., dintre care cu o conotație negativă – 2 min. 28 sec., iar pozitivă – 8 min. 50 sec. MR a fost reflectat în conotație negativă în volum de 4 min. 12 sec., iar pozitivă – în volum de 7 min. 14 sec., dintr-un total de 28 min. 13 sec. PPD a avut o prezență de 14 min., dintre care 5 min. 17 sec. – pozitiv, iar 1 min. 1 sec. – negativ.

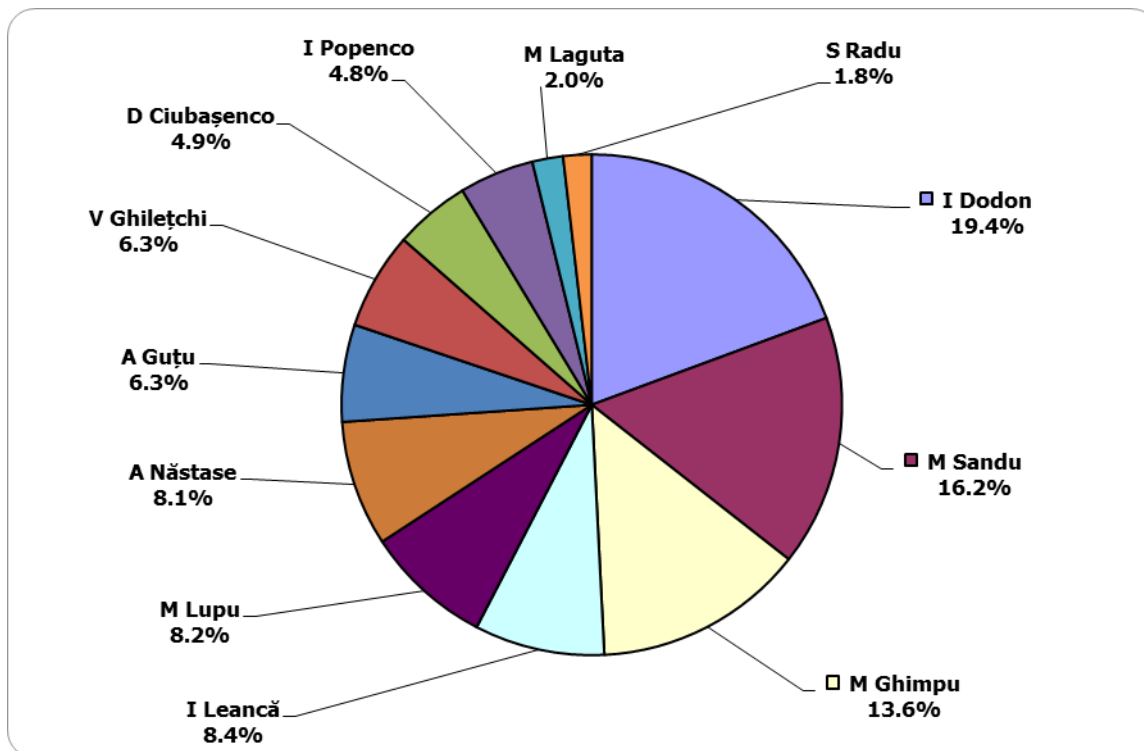
Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de referință, partea dominantă a reflectării la categoria gender a constituit-o cea a bărbaților – cu 82,8%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 17,2%.

Moldova-1

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

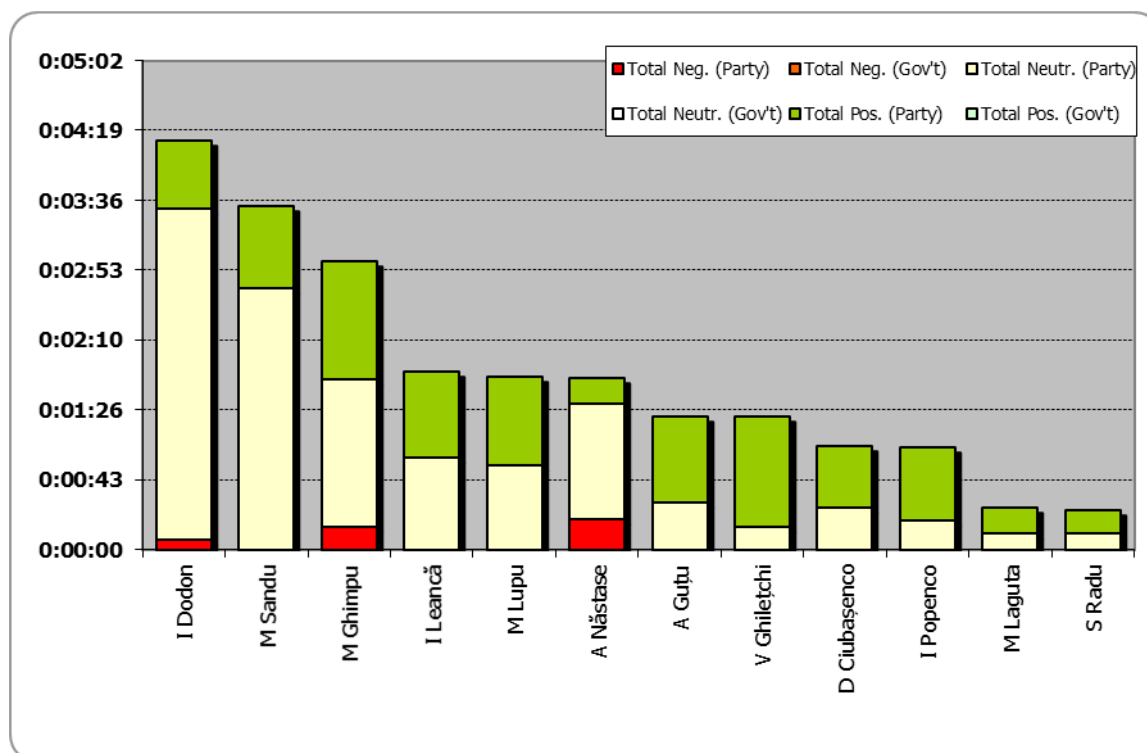

În cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, cel mai mediatizat candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova a fost I. Dodon – 19,4%, urmat de M. Sandu, cu 16,2%. Candidatul PL, M. Ghimpu, a fost reflectat în volum de 13,6%, I. Leancă – 8,4%, M. Lupu – 8,2%, iar A. Năstase a fost mediatizat în volum de 8,1%. Cu același volum procentual de 6,3 la sută s-au evidențiat A. Guțu și V. Ghilețchi. Aproximativ același volum procentual a obținut D. Ciubașenco – 4,9 la sută și I. Popenco – 4,8 la sută. M. Laguta a fost mediatizată în volum de 2%, iar S. Radu, în volum de 1,8%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon	4 min. 13 sec.	42 sec.	3 min. 25 sec.	6 sec.
M. Sandu	3 min. 32 sec.	50 sec.	2 min. 42 sec.	0
M. Ghimpu	2 min. 58 sec.	1 min. 13 sec.	1 min. 31 sec.	14 sec.
I. Leancă	1 min. 50 sec.	53 sec.	57 sec.	0
M. Lupu	1 min. 47 sec.	55 sec.	52 sec.	0
A. Năstase	1 min. 46 sec.	16 sec.	1 min. 11 sec.	19 sec.
A. Guțu	1 min. 22 sec.	53 sec.	29 sec.	0
V. Ghilețchi	1 min. 22 sec.	1 min. 08 sec.	14 sec.	0
D. Ciubașenco	1 min. 04 sec.	38 sec.	26 sec.	0
I. Popenco	1 min. 03 sec.	45 sec.	18 sec.	0
M. Laguta	26 sec.	16 sec.	10 sec.	0
S. Radu	24 sec.	14 sec.	10 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de către postul public de televiziune „Moldova-1”, a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Conotația pozitivă a candidaților s-a datorat subiectelor despre lansarea acestora în cursa electorală. Astfel, Marian Lupu, candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova din partea PDM, s-a evidențiat printr-o mediatizare pozitivă în cadrul subiectului despre prezentarea obiectivelor sale electorale în cadrul unui briefing, printre care, cele mai principale, sînt lupta împotriva corupției, crearea noilor instituții de învățămînt cu tehnologii moderne și atragerea investițiilor valoroase în țara noastră (30.09.2016).

Mediatizarea pozitivă a candidatului din partea PL, Mihai Ghimpu, s-a datorat subiectelor despre: Conferința internațională ce a avut loc la Chișinău la care au fost prezenți lideri liberali din sud-vestul Europei și care sprijină candidatura lui M. Ghimpu la șefia statului. Europarlamentarul Hans Van Baalen susține că se află la Chișinău pentru a da un semnal de suport Partidului Liberal și liderului acestuia, în care au încredere și care crede că pot merge înainte în Europa (01.10.2016); Lansarea oficială în campania prezidențială Mihai Ghimpu a organizat-o la Iași, prezentînd în cadrul unui briefing obiectivele primordiale propuse (02.10.2016). Conotația negativă a reflectării pentru candidatul din partea PL, Mihai Ghimpu, s-a datorat subiectului din 06.10.2016, despre reacția lui Mihai Ghimpu la acuzațiile liderului comuniștilor, după ce V. Voronin a sesizat CEC-ul pentru faptul că liderul PL, candidat la funcția de președinte, ar fi încălcat Constituția din considerentul aspirațiilor unioniste din programul său electoral. În replică, M. Ghimpu declară că motivul invocat de Voronin este nefondat și lipsit de argument. Totodată, potrivit lui Ghimpu, în cazul în care Igor Dodon ajunge președinte vom pierde acordul cu UE, vom pierde libera circulație. Prezentatorul menționează că solicitat de „Moldova-1” să comenteze declarațiile lui Mihai Ghimpu, Igor Dodon nu a fost de găsit. În schimb, colegul său de partid Vlad Bătrîncea a scris pe o rețea de socializare că „Ghimpu trebuie să fie scos din cursa electorală din considerentul că s-a lansat în campania electorală într-o altă țară, iar aceasta contravine Constituției Republicii Moldova”.

De o reflectare evident pozitivă a beneficiat și Iurie Leancă, candidat din partea PPEM, în cadrul subiectului din 01.10.2016, despre lansarea sa oficială în cursa prezidențială. În cadrul briefingului organizat cu această ocazie, Iurie Leancă și-a prezentat obiectivele sale, declarînd că dacă va ajunge președinte va face totul ca Republica Moldova să-și mențină vectorul european și

chiar din prima zi de mandat va începe aplicarea planului său de modernizare a țării. Totodată, acesta își propune și pedepsirea celor implicați în furtul miliardului din sistemul bancar, dar și restituirea banilor.

Și candidatul din partea PN, Dumitru Ciubașenco, a avut o prezență pozitivă în subiectul din 30.09.2016, despre lansarea sa oficială în prezidențiale. În cadrul briefingului organizat, acesta a declarat că prioritatea nr.1 este dizolvarea actualului Parlament, dar și declanșarea alegerilor anticipate. De asemenea, Dumitru Ciubașenco își propune să elaboreze o nouă Constituție.

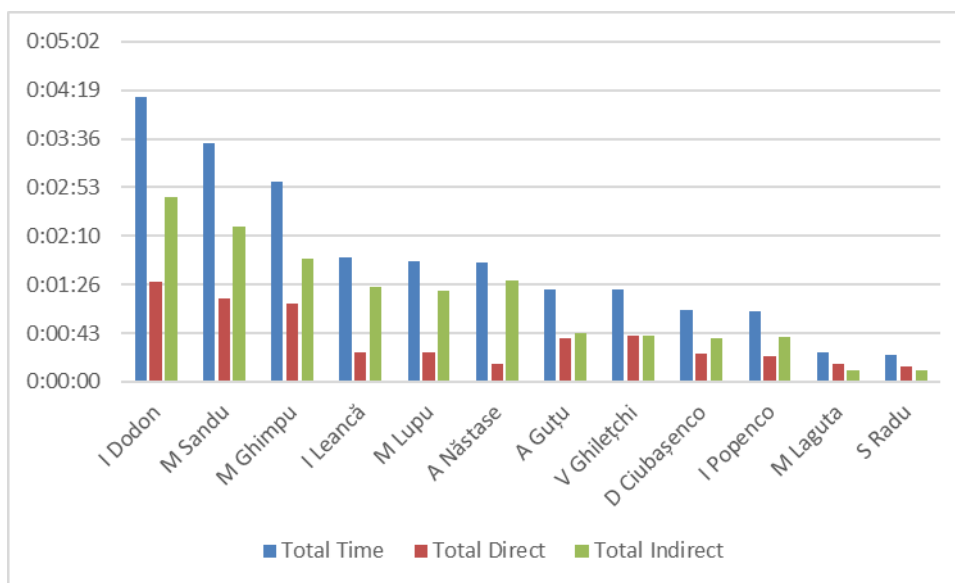
Mediatizarea pozitivă a Inei Popenco, înaintată în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea MR, s-a datorat subiectului din 03.10.2016, despre lansarea sa oficială în campania electorală. Ina Popenco a declarat că programul ei se bazează pe realizările și experiența or. Orhei, care pot fi extinse în întreaga țară, iar platforma electorală se concentrează pe rezolvarea problemelor sociale ale populației. Totodată, Popenco a remarcat faptul că are ca scop stoparea procesului de optimizare a școlilor, creșterea pensiilor etc.

Candidatul la fotoliul de Președinte al Republicii Moldova din partea PAS, Maia Sandu, a primit o nuanțare pozitivă, de asemenea, în cadrul subiectului din 05.10.2016, despre lansarea sa în cursa electorală și prezentarea obiectivelor sale primordiale. Reportajul se referă la încheierea unui contract social între candidatul din partea PAS, Maia Sandu, și locuitorii or. Hîncești, prin care urmează să îndeplinească anumite obligații în cazul în care va deveni președinte. Sînt difuzate secvențe video în care M. Sandu, însoțită de unii membri din partid, semnează contractul cu locuitorii or. Hîncești. În discursul său, aceasta declară următoarele: *„M-am făcut vocea nevoilor și durerilor dumneavoastră și mi-am asumat lupta pentru a găsi soluții pentru problemele din fiecare casă. Aș fi bucuroasă dacă toți candidații la Președinție vor semna acest contract. Am scris mai multe angajamente pe care le fac și cu care am să vin la dumneavoastră peste un an, peste doi, peste trei și o să raportează cum am îndeplinit toate aceste angajamente”*.

Igor Dodon, candidat din partea PSRM, a obținut o reflectare pozitivă prin intermediul subiectului din 30.09.2016, în cadrul căruia se relatează despre lansarea sa în cursa prezidențială și prezentarea platformei electorale. Printre prioritățile enunțate de Igor Dodon sînt: statalitatea, neutralitatea și identitatea moldovenească. Candidatul PSRM s-a arătat sigur pe forțele proprii și a menționat că este convins că victoria va fi de partea sa.

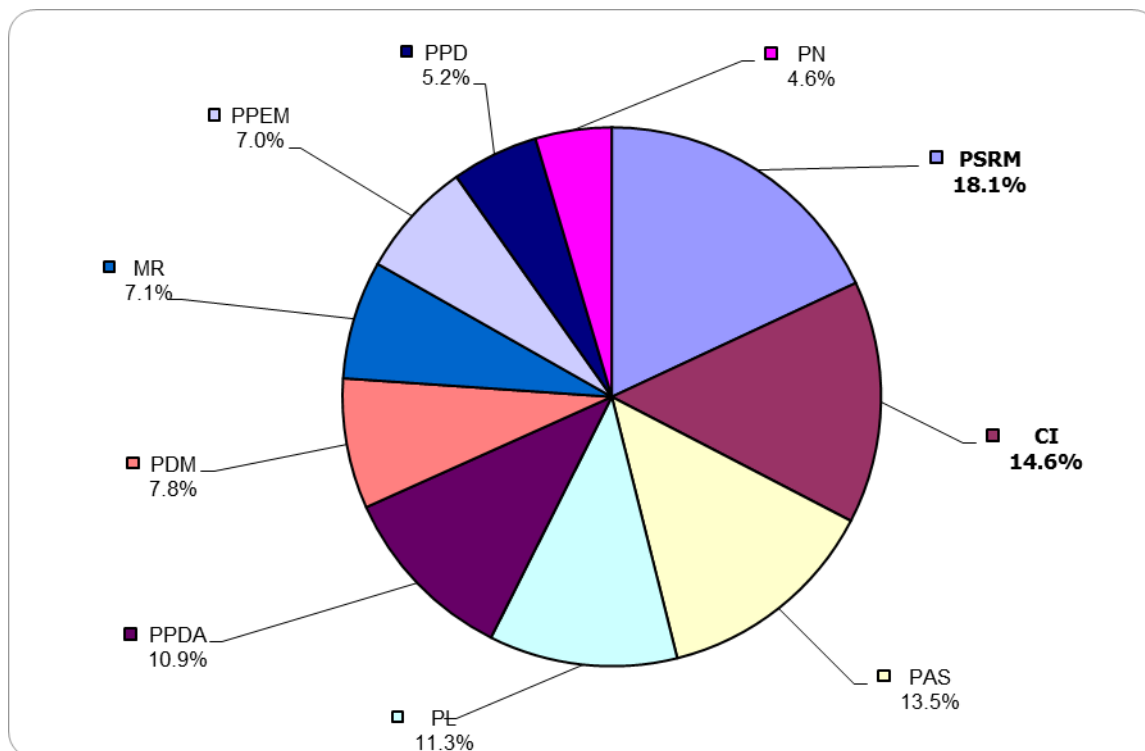
Cu o ușoară nuanțare pozitivă a fost prezentat și candidatul la funcția de șef al statului Andrei Năstase, președinte PPDA, în cadrul subiectului din 05.10.2016. În timpul protestului din fața Președinției, organizat de către PPDA, Andrei Năstase a declarat că prima acțiune care trebuie să o facă (în calitate de președinte al Republicii Moldova) „să înlăture această nedreptate, să vină să organizeze un referendum cu privire la anularea acestor legi criminale, asta trebuie să facă orice președinte”.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidații	Timpul total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:04:13	0:01:29	0:02:44
M Sandu	0:03:32	0:01:14	0:02:18
M Ghimpu	0:02:58	0:01:09	0:01:49
I Leancă	0:01:50	0:00:26	0:01:24
M Lupu	0:01:47	0:00:26	0:01:21
A Năstase	0:01:46	0:00:16	0:01:30
A Guțu	0:01:22	0:00:39	0:00:43
V Ghilețchi	0:01:22	0:00:41	0:00:41
D Ciubașenco	0:01:04	0:00:25	0:00:39
I Popenco	0:01:03	0:00:23	0:00:40
M Laguta	0:00:26	0:00:16	0:00:10
S Radu	0:00:24	0:00:14	0:00:10

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

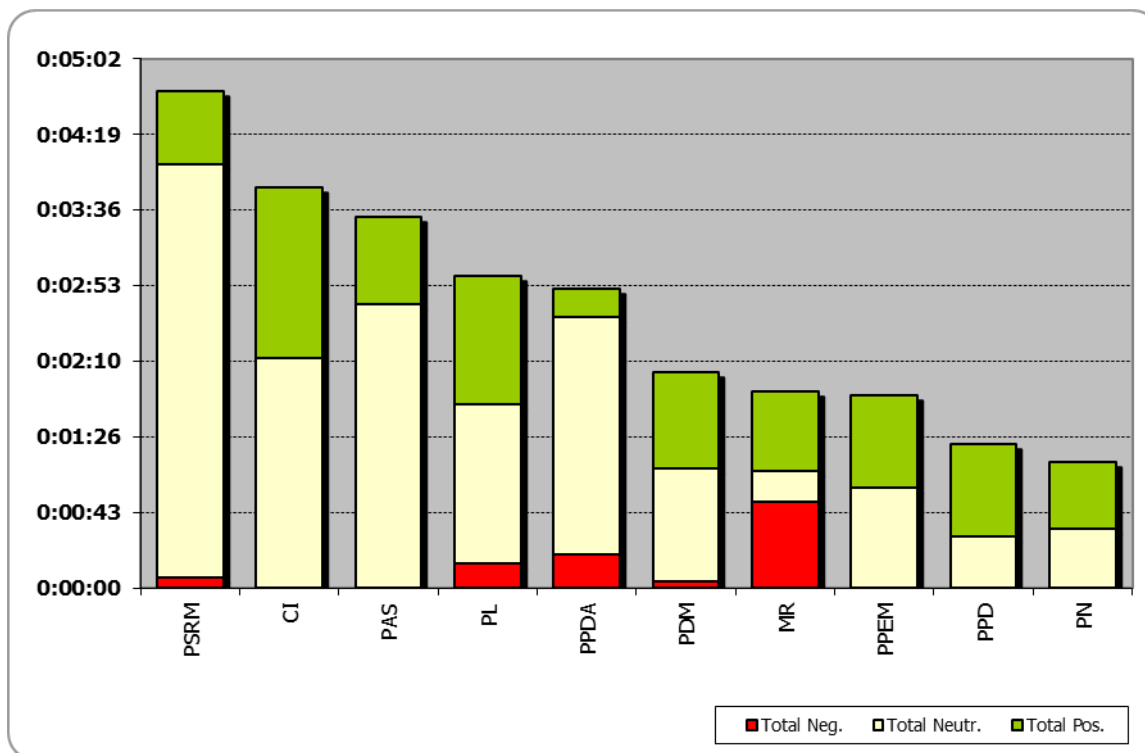

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, PSRM a avut cea mai mare pondere de reflectare – de 18,1%, urmat de Căduția Independenței și PAS, cu 14,6% și, respectiv, 13,5%. PL a fost mediatizat în volum de 11,3%, PPDA – 10,9%, iar PDM – 7,8%. Aproximativ cu același volum procentual au fost reflectate MR – 7,1 la sută și PPEM – 7,0 la sută. PPD a obținut 5,2%, iar PN a acumulat 4,6%.

Detaliere:

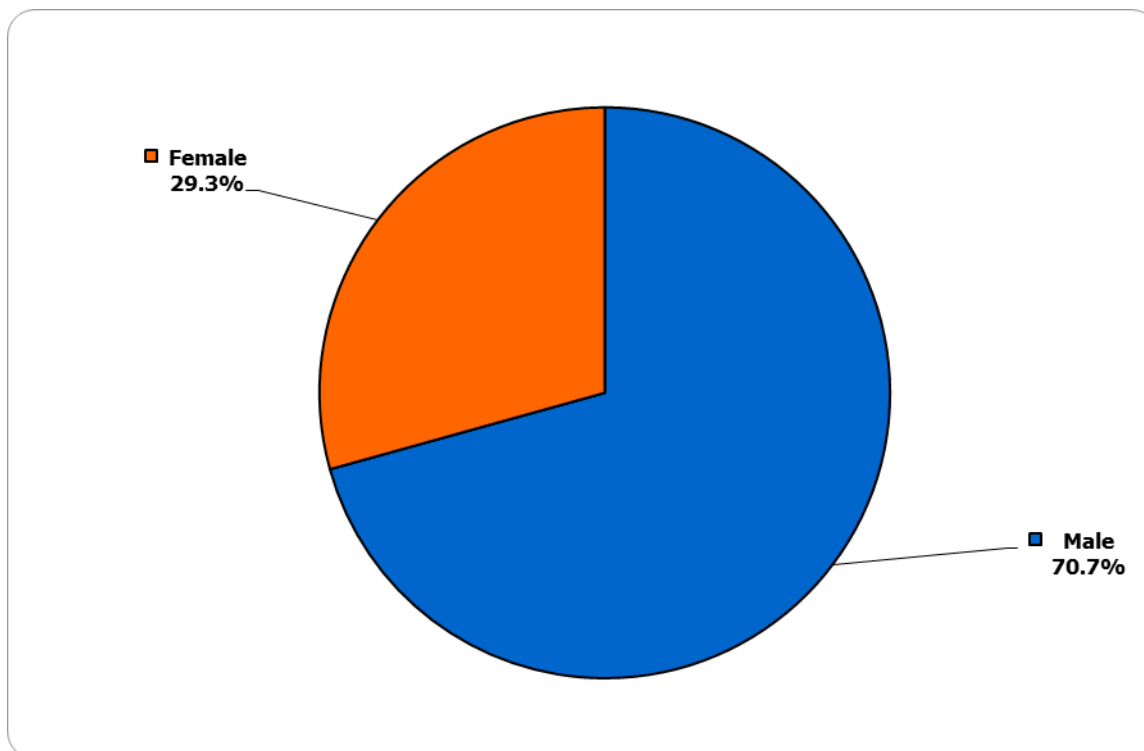
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	4 min. 44 sec.	42 sec.	3 min. 56 sec.	6 sec.
CI	3 min. 49 sec.	1 min. 38 sec.	2 min. 11 sec.	0
PAS	3 min. 32 sec.	50 sec.	2 min. 42 sec.	0
PL	2 min. 58 sec.	1 min. 13 sec.	1 min. 31 sec.	14 sec.
PPDA	2 min. 51 sec.	16 sec.	2 min. 16 sec.	19 sec.
PDM	2 min. 03 sec.	55 sec.	1 min. 04 sec.	4 sec.
MR	1 min. 52 sec.	45 sec.	18 sec.	49 sec.
PPEM	1 min. 50 sec.	53 sec.	57 sec.	0
PPD	1 min. 22 sec.	53 sec.	29 sec.	0
PN	1 min. 12 sec.	38 sec.	34 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Moldova-1” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Este de menționat însă că datorită faptului difuzării în perioada de raport a mai multor subiecte ce au vizat lansarea candidaților înaintați, unii dintre subiecții politici mediatizați au obținut o conotație evidențiat pozitivă. Excepție făcând MR, care s-a accentuat printr-o prezentare negativă în subiectul din 06.10.2016, despre anularea unei noi ședințe în cazul lui Ilan Shor. Necăutînd la faptul că acesta este urmărit penal, în cadrul subiectului se fac referiri la faptul că Shor este persoana de încredere a candidatului din partea MR, Ina Popenco. Procurorul anticorupție Andrei Băieșu menționează că: *„Au fost prezentate cererile respective. Venim cu alte declarații ulterior. Urmează să fac cunoștință, deci și să vă expun, precum că invocă că este persoană de încredere în cadrul campaniei electorale, dar asta din punct de vedere verbal, urmează să vedem ce materiale au anexat”*.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

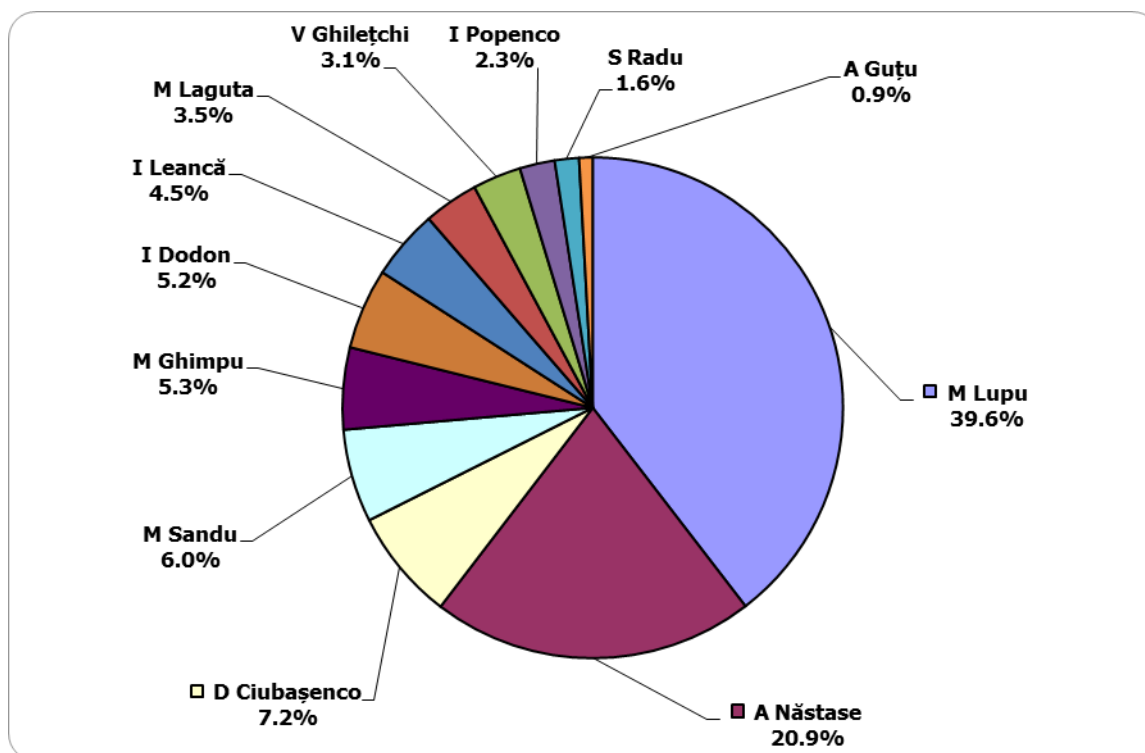

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 70,7%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 29,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

Prime

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

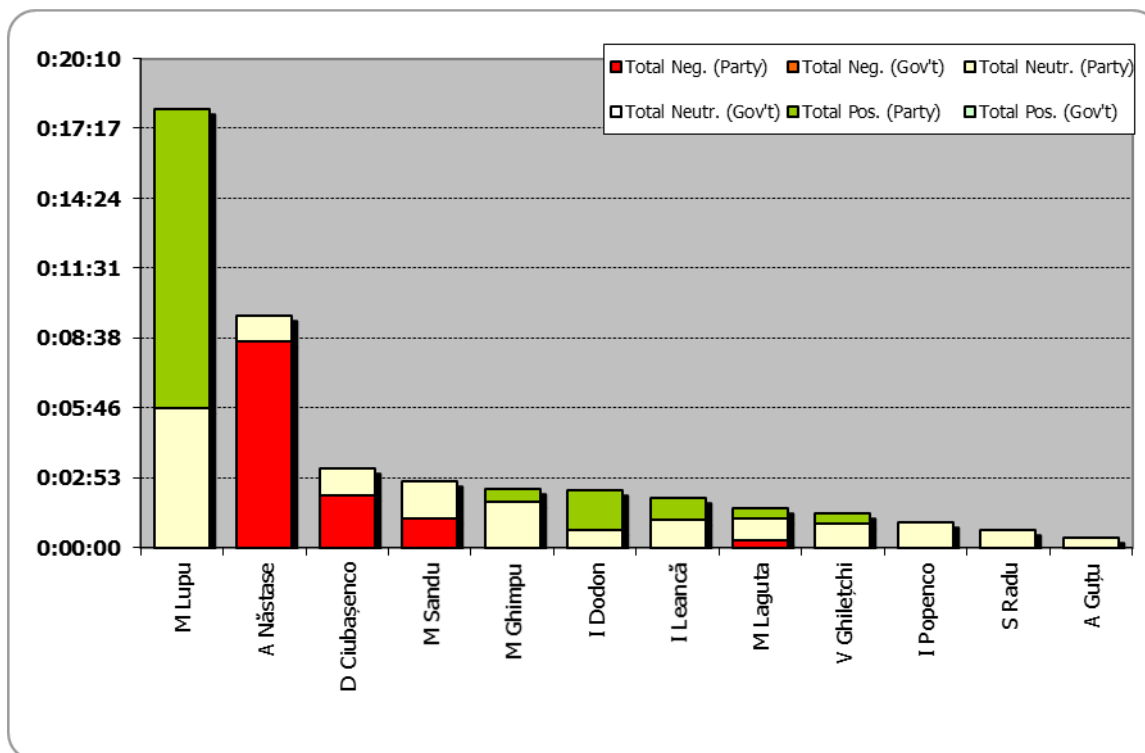

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, M. Lupa a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 39,6%, fiind urmat de A. Năstase, cu 20,9%. D. Ciubașenco a fost mediatizat în volum de 7,2%, iar M. Sandu – cu 6%. M. Ghimpu a fost prezentat în volum de 5,3%, I. Dodon – de 5,2%, I. Leancă – de 4,5%, M. Laguta – de 3,5%, V. Ghilețchi – de 3,1%. I. Popenco a obținut 2,3%, S. Radu – 1,6%, iar A. Guțu a acumulat 0,9%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Lupa, PDM	18 min. 5 sec.	12 min. 20 sec.	5 min. 45 sec.	0
A. Năstase, PPDA	9 min. 32 sec.	0	1 min. 3 sec.	8 min. 29 sec.
D. Ciubașenco, PN	3 min. 17 sec.	0	1 min. 9 sec.	2 min. 8 sec.
M. Sandu, PAS	2 min. 45 sec.	0	1 min. 32 sec.	1 min. 13 sec.
M. Ghimpu, PL	2 min. 25 sec.	33 sec.	1 min. 52 sec.	0
I. Dodon, PSRM	2 min. 23 sec.	1 min. 39 sec.	44 sec.	0
I. Leancă, PPEM	2 min. 4 sec.	54 sec.	1 min. 10 sec.	0
M. Laguta, CI	1 min. 37 sec.	26 sec.	53 sec.	18
V. Ghilețchi, CI	1 min. 26 sec.	27 sec.	59 sec.	0
I. Popenco, MR	1 min. 2 sec.	0	1 min. 2 sec.	0
S. Radu, CI	43 sec.	0	43 sec.	0
A. Guțu, PPD	24 sec.	0	24 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Prime” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați pozitiv, iar alții doar negativ, excepție făcând candidatul PDM la funcția de președinte, M. Lupu, care s-a evidențiat printr-o conotație accentuat pozitivă în subiectele despre: Prezentarea programului electoral. M. Lupu este de părerea că Republica Moldova va face parte din UE atunci când vor fi create locuri de muncă bine plătite: „Nici o altă acțiune nu va avea un impact pozitiv asupra vieții oamenilor mai mare decât integrarea în UE. Calea noastră pentru un viitor mai bun, în special pentru tineri, devine una clară”. În același timp, candidatul PDM a punctat și câteva din prioritățile sale în calitate de șef al statului: „În calitate de președinte ales al țării voi crea o nouă structură, creată din personalități cunoscute din Europa, pentru a investiga corupția de la guvernare din Republica Moldova, și pentru a face sugestii concrete cum poate fi iradiat acest fenomen. Nimeni nu va îndrăzni să ignore obligațiunile de a servi intereselor publice și să facă avere ilegală din funcția publică”. În subiect se mai menționează: „candidatul PDM susține că va încuraja dezvoltarea agriculturii și a industriei și a insistat asupra creării noilor instituții de învățământ moderne, pentru ca tinerii să aibă acces la locuri de muncă aici, în Moldova”. În susținerea candidatului PDM la funcția de președinte s-a expus, în sincron, M. Babuc, liderul Organizației de Femei PDM, care a declarat că „Marian Lupu a venit cu valorile pe care le împărtășește să dea dovadă că în Republica Moldova există un alt model de lider politic, unul care știe ce înseamnă bunul-simț nu numai din auzite”, precum și Alina Alexei, președintele Ligii Studenților Democrați din cadrul USM, care consideră „că în țara noastră există o persoană care se deosebește cu mult față de altele prin intelectul său, prin experiența pe care o are și prin calificarea sa. Această persoană este nimeni altul decât Marian Lupu” (30.09.2016); M. Lupu a felicitat oamenii vârstnici din s. Filipeni, r-nul Leova, cu Ziua Internațională a Persoanelor în Etate, promițându-le pensii mai mari, un trai decent și o bătrânețe asigurată. M Lupu: „Vreau să vă doresc pace, liniște, bunăstare, înțelegere în familiile d-voastre, bucurie din partea copiilor și nepoților. Multă sănătate și mulți, mulți ani”. În subiect sînt difuzate secvențe video în cadrul cărora câteva persoane prezente la eveniment îl susțin pe M. Lupu la funcția de președinte al Republicii Moldova („Marian Lupu a ținut un discurs foarte concret în fața noastră, a pledat pentru pace, pentru viitorul copiilor noștri, pentru familii. Și acestea sînt adevăratele valori care trebuie să le promoveze un președinte”; „Domnul Marian Lupu este un

candidat pe merit, pentru că are în vizor credibilitate, sinceritate și simpla, simpla omenie”) (02.10.2016);); Întâlnirea electorală pe care M. Lupu a avut-o în municipiul Bălți. Conform spuselor jurnalistei, acesta s-a întâlnit cu localnicii, funcționarii și oamenii de afaceri, cărora le-a declarat că dacă va fi ales președintele țării, va promova proiectele de dezvoltare în sate și orașe și va stimula afacerile locale. Jurnalista mai susține că „participanții la întâlnire au apreciat calitățile de lider ale lui M. Lupu, dar și pregătirea sa”. În acest sens, sînt difuzate secvențe video de susținere a candidatului PDM la prezidențiale, M. Lupu: „*Aici putem invoca o sumedenie de argumente ce țin de propria lui personalitate, pregătirea care o are, studiile profunde, cariera care și-a făcut-o în domeniul economiei*”; „*Sperăm că dacă astfel de platforme vor fi și pentru alți candidați și ele vor fi realizate în viață, atunci noi, cetățenii Republicii Moldova, avem doar de câștigat*”. În cadrul reportajului se afirmă că candidatul PDM a mai vizitat și Institutul de Cercetare pentru Culturile de Cîmp „*Selecția*” și s-a întâlnit cu angajații Întreprinderii „*Bălți-Gaz*”. Reporterul mai susține că Marian Lupu este susținut și de echipa liberal-democraților din teritoriu, care au participat la întâlnirea cu candidatul PDM. În acest context, sînt difuzate declarațiile lui Marin Boboc, vicepreședinte PDM Bălți: „*Noi, echipa PDM de la Bălți, am decis să vă susținem în această campanie. Să fim alături de staff-ul de la Bălți. Vă urăm succes și vrem să vă spunem că respectăm parcursul de integrare europeană*” (04.10.2016); De Ziua Profesorului, candidatul PDM, M. Lupu, s-a întâlnit „*cu peste 100 de cadre didactice din orașul Sîngerei*”. În cadrul evenimentului, acesta a declarat că este gata să se implice în reforma sistemului educației („*Eu văd necesitatea și o să mă implic personal, să fie restructurată și optimizată curricula școlară, care nici pe departe nu este echilibrată. Copiii în școală învață mai multe lucruri de care nu o să aibă nevoie și nu învață lucruri de care vor avea nevoie*”). De asemenea, a spus „*că va susține în continuare crearea centrelor de excelență pentru pregătirea copiilor talentați*”. Cu referire la cele declarate de M. Lupu în cadrul evenimentului sînt puse pe post afirmații de susținere a acestuia: „*Referitor la pensiile care ne așteaptă, la viitorul copiilor, la plecarea aceasta peste hotare, din discursul lui am înțeles că va lupta, va tinde asupra acestor probleme care ne preocupă*”; „*Este un om sincer, un om inteligent, e plăcut cu lumea*”; „*Ne este clar programul și așteptăm de-acum și implementarea*”. În continuare jurnalista susține că la Sîngerei, președintele PDM a avut o întâlnire și cu angajații Spitalului raional, unde acesta a declarat „*că în calitate de șef de stat va cere ca 5% din produsul intern brut al țării să fie alocat în medicină*” (05.10.2016); Inaugurarea unui nou bloc administrativ al Agenției de Dezvoltare Regională Nord. La eveniment a participat M. Lupu, care a declarat că autoritățile vor contribui la simplificarea și stimularea exportului din această regiune („*Nu am aruncat vorbe în vînt. Sînt acțiuni concrete, care dau rezultate pe domenii prioritare. Noi am creat condiții de atragere a investițiilor și noi întreprinderi în Moldova, doar pe această cale vom crea și mai multe locuri de muncă, vom opri exodul din Republica Moldova*”). În cadrul subiectului reporterul susține că „*tot în raionul Edineț, liderul PDM a avut o întâlnire cu profesorii, funcționarii și oamenii de afaceri din orașul Cupcini*”. În acest sens, sînt prezentate afirmațiile unor persoane prezente la întâlnire: „*Domnul președinte cred că va face tot posibilul să ne ajute pe noi, să ajute țara. Să fim aici, la noi acasă, să nu mai mergem la cineva să ne rugăm într-o țară străină*”; „*Mi-a plăcut întâlnirea cu domnul Lupu, foarte mi-a plăcut. Un om de aur. Un președinte... ar merita, pentru că într-adevăr aista-i președinte. Cînd a vorbit, vorba din gură-i o vorbă...*” (06.10.2016); Întrevederea deputaților democrați cu locuitorii s. Ialpujeni, r-nul Cimișlia. În cadrul subiectului se menționează că oamenii de la sate, în special cei care muncesc în agricultură, vor o comunicare mai eficientă cu funcționarii și demnitarii din raioane. Jurnalista menționează că pentru a asculta doleanțele și nemulțumirile cetățenilor, echipa PDM a mers chiar pe o podgorie, acolo unde culesul strugurilor era în toi: „*PDM este primul care vine în fața d-voastră. PDM vine cu propuneri de modificare în politică, ca dumneavoastră să vă alegeți deputatul, să știți cine e deputatul, ca ulterior după ce i-ați dat votul să cereți și darea de seamă*” (imagini cu muncitori care țin în mîini ziarul electoral al candidatului PDM, M. Lupu, cu poza acestuia și mesajul „*Aud, ascult, rezolv*”) (06.10.2016); Întâlnirea electorală a candidatului PDM la funcția de președinte, M. Lupu, cu locuitorii raioanelor Glodeni și Fălești. În cadrul subiectului, jurnalista afirmă că „*Marian Lupu susține că în calitatea sa de șef de stat va crea o comisie*

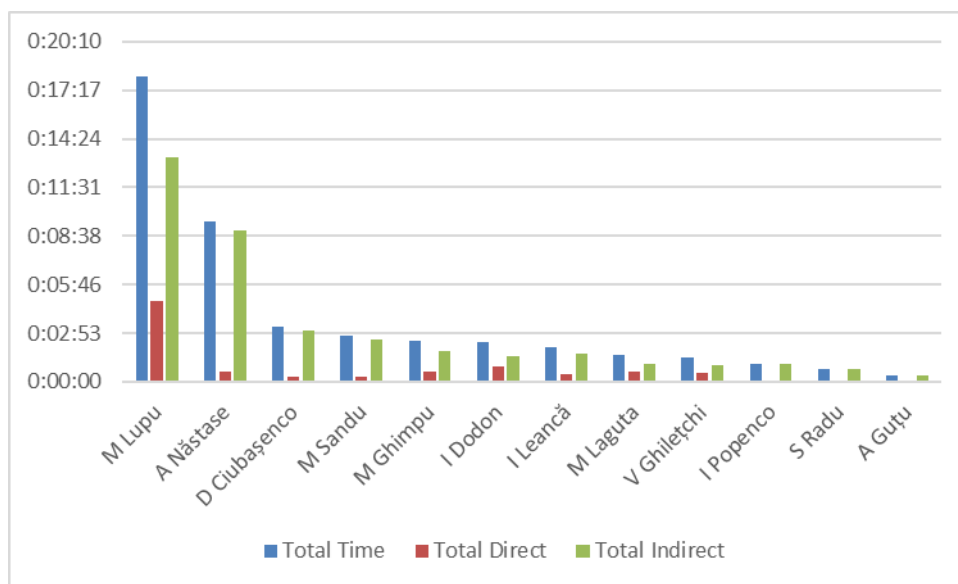
internațională, formată din experți europeni, care va investiga actele de corupție de la guvernare. Candidatul PDM a mai declarat că un pas important pentru combaterea acestui fenomen a fost și reducerea controalelor din partea statului asupra agenților economici” (07.10.2016); Deputatul democrat M. Răducanu a întreprins o vizită la Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, la o fabrică de producere a mezelurilor. Astfel, în cadrul subiectului, jurnalista vine cu mențiunea că democrații vor ca produsele autohtone să fie promovate. Democratul a mers și la Centrul de sănătate din Dubăsarii Vechi (imagini video: pe masa asistenților medicali se află ziarul electoral al PDM, care conține mesajul: „M. Lupu – un președinte pentru o Moldovă Europeană”). La finalul vizitei, M. Răducanu a avut și o întrevedere cu profesorii din localitate (07.10.2016); M. Lupu a dat asigurări că locuitorii raionului Drochia cu vârsta de pensionare va rămâne neschimbată pentru femei și bărbați, iar inechitățile din sistemul de pensii vor fi eliminate: „Să vă garantez că actuala vârstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție”. În cadrul subiectului se mai menționează că Marian Lupu s-a întâlnit și cu mai mulți funcționari din orașul Drochia, cărora le-a vorbit despre importanța atragerii investițiilor străine: „Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor”. Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a expus un participant de la întrunire: „M-a convins câți pași buni vor fi întreprinși pe viitor, îmi place programul lui” (referindu-se la candidatul PDM, M. Lupu) (08.10.2016); M. Lupu a dat asigurări locuitorilor raionului Drochia că vârsta de pensionare va rămâne neschimbată pentru femei și bărbați, iar inechitățile din sistemul de pensii vor fi eliminate: „Să vă garantez că actuala vârstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție”. În cadrul subiectului se mai menționează că Marian Lupu s-a întâlnit și cu mai mulți funcționari din orașul Drochia, cărora le-a vorbit despre importanța atragerii investițiilor străine: „Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor”. Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a expus un participant de la întrunire: „M-a convins câți pași buni vor fi întreprinși pe viitor, îmi place programul lui” (referindu-se la candidatul PDM, M. Lupu). De asemenea, Marian Lupu le-a reamintit pensionarilor și despre inițiativa Guvernului de a reduce, din 12 octombrie, cu 40 la sută, prețul pentru 160 de medicamente de strictă necesitate (07.10.2016); M. Lupu susține că cele șapte proiecte de lege, pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea, vor aduce transparență în sistemul financiar-bancar. În cadrul unei întâlniri cu localnicii din raioanele Dondușeni și Ocnița, acesta a declarat că „nici un impozit nu va fi mărit și nici un salariu nu va fi micșorat, deci invers, salariile vor fi majorate”. Marian Lupu a mai declarat că pledează pentru o campanie onestă și nu recurge la atacuri murdare la adresa contracandidaților săi: „Nu vin în fața oamenilor ca să murdăresc alți contracandidați. Așa ceva nu este nici omeneste, nici creștinește. Pentru a murdări pe cineva, fiți de acord cu mine, nu trebuie să ai nici multă minte și nici multă pregătire”. În susținerea candidatului au vorbit și câțiva locuitori, care au afirmat că „Întrebările sînt foarte puternice, hotărâte, un om capabil de a conduce o țară” (09.10.2016).

Candidatul PPDA la funcția de președinte al Republicii Moldova, A. Năstase, a beneficiat de o tonalitate accentuat negativă în cadrul subiectelor despre: Avea pe care o deține. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că A. Năstase, „la 41 de ani, este proprietarul unei case de milioane, conduce mașini de lux, iar banii nu par a fi o problemă pentru el și pentru familia lui. Ajuns în spațiul public, Năstase a încercat să evite discuțiile despre averea sa, care, potrivit presei, ar proveni din bani murdari. Dar pentru că aspiră la șefia statului, finul oligarhului Victor Țopa a fost obligat prin lege să-și declare averea. Într-un interviu acordat portalului Unimedia la începutul lunii ianuarie, A. Năstase a evitat să răspundă la întrebarea privind veniturile în calitate de avocat. Mai mult, actualul candidat la funcția de președinte se lamenta că uneori este nevoit să

împrumute bani de la prieteni. Paradoxal, dar în acea perioadă, dacă e să credem declarației sale de avere, Năstase era putred de bogat. Ce-i drept nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat, în schimb s-a ales din alte presupuse surse legale cu peste 160 de mii de euro, adică aproximativ cu 3,5 mil. de lei. Gabriel Călin: „Există două variante: ori A. Năstase e magician și pe conturile lui au aterizat acești 160 de mii sau totuși, el face uz de vechile scheme de propria remunerare. Adică extrage banii din offshore-urile lui V Țopa. Exact așa cum i-a transferat pe conturile mamei și soacrei câte 100.000 de euro”. În continuare, jurnalista mai afirmă că „pe lângă zecile de mii de euro obținute din așa-numitele surse legale, Năstase a indicat în declarația sa de avere încă aproape 1 mil de lei. La capitolul bunuri imobile, el a indicat mai multe case și un apartament. Cel mai scump imobil al familiei Năstase este situat într-o zonă selectă de la periferia capitalei. Oficial, această casă impunătoare, ridicată pe un lot de 7 ari, are o suprafață de 156 mp și este estimată la puțin peste 2 mil de lei. În realitate, suprafața imobilului cu 3 nivele este de aproximativ de 450 mp. Este prezentată părerea dlui Nicolaie Ostafeiciuc, director agenție imobiliară: „Prețul care este cerut la așa case în acel raion este undeva de la 200 la 300 mii de euro”. În continuare, jurnalista conchide: „Adică locuința lui A. Năstase costă aproape 7 mil. de lei. Ce-i drept, oficial acest imobil nu-i aparține candidatului Năstase, ci mamei sale – o femeie de 77 de ani. Alte două case indicate în declarația de avere se află în comuna Bubuieci din suburbia capitalei și în satul său de baștină. Tot aici, liderul PPDA mai deține și 2 ha de teren agricol. În 2010, Năstase a devenit proprietarul unei garsoniere în preajma străzii Muncești, a unui lot de 4 ari din zona Durlăști, dar și a unui teren de 25 ari în s. Bîc, pe care l-a procurat de la soacra sa. Candidatul la funcția de șef al statului mai are în proprietate și 2 automobile, inclusiv unul de lux, care este exploatat în Germania, acolo unde locuiește familia lui” (03.10.2016); Reprezentanții Partidului Democrat au depus o sesizare la CEC împotriva candidatului la prezidențiale, Andrei Năstase. Conform acestora, A. Năstase „a publicat o fotografie în care apare lângă fostul președinte al Poloniei”. Jurnalista mai menționează că „Potrivit PDM, candidatul partidului finanțat de mafioții Țopa a încălcat grav legislația electorală prin faptul că a folosit în timpul campaniei electorale simbolurile și însemnele unor state străine și imaginea unui politician de peste hotare. (04.10.2016); Mitingul organizat de PPDA la Reședința de Stat. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că „liderul A. Năstase, în spatele căruia stau interlopii fugari Țopa, a stat doar 5 min. la acest protest. La manifestație au participat și câteva persoane dubioase. Un protestatar, Sergiu Suharenco, este un membru activ PPDA și un apropiat al lui Vasile și A. Năstase. În acest sens, jurnalista specifică presupusele infracțiuni pe care le-ar fi săvârșit Sergiu Suharenco. De asemenea, aceasta mai menționează că protestatarii PPDA au insultat jurnaliștii, i-au bruscat și că aveau un comportament agresiv (05.10.2016); Subiect cu titlul „Averea și luxul lui Năstase”. În cadrul reportajului se face trimitere la portalul www.rise.md. Astfel, în cadrul subiectului jurnalista de la postul de televiziune „Prime” susține că „Jurnaliștii de la rise.md confirmă legătura strînsă a liderului Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, cu fugarii condamnați penal, Victor și Viorel Țopa. O nouă investigație a portalului a scos la iveală implicarea candidatului la prezidențiale în tranzacțiile dubioase ale unor companii offshore, care au intrat în vizorul anchetatorilor. De asemenea, a fost făcută publică, din nou, averea de milioane a lui Năstase și luxul în care trăiește cel care se autointitulează drept reprezentant al poporului. Investigația rise.md arată că Andrei Năstase a depus pe conturile mamei sale, din venituri personale și prin transferuri de la companii offshore, peste 5,6 milioane de lei. Iar în perioada 2009-2012, această sumă a fost retrasă din conturi de către liderul Partidului „DA” al mafioților Țopa. Jurnaliștii scriu despre un scenariu similar și în cazul soacrei lui Andrei Năstase. De pe conturile femeii, candidatul la prezidențiale a retras, prin tranzacții dubioase, peste 400 de mii de lei și aproximativ 150 de mii de euro. Investigația confirmă și relatările anterioare ale jurnaliștilor despre averea impresionantă a lui Năstase și luxul în care trăiește politicianul. Împreună cu soția

sa, liderul Partidului „DA” deține zece imobile, o garsonieră în Chișinău și 11 terenuri agricole și pentru construcții. De asemenea, Năstase își are domiciliul într-o casă de lux din orașul Codru, municipiul Chișinău, cu o suprafață de 159 de metri pătrați. Oficial, imobilul aparține mamei sale de 77 de ani și ar costa doar 2,2 milioane de lei. În realitate, însă, potrivit unei investigații a jurnaliștilor de la emisiunea „Moldova, țară de minune” de la Publika TV, imobilul cu trei nivele are o suprafață de 450 de metri pătrați și costă șapte milioane de lei. Potrivit rise.md, Andrei Năstase a declarat că a scris casa pe numele mamei sale ca să nu poată fi pusă vreodată sub sechestru. Liderul Partidului „DA” susține că este responsabil pentru toate acțiunile sale”. De asemenea, aceasta mai susține că „anterior, și portalul today.md a demonstrat că liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” continuă să primească sume impunătoare de bani de peste hotare și deține proprietăți importante în țară și în Germania, acolo unde a fugit nașul său de cununie, Victor Țopa, condamnat în Moldova pentru șantaj, delapidări și spălări de bani” (05.10.2016); sondajul efectuat de Asociației Sociologilor și Demografilor. Cu referire la poziția pe care o ocupă A. Năstase în sondaje, jurnalista a menționat următoarele: „Pe locul doi s-a clasat Andrei Năstase, lider al Partidului Demnitate și Adevăr al mafioților Țopa, care a înregistrat o creștere de 1,5 puncte procentuale” (05.10.2016); PDM a sesizat CEC cu privire la „campania murdară în spatele căroro stau mafioții Țopa”. Astfel, jurnalista afirmă că „democrații susțin că reprezentanții PPDA distribuie pliante denigratoare la adresa lor și asupra prim-vicepreședintelui V. Plahotniuc, cu scopul de a afecta imaginea candidatului M. Lupu. Potrivit unui comunicat al PDM, activitatea defăimătoare a fost inclusă și în raportul Promo-LEX, care monitorizează modul de desfășurare a campaniei electorale. De asemenea, în contestație PDM îl acuză pe A. Năstase că a demarat campania cu mult timp înainte de 30 septembrie și că a comis ilegalități în procesul de colectare a semnăturilor. PDM solicită CEC să constate încălcările reprezentanților DA, să interzică difuzarea pliantelor denigratoare și să-l sancționeze pe A. Năstase” (07.10.2016).

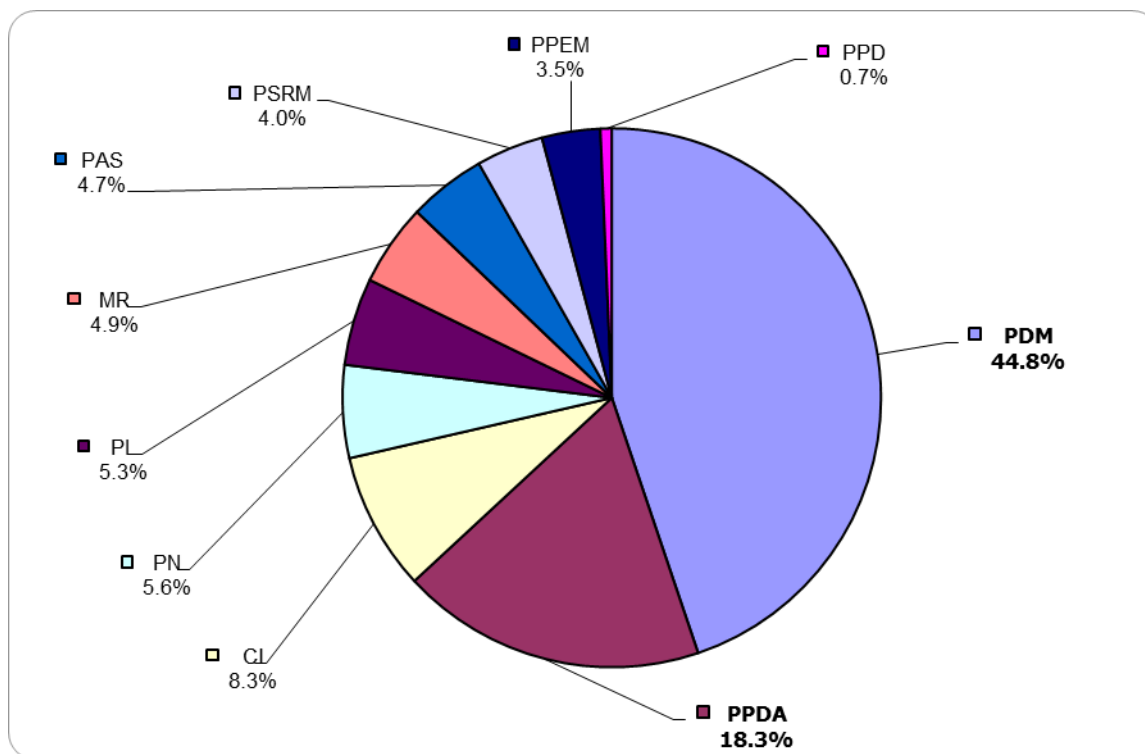
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:18:05	0:04:46	0:13:19
A Năstase	0:09:32	0:00:34	0:08:58
D Ciubașenco	0:03:17	0:00:17	0:03:00
M Sandu	0:02:45	0:00:17	0:02:28

M Ghimpu	0:02:25	0:00:36	0:01:49
I Dodon	0:02:23	0:00:52	0:01:31
I Leancă	0:02:04	0:00:25	0:01:39
M Laguta	0:01:37	0:00:35	0:01:02
V Ghilețchi	0:01:26	0:00:29	0:00:57
I Popenco	0:01:02	0:00:00	0:01:02
S Radu	0:00:43	0:00:00	0:00:43
A Guțu	0:00:24	0:00:00	0:00:24

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

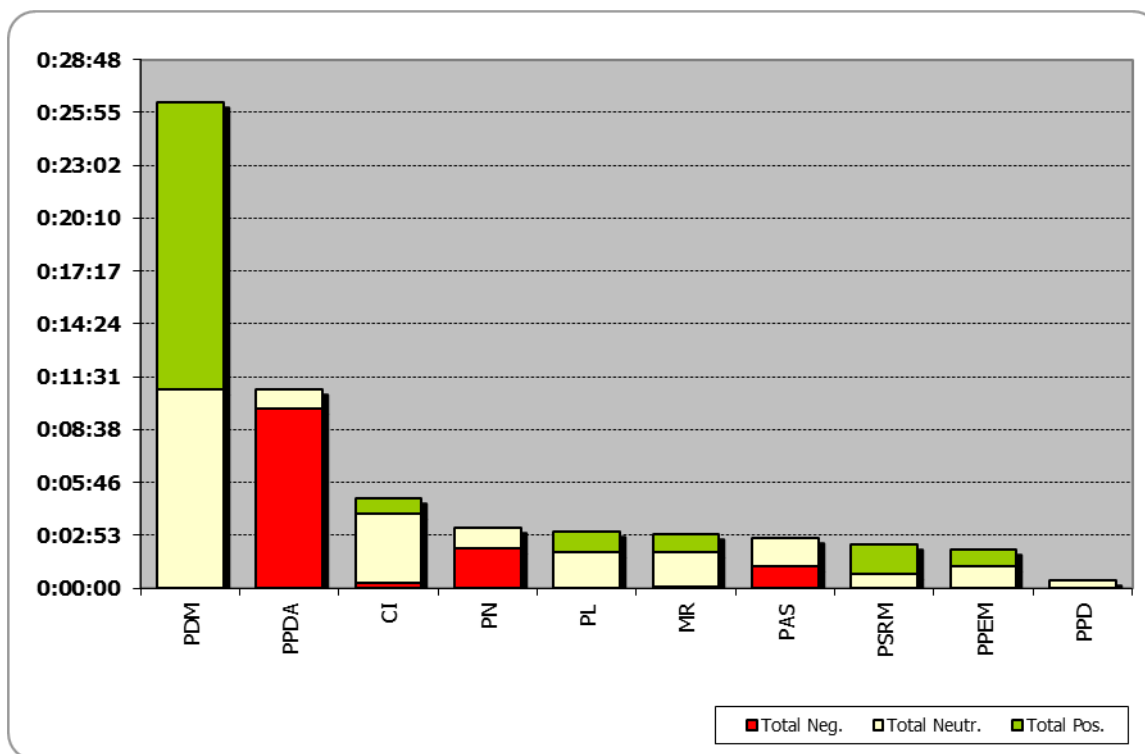
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, partea dominantă a reflectării, de 44,8%, a acumulat partidul PDM, fiind urmat de PPDA, cu 18,3%. Candidații Independenți au fost mediatizați în volum de 8,3%, iar PN a fost reflectat în volum de 5,6%. PL a obținut o cotă de 5,3%, MR – 4,9%, iar PAS și PSRM au acumulat aproximativ același volum procentual de 4,7 la sută și, respectiv, 4,0 la sută. PPEM au avut o prezență de 3,5%, iar PPD – 0,7%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	26 min. 27 sec.	15 min. 37 sec.	10 min. 50 sec.	0
PPDA	10 min. 48 sec.	0	1 min. 3 sec.	9 min. 45 sec.
CI	4 min. 54 sec.	53 sec.	3 min. 43 sec.	18 sec.
PN	3 min. 17 sec.	0	1 min. 9 sec.	2 min. 8 sec.
PL	3 min. 6 sec.	1 min. 10 sec.	1 min. 56 sec.	0
MR	2 min. 54 sec.	58 sec.	1 min. 53 sec.	3 sec.
PAS	2 min. 45 sec.	0	1 min. 32 sec.	1 min. 13 sec.

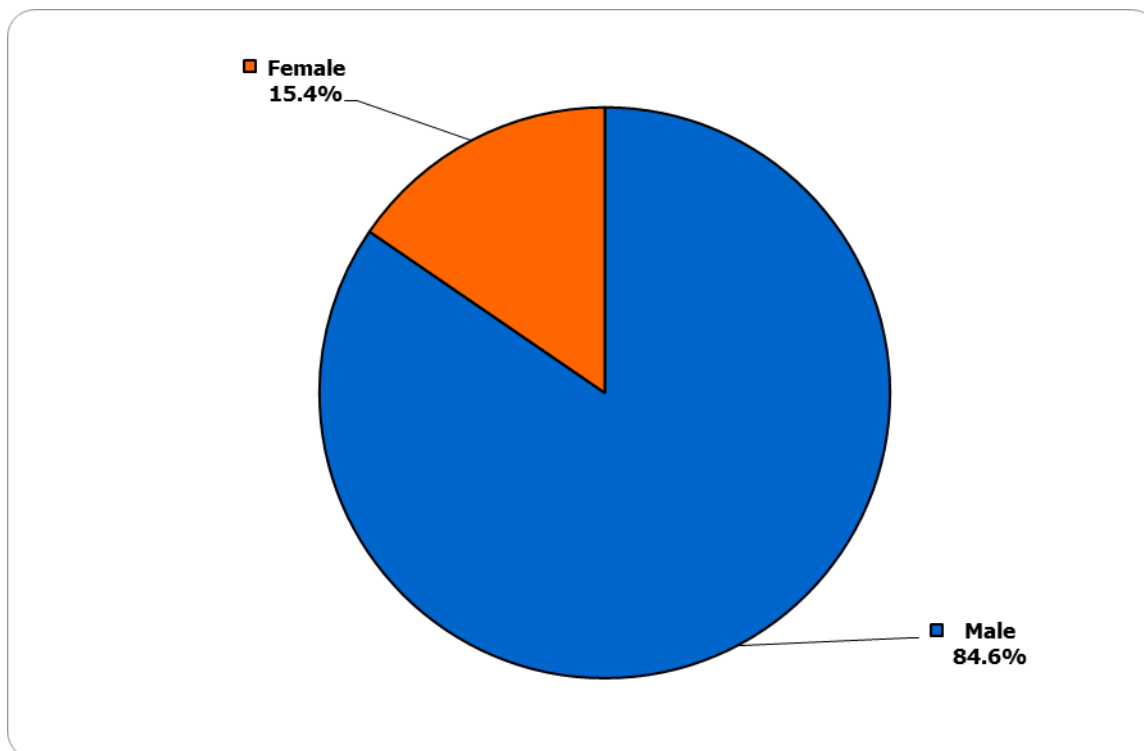
PSRM	2 min. 23 sec.	1 min. 39 sec.	44 sec.	0
PPEM	2 min. 4 sec.	54 sec.	1 min. 10 sec.	0
PPD	24 sec.	0	24 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Prime” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați pozitiv, iar alții doar negativ, cu excepția PDM, care a obținut o conotație accentuat pozitivă datorită subiectelor despre candidatul democraților înaintat la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, PDM a beneficiat de o conotație pozitivă și în subiectele despre: 12 primari și consilieri din raionul Hîncești, aleși pe listele PLDM, au anunțat că părăsesc formațiunea și aderă la Partidul Democrat (30.10.2016); V. Buliga s-a întâlnit cu locuitorii raionului Ștefan Vodă. În cadrul întâlnirii, aceasta a declarat că „Modelul european de modernizare și de dezvoltare a Republicii Moldova este cea mai corectă cale de a schimba viața oamenilor. Sînt convinsă că Partidul Democrat la această etapă este unicul partid care a îmbrățișat această Platformă Social-democrată, care vizează nevoile oamenilor, grijile oamenilor și securitatea oamenilor”. La finele subiectului, jurnalista menționează: „campania „Reforma în politică” este desfășurată de Partidul Democrat din Moldova în parteneriat cu reprezentanți ai societății civile. Scopul acțiunii este de a identifica idei și soluții pentru îmbunătățirea activității partidelor din Moldova” (01.10.2016); Deputatul PDM, R. Apolschi, a avut o întâlnire cu locuitorii orașului Ungheni. În cadrul subiectului se menționează că „PDM, împreună cu societatea civilă, are scop de a identifica idei și soluții pentru îmbunătățirea activității partidelor din Moldova” (05.10.2016); PDM despre reforma clasei politice. Astfel, la întâlnirea avută cu alegătorii din raionul Sângerei, deputatul PDM, Eugen Nichiforciuc a dat asigurări că în cadrul PDM se vor efectua reforme: „Ne propunem să promovăm o schimbare a modului în care se face politică în țara noastră. Vă promit ca această schimbare să o ducem până la capăt, cel puțin pe interiorul Partidului Democrat. Schimbarea de atitudine trebuie să fie valabilă pentru toate partidele din Republica Moldova” (09.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 84,6%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 15,4%.

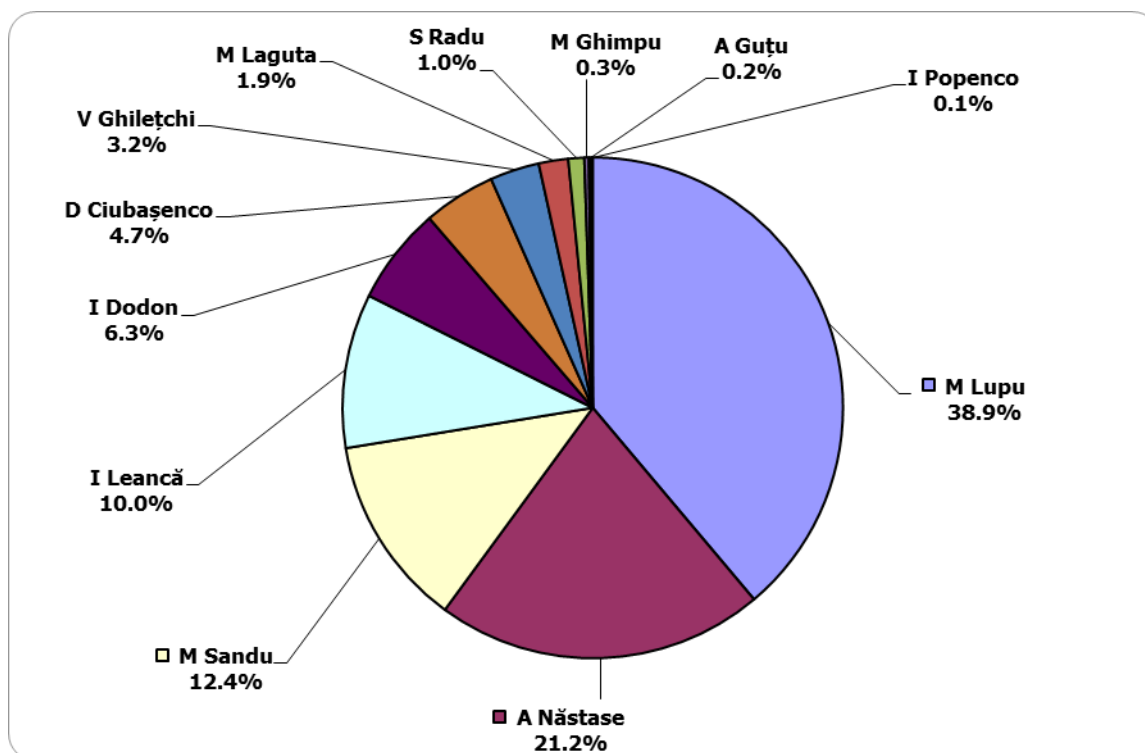
Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia – M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, în cadrul subiectului din 30.09.2016 cu privire la 12 primari și consilieri din or. Hîncești care au părăsit PLDM nu a fost prezentată poziția reprezentanților PLDM la acuzațiile aduse către aceștia; În subiectul din 03.10.2016 – despre averea lui A. Năstase, nu a fost prezentată opinia acestuia cu privire la învinuirile aduse despre ascunderea veniturilor sale și alte scheme frauduloase; Subiectul din 04.10.2016 – despre plîngerea depusă la CEC împotriva lui A. Năstase de către PDM, nu a fost prezentată poziția lui A. Năstase referitor la acuzațiile că ar fi încălcat legislația electorală, apărînd pe pliante publicitare

electorale fără indicarea datei tipăririi acestora; Subiectul despre întâlnirea lui M. Lupu cu locuitorii or. Bălți – nu a fost prezentată poziția reprezentanților PN și a candidatului acestuia, D. Ciubașenco, cu privire la actele de huligalism ale susținătorilor săi împotriva lui M. Lupu la Bălți (ora de difuzare: 04.10.2016); Subiectul despre rezultatele unei investigații cu privire la activitatea politică a lui D. Ciubașenco – lipsește poziția acestuia referitor la învinuirile aduse (05.10.2016).

Canal 3

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

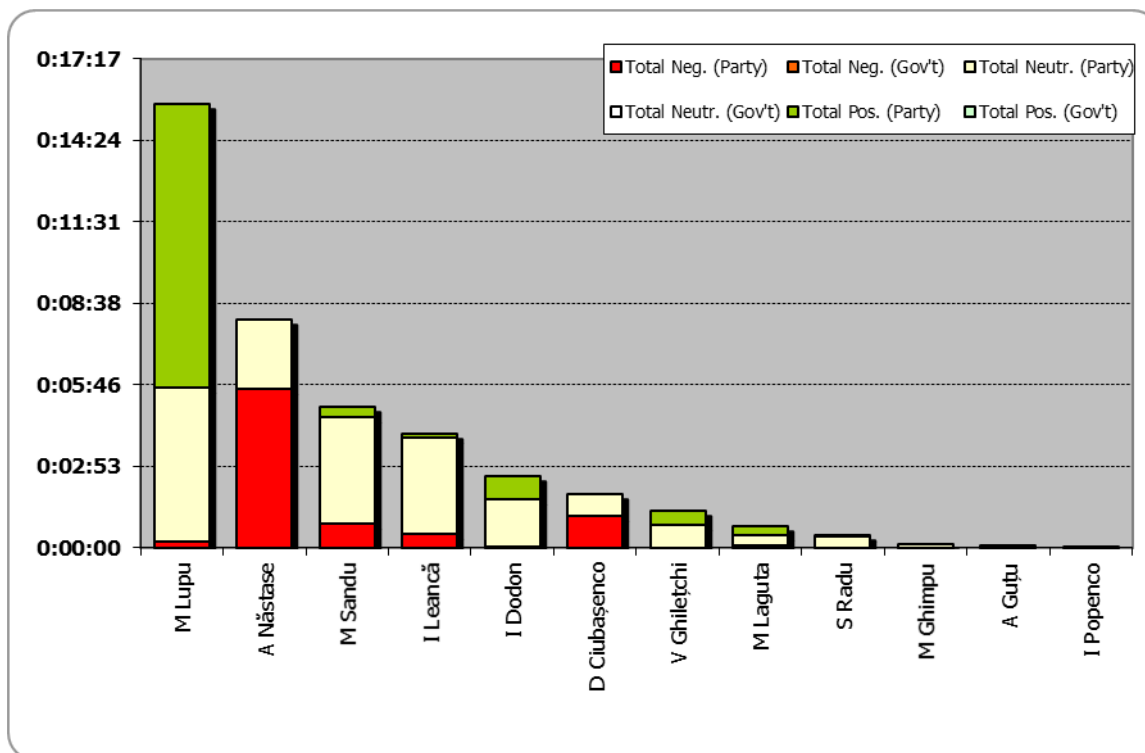

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat candidatul PDM, M. Lupu – 38,9%, fiind urmat de A. Năstase, cu 21,2%. M. Sandu a fost mediatizat în volum de 12,4%, I. Leancă – 10,2%, iar I. Dodon – 6,3%. Candidatul PN la funcția de președinte al țării, D. Ciubașenco, a fost reflectat în volum de 4,7%, V. Ghilețchi – de 3,2%, M. Laguta – de 1,9%, iar S. Radu – de 1%. Aproximativ cu același volum procentual de 0,3 la sută și 0,2 la sută au fost mediatizați M. Ghimpu și, respectiv, A. Guțu.

Detaliere:

Subiect	Partid	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
M Lupu	PDM	15 min. 40 sec.	10 min. 02 sec.	05 min. 25 sec.	13 sec.
A Năstase	PPDA	08 min. 04 sec.	0	02 min. 27 sec.	05 min. 37 sec.
M Sandu	PAS	04 min. 59 sec.	22 sec.	03 min. 46 sec.	51 sec.
I Leancă	PPEM	04 min. 01 sec.	09 sec.	03 min. 22 sec.	30 sec.
I Dodon	PSRM	02 min. 32 sec.	49 sec.	01 min. 41 sec.	02 sec.
D Ciubașenco	PN	01 min. 53 sec.	0	46 sec.	01 min. 07 sec.
V Ghilețchi	CI	01 min. 17 sec.	29 sec.	48 sec.	0
M Laguta	CI	46 sec.	19 sec.	22 sec.	05 sec.
S Radu	CI	25 sec.	01 sec.	24 sec.	0
M Ghimpu	PL	07 sec.	0	07 sec.	0
A Guțu	PPD	04 sec.	01 sec.	03 sec.	0
I Popenco	MR	02 sec.	0	02 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Canal 3” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, excepție făcând candidatul PDM la funcția de președinte, M. Lupu, care s-a evidențiat printr-o conotație accentuat pozitivă în subiectele despre: Lansarea în cursa electorală pentru fotoliul de Președinte al Republicii Moldova. În cadrul discursului, candidatul PDM a declarat că doar datorită procesului de integrare europeană, Moldova va avea o economie mai puternică: *„Nici o altă acțiune nu va avea un impact pozitiv asupra vieții oamenilor mai mare decât aderarea la UE. Dacă ne unim forțele pentru integrarea europeană, calea noastră către un viitor mai bun, în special pentru tineri, devine una clară”*. De asemenea, acesta a punctat și câteva dintre prioritățile sale pentru mandatul de șef al statului: *„În calitate de președinte ales al țării voi crea o nouă structură, o comisie internațională, compusă din personalități cunoscute din Europa, pentru a investiga corupția de la guvernare în Moldova și pentru a face sugestii concrete cum poate fi eradicat acest fenomen. Nimeni nu va îndrăzni să ignore obligațiile de a servi intereselor publice și să facă avere ilegală din funcția publică”*. În subiect se menționează că *„M. Lupu va încuraja dezvoltarea agriculturii și a industriei și va insista asupra creării noilor instituții de învățământ cu tehnologii moderne, pentru ca tinerii să aibă acces la locuri de muncă aici, în Moldova”*. În susținerea candidatului PDM la funcția de președinte s-a expus, în sincron, M. Babuc, liderul Organizației de Femei PDM, care a declarat că *„Marian Lupu a venit cu valorile pe care le împărtășește să dea dovadă că în Republica Moldova există un alt model de lider politic, unul care știe ce înseamnă bunul-simț nu numai din auzite”* (30.01.2016); Candidatul PDM la funcția de președinte, M. Lupu, a avut o întâlnire cu persoanele în etate din sat. Filipeni, r-nul Leova. Cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor în Etate, M. Lupu le-a promis acestora pensii mai mari, un trai decent și o bătrânețe mai sigură. În subiect sînt difuzate secvențe video în cadrul cărora câteva persoane prezente la eveniment îl susțin pe M. Lupu la funcția de președinte al Republicii Moldova (*„Marian Lupu a ținut un discurs foarte concret în fața noastră, a pledat pentru pace, pentru viitorul copiilor noștri, pentru familii. Și acestea sînt adevăratele valori care trebuie să le promoveze un președinte”*; *„Domnul Marian Lupu este un candidat pe merit, pentru că are în vizer credibilitate, sinceritate și simpla, simpla omenie”*) (02.10.2016); M. Lupu a avut o întâlnire electorală în municipiul Bălți. Conform spuselor jurnalistei, acesta s-a întâlnit cu localnici, funcționari și oameni de afaceri, cărora le-a declarat că

dacă va fi ales președintele țării va promova proiectele de dezvoltare în sate și orașe și va stimula afacerile locale. Jurnalista mai susține că „participanții la întâlnire au apreciat calitățile de lider ale lui M. Lupu, dar și pregătirea sa”. În acest sens, sînt difuzate secvențe video de susținere a candidatului PDM la prezidențiale, M. Lupu: *„Aici putem invoca o sumedenie de argumente ce ține de propria lui personalitate, pregătirea care o are, studiile profunde, cariera care și-a făcut-o în domeniul economiei”*; *„Sperăm că dacă astfel de platforme vor fi și pentru alți candidați și ele vor fi realizate în viață, atunci noi, cetățenii Republicii Moldova, avem doar de câștigat”*. În reportaj se afirmă că Marian Lupu a mai vizitat și Institutul de Cercetare pentru Culturile de Cîmp „Selecția” și s-a întâlnit cu angajații Întreprinderii „Bălți-Gaz”. Reporterul mai susține că democratul Lupu este susținut și de echipa liberal-democraților din teritoriu, care au participat la întâlnirea cu Marian Lupu. În acest context, sînt difuzate declarațiile lui Marin Boboc, vicepreședinte PLDM Bălți: *„Noi, echipa PLDM de la Bălți, am decis să vă susținem în această campanie. Să fim alături de staff-ul de la Bălți. Vă urăm succes și vrem să vă spunem că respectăm parcursul de integrare europeană”* (04.10.2016); M. Lupu s-a întâlnit *„cu peste 100 de cadre didactice din orașul Sângerei”* cu ocazia Zilei Profesorului. În cadrul evenimentului, acesta a declarat că este gata să se implice în reforma sistemului educației și crede că actualul program de studii trebuie îmbunătățit (*„Eu văd necesitatea și o să mă implic personal, să fie restructurată și optimizată curricula școlară, care nici pe departe nu este echilibrată. Copiii în școală învață mai multe lucruri de care nu o să aibă nevoie și nu învață lucruri de care vor avea nevoie”*). Lupu crede că universitățile din țară trebuie să pregătească specialiștii în funcție de necesitățile economiei. *„Moldova nu are nevoie de 35 de universități, un sistem care nu oferă calitate, cu mici excepții. Diplomele la două treimi din aceste instituții sînt doar o hârtie. Nu are nevoie țara asta de zeci de mii de juriști în fiecare an”*. Cu referire la cele declarate de M. Lupu, în pe post sînt prezentate afirmații de susținere a candidatului PDM: *„Referitor la pensiile care ne așteaptă, la viitorul copiilor, la plecarea aceasta peste hotare, din discursul lui am înțeles că va lupta, va tinde asupra acestor probleme care ne preocupă”*; *„Este un om sincer, un om inteligent, e plăcut cu lumea”*; *„Ne este clar programul și așteptăm de-acum și implementarea”* (05.10.2016); Inaugurarea unui nou bloc administrativ al Agenției de Dezvoltare Regională Nord. La eveniment a participat M. Lupu, care a declarat că autoritățile vor contribui la simplificarea și stimularea exportului din această regiune (*„Nu am aruncat vorbe în vînt. Sînt acțiuni concrete, care dau rezultate pe domenii prioritare. Noi am creat condiții de atragere a investițiilor și noi întreprinderi în Moldova, doar pe această cale vom crea și mai multe locuri de muncă, vom opri exodul din Republica Moldova”*). În cadrul subiectului reporterul susține că *„tot în raionul Edineț, liderul PDM a avut o întâlnire cu profesorii, funcționarii și oamenii de afaceri din orașul Cupcini”*. În acest sens, sînt prezentate afirmațiile unor persoane prezente la întâlnire: *„Domnul președinte cred că va face tot posibilul să ne ajute pe noi, să ajute țara. Să fim aici, la noi acasă, să nu mai mergem la cineva să ne rugăm într-o țară străină”*; *„Mi-a plăcut întâlnirea cu domnul Lupu, foarte mi-a plăcut. Un om de aur. Un președinte... ar merita, pentru că într-adevăr aista-i președinte. Cînd a vorbit, vorba din gură-i o vorbă...”* (06.10.2016); Sondajul realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Jurnalista menționează că liderul socialiștilor Igor Dodon și președintele democraților Marian Lupu înregistrează cele mai mari creșteri în ceea ce privește intenția de vot la alegerile prezidențiale. Astfel, pentru candidatul PDM *„ar vota aproape 12 la sută din populație, cu aproape două puncte procentuale mai mult decât acum trei săptămîni”* (07.10.2016); Întîlnirea electorală a candidatului PDM la funcția de președinte, M. Lupu, cu locuitorii raioanelor Glodeni și Fălești. În cadrul subiectului, jurnalista afirmă că *„Marian Lupu susține că în calitatea sa de șef de stat va crea o comisie internațională, formată din experți europeni, care va investiga actele de corupție de la guvernare. Candidatul PDM a mai declarat că un pas important pentru combaterea acestui fenomen a fost și reducerea controalelor din partea statului asupra agenților economici”* (07.10.2016); Candidatul PDM, M. Lupu, a dat asigurări persoanelor în etate din r-ul Drochia că vîrsta de pensionare va rămîne aceeași pentru femei și bărbați: *„Să vă garantez că actuala vîrstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție”*. De asemenea, în cadrul unei întîlniri cu funcționarii din or. Drochia,

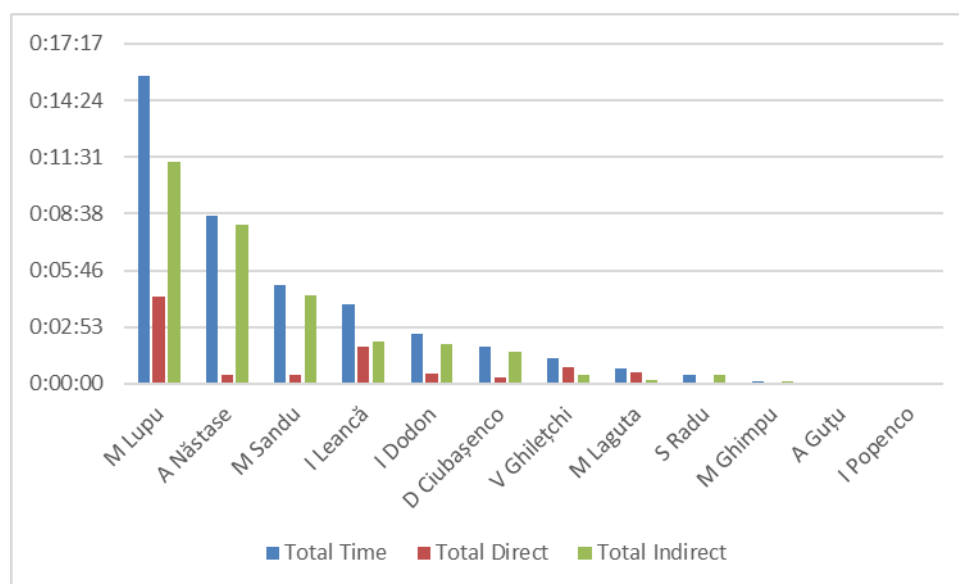
M. Lupu a vorbit despre importanța atragerii investițiilor în țară: „*Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor*”. Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a expus un participant de la eveniment: „*M-am convins câți pași buni vor fi făcuți pe viitor, îmi place programul lui*” (08.10.2106); M. Lupu a dat asigurări locuitorilor raionului Drochia că vârsta de pensionare va rămâne neschimbată pentru femei și bărbați, iar inechitățile din sistemul de pensii vor fi eliminate: „*Să vă garantez că actuala vârstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție*”. În cadrul subiectului se mai menționează că Marian Lupu s-a întâlnit și cu mai mulți funcționari din orașul Drochia, cărora le-a vorbit despre importanța atragerii investițiilor străine: „*Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor*”. Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a expus un participant de la întrunire: „*M-a convins câți pași buni vor fi întreprinși pe viitor, îmi place programul lui*” (referindu-se la candidatul PDM, M. Lupu). De asemenea, Marian Lupu le-a reamintit pensionarilor și despre inițiativa Guvernului de a reduce, din 12 octombrie, cu 40 la sută, prețul pentru 160 de medicamente de strictă necesitate (07.10.2016); M. Lupu susține că cele șapte proiecte de lege, pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea, vor aduce transparență în sistemul financiar-bancar. În cadrul unei întâlniri cu localnicii din raioanele Dondușeni și Ocnița, acesta a declarat că „*nici un impozit nu va fi mărit și nici un salariu nu va fi micșorat, deci invers, salariile vor fi majorate*”. Marian Lupu a mai declarat că pledează pentru o campanie onestă și nu recurge la atacuri murdare la adresa contracandidaților săi: „*Nu vin în fața oamenilor ca să murdăresc alți contracandidați. Așa ceva nu este nici omenesc, nici creștinesc. Pentru a murdări pe cineva, fiți de acord cu mine, nu trebuie să ai nici multă minte și nici multă pregătire*”. În susținerea candidatului au vorbit și câțiva locuitori, care au afirmat că „*Întrebările sînt foarte puternice, hotărâte, un om capabil de a conduce o țară*” (09.10.2016).

Candidatul PPDA la funcția de președinte al Republicii Moldova, A. Năstase, a fost reflectat în conotație accentuat negativă datorită subiectelor despre: Liderul Mișcării Populare Antimafie, Sergiu Mocanu, susține că Năstase nu se va retrage niciodată din cursa electorală în favoarea candidatului PAS. Totodată, Mocanu consideră că ar fi o mare prostie ca Maia Sandu să cedeze în favoarea „*finului de cununie al mafiotului Victor Țopa*”: „*Ar fi o prostie și mai mare, că despre asta vă vorbeam – dacă Nantoi reușește să o convingă pe Maia Sandu să plece din campania electorală în favoarea lui Năstase. Nimeni nici nu a avut în vedere vreodată că Năstase s-ar putea retrage în favoarea Maiei Sandu. Că nu pentru asta a băgat Platon bani, nu pentru asta s-a investit în omul ăsta atîta*”. În cadrul subiectului, jurnalista mai menționează că „*nu este pentru prima dată când Sergiu Mocanu vorbește despre legătura dintre raiderul numărul unu în CSI și Partidul „DA”, al mafioților fugari Victor și Viorel Țopa. Recent, în aceeași emisiune online, Mocanu a declarat că Veaceslav Platon sponsorizează Partidul „DA”, pe liderul acestuia – Andrei Năstase, dar și postul de televiziune „Jurnal TV”. Mocanu a mai spus că Platon a fost cel care a finanțat și manifestațiile violente din fața Parlamentului din luna ianuarie a acestui an*” (30.09.2016); Candidatul PPEM la funcția de președinte al țării, Iu. Leancă, care în momentul lansării sale în campania electorală a declarat că „*Năstase sparge voturile dreptei, iar Dodon culege voturile de pe stînga, însă noi toți trebuie să le spunem oamenilor adevărul ca să înțeleagă și să nu se lase păcăliți*”. De asemenea, acesta a declarat că îi pare rău că M. Sandu a fost păcălită de omul Țopilor (referindu-se de A. Năstase): „*Dacă Maia a fost păcălită așa ușor de Năstase, atunci cum crede ea că poate negocia cu șefii de state?*” (01.10.2016); Sondajul realizat de compania Intellect Group. În cadrul subiectului, jurnalista menționează: „*Cu trei puncte procentuale mai mult înregistrează Andrei Năstase, lider al Partidului „Demnitate și Adevăr” al mafioților Țopa*”. Precum și afirmația „*Democrații sînt urmași de Partidul „DA” al mafioților Țopa, cu 11 la sută din intențiile de vot*”

(03.10.2016); Iurie Leancă, candidatul PPEM, este de părerea că liderul Partidului „DA”, Andrei Năstase, „în spatele căruia stau mafiașii Țopa, vor să o scoată pe Maia Sandu din cursa electorală prin metode frauduloase și că operațiunea a fost pornită prin publicarea primului sondaj în care Năstase este cotate mai bine decât Maia Sandu”. În subiect se mai menționează că potrivit candidatului PPEM, cei din Platforma „DA” au motiv de bucurie, deoarece, conform sondajului, sînt cu un pas mai aproape de a-l trimite pe Năstase, fratele mai mic al lui Dodon, în competiție cu liderul PSRM. Iurie Leancă a mai spus că „povestea cu un candidat unic este, de fapt, o invenție pentru fragmentarea dreptei, iar Maia Sandu s-a lăsat manipulată” (03.10.2016); Reprezentanții Partidului Democrat au depus o sesizare la CEC împotriva candidatului la prezidențiale Andrei Năstase. Conform acestora, A. Năstase „a publicat o fotografie în care apare lângă fostul președinte al Poloniei, Lech Walesa”. Jurnalista mai menționează că „Potrivit PDM, candidatul partidului finanțat de mafiașii Țopa a încălcat grav legislația electorală prin faptul că a folosit în timpul campaniei electorale simbolurile și însemnele unor state străine și imaginea unui politician de peste hotare. Încălcările candidatului „DA” nu se opresc aici. Potrivit unei alte contestații depuse la CEC de PDM, imaginea protejatului mafiașilor Țopa apare în materiale publicitare în care nu este specificată data tipăririi, tirajul și denumirea tipografiei care le-a multiplicat, ceea ce, de asemenea, reprezintă o încălcare a Codului Electoral. Potrivit reprezentantului PDM la CEC, Vadim Moțarschi, acest lucru face imposibilă asigurarea transparenței banilor utilizați în campanie de candidatului Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (04.10.2016); A. Năstase i-a remis lui A. Candu un mesaj pe o rețea de socializare. Cu referire la acest subiect, jurnalista menționează următoarele: „Andrei Năstase, candidatul la prezidențiale din partea Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau interlopii fugari Țopa, a încercat să-l intimideze pe președintele Parlamentului, Andrian Candu. Despre aceasta a anunțat chiar șeful Legislativului pe o rețea de socializare. Andrian Candu a calificat gestul lui Năstase drept unul huliganic și mitocănesc. Președintele Parlamentului a mai precizat că va cere colegilor să depună o sesizare la CEC, iar instituția ar urma să stabilească dacă gestul candidatului Năstase se încadrează în limitele stabilite de legislația electorală” (05.10.2016); Subiect cu titlul „Andrei Năstase, putred de bogat”. În cadrul reportajului se face trimitere la portalul www.rise.md. Astfel, în cadrul subiectului jurnalista de la postul de televiziune „Canal 3” susține că „Jurnaliștii de la rise.md confirmă legătura strînsă a liderului Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, cu fugarii condamnați penal, Victor și Viorel Țopa. O nouă investigație a portalului a scos la iveală implicarea candidatului la prezidențiale în tranzacțiile dubioase ale unor companii offshore, care au intrat în vizorul anchetatorilor. De asemenea, a fost făcută publică, din nou, averea de milioane a lui Năstase și luxul în care trăiește cel care se autointitulează drept reprezentant al poporului. Investigația rise.md arată că Andrei Năstase a depus pe conturile mamei sale, din venituri personale și prin transferuri de la companii offshore, peste 5,6 milioane de lei. Iar în perioada 2009-2012, această sumă a fost retrasă din conturi de către liderul Partidului „DA” al mafiașilor Țopa. Jurnaliștii scriu despre un scenariu similar și în cazul soacrei lui Andrei Năstase. De pe conturile femeii, candidatul la prezidențiale a retras, prin tranzacții dubioase, peste 400 de mii de lei și aproximativ 150 de mii de euro. Investigația confirmă și relațiile anterioare ale jurnaliștilor despre averea impresionantă a lui Năstase și luxul în care trăiește politicianul. Împreună cu soția sa, liderul Partidului „DA” deține zece imobile, o garsonieră în Chișinău și 11 terenuri agricole și pentru construcții. De asemenea, Năstase își are domiciliul într-o casă de lux din orașul Codru, municipiul Chișinău, cu o suprafață de 159 de metri pătrați. Oficial, imobilul aparține mamei sale de 77 de ani și ar costa doar 2,2 milioane de lei. În realitate, însă, potrivit unei investigații a jurnaliștilor de la emisiunea „Moldova, țară de minune” de la Publika TV, imobilul cu trei nivele are o suprafață de 450 de metri pătrați și costă șapte milioane de lei. Potrivit rise.md, Andrei Năstase a declarat că a scris casa pe numele mamei sale ca să nu poată fi pusă vreodată sub

sechestrul. Liderul Partidului „DA” susține că este responsabil pentru toate acțiunile sale”. De asemenea, aceasta mai susține că „anterior, și portalul today.md a demonstrat că liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” continuă să primească sume impunătoare de bani de peste hotare și deține proprietăți importante în țară și în Germania, acolo unde a fugit nașul său de cununie, Victor Țopa, condamnat în Moldova pentru șantaj, delapidări și spălări de bani” (05.10.2016); Mitingul organizat de PPDA la Reședința de Stat. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că „liderul A. Năstase, în spatele căruia stau interlopii fugari Țopa, a stat doar 5 min. la acest protest. La manifestație au participat și câteva persoane dubioase. Un protestatar – Sergiu Suharenco, este un membru activ PPDA și un apropiat al lui Vasile și A. Năstase”. În acest sens, jurnalista specifică presupusele infracțiuni pe care le-ar fi săvârșit Sergiu Suharenco. De asemenea, aceasta mai menționează că protestatarii PPDA au insultat jurnaliștii, i-au bruscă și că aveau un comportament agresiv (05.10.2016); PDM acuză PPDA de campanie „murdară”. În cadrul subiectului, jurnalista afirmă că „PDM a contestat la CEC campania murdară a lui Andrei Năstase, în spatele căruia stau mafioții Țopa. Democrații acuză faptul că reprezentanții Partidului „DA” distribuie pliante denigratoare la adresa lor și a prim-vicepreședintelui formațiunii Vlad Plahotniuc, cu scopul de a afecta imaginea candidatului Marian Lupu. Mai mult, primarii satelor din stânga Nistrului, subordonate Chișinăului, au sesizat încă o neregulă. Potrivit lor, securiștii de la Tiraspol i-au somat să nu distribuie materialele electorale ale candidatului PDM. În schimb, nu împiedică desfășurarea campaniei exponentului Partidului DA, al mafioților condamnați Țopa” (05.10.2016).

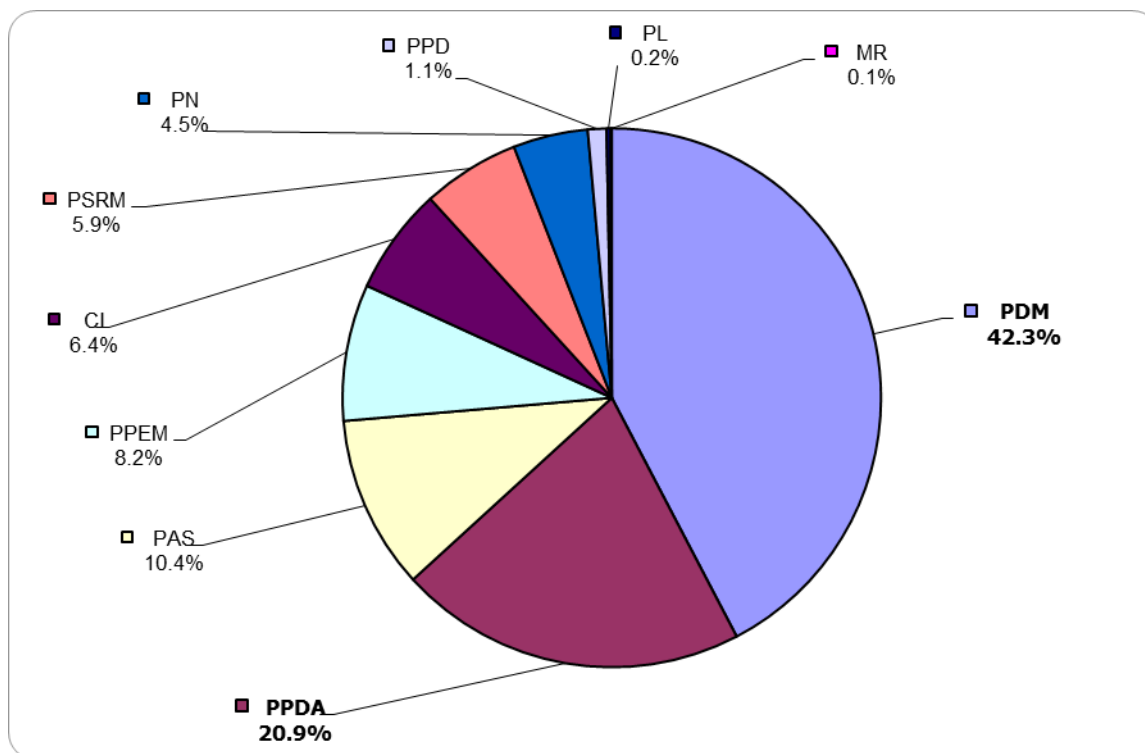
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Total Time	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:15:40	0:04:24	0:11:16
A Năstase	0:08:33	0:00:28	0:08:05
M Sandu	0:04:59	0:00:28	0:04:31
I Leancă	0:04:01	0:01:52	0:02:09
I Dodon	0:02:32	0:00:30	0:02:02
D Ciubașenco	0:01:53	0:00:17	0:01:36
V Ghilețchi	0:01:17	0:00:49	0:00:28
M Laguta	0:00:46	0:00:35	0:00:11
S Radu	0:00:25	0:00:00	0:00:25
M Ghimpu	0:00:07	0:00:00	0:00:07

A Guțu	0:00:04	0:00:00	0:00:04
I Popenco	0:00:02	0:00:00	0:00:02

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

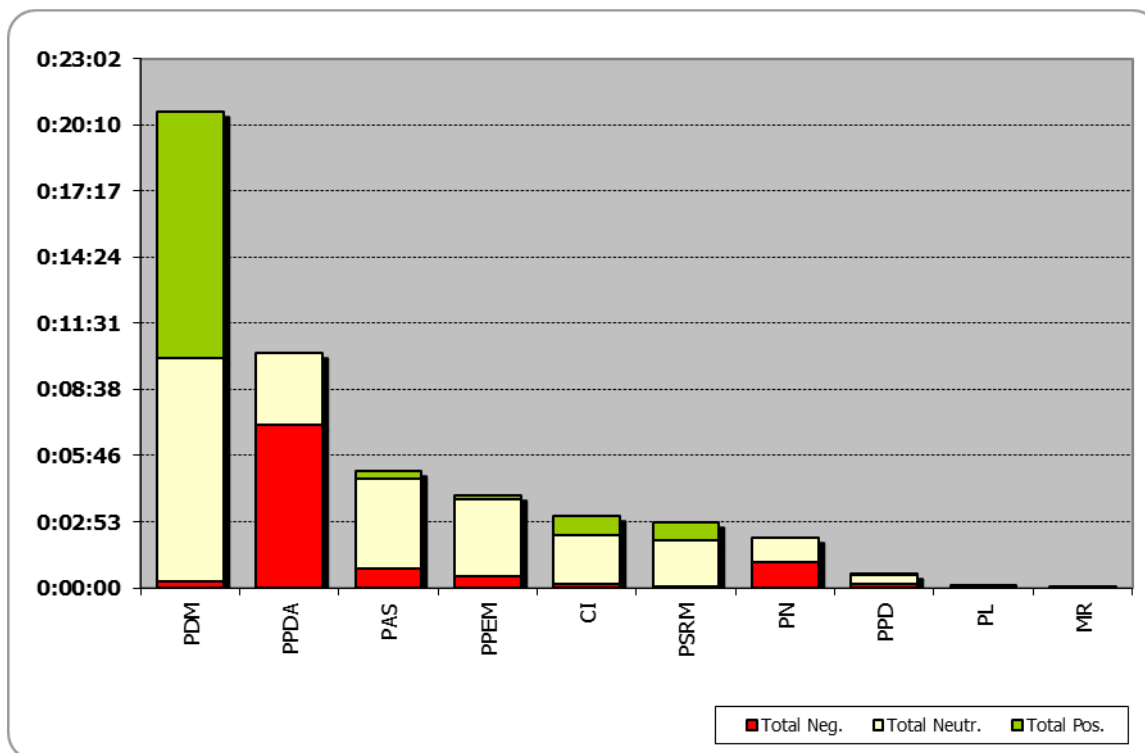

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, partea dominantă a reflectării, de 42,3%, a fost dedicată PDM, fiind urmat de PPDA, cu 20,9%. PAS a fost mediatizat în volum de 10,4%, PPEM – 8,2%, iar CI – 6,4%. PSRM a fost reflectat în volum de 5,9%, PN – 4,5%, iar PPD – 1,1%. PL și MR au obținut aproximativ același volum procentual de 0,2 la sută și, respectiv, 0,1 la sută.

Detaliere:

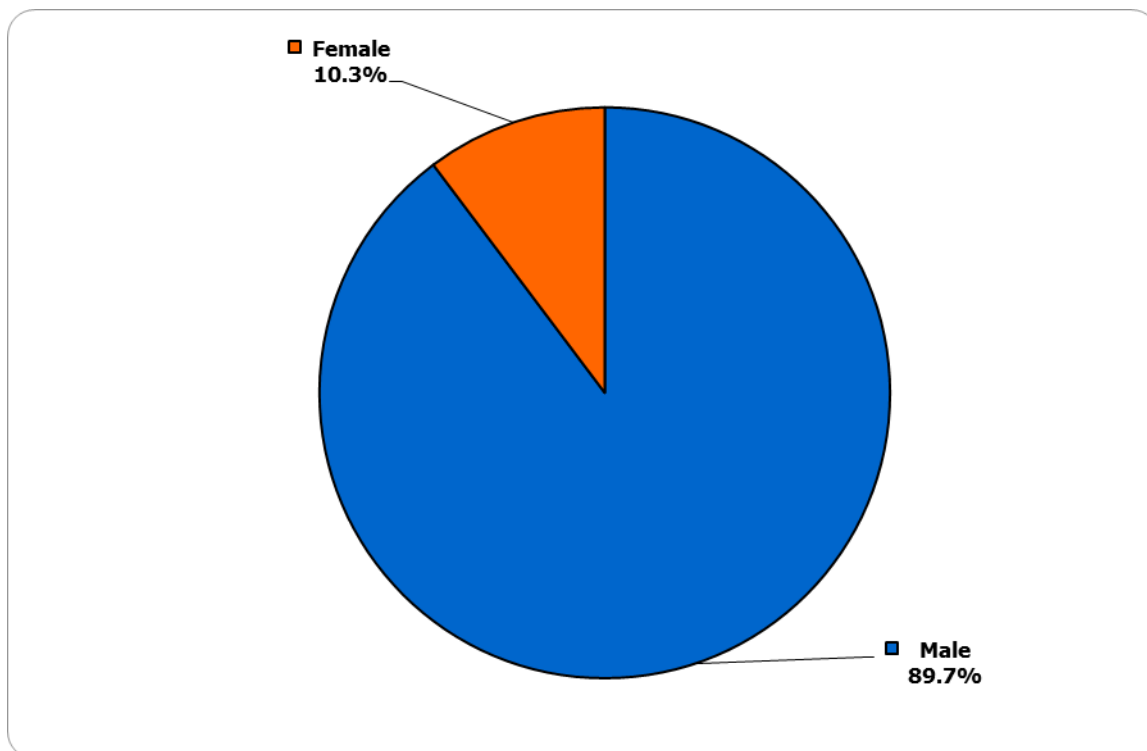
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	20 min. 44 sec.	10 min. 43 sec.	09 min. 43 sec.	18 sec.
PPDA	10 min. 14 sec.	0	03 min. 08 sec.	07 min. 06 sec.
PAS	05 min. 06 sec.	22 sec.	03 min. 53 sec.	51 sec.
PPEM	04 min. 01 sec.	09 sec.	03 min. 22 sec.	30 sec.
CI	03 min. 08 sec.	49 sec.	02 min. 09 sec.	10 sec.
PSRM	02 min. 52 sec.	49 sec.	02 min. 01 sec.	02 sec.
PN	02 min. 12 sec.	0	01 min. 05 sec.	01 min. 07 sec.
PPD	33 sec.	01 sec.	22 sec.	10 sec.
PL	07 sec.	0	07 sec.	0
MR	02 sec.	0	02 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Canal 3” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția PDM, care a obținut o conotație accentuat pozitivă, datorită subiectelor despre candidatul democraților înaintat la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, PDM a beneficiat de o conotație pozitivă și în subiectul despre președintele de onoare al PDM, D. Diacov, care s-a întâlnit cu localnicii din raionul Ștefan Vodă. În cadrul evenimentului acesta a declarat că: *„Partidul Democrat, care în acest an împlinește 20 de ani, niciodată nu a chemat la confruntări. PDM totdeauna a demonstrat că este capabil să lucreze și cu aista, și cu acela. PDM o încercat să găsească acest echilibru”* (08.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 89,7%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 10,3%.

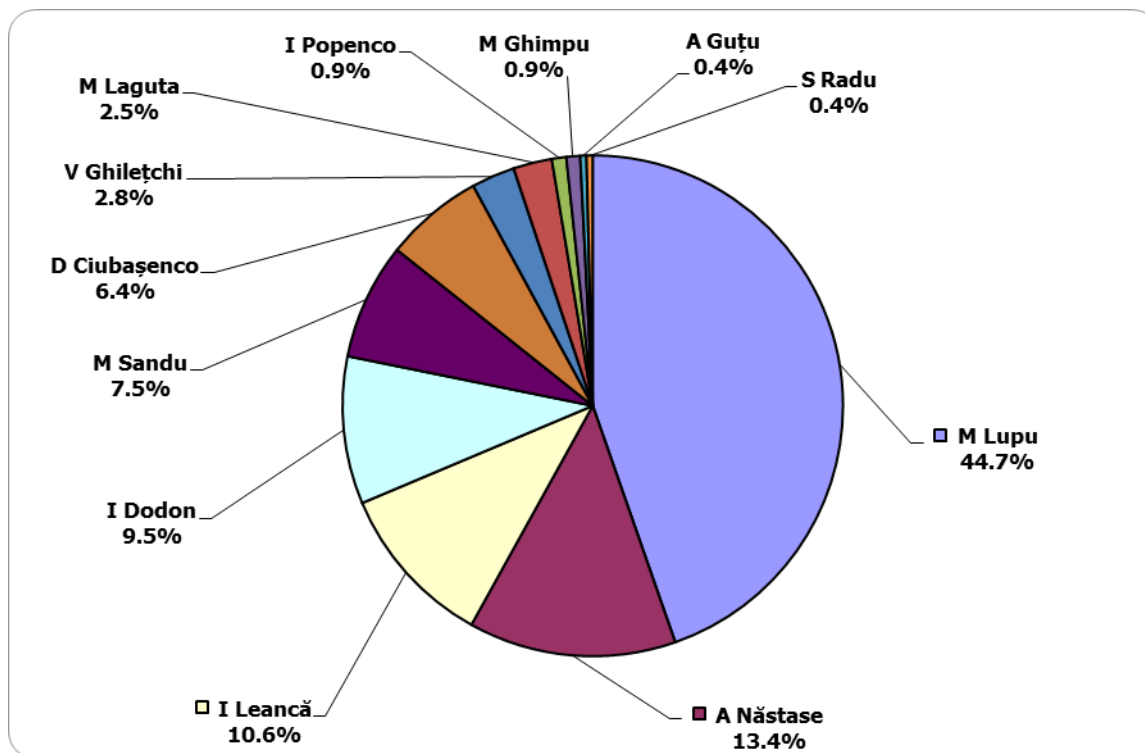
Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Așadar, în cadrul subiectului din 30.09.2016 cu privire la 12 primari și consilieri din or. Hîncești care au părăsit PLDM nu a fost prezentată poziția reprezentanților PLDM la acuzațiile aduse către aceștia; Subiectul din 03.10.2016 – despre averea lui A. Năstase, nu a fost prezentată opinia acestuia cu privire la acuzațiile aduse despre ascunderea veniturilor sale și alte scheme frauduloase; Subiect din 05.10.2016 – despre plîngerea depusă la CEC împotriva A. Năstase de către PDM nu a fost prezentată poziția lui A. Năstase referitor la acuzațiile că ar fi încălcat legislația electorală, apărînd pe pliante publicitare

electorale fără indicarea datei tipăririi acestora; Subiect din 04.10.2016 – despre reacția PDM la solicitarea M. Sandu de a fi instalate camere de luat vederi în toate centrele de votare. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția PLDM la acușările S. Sîrbu că reprezentanții PLDM figurează în dosare penale legate de corupție și delapidări de bani; Subiect despre întâlnirea lui M. Lupu cu locuitorii or. Bălți – nu a fost prezentată poziția reprezentanților PN și a candidatului acestuia, D. Ciubașenco, cu privire la actele de huligalism ale susținătorilor săi împotriva lui M. Lupu la Bălți (ora de difuzare: 04.10.2016); Subiect despre rezultatele unei investigații cu privire la activitatea politică a lui D. Ciubașenco – lipsește poziția acestuia referitor la învinuirile aduse (05.10.2016).

Canal 2

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

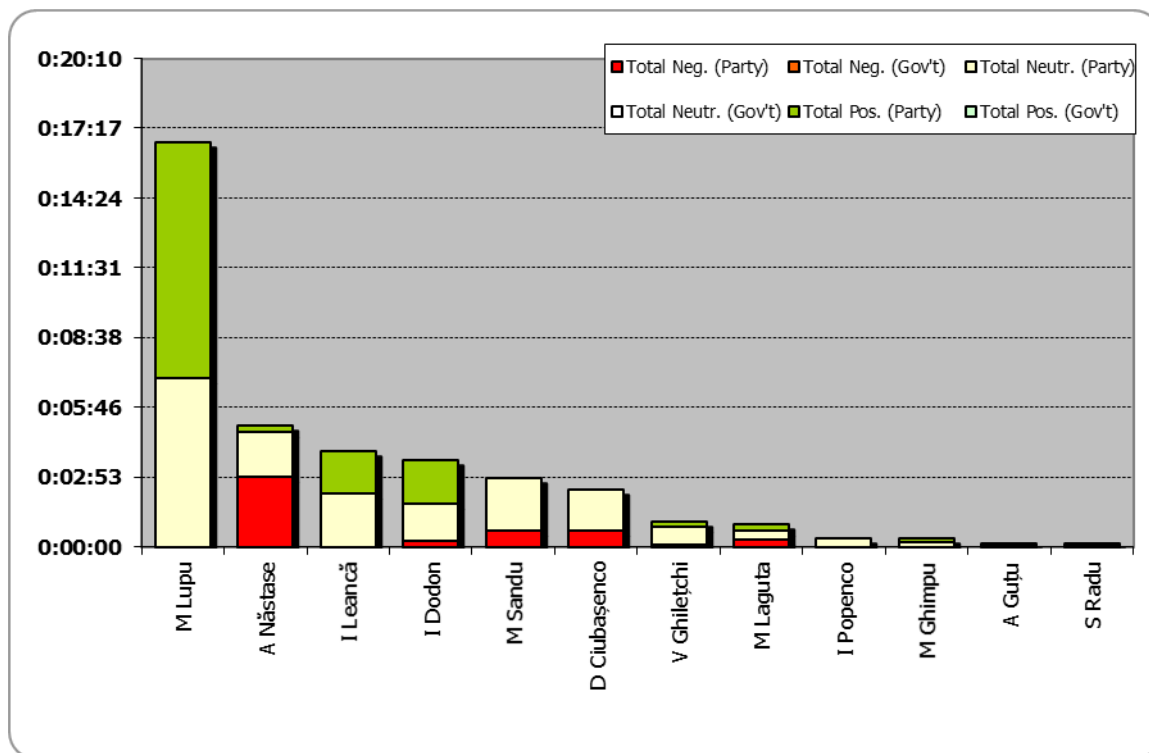

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, partea dominantă a reflectării, de 44,7%, a fost dedicată lui M. Lupa, fiind urmat de A. Năstase și I. Leancă cu 13,4% și, respectiv, 10,6%. Candidatul PSRM, I. Dodon, a fost mediatizat în volum de 9,5%, M. Sandu – 7,5%, D. Ciubașenco – 6,4%. Cu 2,8% și 2,5% s-au evidențiat V. Ghilețchi și M. Laguta. Mai puțin de 1% au acumulat I. Popenco, M. Ghimpu, A. Guțu și S. Radu.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M. Lupa, PDM	16 min. 43 sec.	9 min. 44 sec.	6 min. 59 sec.	0
A. Năstase, PPDA	5 min. 1 sec.	15 sec.	1 min. 51 sec.	2 min. 55 sec.
I. Leancă, PPEM	3 min. 58 sec.	1 min. 46 sec.	2 min. 12 sec.	0
I. Dodon, PSRM	3 min. 34 sec.	1 min. 47 sec.	1 min. 32 sec.	15 sec.
M. Sandu, PAS	2 min. 49 sec.	0	2 min. 8 sec.	41 sec.
D. Ciubașenco, PN	2 min. 23 sec.	0	1 min. 44 sec.	39 sec.
V. Ghilețchi, CI	1 min. 3 sec.	12 sec.	45 sec.	6 sec.
M. Laguta, CI	56 sec.	16 sec.	22 sec.	18 sec.
I. Popenco, MR	21 sec.	0	21 sec.	0
M. Ghimpu, PL	20 sec.	7 sec.	13 sec.	0
A. Guțu, PPD	9 sec.	0	3 sec.	6 sec.
S. Radu, CI	9 sec.	0	3 sec.	6 sec.

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Canal 2” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, excepție făcând candidatul PDM la funcția de președinte, M. Lupu, care s-a evidențiat printr-o conotație accentuat pozitivă în subiectele despre: Lansarea sa în campania electorală. În discursul său, acesta a declarat că „în calitate de președinte ales al țării va crea o nouă structură, o comisie internațională, compusă din personalități cunoscute din Europa, pentru a investiga corupția de la guvernare în Republica Moldova și pentru a face fapte concrete cum poate fi eradicat acest fenomen”. De asemenea, va susține și va încuraja dezvoltarea agriculturii și a industriei și va insista asupra creării noilor instituții de învățământ cu tehnologii moderne. În susținerea candidatului PDM la funcția de președinte s-a expus, în sincron, M. Babuc, liderul Organizației de Femei PDM, care a declarat că „Marian Lupu a venit cu valorile pe care le împărtășește să dea dovadă că în Republica Moldova există un alt model de lider politic, unul care știe ce înseamnă bunul-simț nu numai din auzite”, precum și Alina Alexei, președintele Ligii Studenților Democrați din cadrul USM, care consideră „că în țara noastră există o persoană care se deosebește cu mult față de altele prin intelectul său, prin experiența pe care o are și prin calificarea sa. Această persoană este nimeni altul decât Marian Lupu” (30.09.2016); Întâlnirea candidatului PDM la funcția de președinte, M. Lupu, cu persoanele în etate din satul Filipeni, r-nul Leova. Cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor în Etate, M. Lupu le-a promis acestora pensii mai mari, un trai decent și o bătrânețe mai sigură. În subiect sînt difuzate secvențe video în cadrul cărora cîteva persoane prezente la eveniment îl susțin pe M. Lupu la funcția de președinte al Republicii Moldova („Marian Lupu a ținut un discurs foarte concret în fața noastră, a pledat pentru pace, pentru viitorul copiilor noștri, pentru familii. Și acestea sînt adevăratele valori care trebuie să le promoveze un președinte”; „Domnul Marian Lupu este un candidat pe merit, pentru că are în vizor credibilitate, sinceritate și simplă, simplă omenie”) (02.10.2016); Întîlnirea electorală pe care M. Lupu a avut-o în municipiul Bălți. Conform spuselor jurnalistei, acesta s-a întîlnit cu localnicii, funcționarii și oamenii de afaceri, cărora le-a declarat că dacă va fi ales președintele țării, va promova proiectele de dezvoltare în sate și orașe și va stimula afacerile locale. Jurnalista mai susține că „participanții la întîlnire au apreciat calitățile de lider ale lui M. Lupu, dar și pregătirea sa”. În acest sens, sînt difuzate secvențe video de susținere a candidatului PDM la prezidențiale, M. Lupu: „Aici putem invoca o sumedenie

de argumente ce țin de propria lui personalitate, pregătirea care o are, studiile profunde, cariera care și-a făcut-o în domeniul economiei”; „Sperăm că dacă astfel de platforme vor fi și pentru alți candidați și ele vor fi realizate în viață, atunci noi, cetățenii Republicii Moldova, avem doar de câștigat”. În cadrul reportajului se afirmă că candidatul PDM a mai vizitat și Institutul de Cercetare pentru Culturile de Cîmp „Selecția” și s-a întâlnit cu angajații Întreprinderii „Bălți-Gaz”. Reporterul mai susține că Marian Lupu este susținut și de echipa liberal-democraților din teritoriu, care au participat la întâlnirea cu candidatul PDM. În acest context, sînt difuzate declarațiile lui Marin Boboc, vicepreședinte PLDM Bălți: „Noi, echipa PLDM de la Bălți, am decis să vă susținem în această campanie. Să fim alături de staff-ul de la Bălți. Vă urăm succes și vrem să vă spunem că respectăm parcursul de integrare europeană” (04.10.2016); Candidatul democraților la șefia statului, M. Lupu, s-a întâlnit „cu peste 100 de cadre didactice din orașul Sîngerei”. În cadrul evenimentului, acesta a declarat că este gata să se implice în reforma sistemului educației („Eu văd necesitatea și o să mă implic personal, să fie restructurată și optimizată curricula școlară, care nici pe departe nu este echilibrată. Copiii în școală învață mai multe lucruri de care nu o să aibă nevoie și nu învață lucruri de care vor avea nevoie”). De asemenea, a spus „că va susține în continuare crearea centrelor de excelență pentru pregătirea copiilor talentați”. Cu referire la cele declarate de M. Lupu în cadrul evenimentului sînt puse pe post afirmații de susținere a acestuia: „Referitor la pensiile care ne așteaptă, la viitorul copiilor, la plecarea aceasta peste hotare, din discursul lui am înțeles că va lupta, va tinde asupra acestor probleme care ne preocupă”; „Este un om sincer, un om inteligent, e plăcut cu lumea”; „Ne este clar programul și așteptăm de-acum și implementarea”. În continuare jurnalista susține că la Sîngerei, președintele PDM a avut o întâlnire și cu angajații Spitalului raional, unde acesta a declarat „că în calitate de șef de stat va cere ca 5% din produsul intern brut al țării să fie alocat în medicină” (05.10.2016); Inaugurarea unui nou bloc administrativ al Agenției de Dezvoltare Regională Nord. La eveniment a participat M. Lupu, care a declarat că autoritățile vor contribui la simplificarea și stimularea exportului din această regiune („Nu am aruncat vorbe în vînt. Sînt acțiuni concrete, care dau rezultate pe domenii prioritare. Noi am creat condiții de atragere a investițiilor și noi întreprinderi în Moldova, doar pe această cale vom crea și mai multe locuri de muncă, vom opri exodul din Republica Moldova”). În cadrul subiectului reporterul susține că „tot în raionul Edineț, liderul PDM a avut o întâlnire cu profesorii, funcționarii și oamenii de afaceri din orașul Cupcini”. În acest sens, sînt prezentate afirmațiile unor persoane prezente la întâlnire: „Domnul președinte cred că va face tot posibilul să ne ajute pe noi, să ajute țara. Să fim aici, la noi acasă, să nu mai mergem la cineva să ne rugăm într-o țară străină”; „Mi-a plăcut întâlnirea cu domnul Lupu, foarte mi-a plăcut. Un om de aur. Un președinte... ar merita, pentru că într-adevăr aista-i președinte. Cînd a vorbit, vorba din gură-i o vorbă...” (06.10.2016); Sondajul efectuat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Jurnalista menționează că „Marian Lupu a depășit-o pe Maia Sandu în preferințele alegătorilor și îi suflă în ceafă lui Andrei Năstase” și că „aproape 12 la sută din populație ar vota pentru el, cu aproape două puncte procentuale mai mult decît acum trei săptămîni” (07.10.2016); Întîlnirea electorală a candidatului PDM la funcția de președinte, M. Lupu, cu locuitorii raioanelor Glodeni și Fălești. În cadrul subiectului, jurnalista afirmă că „Marian Lupu susține că în calitate sa de șef de stat va crea o comisie internațională, formată din experți europeni, care va investiga actele de corupție de la guvernare. Candidatul PDM a mai declarat că un pas important pentru combaterea acestui fenomen a fost și reducerea controalelor din partea statului asupra agenților economici” (07.10.2016); M. Lupu a dat asigurări locuitorilor raionului Drochia că vîrsta de pensionare va rămîne neschimbată pentru femei și bărbați, iar inechitățile din sistemul de pensii vor fi eliminate: „Să vă garantez că actuala vîrstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție”. În cadrul subiectului se mai menționează că Marian Lupu s-a întâlnit și cu mai mulți funcționari din orașul Drochia, cărora le-a vorbit despre importanța atragerii investițiilor străine: „Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor”. Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a

expus un participant de la întrunire: „*M-a convins câți pași buni vor fi întreprinși pe viitor, îmi place programul lui*” (referindu-se la candidatul PDM, M. Lupu). De asemenea, Marian Lupu le-a reamintit pensionarilor și despre inițiativa Guvernului de a reduce, din 12 octombrie, cu 40 la sută, prețul pentru 160 de medicamente de strictă necesitate (07.10.2016); M. Lupu susține că cele șapte proiecte de lege, pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea, vor aduce transparență în sistemul financiar-bancar. În cadrul unei întâlniri cu localnicii din raioanele Dondușeni și Ocnița, acesta a declarat că „*nici un impozit nu va fi mărit și nici un salariu nu va fi micșorat, deci invers, salariile vor fi majorate*”. Marian Lupu a mai declarat că pledează pentru o campanie onestă și nu recurge la atacuri murdare la adresa contracandidaților săi: „*Nu vin în fața oamenilor ca să murdăresc alți contracandidați. Așa ceva nu este nici omenesc, nici creștinesc. Pentru a murdări pe cineva, fiți de acord cu mine, nu trebuie să ai nici multă minte și nici multă pregătire*”. În susținerea candidatului au vorbit și câțiva locuitori, care au afirmat că „*Întrebările sînt foarte puternice, hotărâte, un om capabil de a conduce o țară*” (09.10.2016).

Candidatului PSRM la funcția de președinte al Republicii Moldova, I. Dodon, s-a regăsit într-o tonalitate pozitivă prin intermediul subiectelor despre: Lansarea sa în campania electorală prin prezentarea priorităților electorale: „*Avem trei capitole, trei oportunități, trei devize principale. Unu: statalitate, neutralitate, identitate moldovenească. Doi: economie puternică și dreptate socială. Trei: credință ortodoxă și relații de prietenie cu Federația Rusă*” (30.10.2016); Sondajul de opinie realizat de către compania Intellect Group. Conform jurnalistei, „*Igor Dodon continuă să conducă detașat în sondajele de opinie publică privind intenția de vot la alegerile prezidențiale. Dacă duminică viitoare s-ar alege șeful statului, pentru Dodon ar vota 30,8 la sută dintre alegători*” (03.10.2016); I. Dodon își expune intențiile pentru viitor dacă va fi ales în calitate de președinte al Republicii Moldova. Astfel, acesta declară că dacă ajunge șef de stat, va modifica componența Consiliului Suprem de Securitate. Potrivit lui, în funcții de stat urmează să fie promovate persoanele care au doar o singură cetățenie, cea a Republicii Moldova. Dodon își mai propune să vină cu inițiativa de modificare a Codului Educației. El vrea ca în școlile din țară să fie predată disciplina „Istoria Moldovei”. Printre alte priorități din programul electoral al lui Igor Dodon se numără relansarea relațiilor economice cu Rusia, dar și stabilizarea situației în sectorul bancar (05.10.2010); Studiul efectuat de Asociației Sociologilor și Demografilor. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că potrivit studiului, dacă duminică viitoare ar avea loc alegeri prezidențiale, pentru Igor Dodon ar vota aproape 34 la sută dintre alegători. „*Aceasta este cu aproape cinci puncte procentuale mai mult decât intențiile de vot exprimate în sondajul de acum trei săptămîni al Asociației Sociologilor și Demografilor*” (07.10.2016).

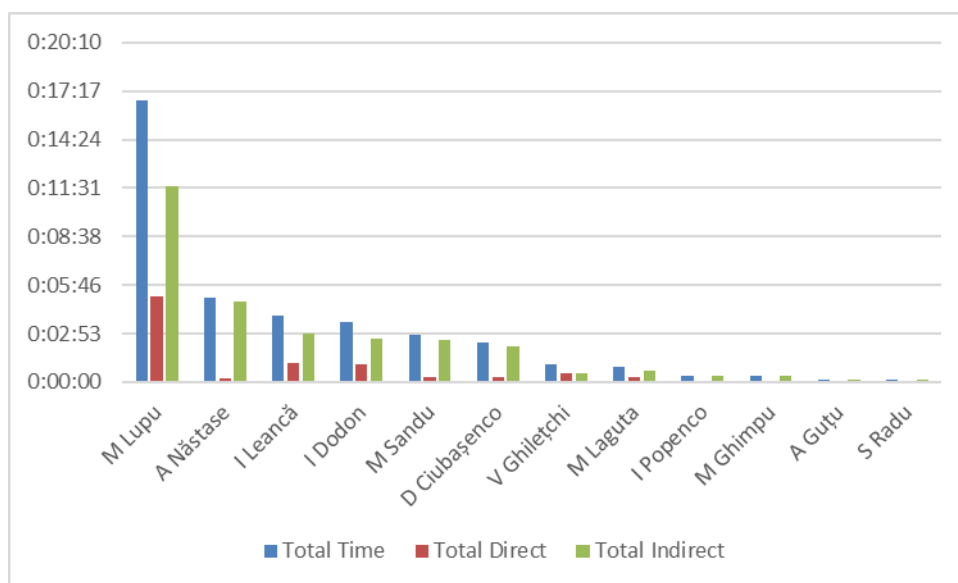
O conotație pozitivă a reflectării a obținut-o și candidatul din partea PPEM, Iu. Leancă, în subiectele despre: lansarea sa în cursa electorală. Conform celor menționate în subiect, „*Iurie Leancă a trasat zece obiective pe care se va baza campania lui electorală. El vrea bunăstare și prosperitate pentru cetățeni, dar și justiție independentă, astfel încît toți să fie egali în fața legii. Fostul premier își propune relații economice cu partenerii din Est, dar și cu cei din Vest, în baza Acordului de Liber Schimb cu Uniunea Europeană. De asemenea, Iurie Leancă vrea crearea unei axe Moldova–România și Germania, care să susțină ascensiunea țării noastre pe drumul european*” (01.10.2016); Candidatul Partidului Popular European la prezidențiale, Iurie Leancă, îndeamnă tinerii să facă sport. Liderul PPEM apare într-un filmuleț, într-o sală de sport, în care spune că în Moldova, tinerii nu au grijă de sănătatea lor (imagini video cu Iurie Leancă în timp ce face sport). Îndemnul lui Iurie Leancă vine ca răspuns la provocarea tinerilor din PPEM de a realiza un video în sala de forță, unde merge regulat. Iurie Leancă spune că un spirit sănătos este numai într-un corp sănătos, fapt pentru care i-a îndemnat pe tineri să meargă la sală și să facă jogging (09.10.2016).

Candidatul PPDA la funcția de președinte al Republicii Moldova, A. Năstase, a beneficiat de o tonalitate accentuat negativă în cadrul subiectelor despre: Candidatul PPEM la funcția de președinte al țării, Iu. Leancă, în momentul lansării sale în campania electorală, a declarat că „*Năstase sparge voturile dreptei, iar Dodon culege voturile de pe stînga, însă noi toți trebuie să le spunem oamenilor adevărul ca să înțeleagă și să nu se lase păcăliți*”. De asemenea, acesta a

declarat că îi pare rău că M. Sandu a fost păcălită de omul Țopilor (referindu-se de A. Năstase): „Dacă Maia a fost păcălită așa ușor de Năstase, atunci cum crede ea că poate negocia cu șefii de state?” (01.10.2016); Sondajul realizat de compania Intellect Group. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că „Cu trei puncte procentuale mai mult înregistrează Andrei Năstase, lider al Partidului „Demnitate și Adevăr” al mafioților Țopa” (03.10.2016); Reprezentantii Partidului Democrat care au depus o sesizare la CEC împotriva candidatului la prezidențiale Andrei Năstase. Conform acestora, A. Năstase „a publicat o fotografie în care apare lângă fostul președinte al Poloniei, Lech Walesa”. Jurnalista mai menționează că „Potrivit PDM, candidatul partidului finanțat de mafioții Țopa a încălcat grav legislația electorală prin faptul că a folosit în timpul campaniei electorale simbolurile și însemnele unor state străine și imaginea unui politician de peste hotare. Încălcările candidatului „DA” nu se opresc aici. Potrivit unei alte contestații depuse la CEC de PDM, imaginea protejatului mafioților Țopa apare în materiale publicitare în care nu este specificată data tipăririi, tirajul și denumirea tipografiei care le-a multiplicat, ceea ce, de asemenea, reprezintă o încălcare a Codului Electoral. Potrivit reprezentantului PDM la CEC, Vadim Moțarschi, acest lucru face imposibilă asigurarea transparenței banilor utilizați în campanie de candidatului Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (04.10.2016); Mitingul organizat de PPDA la Reședința de Stat. Conform spuselor prezentatoarei, „Cinci minute. Atît a stat Andrei Năstase la manifestația organizată de partidul său „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau interlopii fugari Țopa. La protestul din fața Reședinței de Stat, unde a fost cerută demisia șefului statului, au participat mai multe persoane dubioase, cu antecedente penale. Pe lângă faptul că a întârziat la protest, candidatul la prezidențiale din partea Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” nu s-a prea reținut mult acolo. Andrei Năstase a plecat în fugă, în scurt timp, și i-a lăsat pe manifestanți să ceară singuri demisia lui Timoftei” (05.10.2016); Mesajele între A. Năstase și A. Candu pe o rețea de socializare. Jurnalista afirmă că A. Candu a primit de la A. Năstase un mesaj în privat cu conținutul: „Tare te vei pîrli băiete”, iar „Andrian Candu a interpretat gestul lui Andrei Năstase drept unul huliganic și mitocănesc. „Nedemn pentru un om care pretinde că vrea să conducă o țară, dar nu-și poate controla nervii și recurge la astfel de gesturi isterice”. Președintele Parlamentului a mai precizat că va cere colegilor să depună o sesizare la CEC. Instituția urmînd să stabilească în ce măsură acest comportament se încadrează în legislația electorală” (05.10.2016); Subiectul cu titlul „Averea și luxul lui Năstase”. În cadrul reportajului se face trimitere la portalul www.rise.md. Astfel, în cadrul subiectului, jurnalista de la postul de televiziune „Canal 2” susține că „Jurnaliștii de la rise.md confirmă legătura strînsă a liderului Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, cu fugarii condamnați penal, Victor și Viorel Țopa. O nouă investigație a portalului a scos la iveală implicarea candidatului la prezidențiale în tranzacțiile dubioase ale unor companii offshore, care au intrat în vizorul anchetatorilor. De asemenea, a fost făcută publică, din nou, averea de milioane a lui Năstase și luxul în care trăiește cel care se autointitulează drept reprezentant al poporului. Investigația rise.md arată că Andrei Năstase a depus pe conturile mamei sale, din venituri personale și prin transferuri de la companii offshore, peste 5,6 milioane de lei. Iar în perioada 2009-2012, această sumă a fost retrasă din conturi de către liderul Partidului „DA” al mafioților Țopa. Jurnaliștii scriu despre un scenariu similar și în cazul soacrei lui Andrei Năstase. De pe conturile femeii, candidatul la prezidențiale a retras, prin tranzacții dubioase, peste 400 de mii de lei și aproximativ 150 de mii de euro. Investigația confirmă și relatările anterioare ale jurnaliștilor despre averea impresionantă a lui Năstase și luxul în care trăiește politicianul. Împreună cu soția sa, liderul Partidului „DA” deține zece imobile, o garsonieră în Chișinău și 11 terenuri agricole și pentru construcții. De asemenea, Năstase își are domiciliul într-o casă de lux din orașul Codru, municipiul Chișinău, cu o suprafață de 159 de metri pătrați. Oficial, imobilul aparține mamei sale de 77 de ani și ar costa doar 2,2 milioane de lei. În realitate, însă, potrivit unei investigații a jurnaliștilor de la emisiunea „Moldova, țară de minune” de la Publika TV, imobilul

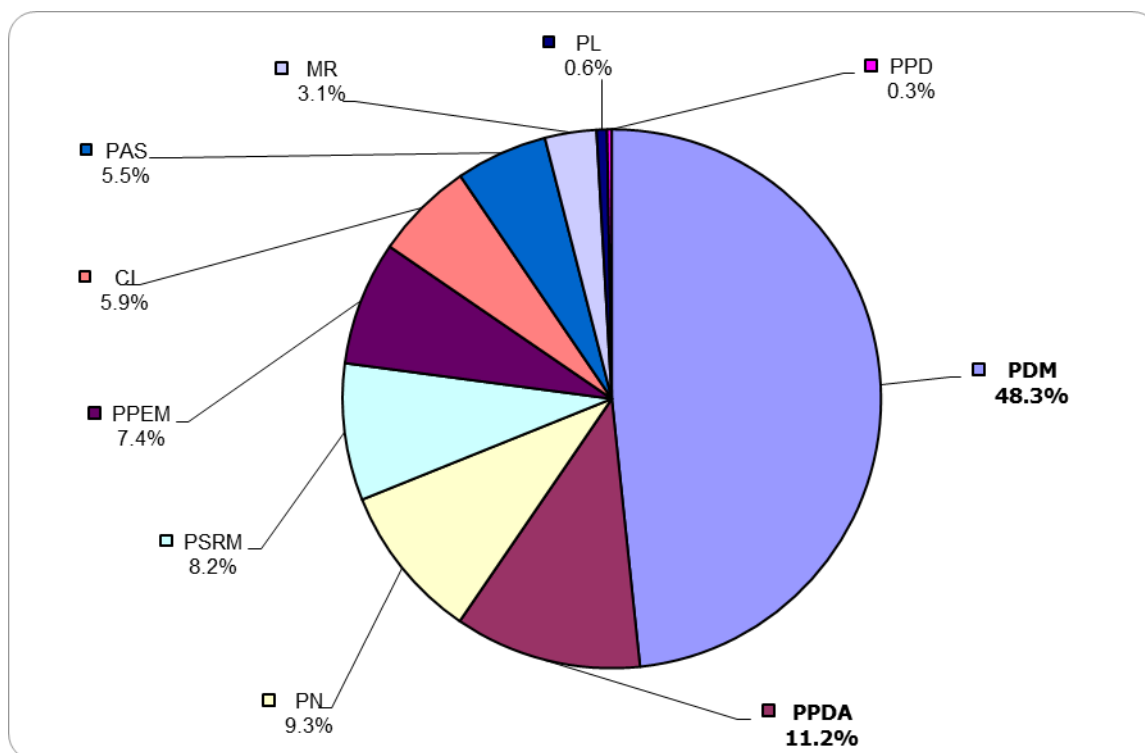
cu trei nivele are o suprafață de 450 de metri pătrați și costă șapte milioane de lei. Potrivit rise.md, Andrei Năstase a declarat că a scris casa pe numele mamei sale ca să nu poată fi pusă vreodată sub sechestru. Liderul Partidului „DA” susține că este responsabil pentru toate acțiunile sale”. De asemenea, aceasta mai susține că „anterior, și portalul today.md a demonstrat că liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” continuă să primească sume impunătoare de bani de peste hotare și deține proprietăți importante în țară și în Germania, acolo unde a fugit nașul său de cununie, Victor Țopa, condamnat în Moldova pentru șantaj, delapidări și spălări de bani” (05.10.2016); sondajul efectuat de Asociației Sociologilor și Demografilor. Cu referire la poziția pe care o ocupă A. Năstase în sondaje, jurnalista a menționat următoarele: „Pe locul doi s-a clasat Andrei Năstase, lider al Partidului Demnitate și Adevăr al mafioșilor Țopa, care a înregistrat o creștere de 1,5 puncte procentuale” (07.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:16:43	0:05:04	0:11:39
A Năstase	0:05:01	0:00:12	0:04:49
I Leancă	0:03:58	0:01:06	0:02:52
I Dodon	0:03:34	0:01:01	0:02:33
M Sandu	0:02:49	0:00:18	0:02:31
D Ciubașenco	0:02:23	0:00:18	0:02:05
V Ghilețchi	0:01:03	0:00:33	0:00:30
M Laguta	0:00:56	0:00:16	0:00:40
I Popenco	0:00:21	0:00:00	0:00:21
M Ghimpu	0:00:20	0:00:00	0:00:20
A Guțu	0:00:09	0:00:00	0:00:09
S Radu	0:00:09	0:00:00	0:00:09

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

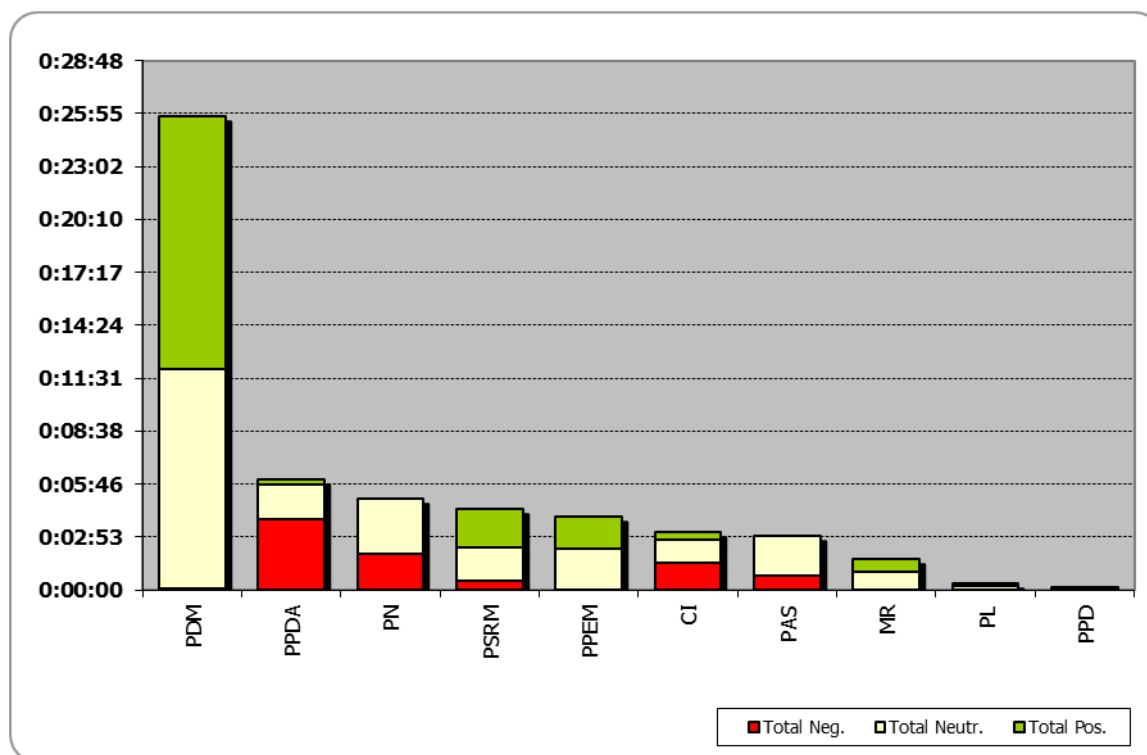

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, PDM a avut cea mai mare pondere – 48,3%, urmat de PPDA, cu 11,2%. PN a avut o prezență de 9,3%, PSRM – de 8,2%, PPEM – de 7,4%, iar CI – de 5,9%. PAS a obținut 5,5%, iar MR a acumulat 3,1 la sută. Mai puțin de 1% au obținut PL și PPD.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	25 min. 46 sec.	13 min. 45 sec.	11 min. 58 sec.	3 sec.
PPDA	5 min. 59 sec.	15 sec.	1 min. 53 sec.	3 min. 51 sec.
PN	4 min. 59 sec.	0	3 min. 2 sec.	1 min. 57 sec.
PSRM	4 min. 23 sec.	2 min. 4 sec.	1 min. 48 sec.	31 sec.
PPEM	3 min. 58 sec.	1 min. 46 sec.	2 min. 12 sec.	0
CI	3 min. 10 sec.	28 sec.	1 min. 16 sec.	1 min. 26 sec.
PAS	2 min. 56 sec.	0	2 min. 12 sec.	44 sec.
MR	1 min. 39 sec.	41 sec.	58 sec.	0
PL	20 sec.	7 sec.	13 sec.	0
PPD	9 sec.	0	3 sec.	6 sec.

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Canal 2” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția PDM, care a obținut o conotație accentuat pozitivă, datorită subiectelor despre candidatul înaintat de către acesta la funcția de președinte al Republicii Moldova. Totodată, PDM a beneficiat de o conotație pozitivă și în subiectele despre: 12 primari și consilieri din raionul Hîncești, aleși pe listele PLDM, au anunțat că părăsesc formațiunea și aderă la Partidul Democrat (30.10.2016); V. Buliga s-a întâlnit cu locuitorii raionului Ștefan Vodă. În cadrul întâlnirii, aceasta a declarat că „*Modelul european de modernizare și de dezvoltare a Republicii Moldova este cea mai corectă cale de a schimba viața oamenilor. Sînt convinsă că Partidul Democrat la această etapă este unicul partid care a îmbrățișat această Platformă Social-democrată, care vizează nevoile oamenilor, grijile oamenilor și securitatea oamenilor*”. La finele subiectului, jurnalista menționează: „*campania „Reforma în politică” este desfășurată de Partidul Democrat din Moldova în parteneriat cu reprezentanți ai societății civile. Scopul acțiunii este de a identifica idei și soluții pentru îmbunătățirea activității partidelor din Moldova*” (01.10.2016); Dumitru Diacov, președintele de onoare al Partidului Democrat, a avut o întrevedere cu localnicii din raionul Ștefan Vodă. Astfel, jurnalista susține că politicianul a avut întâlniri cu angajații întreprinderii „Ștefan Vodă-Gaz” și cu rezidenții Incubatorului de afaceri din oraș, unde Dumitru Diacov a declarat că doar promovarea vectorului european poate contribui la dezvoltarea economiei. Cu referire la PDM, acesta a afirmat că „*Partidul Democrat, care în acest an împlinește 20 de ani, niciodată nu a chemat la confruntări. PDM totdeauna a demonstrat că este capabil să lucreze și cu aista, și cu acela. PDM o încercat să găsească acest echilibru*” (08.10.2016).

PSRM a obținut o conotație pozitivă în special datorită subiectelor despre candidatul socialiștilor înaintat la funcția de Președinte al Republicii Moldova, I. Dodon.

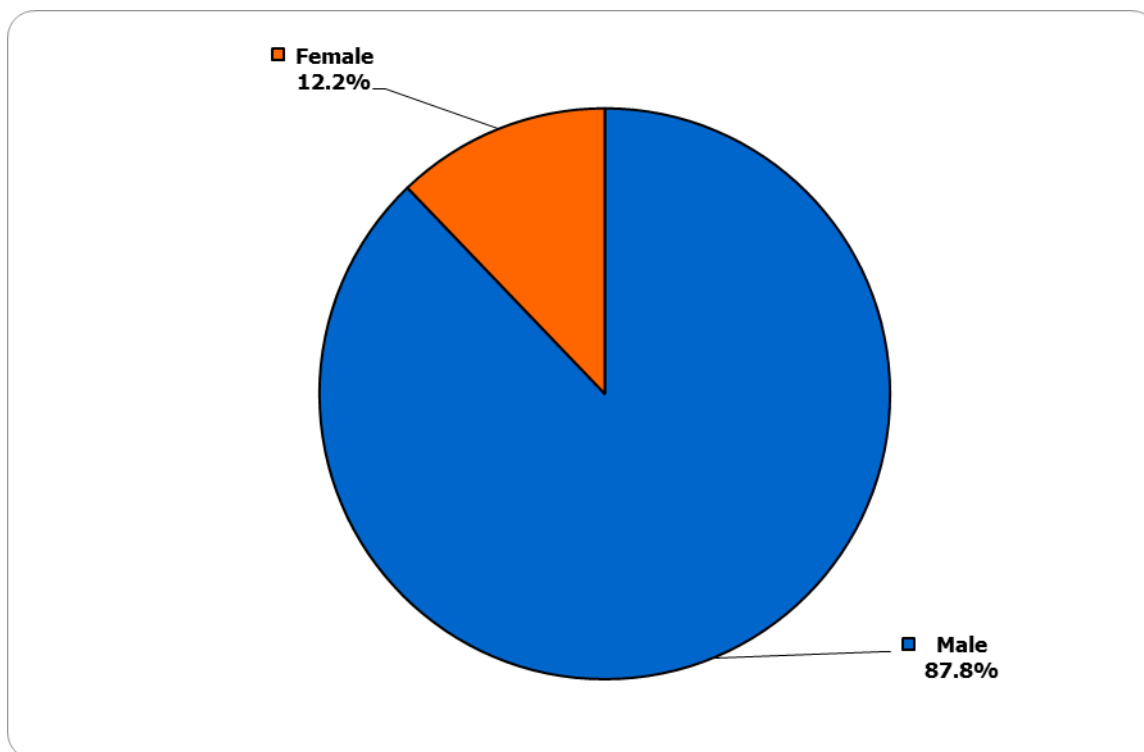
PPDA a acumulat o conotație accentuat negativă datorită subiectelor despre candidatul Năstase înaintat la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, PPDA a beneficiat de o conotație negativă și în subiectul despre Andrei Donică, ce a fost reținut de poliție. Potrivit jurnalistei, „*Andrei Donică, unul dintre participanții activi la manifestațiile organizate de Partidul „DA”, al mafioților fugari Victor și Viorel Țopa, a fost reținut aseară de poliție, pentru huliganism.*”

Acesta l-a stropit cu lapte pe ministrul Finanțelor, Octavian Armașu, în plină stradă. Potrivit martorilor, Donică avea un comportament ciudat, iar polițiștii presupun că acesta putea fi drogat. Și asta pentru că anterior, Andrei Donică a fost reținut pentru vânzare de droguri” (01.10.2016).

O conotație negativă a acumulat-o și PN, datorită subiectelor despre candidatul Ciubașenco înaintat la funcția de președinte, precum și în cazul subiectelor ce îl vizează pe liderul PN, R. Usatîi: Investigația cu titlul „Tandemul Platon-Usatîi, plătit de ruși, efectuată de ziarul „Timpul”. Cu referire la investigația efectuată de ziarul „Timpul”, jurnalista postului de televiziune „Canal 2” a menționat următoarele: „Noi conexiuni criminale între personaje penale din structuri de stat rusești și unii politicieni moldoveni ies la iveală. Ziarul „Timpul” publică o amplă investigație, în care arată legătura între fostul șef al căilor ferate din Rusia, Vladimir Yakunin, un colonel care ținea acasă 120 mln de dolari în numerar, raiderul nr. unu din CSI, Veaceslav Platon, primarul de Bălți, Renato Usatîi, și fostul premier moldovean condamnat pentru luare de mită și abuz de putere, Vlad Filat. Publicația scrie că 120 de milioane de dolari găsite la colonelul Zaharcenko au o legătură foarte clară cu Moldova. Aceștia provin din parăndărăturile plătite pentru licitațiile câștigate la calea ferată a Rusiei. Iar aici intră în schemă Renato Usatîi, directorul uneia dintre firmele care se alegeau cu contractele grase. Aproximarea lui Usatîi de șeful imperiului feroviar Vladimir Yakunin, demis recent, nu s-a întâmplat fără implicarea curatorilor agenților Moscovei la Chișinău. Aceiași curatorii despre care presa a scris că îi dau ordine și lui Veaceslav Platon. Toate sumele obținute de la căile ferate ale Rusiei erau spălate de bancherul Gherman Gorbunțov, care avea misiunea să-i adune și să-i scoată din țară. „Timpul” scrie că Gorbunțov a folosit și filiera moldovenească, atunci când a preluat Universal Bank, prin care a realizat schemele de spălare a banilor rusești. Iar toate acestea nu se puteau întâmpla fără implicarea lui Veaceslav Platon, raiderul care controla sistemul bancar din țara noastră. Doar că Gorbunțov s-a lăcomit și a furat din banii rușilor. Misiunea de a-l pedepsi i-a revenit lui Usatîi, care însă a dat greș. (În imagini apare Renato Usatîi cu o armă în mână.) Gorbunțov a fost grav rănit de un asasin plătit, dar a supraviețuit. După ce Gorbunțov a fost scos din schemă, rușilor le-a fost recomandat Veaceslav Platon. A urmat operațiunea „Laundromatul”, tranzitarea a 20 de miliarde de dolari prin Moldova. Autorul precizează că pentru serviciul pe care i l-a făcut Usatîi, recomandându-l drept cel mai bun specialist în spălarea banilor, Platon a finanțat partidul acestuia. În 2014, Usatîi anume pentru asta a și fost scos din cursa electorală – finanțare din exterior. În investigație este menționat și un alt eșec major al lui Usatîi – preluarea Cărilor ferate moldovenești, când premier era Vlad Filat. Fostul premier nu s-a ținut însă de cuvânt. De aici s-a născut ura spontană a personajului de la Fălești față de liderul de atunci al PLDM. Așa a apărut Partidul Nostru, formațiunea revanșardului Usatîi, a cărei înregistrare Filat a încercat să o compromită de mai multe ori prin intermediul Ministerului Justiției, pe care îl controla. Odată intrat în politică, dar nereușind să accedă în Parlament, Usatîi a continuat, totuși, să fie finanțat de ruși, prin Platon. Acesta din urmă tocmai se implicase într-un război direct cu Vlad Plahotniuc, din cauza BEM și a tentativelor de preluare totală a sistemului bancar. Platon l-a prezentat pe Plahotniuc ca fiind cel mai periculos om pentru interesele rușilor în Republica Moldova și a primit îndată girul de a-l ataca și banii necesari. În soldă s-a regăsit și Renato Usatîi. Platon și-a înrolat și o întreagă echipă de specialiști – de la jurnaliști, bloggeri, ong-iști și analiști, până la politicieni și deputați. În momentul în care însă a fost reținut la Kiev, totul s-a dus de râpă, iar armata lui a rămas fără finanțare. Inclusiv Renato, care încearcă din răspuțeri să atace cu ce a mai rămas. Problema e că nu i-au rămas prea multe resurse, iar în spate are doar niște înțelegeri verbale cu Victor și Viorel Țopa, proiectul politic al cărora – Platforma DA, se dezumflă mai repede decât a fost umflat Usatîi, mai scrie „Timpul” (02.10.2016); Candidatul PDM, M. Lupu, s-a întâlnit cu locuitorii din mun. Bălți. În cadrul subiectului, jurnalista a menționat că „Partidul Democrat condamnă comportamentul huliganic al susținătorilor candidatului lui Renato Usatîi, care au încercat să organizeze provocări

în timpul întâlnirilor pe care le-a avut Marian Lupu cu locuitorii din Bălți. Oamenii au fost insultați de indivizi identificați drept susținători ai candidatului Dumitru Ciubașenco” (04.10.2016); Investigația cu titlul „Plimbările politice ale lui Dumitru Ciubașenco”, realizată de Rise Moldova. Jurnalista afirmă: „Detalii mai puțin cunoscute din biografia candidatului pentru funcția de președinte din partea formațiunii „Partidul Nostru” Dumitru Ciubașenco. O nouă investigație a portalului „Rise Moldova” arată conexiunile acestuia cu mai mulți politicieni din țară, printre care fostul premier Vlad Filat și liderul socialiștilor Igor Dodon. Investigația „Rise Moldova” arată că anul trecut, partener de afaceri cu Dumitru Ciubașenco a devenit socialistul Petru Burduja, o persoană apropiată liderului PSRM, Igor Dodon. Asta după ce Burduja a cumpărat 50 la sută din capitalul social al firmei prin care cei doi administrează un ziar în limba rusă, lansat de Ciubașenco în 2009. Potrivit anchetei, cariera politică a lui Ciubașenco este una controversată. În iulie 2009, el a candidat pe listele PLDM pentru funcția de deputat. Atunci, formațiunea a obținut 18 mandate, iar Ciubașenco nu a ajuns deputat. În noiembrie 2010, acesta a participat în alegerile parlamentare anticipate, de această dată din partea Partidului Umanist, condus de fostul ministru al Apărării, Valeriu Pasat. Formațiunea nu a trecut pragul electoral. Acum, Ciubașenco este candidatul formațiunii „Partidul Nostru” pentru funcția de președinte. Despre liderul acesteia, Renato Usatîi, „Rise Moldova” a scris anterior că ar avea legături cu cei care au organizat mai multe crime. Din acest motiv, documentarul a fost intitulat „Asasin în Lege” (05.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

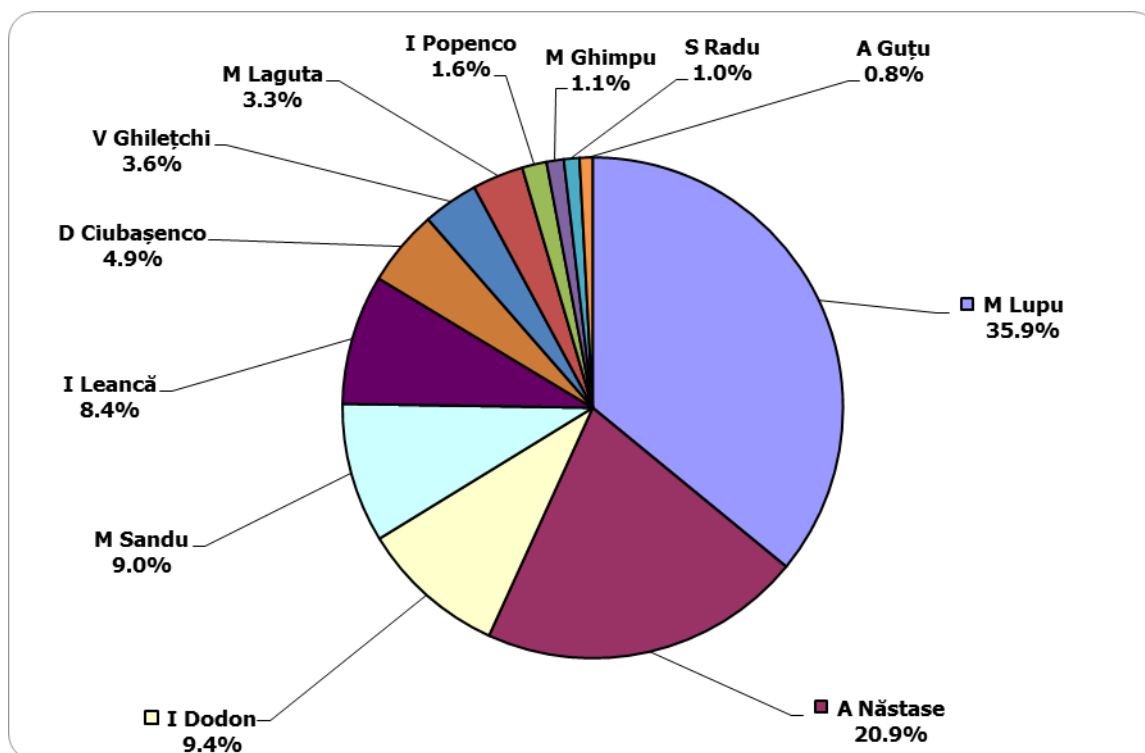
În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 87,8%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 12,2%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..”* Astfel, se atesta un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Așadar, în cadrul subiectului din 30.09.2016 cu privire la 12 primari și consilieri din or. Hîncești care au părăsit PLDM nu a fost prezentată poziția reprezentanților PLDM la acuzațiile aduse către aceștia; Subiect din 04.10.2016 – despre plîngerea depusă la CEC împotriva lui A. Năstase de către PDM, nu a fost prezentată poziția lui A. Năstase referitor la acuzațiile că ar fi încălcat legislația electorală apărînd pe pliante publicitare electorale fără indicarea datei tipăririi acestora; Subiect despre întîlnirea lui M. Lupu cu locuitorii or. Bălți – nu a fost prezentată poziția reprezentanților PN și a candidatului acestuia, D. Ciubașenco, cu privire la actele de huligalism ale susținătorilor săi împotriva lui M. Lupu la Bălți (ora de difuzare: 04.10.2016); Subiect despre rezultatele unei investigații cu privire la activitatea politică a lui D. Ciubașenco – lipsește poziția acestuia referitor la învinuirile aduse (ora de difuzare: 05.10.2016).

Publika TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

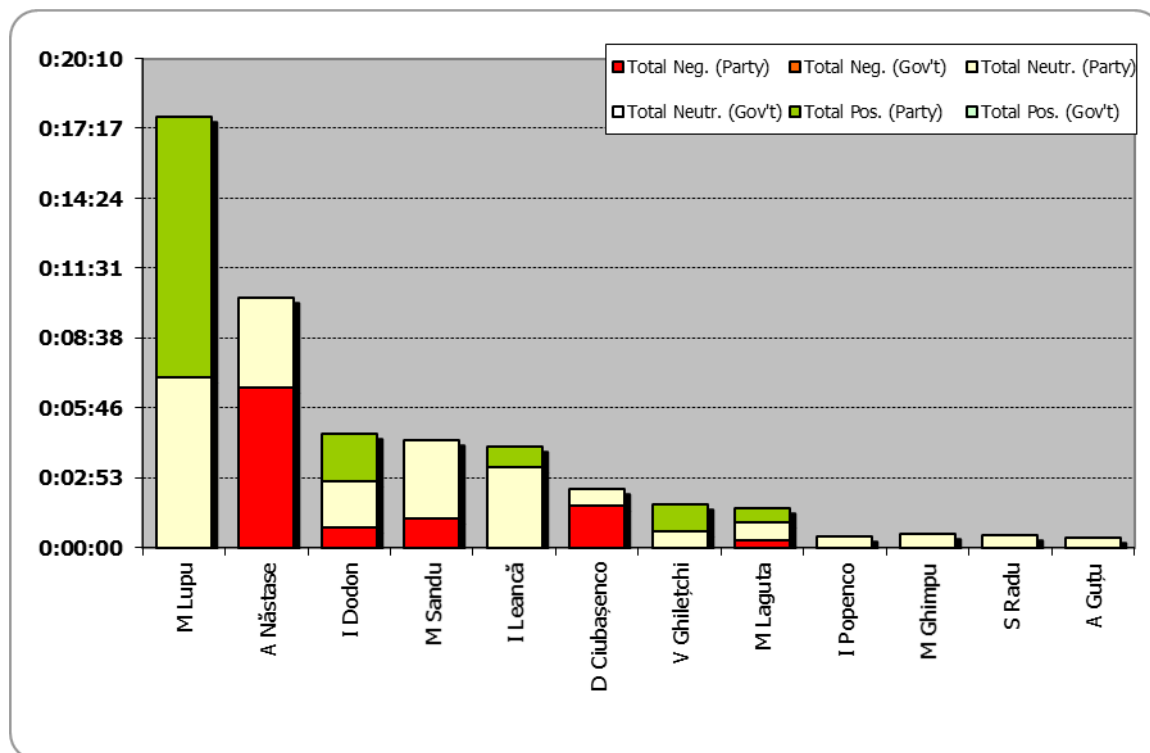

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, partea dominantă a reflectării, de 35,9%, a obținut-o M. Lupu, fiind urmat de candidatul PPDA, A. Năstase, cu 20,9%. I. Dodon a fost mediatizat în volum de 9,4%, M. Sandu – de 9%, iar I. Leancă – de 8,4%. Candidatul PN, D. Ciubașenco, a obținut o pondere de reflectare de 4,9%, V. Ghilețchi – de 3,6%, M. Laguta – de 3,3%, iar I. Popenco – de 1,6%. M. Ghimpu și S. Radu au obținut același procent de reflectare – de 1,1% și, respectiv, 1%, fiind urmați de A. Guțu – cu 0,8%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
M Lupu, PDM	17 min. 46 sec.	10 min. 44 sec.	7 min. 02 sec.	0:00:00
A Năstase, PPDA	10 min. 19 sec.	0	3 min. 42 sec.	6 min. 37 sec.
I Dodon, PSRM	4 min. 40 sec.	1 min. 56 sec.	1 min. 55 sec.	49 sec.
M Sandu, PAS	4 min. 27 sec.	0	3 min. 14 sec.	1 min. 13 sec.
I Leancă, PPEM	4 min. 09 sec.	51 sec.	3 min. 18 sec.	0
D Ciubașenco, PN	2 min. 26 sec.	0	43 sec.	1 min. 43 sec.
V Ghilețchi, CI	1 min. 46 sec.	1 min. 07 sec.	39 sec.	0
M Laguta, CI	1 min. 38 sec.	34 sec.	46 sec.	18 sec.
I Popenco, MR	27 sec.	0	27 sec.	0
M Ghimpu, PL	33 sec.	0	33 sec.	0
S Radu, CI	30 sec.	0	30 sec.	0
A Guțu, PPD	25 sec.	0	25 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Publika TV” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, excepție făcând candidatul PDM la funcția de președinte, M. Lupu, care s-a evidențiat printr-o conotație accentuat pozitivă în subiectele despre: Prezentarea platformei electorale la alegerile prezidențiale în cadrul Universității de Stat din Moldova. În cadrul discursului, candidatul PDM a declarat că doar datorită procesului de integrare europeană, Moldova va avea o economie mai puternică: *„Nici o altă acțiune nu va avea un impact pozitiv asupra vieții oamenilor mai mare decât aderarea la UE. Dacă ne unim forțele pentru integrarea europeană, calea noastră către un viitor mai bun, în special pentru tineri, devine una clară”*. Marian Lupu a punctat și câteva dintre prioritățile sale pentru mandatul de șef al statului: *„În calitate de președinte ales al țării voi crea o noua structură – o comisie internațională, compusă din personalități cunoscute din Europa, pentru a investiga corupția de la guvernare în Moldova și pentru a face sugestii concrete cum poate fi eradicat acest fenomen. Nimeni nu va îndrăzni să ignore obligațiile de a servi intereselor publice și să facă avere ilegală din funcția publică”*. Prezentă la eveniment, liderul Organizației de Femei a PDM din Chișinău, Monica Babuc, a declarat că: *„Marian Lupu a venit cu valorile pe care le împărtășește să dea dovadă că în Moldova există un alt model de lider politic, unul cult, unul care știe ce înseamnă bunul-simț nu numai din auzite”*. Jurnalista menționează că și președintele Ligii Studenților Democrați din cadrul USM, Alina Alexei, a venit cu cuvinte de laudă la adresa candidatului PDM: *„Consider că în țara noastră există o persoană care se deosebește cu mult față de altele prin intelectul său, prin experiența pe care o are și prin calificare sa. Această persoană este Marian Lupu”* (30.09.2016); Democratul M. Lupu s-a întâlnit cu persoanele în etate din sat. Filipeni, r-nul Leova. Cu ocazia Zilei Internațională a Persoanelor în Etate, M. Lupu le-a promis acestora pensii mai mari, un trai decent și o bătrânețe mai sigură. În subiect sînt difuzate secvențe video în care câteva persoane prezente la eveniment îl susțin pe M. Lupu la funcția de Președinte al Republicii Moldova (*„Marian Lupu a ținut un discurs foarte concret în fața noastră, a pledat pentru pace, pentru viitorul copiilor noștri, pentru familii. Și acestea sînt adevăratele valori care trebuie să le promoveze un președinte”*; *„Domnul Marian Lupu este un candidat pe merit, pentru că are în vizor credibilitate, sinceritate și simplă, simplă omenie”*) (02.10.2016); M. Lupu și-a prezentat intențiile electoral și în municipiul Bălți. Conform spuselor jurnalistei, acesta s-a întâlnit

cu localnici, funcționari și oameni de afaceri, cărora le-a declarat că dacă va fi ales președintele țării va promova proiectele de dezvoltare în sate și orașe și va stimula afacerile locale. Jurnalista mai susține că „participanții la întâlnire au apreciat calitățile de lider ale lui M. Lupu, dar și pregătirea sa”. În acest sens, sînt difuzate secvențe video de susținere a candidatului PDM la prezidențiale, M. Lupu: *„Aici putem invoca o sumedenie de argumente ce ține de propria lui personalitate, pregătirea care o are, studiile profunde, cariera care și-a făcut-o în domeniul economiei”*; *„Sperăm că dacă astfel de platforme vor fi și pentru alți candidați și ele vor fi realizate în viață, atunci noi, cetățenii Republicii Moldova, avem doar de câștigat”*. În cadrul reportajului se mai menționează că M. Lupu, candidatul PDM, a vizitat și Institutul de Cercetare pentru Culturile de Cîmp „Selecția” și s-a întâlnit cu angajații Întreprinderii „Bălți-Gaz” (04.10.2016); Cu ocazia Zilei Profesorului, M. Lupu a avut o *„întâlnire cu peste 100 de cadre didactice din orașul Sîngerei, unde a vorbit despre majorarea fondurilor pentru educație și reforma învățământului universitar”*. Candidatul PDM la prezidențiale susține că și actualul program de studii trebuie îmbunătățit: *„Eu văd necesitatea și o să mă implic personal, să fie restructurată și optimizată curricula școlară, care nici pe departe nu este echilibrată. Copiii în școală învață mai multe lucruri de care nu o să aibă nevoie și nu învață lucruri de care vor avea nevoie. Moldova nu are nevoie de 35 de universități, un sistem care nu oferă calitate, cu mici excepții. Diplomele la două treimi din aceste instituții sînt doar o hîrtie. Nu are nevoie țara asta de zeci de mii de juriști în fiecare an”*. În susținerea celor afirmate de M. Lupu sînt prezentate secvențe video cu *„dascălii care s-au arătat interesați de planurile candidatului democrat în privința reformării sistemului de educație din țară: „Referitor la pensiile care ne așteaptă, la viitorul copiilor, la plecarea peste hotare, din discursul lui am înțeles că va lupta, va tinde asupra acestor probleme care ne preocupă”*; *„Este un om sincer, inteligent, este plăcut cu lumea”*; *„Ne este clar programul și așteptăm deja implementarea”*. În cadrul subiectului se mai menționează că la Sîngerei, președintele PDM a avut o întâlnire și cu angajații Spitalului raional, unde a declarat că în calitate de șef al statului va cere ca 5 la sută din Produsul Intern Brut să fie alocat în medicină (05.10.2010); Într-un interviu acordat agenției Info-Prim, Marian Lupu a menționat că reprezintă principalul partid proeuropean de la guvernare, care a demonstrat că poate guverna eficient. De asemenea, Marian Lupu a declarat că printr-o guvernare eficientă cu Guvernul și Parlamentul va pune în practică angajamentele care și le asumă în fața alegătorilor (05.10.2016); Agenția de Dezvoltare Regională Nord a inaugurat un nou bloc administrativ. La eveniment a participat M. Lupu, care a declarat că autoritățile vor contribui la simplificarea și stimularea exportului din această regiune (*„Nu am aruncat vorbe în vînt. Sînt acțiuni concrete care dau rezultate pe domenii prioritare. Noi am creat condiții de atragere a investițiilor și noi întreprinderi în Moldova, doar pe această cale vom crea și mai multe locuri de muncă, vom opri exodul din Republica Moldova”*). În cadrul subiectului, reporterul susține că *„tot în raionul Edineț, liderul PDM a avut o întâlnire cu profesorii, funcționarii și oamenii de afaceri din orașul Cupcini”*. În acest sens sînt prezentate afirmațiile unor persoane care au participat la întâlnire: *„Domnul președinte cred că va face tot posibilul să ne ajute pe noi, să ajute țara. Să fim aici, la noi acasă, să nu mai mergem la cineva să ne rugăm într-o țară străină”*; *„Mi-a plăcut întâlnirea cu domnul Lupu, foarte mi-a plăcut. Un om de aur. Un președinte... ar merita, pentru că într-adevăr aista-i președinte. Cînd a vorbit, vorba din gură-i o vorbă...”* (06.10.2016); Sondaj prezentat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Jurnalista menționează că *„liderul socialiștilor Igor Dodon și președintele democraților M. Lupu înregistrează cele mai mari creșteri în ceea ce privește intenția de vot la prezidențiale”*. Astfel, pentru candidatul PDM, M. Lupu, *„ar vota aproape 12 la sută din populație, cu aproape două puncte procentuale mai mult decât acum trei săptămîni”* (07.10.2016); Candidatul PDM, M. Lupu, s-a întâlnit cu localnicii din raioanele Glodeni și Fălești. În cadrul subiectului, jurnalista afirmă că *„Marian Lupu susține că în calitate de șef de stat va crea o comisie internațională, formată din experți europeni, care va investiga actele de corupție de la guvernare. Candidatul PDM a mai declarat că un pas important pentru combaterea acestui fenomen a fost și reducerea controalelor din partea statului asupra agenților economici”* (07.10.2016); Candidatul PDM, M. Lupu, a dat asigurări persoanelor în etate din r-ul Drochia că vîrsta de pensionare va rămîne aceeași pentru femei și bărbați: *„Să vă garantez*

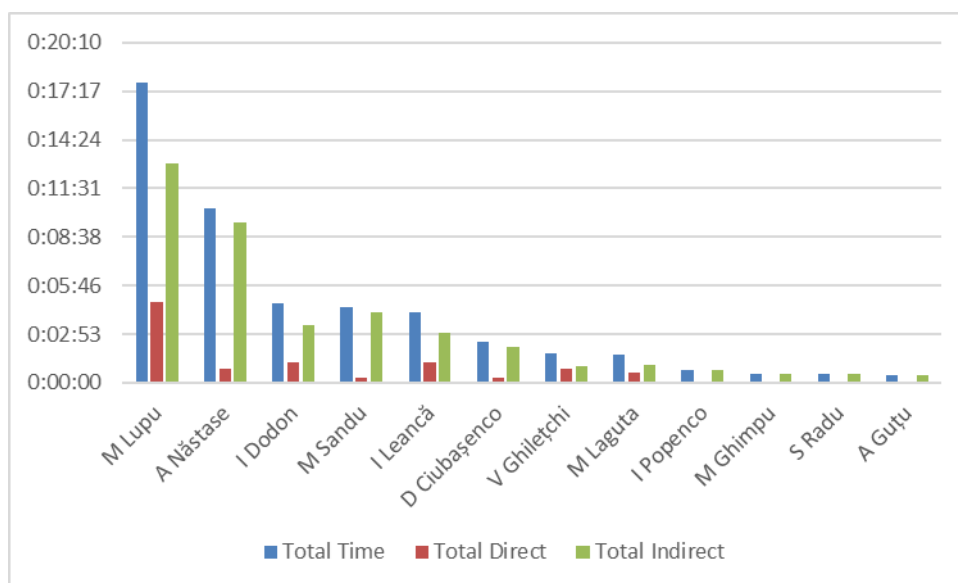
că actuala vârstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție". De asemenea, în cadrul unei întâlniri cu funcționarii din or. Drochia, M. Lupu a vorbit despre importanța atragerii investițiilor în țară: „Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor" (08.10.2016); M. Lupu a dat asigurări locuitorilor raionului Drochia că vârsta de pensionare va rămâne neschimbată pentru femei și bărbați, iar inechitățile din sistemul de pensii vor fi eliminate: „Să vă garantez că actuala vârstă de pensionare nu se va schimba, așa cum este 57 și 62 de ani. Va fi unificarea sistemului de pensionare, reguli egale pentru toată lumea din țara noastră, indiferent de statut și funcție". În cadrul subiectului se mai menționează că Marian Lupu s-a întâlnit și cu mai mulți funcționari din orașul Drochia, cărora le-a vorbit despre importanța atragerii investițiilor străine: „Cele mai multe întreprinderi industriale și cele mai mari le găsiți cu investiții europene, iar funcția președintelui este să catalizeze aceste procese. Cu cât mai multe investiții vor fi, asta va fi și o presiune, tendință de majorare a salariilor". Pe marginea celor declarate de M. Lupu s-a expus un participant de la întrunire: „M-a convins câți pași buni vor fi întreprinși pe viitor, îmi place programul lui" (referindu-se la candidatul PDM, M. Lupu). De asemenea, Marian Lupu le-a reamintit pensionarilor și despre inițiativa Guvernului de a reduce, din 12 octombrie, cu 40 la sută, prețul pentru 160 de medicamente de strictă necesitate (07.10.2016); M. Lupu susține că cele șapte proiecte de lege, pentru care Guvernul și-a asumat răspunderea, vor aduce transparență în sistemul financiar-bancar. În cadrul unei întâlniri cu localnicii din raioanele Dondușeni și Ocnița, acesta a declarat că „nici un impozit nu va fi mărit și nici un salariu nu va fi micșorat, deci invers, salariile vor fi majorate". Marian Lupu a mai declarat că pledează pentru o campanie onestă și nu recurge la atacuri murdare la adresa contracandidaților săi: „Nu vin în fața oamenilor ca să murdăresc alți contracandidați. Așa ceva nu este nici omenesc, nici creștinesc. Pentru a murdări pe cineva, fiți de acord cu mine, nu trebuie să ai nici multă minte și nici multă pregătire". În susținerea candidatului au vorbit și câțiva locuitori, care au afirmat că „Întrebările sînt foarte puternice, hotărâte, un om capabil de a conduce o țară" (09.10.2016).

A. Năstase, candidatul PPDA la funcția de Președinte al Republicii Moldova, a obținut o conotație a reflectării accentuat negativă în subiectele despre: Iu. Leancă a declarat că „Năstase sparge voturile dreptei, iar Dodon culege voturile de pe stînga, însă noi toți trebuie să le spunem oamenilor adevărul, ca să înțeleagă și să nu se lase păcăliți". De asemenea, acesta a declarat că îi pare rău că M. Sandu a fost păcălită de omul Țopilor (referindu-se de A. Năstase): „Dacă Maia a fost păcălită așa ușor de Năstase, atunci cum crede ea că poate negocia cu șefii de state?" (01.10.2016); Un congressman a depus o rezoluție la Congresul american ce vizează guvernarea de la Chișinău. Potrivit interviului acordat de A. Candu pentru Radio Europa Liberă, această „rezoluție este opera unei firme de lobby. Aceasta ar fi fost comandată de finul de cununie al mafioților Țopa, liderul Platformei DA, Andrei Năstase, care candidează la fotoliul de președinte al statului și care vrea să obțină prin acest mod avantaje înainte de alegeri" (03.10.2016); Iu. Leancă a scris pe o rețea de socializare un mesaj în care se specifică că „Maia Sandu va fi scoasă din cursa electorală prin metode frauduloase de către liderul Partidului "DA", în spatele căruia stau mafioții Țopa". În acest sens se dă citire mesajului postat de Iu. Leancă: „Am avertizat-o pe Maia Sandu vineri, într-o emisiune în care am fost invitați amândoi, că Năstase și Țopii vor încerca să o scoată din cursă prin metode frauduloase. Înțeleg astăzi că această operațiune a fost pornită, prin publicarea primului sondaj în care Năstase este prezentat cu mai multe procente decât Maia. Curios acest sondaj, câtă vreme cu doar câteva zile în urmă, unul dintre liderii PPDA lansa o serie de acuze la adresa Fundației Konrad Adenauer, însărcinată să facă unul dintre sondajele definitorii în privința candidatului comun. De ce toate acestea, domnule Năstase, oare pentru că o fundație cu tradiție în Germania și respectată la nivel mondial nu acceptă să falsifice sondaje în favoarea Țopilor?! Astăzi, cei din spatele Platformei DA au motiv de bucurie, sînt cu un pas mai aproape să-l trimită pe Năstase, fratele mai mic al lui Dodon, în aceeași cursă cu liderul socialiștilor, ca să se susțină unul pe celălalt. Îmi pare rău că am avut dreptate și că toată povestea cu candidatul unic a fost o

invenție pentru fragmentarea dreptei. Mi se confirmă că am înțeles de la început acest joc, așa fi vrut însă să-l fi înțeles și Maia și să nu se lase manipulată” (03.10.2016); Averea candidatului PPDA, A. Năstase. Jurnalista menționează că A. Năstase „la 41 de ani, este proprietarul unei case de milioane, conduce mașini de lux, iar banii nu par a fi o problemă pentru el și pentru familia lui. Ajuns în spațiul public, Năstase a încercat să evite discuțiile despre averea sa, care, potrivit presei, ar proveni din bani murdari. Dar pentru că aspiră la șefia statului, finul oligarhului Victor Țopa a fost obligat prin lege să-și declare averea. Într-un interviu acordat portalului Unimedia la începutul lunii ianuarie, A. Năstase a evitat să răspundă la întrebarea privind veniturile în calitate de avocat. Mai mult, actualul candidat la funcția de președinte se lamenta că uneori este nevoit să împrumute bani de la prieteni. Paradoxal, dar în acea perioadă, dacă e să credem declarației sale de avere, Năstase era putred de bogat. Ce-i drept nu a obținut nici un leu din salariul său de avocat, în schimb s-a ales din alte presupuse surse legale cu peste 160 de mii de euro, adică aproximativ cu 3,5 mil. de lei”. Pe marginea acestui subiect intervine și jurnalistul Gabriel Călin: „Există două variante: ori A. Năstase e magician și pe conturile lui au aterizat acești 160 de mii sau totuși, el face uz de vechile scheme de propria remunerare. Adică extrage banii din offshore-urile lui V Țopa. Exact așa cum i-a transferat pe conturile mamei și soacrei câte 100.000 de euro” (03.10.2016); PDM a depus o sesizare la CEC împotriva candidatului la prezidențiale Andrei Năstase. Conform democraților, A. Năstase „a publicat o fotografie în care apare lângă fostul președinte al Poloniei”. Jurnalista mai menționează că „Potrivit PDM, candidatul partidului finanțat de mafioții Țopa a încălcat grav legislația electorală prin faptul că a folosit în timpul campaniei electorale simbolurile și însemnele unor state străine și imaginea unui politician de peste hotare” (04.10.2016); Protestul organizat de PPDA la Reședința de Stat. În cadrul subiectului, jurnalista menționează că „liderul A. Năstase, în spatele căruia stau interlopii fugari Țopa, a stat doar 5 min. la acest protest. La manifestație au participat și câteva persoane dubioase. Un protestatar – Sergiu Suharenco, este un membru activ PPDA și un apropiat al lui Vasile și A. Năstase”. În acest sens, jurnalista specifică presupusele infracțiuni pe care le-ar fi săvârșit Sergiu Suharenco. De asemenea, aceasta mai menționează că protestatarii PPDA au insultat jurnaliștii, i-au bruscă și că aveau un comportament agresiv (05.10.2016); Averea pe care o deține A. Năstase și „legătura strânsă a acestuia cu fugarii condamnați penal, Victor și Viorel Țopa”. În reportaj se menționează că jurnaliștii de la rise.md confirmă legătura strânsă a liderului Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, cu fugarii condamnați penal, Victor și Viorel Țopa. O nouă investigație a portalului a scos la iveală implicarea candidatului la prezidențiale în tranzacțiile dubioase ale unor companii offshore, care au intrat în vizorul anchetatorilor. De asemenea, a fost făcută publică, din nou, averea de milioane a lui Năstase și luxul în care trăiește cel care se autointitulează drept reprezentant al poporului. Investigația rise.md arată că Andrei Năstase a depus pe conturile mamei sale, din venituri personale și prin transferuri de la companii offshore, peste 5,6 milioane de lei. Iar în perioada 2009-2012, această sumă a fost retrasă din conturi de către liderul Partidului „DA” al mafioților Țopa. Jurnaliștii scriu despre un scenariu similar și în cazul soacrei lui Andrei Năstase. De pe conturile femeii, candidatul la prezidențiale a retras, prin tranzacții dubioase, peste 400 de mii de lei și aproximativ 150 de mii de euro. Investigația confirmă și relatările anterioare ale jurnaliștilor despre averea impresionantă a lui Năstase și luxul în care trăiește politicianul. Împreună cu soția sa, liderul Partidului „DA” deține zece imobile, o garsonieră în Chișinău și 11 terenuri agricole și pentru construcții. De asemenea, Năstase își are domiciliul într-o casă de lux din orașul Codru, municipiul Chișinău, cu o suprafață de 159 de metri pătrați. Oficial, imobilul aparține mamei sale de 77 de ani și ar costa doar 2,2 milioane de lei. În realitate, însă, potrivit unei investigații a jurnaliștilor de la emisiunea „Moldova, țară de minune” de la Publika TV, imobilul cu trei nivele are o suprafață de 450 de metri pătrați și costă șapte milioane de lei. Potrivit rise.md, Andrei Năstase a declarat că a scris casa pe numele mamei sale ca să nu poată fi pusă vreodată sub sechestru. Liderul Partidului „DA” susține că este responsabil pentru toate acțiunile sale”. De asemenea, aceasta mai susține că „anterior, și portalul today.md a demonstrat că liderul Partidului „Demnitate și Adevăr” continuă să primească sume impunătoare de bani de peste hotare și deține proprietăți importante în țară și în Germania, acolo unde a fugit

nașul său de cununie, Victor Țopa, condamnat în Moldova pentru șantaj, delapidări și spălări de bani” (05.10.2016); Interviu acordat de M. Lupu unei agenții. Referindu-se la contracandidații săi, M. Lupu a declarat că „Andrei Năstase și Maia Sandu nu au șanse și nici un plan de viitor, ei fiind ocupați cu luptele subterane dintre ei”. De asemenea, acesta ”i-a îndemnat pe oameni să nu cadă pradă demagogiilor electorale și să aleagă un președinte care va lucra pentru binele lor” (05.10.2016); Sondaj realizat de Asociației Sociologilor și Demografilor. Jurnalista prezintă că „Pe locul doi s-a clasat Andrei Năstase, lider al Partidului Demnitate și Adevăr al mafioților Țopa, care a înregistrat o creștere de 1,5 puncte procentuale” (07.10.2016); PDM a depus la CEC o contestație ce îl vizează pe A. Năstase. Astfel, conform subiectului, „democrații acuză faptul că reprezentanții PPDA distribuie pliante denigratoare la adresa lor și a prim-vicepreședintelui formațiunii Vlad Plahotniuc, cu scopul de a afecta imaginea candidatului Marian Lupu. Potrivit unui comunicat al PDM, activitatea defăimătoare a fost inclusă și în raportul Promo-LEX de observare a alegerilor președintelui din 30 octombrie. De asemenea, în contestație PDM îl acuză pe Andrei Năstase că a demarat campania electorală cu mult timp înaintea datei de 30 septembrie și că a condus un proces ilegal de colectare de semnături. Democrații solicită Comisiei Electorale Centrale să constate încălcările efectuate de către reprezentanții lui Năstase, să interzică difuzarea pliantelor denigratoare, iar Andrei Năstase să fie sancționat. Mai mult, primarii satelor din stânga Nistrului, subordonate Chișinăului, au sesizat încă o neregulă. Potrivit lor, securiștii de la Tiraspol i-au somat să nu distribuie materiale electorale ale candidatului PDM. În schimb, nu împiedică desfășurarea campaniei exponentului partidului DA, al mafioților condamnați Țopa” (07.10.2016).

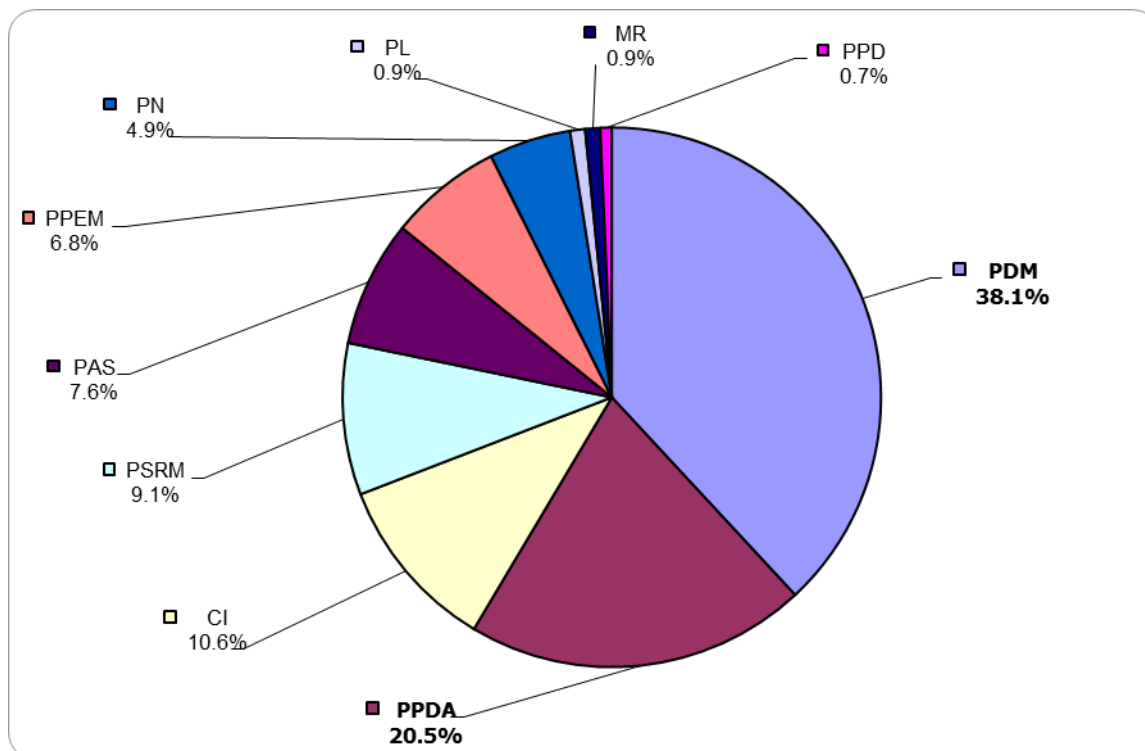
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Lupu	0:17:46	0:04:47	0:12:59
A Năstase	0:10:19	0:00:51	0:09:28
I Dodon	0:04:40	0:01:14	0:03:26
M Sandu	0:04:27	0:00:16	0:04:11
I Leancă	0:04:09	0:01:13	0:02:56
D Ciubașenco	0:02:26	0:00:17	0:02:09
V Ghilețchi	0:01:46	0:00:48	0:00:58
M Laguta	0:01:38	0:00:34	0:01:04
I Popenco	0:00:47	0:00:00	0:00:47
M Ghimpu	0:00:33	0:00:00	0:00:33

S Radu	0:00:30	0:00:00	0:00:30
A Guțu	0:00:25	0:00:00	0:00:25

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

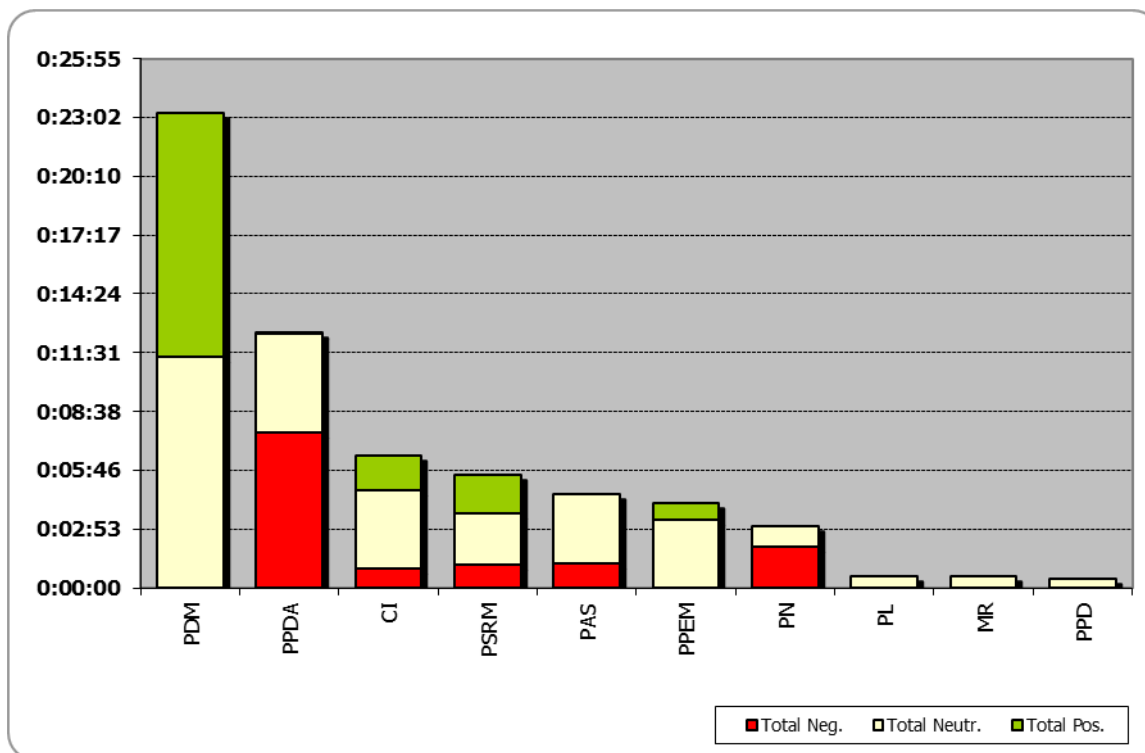

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, PDM a obținut cea mai mare pondere de reflectare, de 38,1%, urmat de PPDA, cu 20,5%. Candidații Independenți au fost mediatizați în volum de 10,6%, iar PSRM – cu 9,1%. PAS a obținut 7,6%, iar PPEM a acumulat 6,8%. Cu 4,9% a fost reflectat PN, urmat de PL, MR și PPD, care au fost mediatizați sub 1%.

Detaliere:

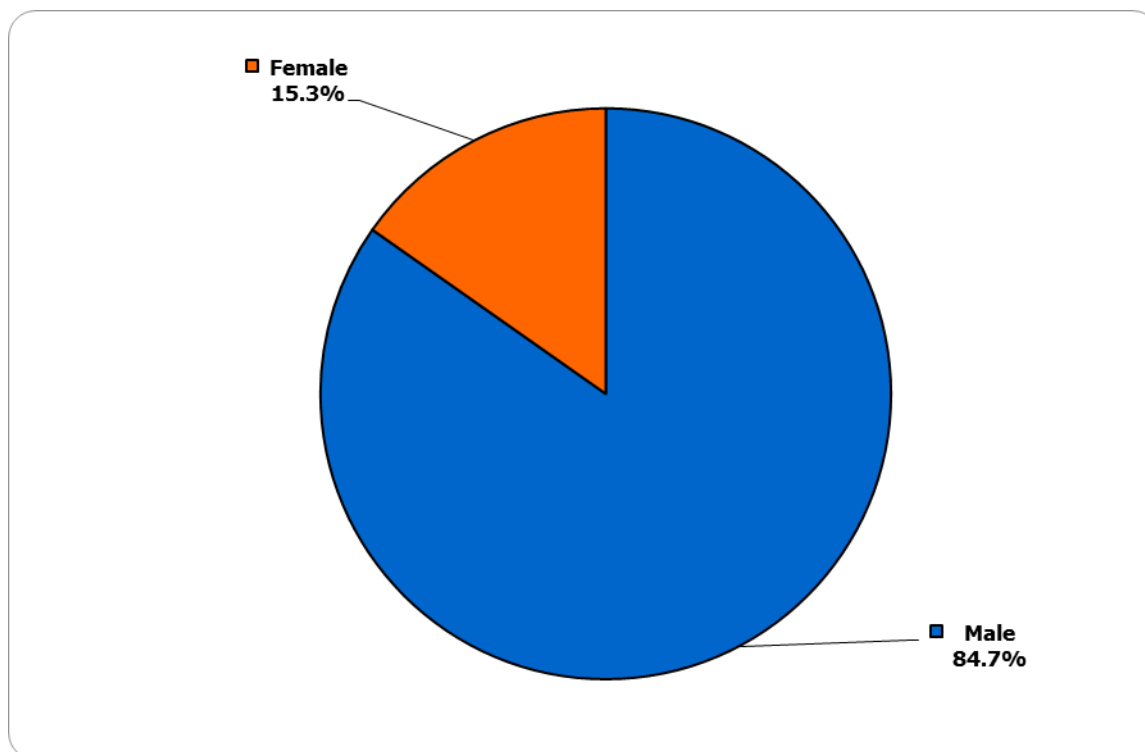
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	23 min. 15 sec.	11 min. 56 sec.	11 min. 19 sec.	0
PPDA	12 min. 30 sec.	5 sec.	4 min. 49 sec.	7 min. 36 sec.
CI	6 min. 28 sec.	1 min. 41 sec.	3 min. 49 sec.	58 sec.
PSRM	5 min. 33 sec.	1 min. 56 sec.	2 min. 31 aec.	1 min. 06 sec.
PAS	4 min. 37 sec.	0	3 min. 24 sec.	1 min. 13 sec.
PPEM	4 min. 09 sec.	51 sec.	3 min. 18 sec.	0
PN	3 min.	0	1 min. 01 sec.	1 min. 59 sec.
PL	33 sec.	0	33 sec.	0
MR	33 sec.	0	33 sec.	0
PPD	25 sec.	0	25 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Publika TV” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția PDM, care a obținut o conotație accentuat pozitivă, datorită subiectelor despre candidatul înaintat de către acesta la funcția de președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

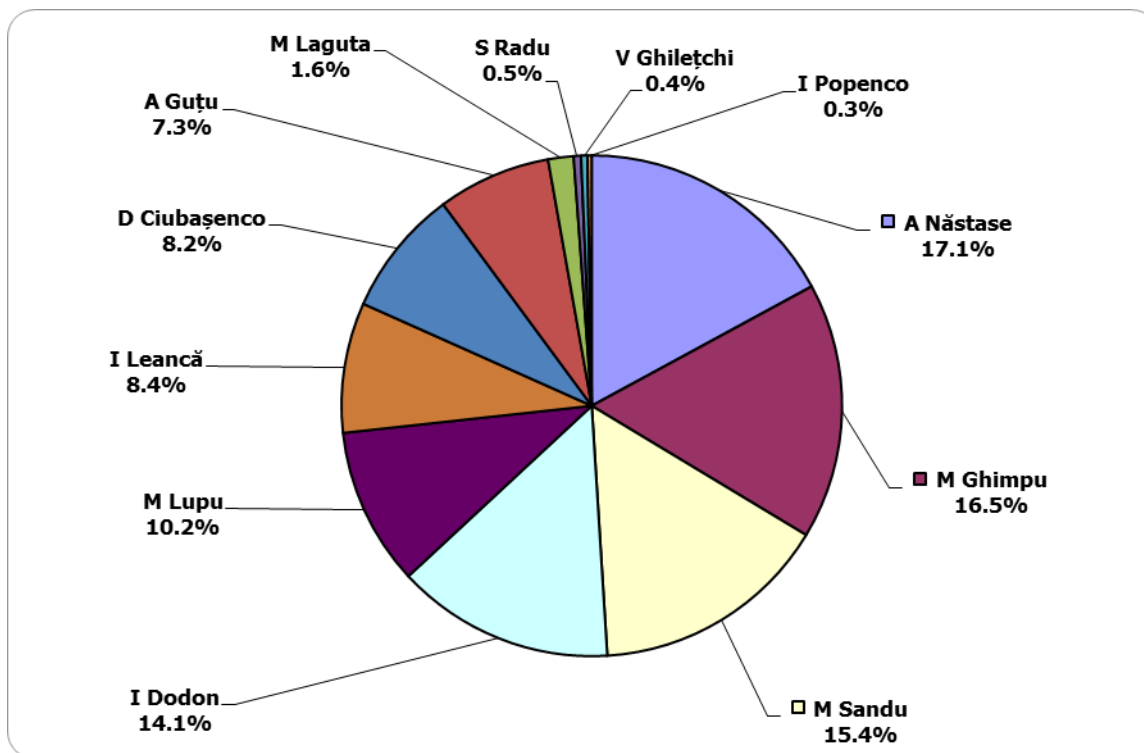
În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 84,7%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 15,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..”* Astfel, se atesta un dezechilibru între PDM și candidatul acestuia, M. Lupu, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PDM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Așadar, în cadrul subiectului din 30.09.2016 cu privire la 12 primari și consilieri din or. Hîncești care au părăsit PLDM nu a fost prezentată poziția reprezentanților PLDM la acuzațiile aduse către aceștia; Subiect din 03.10.2016 – despre averea lui A. Năstase, nu a fost prezentată opinia acestuia cu privire la acuzațiile aduse despre ascunderea veniturilor sale și alte scheme frauduloase; Subiect din 04.10.2016 – despre plîngerea depusă la CEC împotriva lui A. Năstase de către PDM, nu a fost prezentată poziția lui A. Năstase referitor la acuzațiile că ar fi încălcat legislația electorală apărînd pe pliante publicitare electorale fără indicarea datei tipăririi acestora; Subiect din 04.10.2016 – despre reacția PDM la solicitarea M. Sandu de a fi instalate camere de luat vederi în toate centrele de votare. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția PLDM la acuzările S. Sîrbu că reprezentanții PLDM figurează în dosare penale legate de corupție și delapidări de bani; Subiect despre întîlnirea lui M. Lupu cu locuitorii or. Bălți nu a fost prezentată poziția reprezentanților PN și a candidatului acestuia, D. Ciubașenco, cu privire la actele de huligalism ale susținătorilor săi împotriva lui M. Lupu la Bălți (ora de difuzare: 04.10.2016); Subiect despre rezultatele unei investigații cu privire la activitatea politică a lui D. Ciubașenco – lipsește poziția acestuia referitor la învinuirile aduse (05.10.2016).

TV 7

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

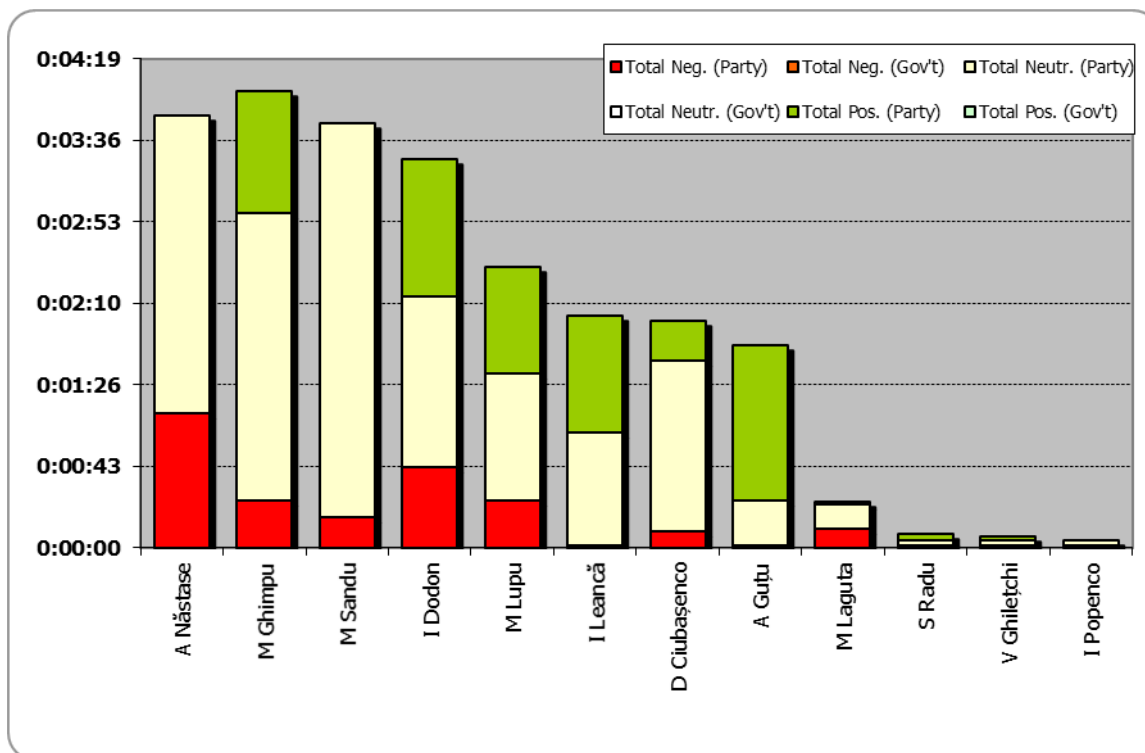

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, A. Năstase a fost reflectat în volum de 17,1%, fiind urmat de M. Ghimpu și M. Sandu, cu 16,5% și, respectiv, 15,4%. Candidatul PSRM la funcția de președinte al țării a fost mediatizat în volum de 14,1%, M. Lupu – 10,2%, I. Leancă – 8,4%, iar D. Ciubașenco – cu 8,2%. A. Guțu a avut o prezență de 7,3%, iar M. Laguta – de 1,6%. Mai puțin de 1% au acumulat S. Radu, V. Ghilețchi și I. Popenco.

Detaliere:

Subiect	Partid	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
A Năstase	PPDA	03 min. 49 sec.	0	02 min. 38 sec.	01 min. 11 sec.
M Ghimpu	PL	04 min. 02 sec.	01 min. 05 sec.	02 min. 32 sec.	25 sec.
M Sandu	PAS	03 min. 45 sec.	0	03 min. 29 sec.	16 sec.
I Dodon	PSRM	03 min. 26 sec.	01 min. 13 sec.	01 min. 30 sec.	43 sec.
M Lupu	PDM	02 min. 29 sec.	57 sec.	01 min. 07 sec.	25 sec.
I Leancă	PPEM	02 min. 03 sec.	01 min. 02 sec.	01 min.	01 sec.
D Ciubașenco	PN	02 min.	21 sec.	01 min. 30 sec.	09 sec.
A Guțu	PPD	01 min. 47 sec.	01 min. 22 sec.	24 sec.	01 sec.
M Laguta	CI	24 sec.	01 sec.	13 sec.	10 sec.
S Radu	CI	07 sec.	03 sec.	03 sec.	01 sec.
V Ghilețchi	CI	06 sec.	02 sec.	03 sec.	01 sec.
I Popenco	MR	04 sec.	0	03 sec.	01 sec.

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „TV 7” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Astfel, candidatul PDM la funcția de Președinte al Republicii Moldova, M. Lupu, a beneficiat de o reflectare pozitivă datorită subiectului despre lansarea sa în campania electorală. Prezentatoarea menționează că Marian Lupu a ales să-și înceapă campania în curtea Universității de Stat, acolo unde a studiat și a devenit economist: *„Vreau să pornesc de aici în această campanie pentru funcția de președinte! Ca să dau un semnal de încurajare pentru tineri, pentru ei avem datoria să dezvoltăm țara noastră! Trebuie să fortificăm familiile noastre! Să facem așa ca să ne rămână copiii acasă, în Moldova! Să restabilim tradițiile, demnitatea și patriotismul! Voi crea o nouă structură, o comisie internațională, compusă din personalități cunoscute în Europa pentru a investiga corupția de la guvernare!”*. Sloganul cu care intră politicianul în campania electorală este: *„Aud. Ascult. Rezolv!”*. M. Lupu: *„Vă voi asculta, vă voi auzi și sînt cel care se va implica în rezolvarea problemelor țării și ale cetățenilor noștri!”* (30.09.2016). Conotația reflectării negative, M. Lupu a obținut-o în subiectul despre rezultatele monitorizării campaniei electorale efectuată de Promo-LEX. În cadrul subiectului se menționează că una dintre problemele depistate ține de utilizarea resurselor administrative de către candidați, menționându-se în acest sens 13 cazuri din partea echipei lui M. Lupu (06.10.2016).

Cu o prezență pozitivă a evoluat și candidatul PL la funcția de Președinte al Republicii Moldova, M. Ghimpu, în subiectul despre lansare sa în campania electorală. Astfel, M. Ghimpu susține că dacă va ajunge președinte, Parlamentul va vota unirea cu România în 2019: *„Modalitatea de unire a Moldovei cu România va urma modelul german. În 2019, după ce vom câștiga alegerile parlamentare din 2018, vom vota în Parlament tratatul privind unirea, simultan votarea aceluiași tratat în Parlamentul de la București”*. De asemenea, el a declarat că în Moldova nu este nevoie de funcția de președinte: *„Eu vreau să rămân fără slujbă. Nu am nevoie să fiu președintele unui stat. Vreau ca această funcție să treacă la București, la Cotroceni. Acolo să fie președintele tuturor românilor!”* (03.10.2016). M. Ghimpu a obținut o mediatizare negativă în subiectul despre reacția socialistului Vlad Bătrîncea la acuzațiile lui M. Ghimpu la adresa candidatului PSRM la funcția de președinte – I. Dodon. Așadar, Vlad Bătrîncea afirmă că Mihai Ghimpu a *„încălcat legislația națională atunci cînd s-a lansat în campania electorală”* în altă țară și că acesta trebuie cu siguranță

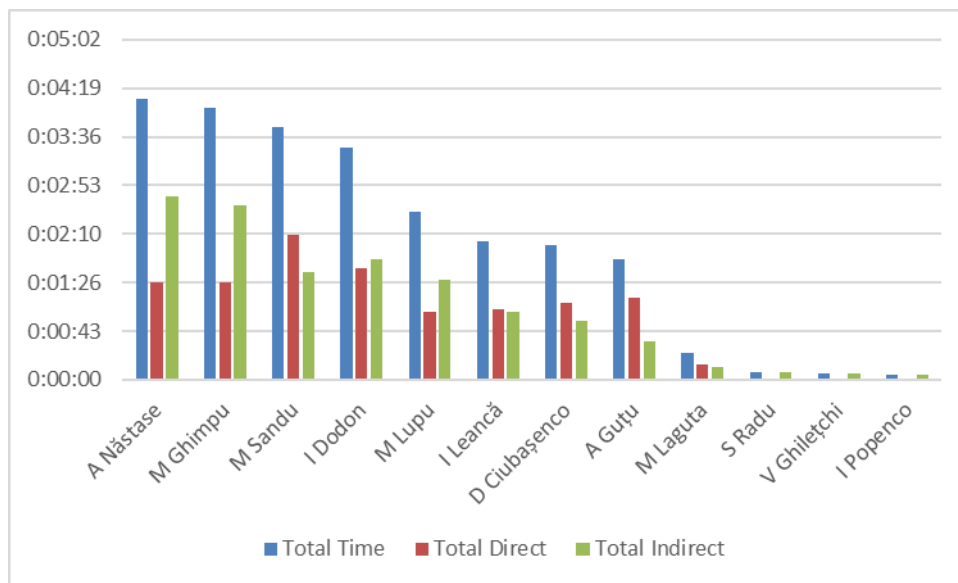
scos din cursa electorală: „Nu-l vedem drept concurent electoral și nu dorim să comentăm declarațiile unui loser politic. Îi dorim să rămână în continuare la al lui 1%” (06.10.2016).

De o conotație pozitivă a beneficiat și candidatul PSRM la funcția de președinte al Republicii Moldova, I. Dodon, în subiectul despre prezentarea platformei electorale. Igor Dodon susține că platforma sa electorală este una foarte clară și conține trei capitole importante pe care le va realiza dacă va deveni șef de stat. Primul capitol: „Statalitate. Neutralitate. Identitate moldovenească. Al doilea capitol: „Economie puternică și dreptate socială”. Al treilea capitol: *Credință ortodoxă și relații de prietenie cu Federația Rusă*”. De asemenea, acesta spune că dacă va fi ales președinte al țării va semna primele decrete prezidențiale care se vor referi la „furtul secolului” („Vă promit, în funcția de președinte voi face tot posibilul ca miliardul să-l întorcă hoții, care vor sta la pușcărie!”), relansarea relațiilor cu Federația Rusă („Noi nu sîntem împotriva Uniunii Europene, noi sîntem pentru relații bune, prietenești, cu UE și programele bilaterale vor continua! Dar noi sîntem pentru parteneriat strategic cu Federația Rusă”), statalitatea Republicii Moldova („Al treilea decret al președintelui se va axa pe contracararea tuturor acțiunilor ce țin de unele elemente unioniste din ultimul timp antinaționale, antistatale, care pe parcursul ultimilor ani devin mai frecvente în țară”). În cadrul subiectului se mai menționează că Igor Dodon își propune să câștige alegerile prezidențiale din primul tur (30.09.2016). I. Dodon a fost nuanțat negativ în subiectele despre: Iu. Leancă l-a criticat pe I. Dodon: *Omul finanțat de ruși prin offshore-uri necurate este extrem de periculos pentru Moldova. Creează povești frumoase despre un viitor în Uniunea Eurasiatică. Dle Dodon, nu mai mințiți poporul!* (03.10.2010); Asociația „Promo-LEX” a prezentat un nou raport cu privire la încălcările din campania prezidențială. Potrivit acestora, în 5 cazuri s-a oferit cadouri din partea reprezentanții PSRM, iar în 3 cazuri – partidul a utilizat resursele administrative în scopuri electorale (06.10.2016); Candidatul desemnat la funcția de președinte din partea PL, Mihai Ghimpu, vine cu acuzații în adresa contracandidatului său din partea PSRM, Igor Dodon. Astfel, Ghimpu afirmă că prin programul electoral prezentat de socialist, de fapt Igor Dodon ar „face jocul rușilor, care au scopul de a ține în Moldova în captivitate și să fie dependentă de serviciile Federației Ruse”: „Moldova nu are partide naționale, ci partide geopolitice. Unii pentru adevăr și pentru dreptate, alții pentru interese străine. Cunoașteți că din nou a început să cânte trompeta Kremlinului... Dodon va ajunge președinte când va zbura porcul. În cazul în care el ajunge președinte, vom pierde Acordul cu UE, vom pierde libera circulație, finanțarea externă” (06.10.2016).

Iu. Leancă a fost nuanțat pozitiv datorită subiectului despre lansarea sa în campania electorală: „Am construit gazoductul Iași-Ungheni, am început reparația drumurilor naționale și cele din sate, am muncit să majorăm salariile la pedagogi și cei din domeniul culturii, am majorat pensiile pentru cei mai nevoiași... Vă spun clar și răspicat, voi fi președintele care va aduce prosperitatea din Vest în casele moldovenilor. Rusia trebuie să rămână un partener comercial pentru Moldova. Trebuie să avem o relație corectă, nu putem sta în genunchi!” (03.10.2016). Conotația negativă, candidatul PPEM la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Iu. Leancă, a obținut-o în subiectul despre neregulile depistate de Asociația Pormo-LEX în perioada campaniei electorale. Potrivit raportului de monitorizare, într-un singur caz s-a depistat că reprezentanții lui Iu. Leancă au utilizat resursele administrative (06.10.2016).

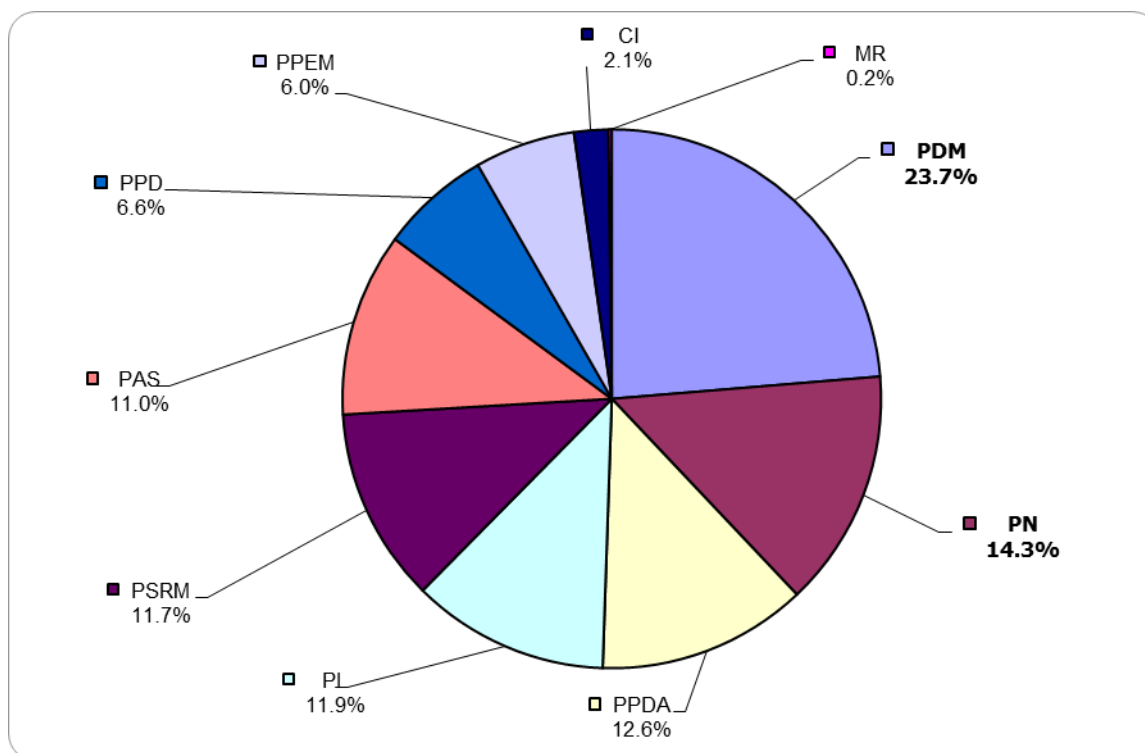
Negativ a fost prezentată și candidatul PAS la funcția de președinte al țării, M. Sandu, în subiectul despre acuzațiile lui Iu. Leancă la adresa liderului PAS. Acesta susține că M. Sandu a fost păcălită „ușor” de Năstase: „Maia a fost păcălită așa ușor de Năstase. Atunci cum crede ea că va putea negocia cu șefii de stat? Când va înțelege toate aceste lucruri, va veni alături de noi! Va ieși din capcana întinsă de Năstase și Țopi” (03.10.2016).

Reflectare directă (alocațiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
A Năstase	0:04:10	0:01:27	0:02:43
M Ghimpu	0:04:02	0:01:27	0:02:35
M Sandu	0:03:45	0:02:09	0:01:36
I Dodon	0:03:26	0:01:39	0:01:47
M Lupu	0:02:29	0:01:00	0:01:29
I Leancă	0:02:03	0:01:03	0:01:00
D Ciubașenco	0:02:00	0:01:08	0:00:52
A Guțu	0:01:47	0:01:13	0:00:34
M Laguta	0:00:24	0:00:13	0:00:11
S Radu	0:00:07	0:00:00	0:00:07
V Ghilețchi	0:00:06	0:00:00	0:00:06
I Popenco	0:00:04	0:00:00	0:00:04

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

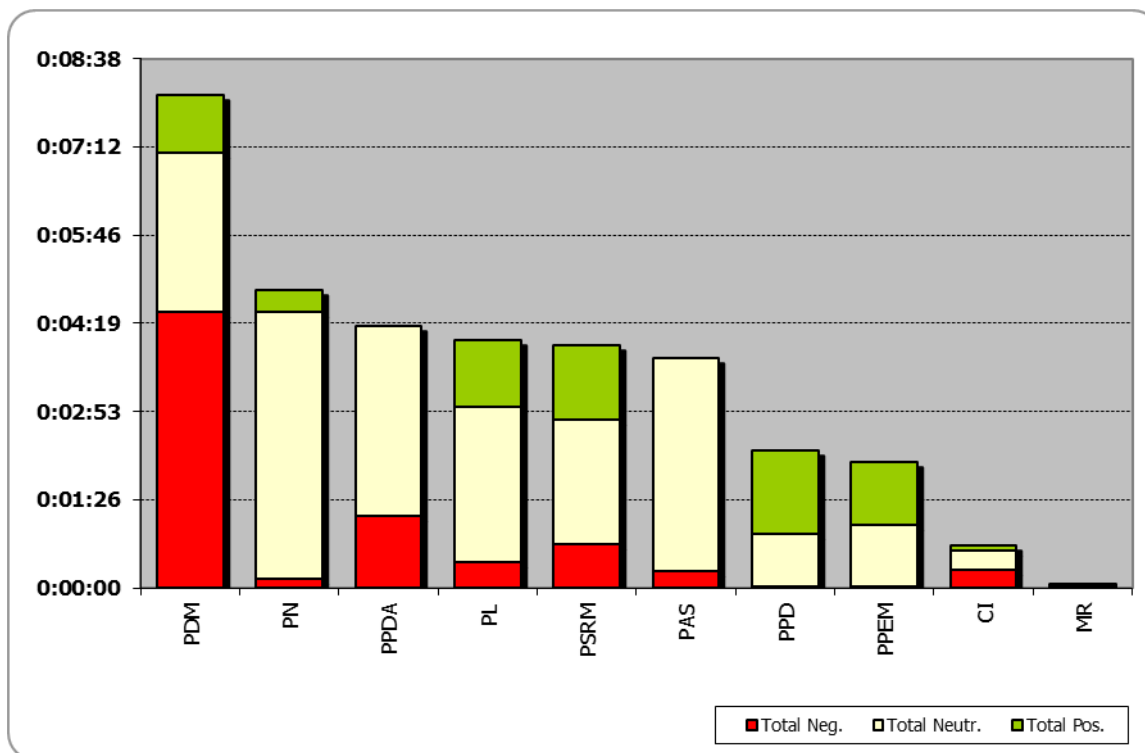

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, PDM a avut cea mai mare pondere de reflectare – 23,7%, fiind urmat de PN, cu 14,3%. PPDA a obținut 12,6%, iar PL și PSRM au acumulat aproximativ același volum de reflectare – de 11,9% și, respectiv, de 11,7%. PAS a fost mediatizat în volum de 11%, PPD – 6,6%, PPEM – 6,0%, CI – 2,1%, iar MR – 0,2%.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	08 min. 03 sec.	57 sec.	02 min. 36 sec.	04 min. 30 sec.
PN	04 min. 51 sec.	21 sec.	04 min. 21 sec.	09 sec.
PPDA	04 min. 17 sec.	0	03 min. 06 sec.	01 min. 11 sec.
PL	04 min. 02 sec.	0	02 min. 32 sec.	25 sec.
PSRM	03 min. 58 sec.	01 min. 13 sec.	02 min. 02 sec.	43 sec.
PAS	03 min. 45 sec.	0	03 min. 29 sec.	16 sec.
PPD	02 min. 15 sec.	01 min. 22 sec.	52 sec.	01 sec.
PPEM	02 min. 03 sec.	01 min. 02 sec.	01 min.	01 sec.
CI	42 sec.	06 sec.	19 sec.	17 sec.
MR	04 sec.	0	03 sec.	01 sec.

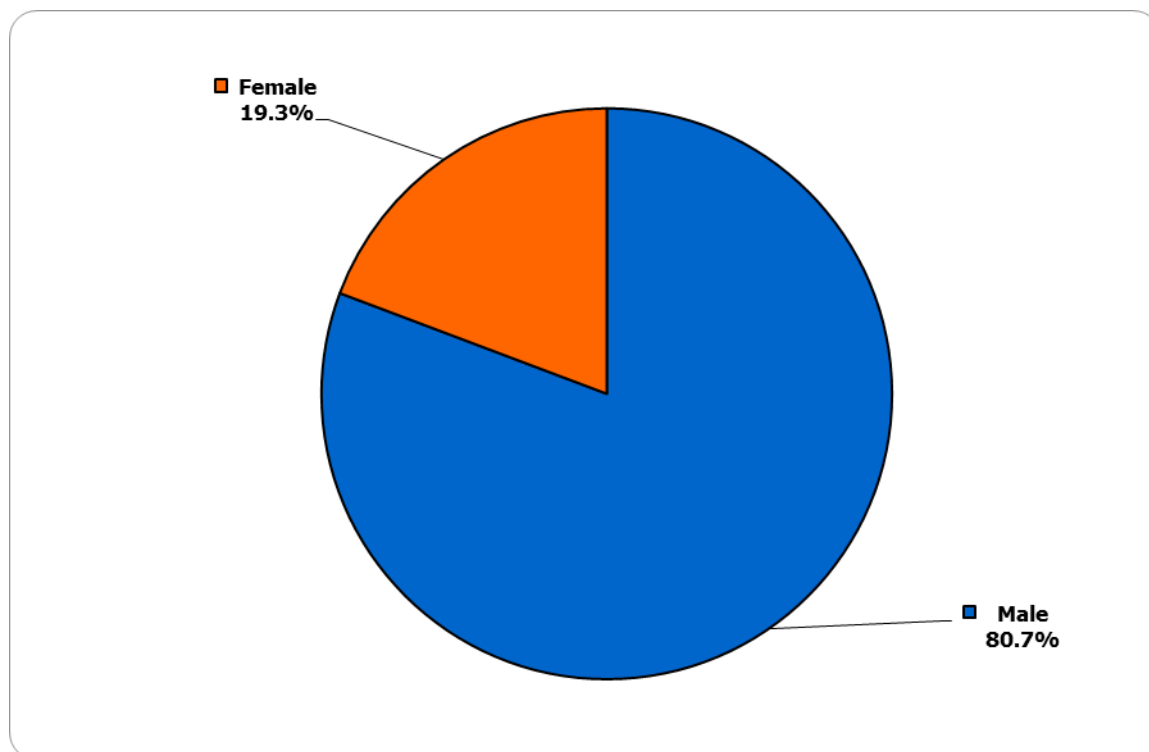
Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „TV 7” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, în special datorită subiectelor despre candidatul înaintat de către aceștia la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Totodată, PDM a beneficiat de o conotație negativă și în subiectele despre: D. Ciubașenco, candidat din partea PN la funcția de președinte al țării, susține că programul său electoral este unul foarte clar – „lupta împotriva democratului Vlad Plahotniuc, și nu vede alte promisiuni electorale”: „*Linia frontului este clară! Sîntem noi, cetățeni, oameni normali, și sînt ei, minoritatea criminală a lui Plahotniuc, care a capturat și omoară Moldova! Problema principală este eliberarea Moldovei de sub jugul lui Plahotniuc! Este puțin, dar este și mult, dacă am să fac numai aceasta am să fiu satisfăcut!*”. De asemenea, acesta a mai menționat că locul lui Plahotniuc este în celulă și că acesta are de gînd să falsifice alegerile prezidențiale: „*Месма Плахотнюка в тюрьме. Плахотнюк намерен фалсифицировать эти выборы чтобы сохранить свою власть!*” (30.09.2016); Renato Usatîi susține că știe despre fabricarea unor dosare pe numele său, doar că nu se lasă intimidat și va lupta contra lui Plahotniuc pînă la capăt: „*Eu am misiunea să distrug sistemul lui Plahotniuc. Toate dosarele penale murdare fabricate și faptul că, în mare secret, ei îmi fabrică cel mai serios dosar pentru ca să fiu învinuit de cele mai grele infracțiuni... Plahiș, gunoaiile tale trebuie încă să învețe multe lucruri!*” (04.10.2016); Grigore Petrenco îl acuză Vlad Plahotniuc că ar fi unul dintre organizatorii evenimentelor din aprilie 2009. Potrivit lui, Plahotniuc ar fi fost ajutat atunci de persoane cu funcții de răspundere, care se află acum în anturajul său: „*Această guvernare, în frunte cu Plahotniuc, mai ales Plahotniuc, este organizatorul evenimentelor din 7 aprilie, eu sînt convins de asta. Pentru mine este clar că evenimentele de atunci au fost încercarea unei lovituri de stat din partea României. Din partea cui? Din partea lui Plahotniuc. De ce avea nevoie de lovitură de stat? E una când aștepti din anticameră și alta e când pe tine te așteaptă cineva!*”. Petrenco a mai declarat că „*Vladimir Voronin este cel care l-ar fi ajutat pe Plahotniuc să privatizeze Hotelul Codru la prețuri derizorii, iar acesta l-ar fi remunerat cu bani sustrași din Victoriabank*” (07.10.2016); Membrii și susținătorii PPDA au protestat în fața Procuraturii Generale, Ministerului de Interne, SIS și CEC. Aceștia au solicitat investigarea cazului de distribuire a pliantelor cu informații denigratoare despre candidatul la prezidențiale din partea PPDA, Andrei Năstase: „*Am venit să cerem demascarea tuturor celor*

care încearcă să denigreze PPDA și pe Andrei Năstase și tragerea la răspundere a acestor persoane”, a spus Liviu Vovc, activist PPDA. „Au fost repartizate de către primarii PD-ului și de către organizația lui „Damir Lai-Lion”, așa scria pe ele, care au mers cu mașini, cu BMW-uri negre, fără numere de înmatriculare, au mers noaptea și le tot aruncau pe stradă”, a declarat Vasile Năstase (07.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

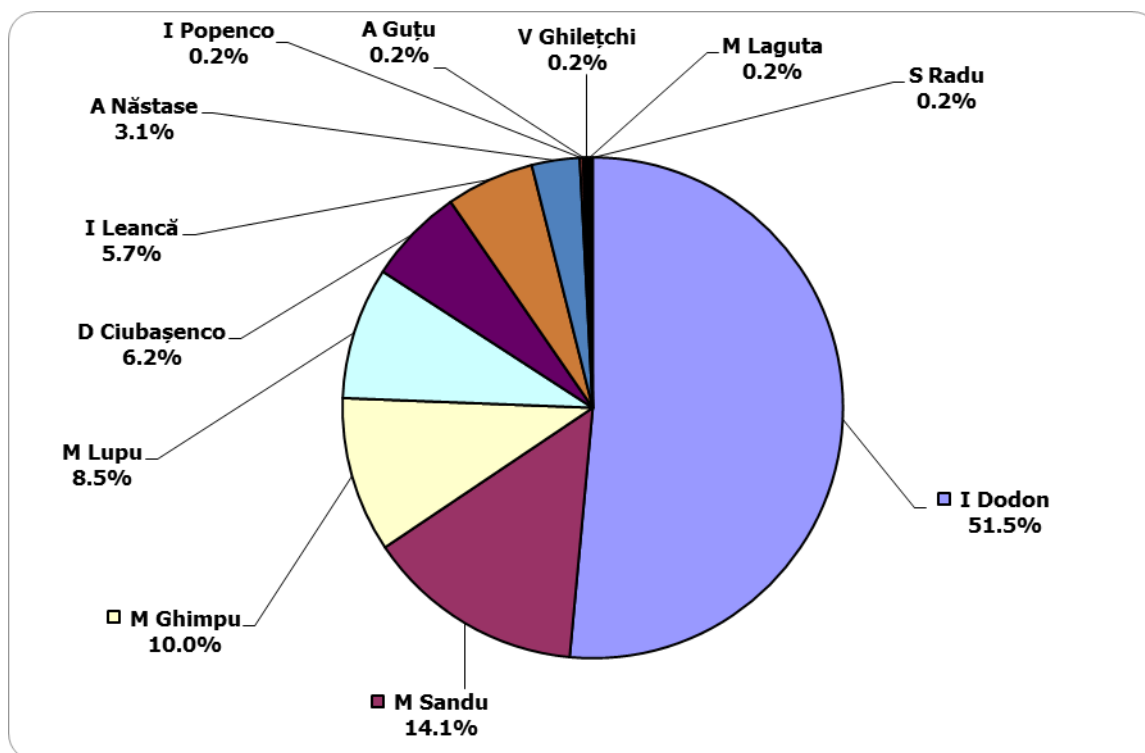
În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 80,7%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 19,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Astfel, în cadrul subiectului din 30.09.2016, despre lansarea lui D. Ciubașenco în campania prezidențială, a lipsit poziția lui V. Plahotniuc referitor la acuzațiile „că minoritatea criminală a lui Plahotniuc a capturat și omoară Moldova” etc. Subiect din 05.10.2016 – despre protestul în fața Președinției referitor la promulgarea pachetului celor 7 legi de către președintele țării N. Timofti, sînt aduse acuzații în adresa președintelui precum că este președinte al găștii criminale: „Trebuia să se consulte cu unii și cu alții, dar nu să-i vină Plahotniuc, să-i pună piciorul în ușă, și să îi spună – Fă așa!”. Lipsește poziția lui N. Timofti.

Accent TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

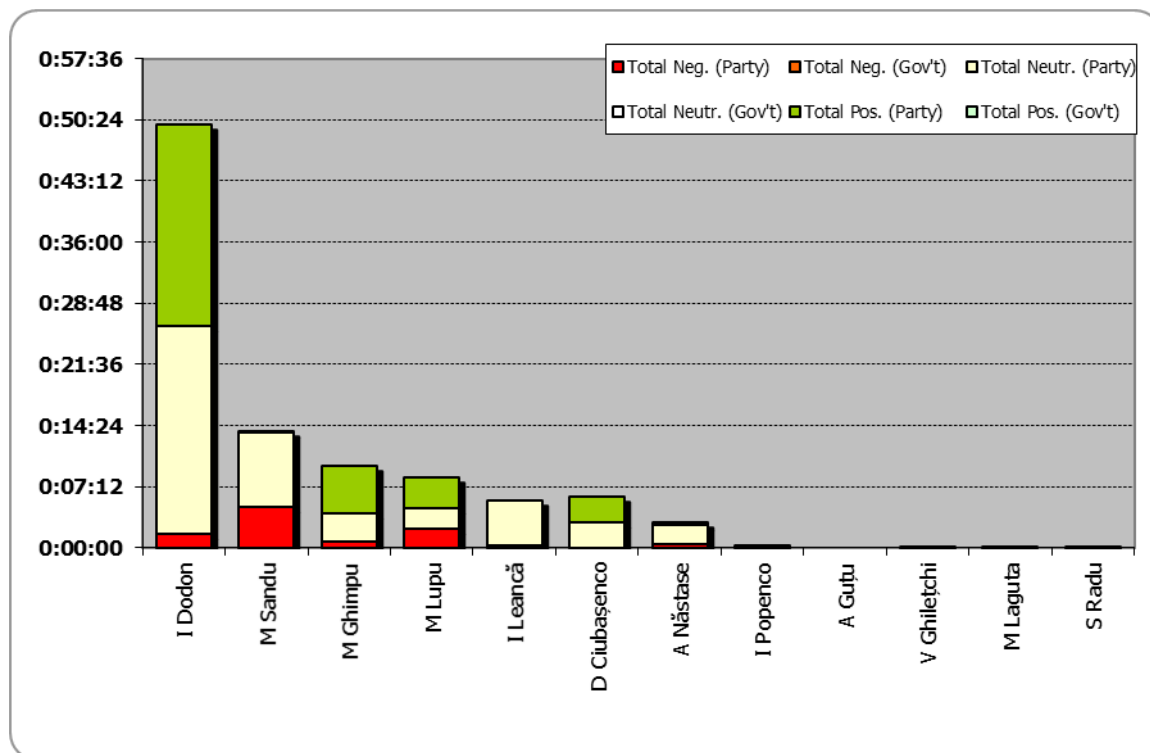

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 51,5%, fiind urmat de M. Sandu, cu 14,1%. M. Ghimpu a fost mediatizat în volum de 10,0%, iar M. Lupu – cu 8,5%. D. Ciubașenco a fost prezentat în volum de 6,2%, I. Leancă – de 5,7%, iar A. Năstase – de 3,1%. Același volum procentual de 0,2 la sută au acumulat de I. Popenco, A. Guțu, V. Ghilețchi, M. Laguta și, respectiv, S. Radu.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	49 min. 46 sec.	23 min. 38 sec.	24 min. 32 sec.	1 min. 36 sec.
M. Sandu, PAS	13 min. 39 sec.	8 sec.	8 min. 40 sec.	4 min. 51 sec.
M. Ghimpu, PL	9 min. 42 sec.	5 min. 43 sec.	3 min. 12 sec.	47 sec.
M. Lupu, PDM	8 min. 15 sec.	3 min. 38 sec.	2 min. 26 sec.	2 min. 11 sec.
I. Leancă, PPEM	5 min. 30 sec.	0	5 min. 13 sec.	17 sec.
D. Ciubașenco, PN	6 min. 1 sec.	3 min. 2 sec.	2 min. 59 sec.	0
A. Năstase, PPDA	3 min. 00 sec.	20 sec.	2 min. 15 sec.	25 sec.
I. Popenco, MR	12 sec.	0	12 sec.	0
A. Guțu, PPD	0	0	0	0
V. Ghilețchi, CI	9 sec.	0	9 sec.	0
M. Laguta, CI	9 sec.	0	9 sec.	0
S. Radu, CI	9 sec.	0	9 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de către postul de televiziune „Accent TV”, a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, excepție făcând candidatul PSRM la funcția de președinte, I. Dodon, care s-a evidențiat printr-o conotație accentuat pozitivă în subiectele despre: Obiectivele propuse de către Igor Dodon la evenimentul de lansare oficială în campania electorală. Unele dintre acestea sînt relații de prietenie cu Federația Rusă, economie puternică, lupta cu unionismul și investigarea furtului miliardului (30.09.2016, 01.10.2016, 02.10.2016); Pentru a înțelege cu ce probleme se confruntă cetățenii, candidatul la prezidențiale Igor Dodon a efectuat o serie de vizite în mai multe localități din țară. Acesta a fost întâmpinat cu pâine și sare și aplaudat de oamenii ce-l așteptau. În Orhei, Igor Dodon s-a întâlnit și cu locuitorii în cadrul festivalului vinului. Acesta a fost întâmpinat cu chef și bucate alese. La fel, candidatul nu a uitat de locuitorii capitalei, el a discutat cu muncitorii unui combinat de panificații din Chișinău: *"Eu consider că cea mai mare problemă în Republica Moldova este locurile de muncă. Sînt pentru o economie puternică și trebuie să ne clarificăm cu tot ceea ce se face în domeniul social. Chestiile acestea trebuie clarificate, eu știu cum, pot să vă explic cum aș dori să rezolv aceste probleme"*. O atenție deosebită Igor Dodon le-a acordat oamenilor în vîrstă. Pe data de 1 octombrie, în întreaga lume s-a sărbătorit Ziua oamenilor de vîrstă a treia. Candidatul le-a mulțumit pentru tot ceea ce au făcut pentru noi (03.10.2016); Igor Dodon a venit cu un discurs către cetățeni, menționînd principalele priorități ale campaniei sale: *"Moldova nu este a mea, ci a urmașilor, urmașilor noștri. Unu: voi întreprinde toate acțiunile necesare pentru a interzice prin lege unionismul în Republica Moldova. Tot felul de unionism, și cei care vor să se unească în Est și în Vest. Doi: Codul educațional trebuie modificat. Voi veni cu inițiativa ca în școli să fie predată Istoria Moldovei. Trei: Vă promit că voi modifica componența Consiliului Superior de Securitate. Acolo trebuie să fie patrioți adevărați, stataliști, nu ceea ce avem acum, diferiți unioniști și cei care pledează pentru lichidarea statalității"* (05.10.2016); Candidatul la prezidențiale Igor Dodon și-a prezentat public o parte din prioritățile sale în campania prezidențială: *"O lege nouă cu privire la neutralitate. O garanție a marilor puteri mondiale. Va fi o prioritate să obținem, pentru ca statutul de neutralitate să nu fie subiect de discuții. Aici niciodată nu vor fi soldați NATO, tancuri NATO, indiferent, nu doar americani, a oricărui stat"*. De asemenea, Dodon a menționat că este inadmisibil faptul ca cei de la putere să dețină dublă cetățenie: *"Eu consider că*

toți cei care sînt în funcție de conducere și dețin cetățenia altui stat, România, Rusia, alte state... nu au ce căuta în conducerea țării. De aceea, vă promit că-n funcții vor fi promovate doar persoanele care au cetățenia Republicii Moldova. Dacă au a doua cetățenie nu au decît să se refuze de ea". Dodon este susținut și de către Uniunea Istoricilor din Moldova, iar Dumitru Roibu, membru al Uniunii Istoricilor din Moldova, a spus că: "Moldova are un viitor bun și prosper cu un președinte statalist, cu un președinte patriot al acestei țări". Directorul UIM a mai adăugat: "Dacă vreți ca statul acesta să se dezvolte, să prospere, dacă vreți să aveți un stat moldovenesc și oamenii să nu plece din țara asta, eu vă îndemn să-l votați pe Igor Dodon" (06.10.2016); Igor Dodon, candidat la prezidențiale din partea PSRM, a fost la o întîlnire cu locuitorii orașului Basarabeasca. Oamenii l-au întîmpinat cu aplauze și flori, fiind foarte bucuroși de întîlnirea cu liderul socialiștilor. Acesta le-a inspirat oamenilor încredere și a ținut un discurs: "Cum să rezolvăm problema? Cum se poate și care sînt soluțiile problemei căii ferate? În primul rînd trebuie să-i dăm jos pe toți cei de la guvernare. Să facem o curățenie. Și al doilea moment este să deschidem piața rusă, pentru a face schimb de marfă"... "Sînt pentru neutralitate, deoarece noi nu avem nevoie aici de tancuri americane, sînt pentru statalitate, deoarece sînt moldoveni. Sînt pentru identitatea moldovenească, pentru că noi toți sîntem cetățeni ai acestei țări: găgăuzi, ucraineni, ruși. Noi avem istoria noastră. Sînt pentru prietenia cu Rusia și voi asta o știți" (08.10.2016, 09.10.2016). Candidatul PSRM la funcția de președinte al țării, Igor Dodon, s-a întîlnit cu muncitorii unei fabrici de croitorie. În cadrul discuțiilor, liderul fracțiunii PSRM a menționat: "Eu consider că miliardul furat trebuie să-l întoarcă cei de la guvernare, ci nu poporul. Eu consider că ei au furat miliardul, nu au ce pune cetățenii să-l întoarcă". El a mai declarat că primul lucru pe care îl va face în calitate de președinte va fi anularea pachetului de legi semnat ce pune miliardul furat pe umerii poporului. De asemenea, candidatul a mai amintit și despre prioritățile și valorile sale: identitatea moldovenească, statutul de neutralitate și necesitatea restabilirii relațiilor cu Federația Rusă (09.10.2016).

Conotația pozitivă pentru candidatul din partea PDM, Marian Lupu, s-a datorat subiectelor despre: Candidatul la funcția de președinte Marian Lupu a declarat că este ferm convins că viitorul Republicii Moldova constă în urmarea vectorului european: „Putem deveni mai puternici, putem crea în Republica Moldova o economie mai puternică, beneficiind de procesul de integrare europeană. Iată de ce sînt un susținător convins al integrării europene. Nici o altă acțiune nu va avea un impact pozitiv asupra vieții oamenilor mai mare decît integrarea europeană" (30.09.2016, 01.10.2016) etc.

Reflectat pozitiv a fost și candidatul din partea PN, Dumitru Ciubașenco, în subiectele despre: Candidatul la funcția de președinte a statului Dumitru Ciubașenco s-a lansat oficial în campania electorală, prezentîndu-și planul de acțiuni pe Aleea Clasicilor: "Voi propune un instrument legal, real și efektiv. Decretul numărul unu cu privire la dizolvarea Parlamentului și numirea datei alegerilor anticipate. Eu mă oblig să semnez acest decret și să-l realizez imediat după alegerea în funcția de președinte. Acest decret nu este al meu, nu este al lui Renato Usatîi, nu este al Partidului Nostru, este decretul dumneavoastră, alegerea vă aparține" (30.09.2016, 01.10.2016) etc.

Mediatizat pozitiv a fost și Mihai Ghimpu, înaintat în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PL, în subiectele despre: Liderul Partidului Liberal, Mihai Ghimpu, s-a lansat oficial în campania electorală, alegînd prezentarea planului său de acțiuni în orașul Iași. Mihai Ghimpu a sosit la eveniment la braț cu soția sa, fiind aplaudat de mulțime. În discursul său, Mihai Ghimpu a declarat: "Voi fi doar un președinte care va pregăti unirea și care va face această unire. Acesta este proiectul meu electoral. Trăiască România, trăiască Unirea – calea noastră cea mai apropiată de a deveni europeni. Pun mîna la inimă și vă spun: eu vreau să rămîn fără slujbă. Nu am nevoie să fiu președinte al unui stat, al Republicii Moldova, vreau ca această funcție să treacă la București, la Cotroceni, acolo să fie președintele tuturor românilor, acolo să fie" (03.10.2016; 08.10.2016).

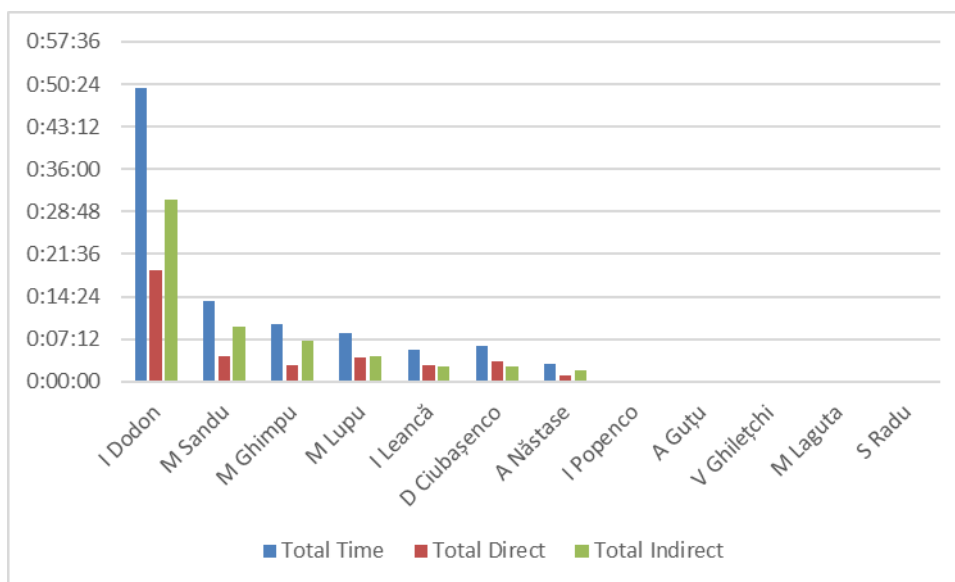
Conotația negativă pentru Mihai Ghimpu s-a datorat subiectului din 01.10.2016 (02.10.2016) despre acuzațiile aduse acestuia de către președintele Mișcării Naționale Salvăm

Moldova, Ion Mahu, care susține că: „Țara este vîndută pentru trei ruble românilor. Ne-am pierdut limba și istoria noastră, deoarece așa a vrut Ghimpu”.

Marian Lupu a fost nuanțat negativ în subiectul din 05.10.2016, despre declarațiile lui Igor Dodon la remarca acestuia făcută anterior, precum că: „Vă promit că voi modifica componența Consiliului Superior de Securitate. Acolo trebuie să fie patrioți adevărați, stataliști, nu ceea ce avem acum, diferiți unioniști și cei care pledează pentru lichidarea statalității”. La rîndul său, Igor Dodon a venit cu replica: „Marian Ilici, el trăiește pe altă planetă, pe planeta Lupu, nu știu care. Lasă să mai vorbească cu lumea, lasă să meargă printre oameni, să vadă ce se întîmplă în țară. Da, într-adevăr, noi sîntem dușmanul numărul unu al acestei guvernări, aici are dreptate. Unde a fost cînd s-a furat miliardul? Ce face el la PD cu membrii lui de partid, cui se subordonează? Ce fel de președinte va fi el? Marian Ilici, eu sper că într-o dezbateră electorală noi vom avea ocazia să discutăm față în față. Numai să nu fugi, eu știu că pot să-ți dea indicații de la partid să nu vii cu Dodon la dezbateri. Eu public te invit, hai și om discuta”.

Maia Sandu, a avut o prezență negativă în cadrul subiectului din 07.10.2016 (08.10.2016), despre criticile aduse la adresa Maiei Sandu, care îi învinuiește pe toți de furtul miliardului, și asta în condițiile în care ea a semnat anul trecut pachetul de legi ce permite guvernării să acorde garanții de stat fără consultarea Parlamentului. De asemenea, în reportaj se pune că Maia Sandu, într-o oarecare măsură, și-a spălat mîinele pentru ceea ce a făcut în 2015. Sandu a recunoscut, deși nu era mulțumită de guvernarea lui Dorin Drăguțan, ea totuși a semnat pachetul de legi. Acum însă, aceasta consideră că toți cei implicați în furtul secolului trebuie să răspundă în fața legii. Totodată, economistul Mihail Posic susține că Maia Sandu este economist de profesie și este imposibil să nu fi observat ce se întîmplă, ea însă a preferat să tacă. În luna martie 2015, Cabinetul de Miniștri în frunte cu Iurie Leancă, unde Maia Sandu ocupa funcția de ministru al Educației, au votat pachetul de garanții de stat în sumă de 13 miliarde, care a fost oferit la 3 bănci din Republica Moldova: Unibank, Banca Socială și Banca de Economii.

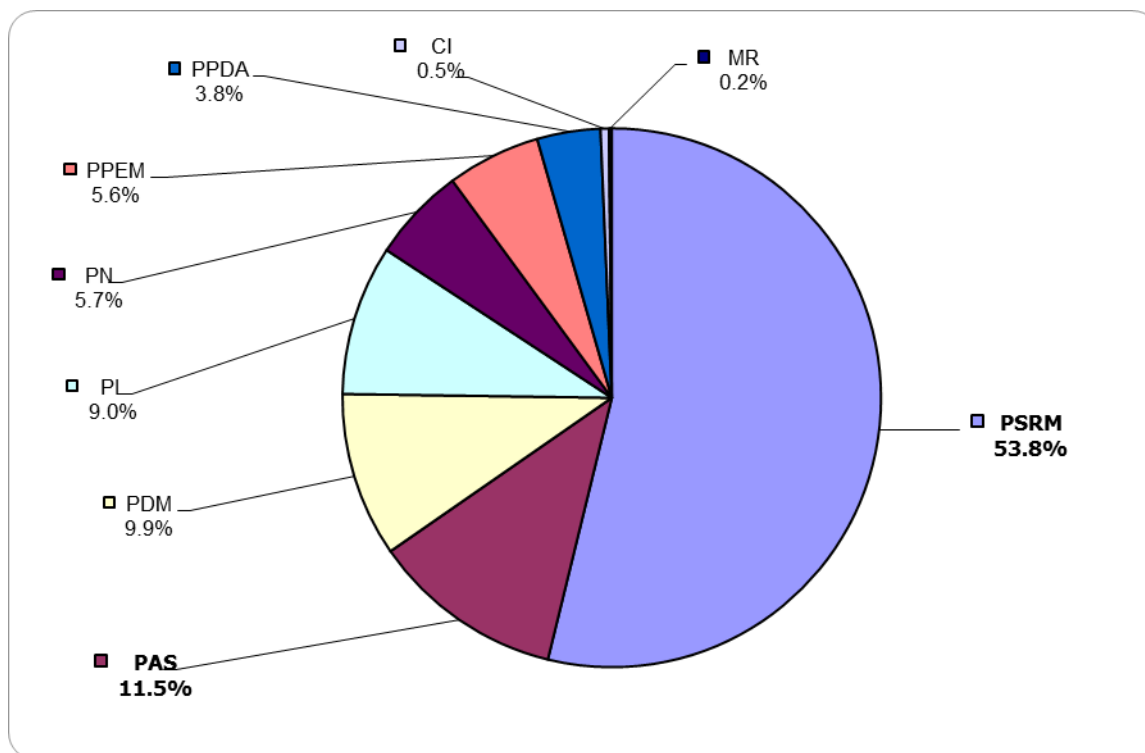
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:46:32	0:17:43	0:28:49
M Sandu	0:12:12	0:03:28	0:08:44
M Ghimpu	0:09:42	0:02:47	0:06:55
M Lupu	0:08:08	0:03:59	0:04:09
I Leancă	0:05:30	0:02:52	0:02:38

D Ciubașenco	0:04:15	0:02:17	0:01:58
A Năstase	0:02:56	0:01:00	0:01:56
I Popenco	0:00:12	0:00:00	0:00:12
A Guțu	0:00:09	0:00:00	0:00:09
V Ghilețchi	0:00:09	0:00:00	0:00:09
M Laguta	0:00:09	0:00:00	0:00:09
S Radu	0:00:09	0:00:00	0:00:09

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

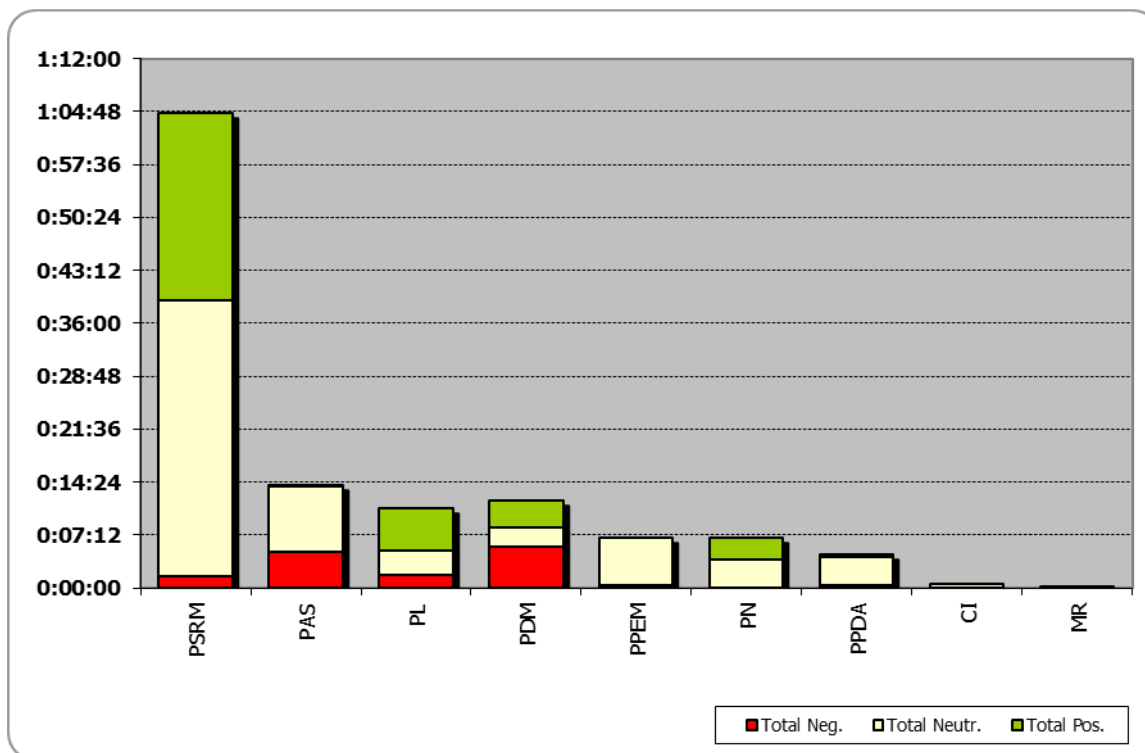

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, partea dominantă a reflectării, de 53,8%, a acumulat partidul PSRM, fiind urmat de PAS, cu 11,5%, PDM cu 9,9% și PL – 9,0%. PPEM au avut o prezență de 5,6%, iar PPDA – 3,8%, urmat de CI cu 0,5% și MR – 0,2%.

Detaliere:

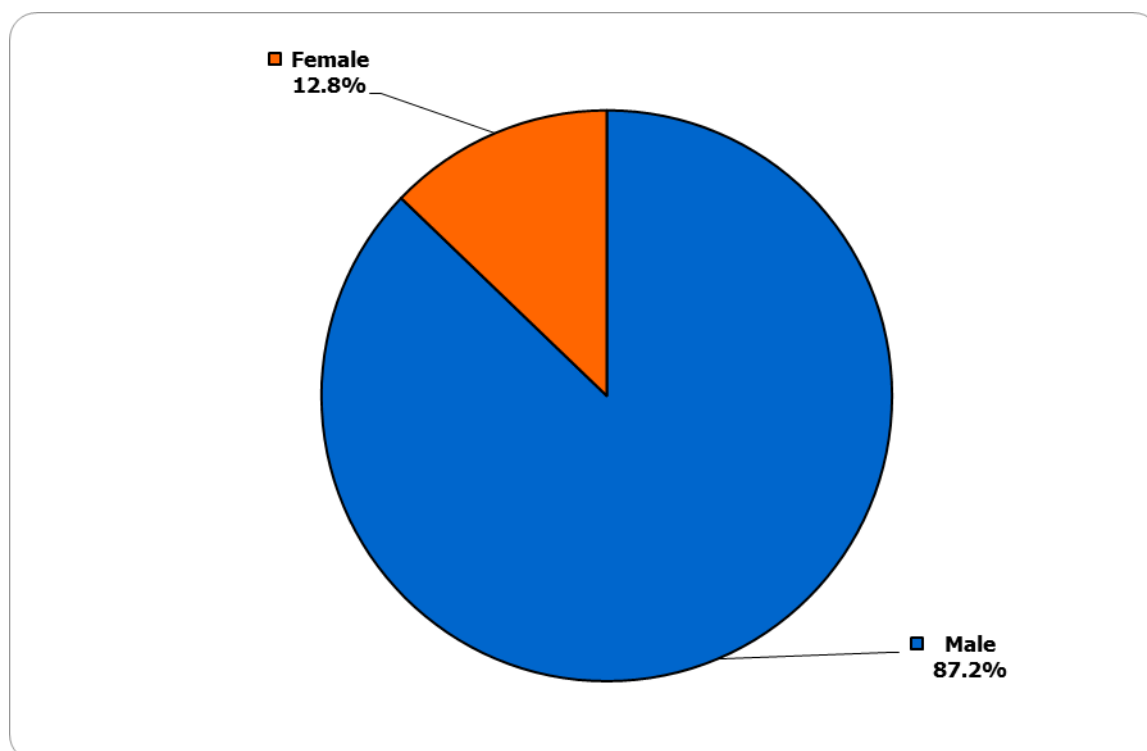
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	49 min. 46 sec.	23 min. 38 sec.	24 min. 32 sec.	1 min. 36 sec.
M. Sandu, PAS	13 min. 39 sec.	8 sec.	8 min. 40 sec.	4 min. 51 sec.
M. Ghimpu, PL	9 min. 42 sec.	5 min. 43 sec.	3 min. 12 sec.	47 sec.
M. Lupu, PDM	8 min. 15 sec.	3 min. 38 sec.	2 min. 26 sec.	2 min. 11 sec.
D. Ciubașenco, PN	6 min. 1 sec.	3 min. 2 sec.	2 min. 59 sec.	0
I. Leancă, PPEM	5 min. 30 sec.	0	5 min. 13 sec.	17 sec.
A. Năstase, PPDA	3 min. 00 sec.	20 sec.	2 min. 15 sec.	25 sec.
I. Popenco, MR	12 sec.	0	12 sec.	0
A. Guțu, PPD	0	0	0	0
V. Ghilețchi, CI	9 sec.	0	9 sec.	0
M. Laguta, CI	9 sec.	0	9 sec.	0
S. Radu, CI	9 sec.	0	9 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Accent TV” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, datorită subiectelor despre candidatul înaintat la funcția de Președinte al Republicii Moldova. Este de menționat că PSRM a beneficiat, în cadrul subiectelor, de o conotație accentuat pozitivă, în comparație cu ceilalți subiecți politici mediatizați în perioada de raport.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

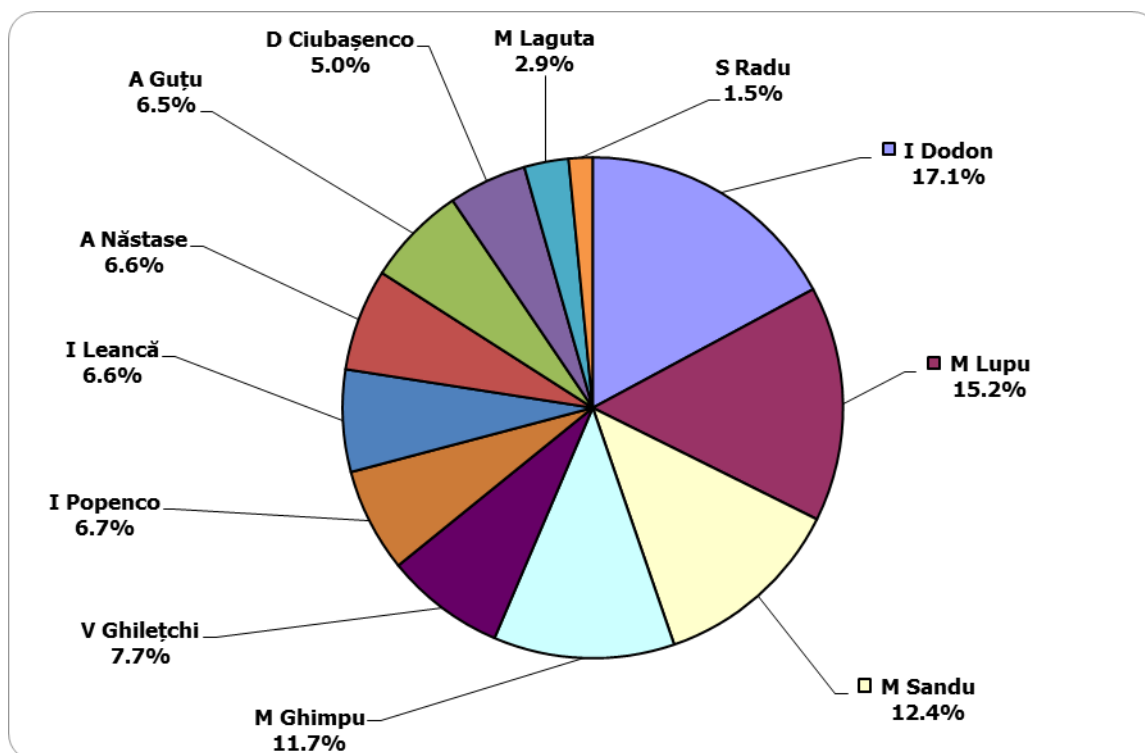
În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 87,2%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 12,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: *„Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiasi gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..”* Astfel, se atesta un dezechilibru între PSRM și candidatul acestuia, I. Dodon, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PSRM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare accentuat pozitivă.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Așadar, în cadrul subiectului din data de 04.10.2016 – despre acuzațiile aduse de către candidatul PN, D. Cibașenco, la adresa lui V. Plahotniuc, precum că *„pierderea din mîna puterii îl va duce spre închisoare, din acest motiv Plahotniuc va face tot posibilul să falsifice alegerile”*. Poziția lui V. Plahotniuc lipsește; Subiect din 04.10.2015 – despre activitatea anterioară a M. Sandu, precum că, fiind economista de profesie, aceasta nu putea să nu observe intențiile ilegale ale Guvernului referitor la miliardul furat. Poziția M. Sandu nu a fost expusă în subiect.

PRO TV CHIȘINĂU

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

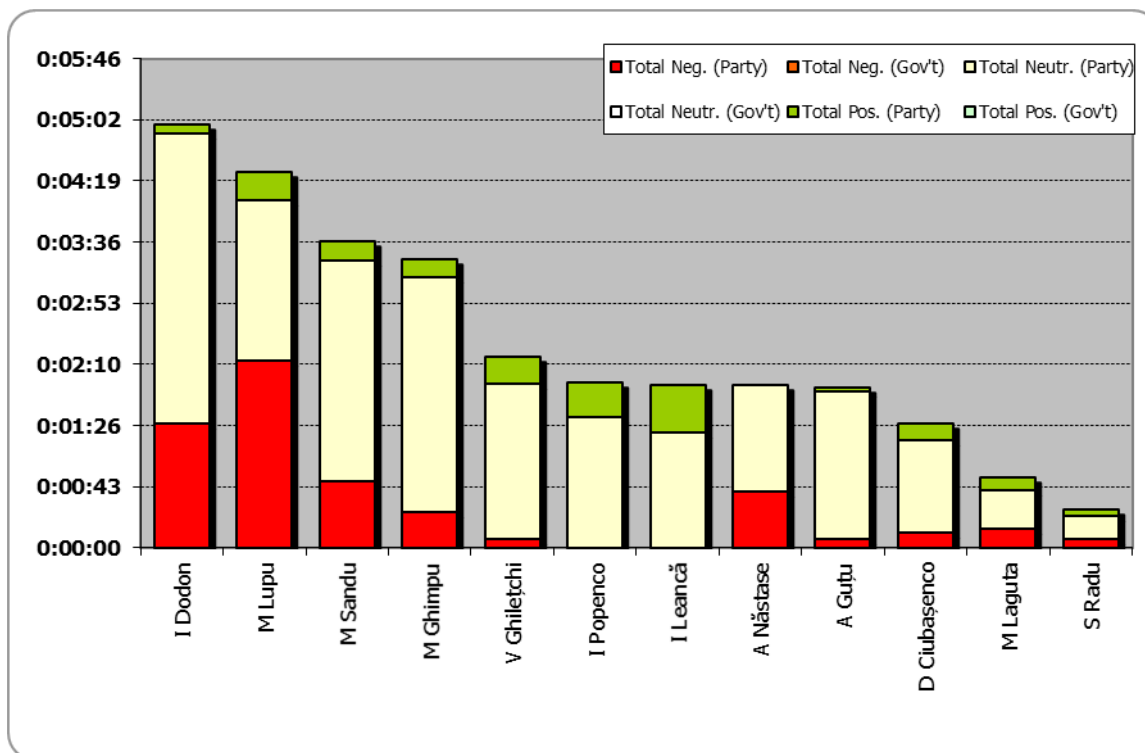

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, I. Dodon a acumulat 17,1%, urmat de M. Lupu, cu 15,2%. Candidatul PAS la șefia statului, M. Sandu, a fost mediatizată în volum de 12,4%, M. Ghimpu – de 11,7%, iar V. Ghilețchi – de 7,7%. I. Popenco a obținut 6,7%, iar I. Leancă și A. Năstase au acumulat același volum procentual de 6,6 la sută. A. Guțu a beneficiat de un volum procentual de 6,5 la sută, D. Ciubașenco – 5 la sută, M. Laguta – 2,9 la sută, iar S. Radu – 1,5 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	4 min. 59 sec.	6 sec.	3 min. 25 sec.	1 min. 28 sec.
M. Lupu, PDM	4 min. 25 sec.	20 sec.	1 min. 53 sec.	2 min. 12 sec.
M. Sandu, PAS	3 min. 36 sec.	13 sec.	2 min. 36 sec.	47 sec.
M. Ghimpu, PL	3 min. 24 sec.	13 sec.	2 min. 46 sec.	25 sec.
V. Ghilețchi, CI	2 min. 15 sec.	19 sec.	1 min. 50 sec.	6 sec.
I. Popenco, MR	1 min. 57 sec.	25 sec.	1 min. 32 sec.	0
I. Leancă, PPEM	1 min. 55 sec.	34 sec.	1 min. 21 sec.	0
A. Năstase, PPDA	1 min. 55 sec.	0	1 min. 15 sec.	40 sec.
A. Guțu, PPD	1 min. 53 sec.	3 sec.	1 min. 44 sec.	6 sec.
D. Ciubașenco, PN	1 min. 28 sec.	12 sec.	1 min. 5 sec.	11 sec.
M. Laguta, CI	50 sec.	9 sec.	28 sec.	13 sec.
S. Radu, CI	27 sec.	5 sec.	16 sec.	6 sec.

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Astfel, conotația pozitivă a reflectării pentru candidatul PDM, M. Lupu, la funcția de președinte al țării se datorează subiectului despre lansarea sa în campania electorală: *„Anunț astăzi intrarea mea în campanie oficială pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Sînt un susținător convins al integrării europene. În calitate de președinte ales al țării, voi crea o nouă structură, o comisie internațională compusă din personalități cunoscute din Europa pentru a investiga corupția de la guvernare în Republica Moldova”* (30.09.2016).

M. Lupu a obținut o conotație negativă datorită subiectelor despre: Întâlnirile electorale efectuate de candidatul democrat în orașele Bălți și Orhei. În subiect se menționează că Marian Lupu a fost huiduit la Bălți. În acest sens sînt difuzate imagini cu oamenii care scandează lozinci: *„Întoarceți miliardul”*; *„Mîna lui Plahotniuc”*; *„Bandiții”*. Jurnalista mai menționează că acum o lună, Marian Lupu a fost apostrofat de o femeie din Orhei, care l-a întrebat unde a fost în perioada în care s-a furat miliardul (03.10.2016); PDM a depus la CEC, contra candidatului PN la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Dumitru Ciubașenco, o contestație în care îl acuză că a perturbat vizita lui M. Lupu cu alegătorii din or. Bălți. În acest context sînt difuzate secvențe video în care mulțimea scandează lozinci: *„Du-te acasă”*; *„Bandiții”* (04.10.2016); Promo-LEX a prezentat raportul de monitorizare. Jurnalista menționează că listele electorale au fost „umplute” cu „un televizor, un iepure, un cocoș sau chiar înghețată”. Reprezentantul Promo-LEX: *„Noi deja am constatat 10 cazuri de oferire a cadourilor electorale. În 5 situații este vorba de candidații desemnați din partea PDM, Marian Lupu... Este vorba de bani, sume ne semnificative pentru concursuri, e vorba de televizor, prosoape, înghețate, focuri de artificii etc.”*. Potrivit Promo-LEX, democrații ar fi cheltuit pînă la 14 mii de lei pentru cadouri electorale. Experții aduc și exemple concrete. Astfel, susținătorii lui Marian Lupu din satul Etulia, r-nul Vulcănești, ar fi oferit unei familii cu 6 copii un televizor, iar la Cocieri, Dubăsari, au oferit un iepure, un cocoș, un berbec, dar și 2 premii de 400 lei (06.10.2016).

Candidatul PAS la funcția de președinte al țării M. Sandu a fost mediatizată pozitiv în subiectul despre înfîlnirea electorală cu cetățenii din or. Hîncești: *„Voi nu v-ați săturat de bandiți, de cei care trebuie să aibă grijă de voi, dar ei trăiesc după reguli mafioate, mașini scumpe, avioane*

private? Eu una m-am săturat. Eu am ales să-i înving”. De asemenea, M. Sandu a anunțat că semnează un contract social cu cetățenii, în care notează ce va face dacă va ajunge președinte al Republicii Moldova. Negativ a fost mediatizată în subiectele despre: Declarațiile făcute la adresa contracandidaților la funcția de președinte al țării de către Iu. Leancă în momentul lansării în campania electorală: *...dacă Maia a fost păcălită așa ușor de Năstase, atunci cum crede ea că va putea negocia cu șefii de stat? Cum poate Maia să conducă cu mîna de fier Serviciul de Securitate, fără de care nu putem reforma justiția din Republica Moldova și să dăm o lovitură corupției?* (01.10.2016); M. Sandu acuză CEC că a comis încălcări atunci cînd i-a înregistrat pe ultimii 4 concurenți și că aceștia ar fi candidații lui Vlad Plahotniuc. Mai mult, liderul PAS susține că Maia Laguta a intrat în cursă pentru ca să fure voturi de la ea, întrucît numele celor două coincid. În replică, M. Laguta, candidat independent, a declarat următoarele: *„Că adică eu ce nu am nume, eu n-am înțeles ce vrea să spună doamna aceasta descreierată, mi se pare că... Dacă ea are nume, nume cunoscut în popor, ea n-are de ce să se teamă. Prin relații de corupere a nimerit în fotoliul de ministru, anume de Plahotniuc și Filat votată, acum mă acuză pe mine că eu îs a lui Plahotniuc..., scuzați-mă, vă rog”*. Reacția a venit și din partea Silviei Radu, care, într-un comentariu pentru presă, a declarat că *„Maia Sandu vorbește despre standarde duble, însă tot ea le aplică, întrucît a făcut parte din Guvern atunci cînd s-a produs fraudă bancară”* (07.10.2016).

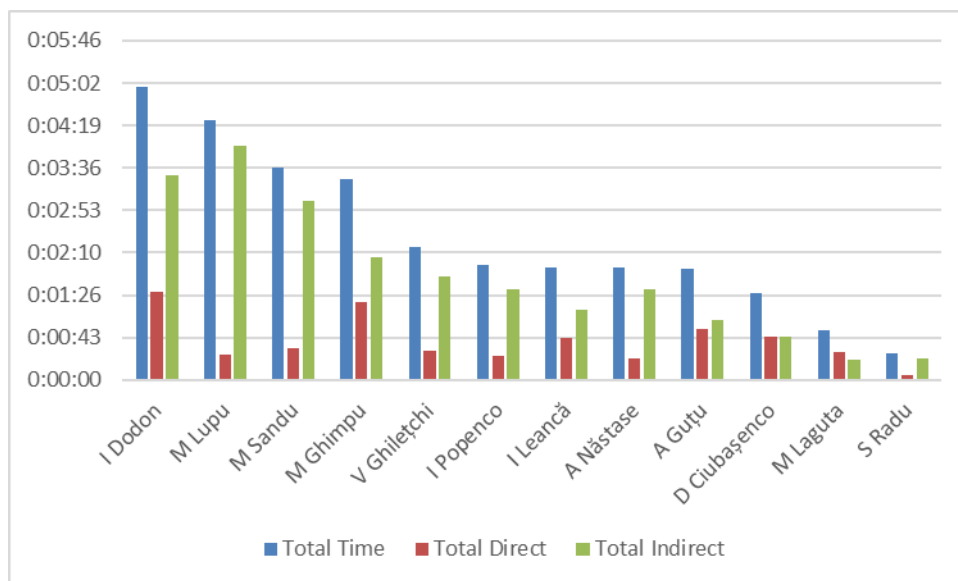
De o conotație pozitivă a avut parte și candidatul PPEM la funcția de Președinte al Republicii Moldova, Iu. Leancă, în subiectul despre prezentarea programului electoral. Astfel, Iu. Leancă a promis că va apropia țara de Uniunea Europeană, în mod special de Germania, mai ales că afirmă că are o comunicare extrem de strînsă cu Angela Merkel, cancelarul german: *„Am fost primit de doamna cancelar Merkel, care mi-a spus „Iurie, dacă voi veți dori după luna octombrie să reveniți la obiectivul integrării europene, la obiectivul aderării în Uniunea Europeană, veți avea tot sprijinul meu”* (01.10.2016).

Candidatul PSRM la funcția de președinte al țării I. Dodon a fost reflectat negativ în subiectele despre: Iu. Leancă, lansîndu-se în campania electorală, l-a acuzat pe I. Dodon că ar fi finanțat de Rusia: *„Socialistul de caviar, omul finanțat de ruși prin offshore-uri necurate, deja face un joc extrem de periculos pentru Moldova”* (01.10.2016); M. Lupu și-a criticat oponentii și a menționat că îl consideră contracandidat doar pe Igor Dodon, despre care susține că este inamicul său la alegeri, întrucît este împotriva cursului european (05.10.2016); Igor Grigoriev, fost viceprimar de Orhei, spune că fostul șef de la vamă Tudor Balițchi ar face parte acum din staff-ul Innei Popenco. Grigoriev mai afirmă că se cunoaște cu Vlad Plahotniuc, pentru că anterior ambii ar fi făcut parte din aceeași echipă cu Igor Dodon în perioada comuniștilor. Potrivit lui, Shor, împreună cu Platon, ar fi finanțat campania electorală a lui Igor Dodon în 2011 (05.10.2016); Promo-LEX a prezentat raportul de monitorizare. Potrivit raportului, candidații electorali, pentru a-și umple listele, au repartizat cadouri electorale: un televizor, un iepure, un cocoș sau chiar înghețată. În 5 cazuri e vorba de candidatul desemnat din partea PSRM, Igor Dodon. Drept exemplu se menționează că susținătorii lui Igor Dodon au împărțit, la Cocieri și la Molovata, peste 1000 de înghețate pe gratis (06.10.2016); Ana Guțu, candidat din partea PPD, s-a lansat în campania electorală. Aceasta susține că principalul său opozant este Igor Dodon: *„Uitați-vă ce face candidatul Rusiei în această campanie prezidențială. Igor Dodon, din păcate, este produs rebutat a tot ceea ce înseamnă degradare intelectuală și trădare de neam românesc”* (07.10.2016).

A. Năstase, candidat din partea PPDA, a avut parte de o conotație negativă în subiectele despre: Iu. Leancă, prezentându-și platforma electorală, a declarat că M. Sandu a fost păcălită ușor de A. Năstase (01.10.2016); PDM a depus la CEC două sesizări care îl vizează pe A. Năstase. Democrații îl acuză pe A. Năstase că folosește un lider străin ca să-și promoveze imaginea, lucru interzis de lege, asta după ce pe Internet a apărut o poză în care Năstase apare alături de fostul președinte polonez Lech Walesa (04.10.2016); A. Candu a depus la CEC o contestație împotriva lui A. Năstase – după ce A. Năstase i-ar fi scris pe o rețea de socializare un mesaj cu conținutul *„Tare te vei pîrli băiete”*. La fel, A. Candu susține că banii pentru campania electorală a lui Năstase ar veni de la ruși (05.10.2016); PDM a depus o contestație la CEC care îl vizează pe candidatul PPDA,

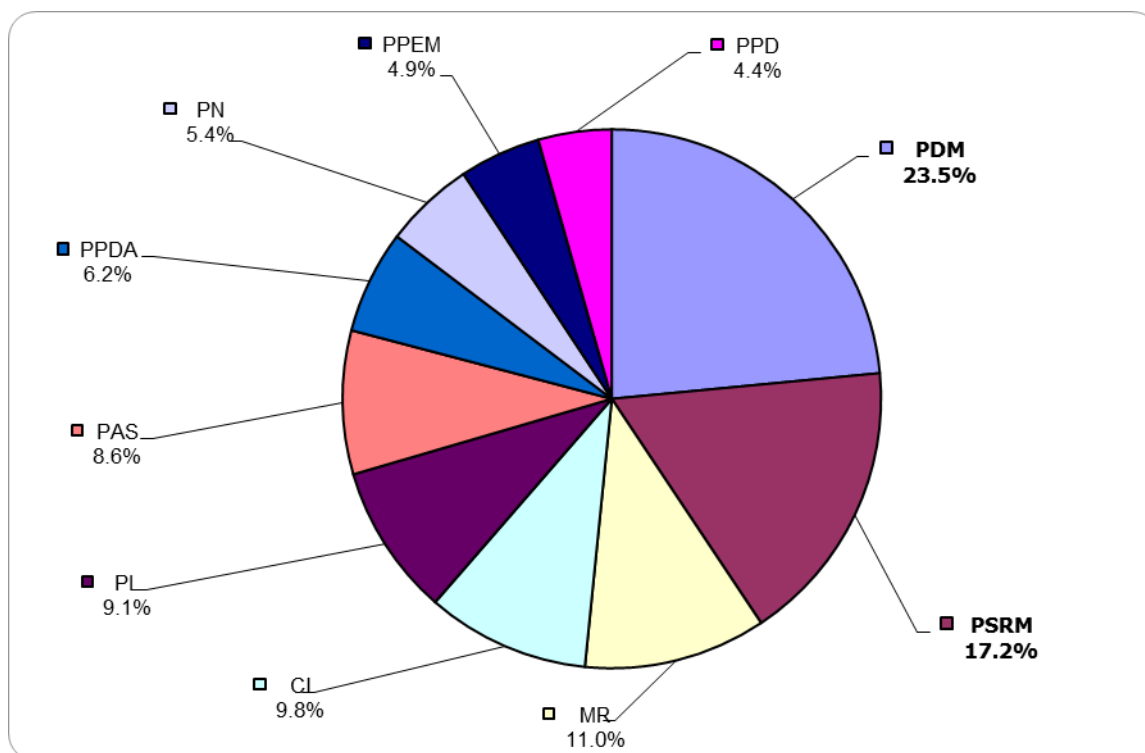
A. Năstase. Potrivit lor, Andrei Năstase împarte pliante care îi denigrează pe democrați și pe Vlad Plahotniuc (07.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:04:59	0:01:30	0:03:29
M Lupu	0:04:25	0:00:26	0:03:59
M Sandu	0:03:36	0:00:33	0:03:03
M Ghimpu	0:03:24	0:01:19	0:02:05
V Ghilețchi	0:02:15	0:00:30	0:01:45
I Popenco	0:01:57	0:00:25	0:01:32
I Leancă	0:01:55	0:00:43	0:01:12
A Năstase	0:01:55	0:00:22	0:01:33
A Guțu	0:01:53	0:00:52	0:01:01
D Ciubașenco	0:01:28	0:00:44	0:00:44
M Laguta	0:00:50	0:00:29	0:00:21
S Radu	0:00:27	0:00:05	0:00:22

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

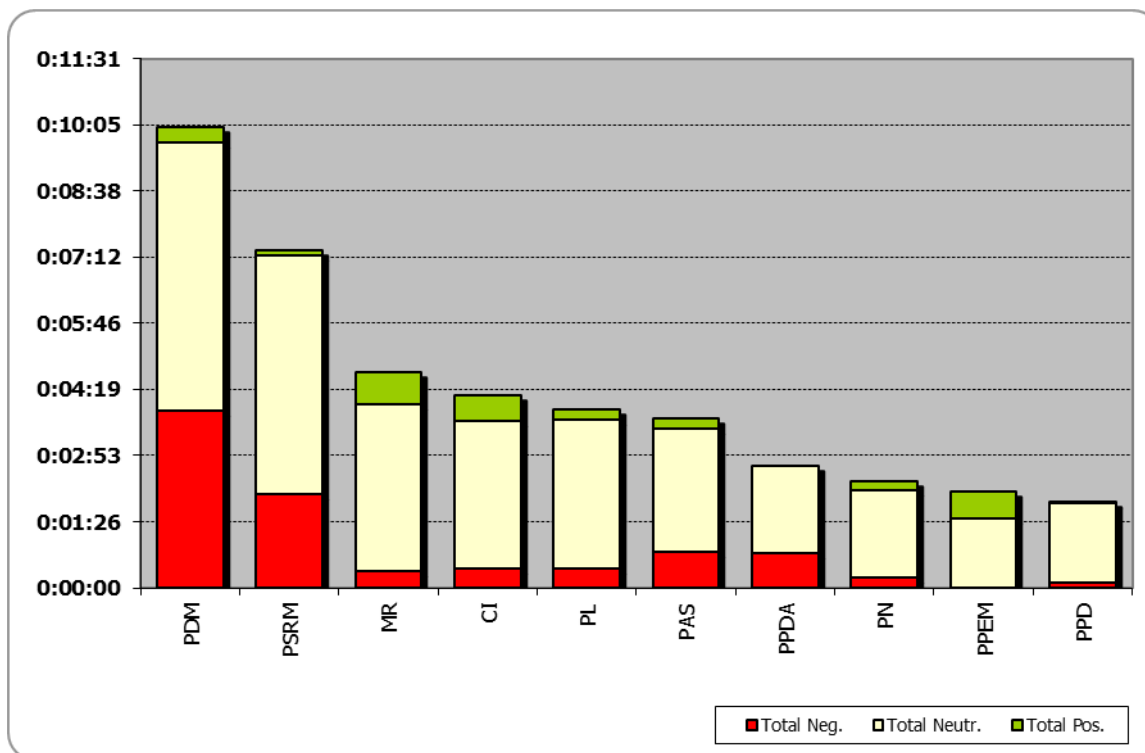

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, PDM a avut o pondere de 23,5%, urmat de PSRM, cu 17,2%. MR a fost reflectat în volum de 11%, iar CI și PL au fost reflectate aproximativ cu același volum procentual de 9,8 la sută și, respectiv, 9,1 la sută. PAS a obținut o prezență de 8,6%, PPDA – 6,2%, iar PN – 5,4%. PPEM a obținut 4,9%, iar PPD – 4,4%.

Detaliere:

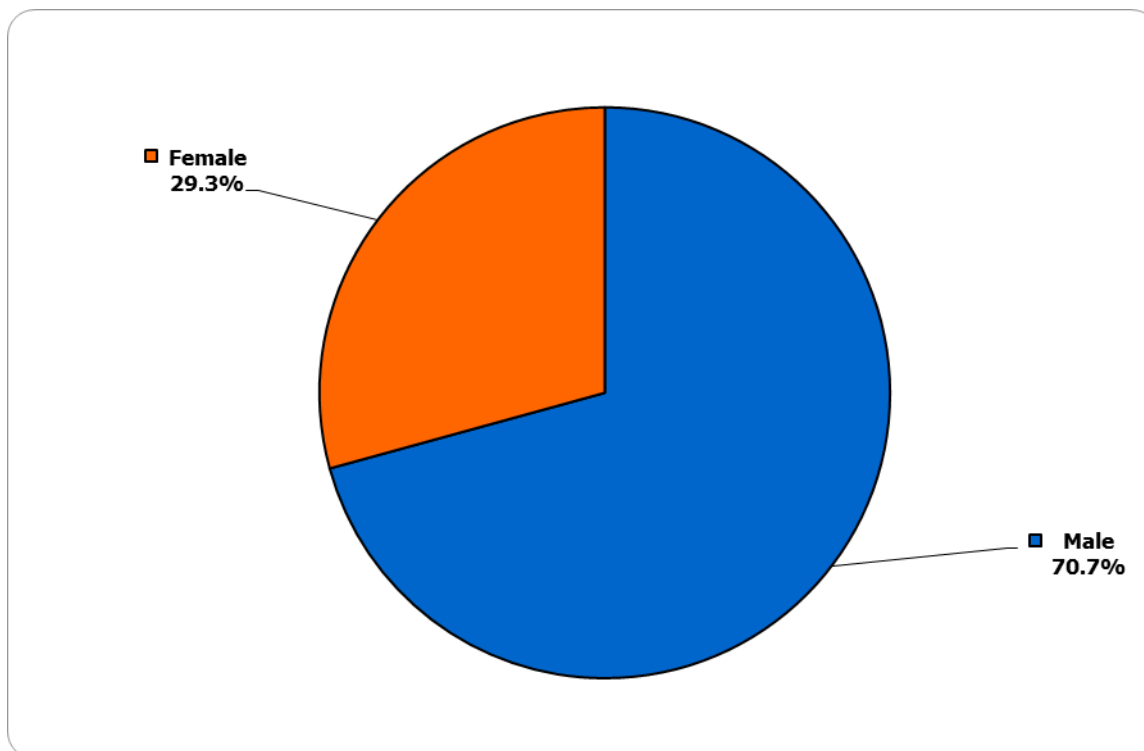
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PDM	10 min. 2 sec.	20 sec.	5 min. 51 sec.	3 min. 51 sec.
PSRM	7 min. 20 sec.	6 sec.	5 min. 11 sec.	2 min. 3 sec.
MR	4 min. 41 sec.	42 sec.	3 min. 37 sec.	22 sec.
CI	4 min. 11 sec.	33 sec.	3 min. 13 sec.	25 sec.
PL	3 min. 53 sec.	13 sec.	3 min. 15 sec.	25 sec.
PAS	3 min. 41 sec.	13 sec.	2 min. 41 sec.	47 sec.
PPDA	2 min. 39 sec.	0	1 min. 54 sec.	45 sec.
PN	2 min. 19 sec.	12 sec.	1 min. 54 sec.	13 sec.
PPEM	2 min. 5 sec.	34 sec.	1 min. 31 sec.	0
PPD	1 min. 53 sec.	3 sec.	1 min. 44 sec.	6 sec.

Conotația reflectării:

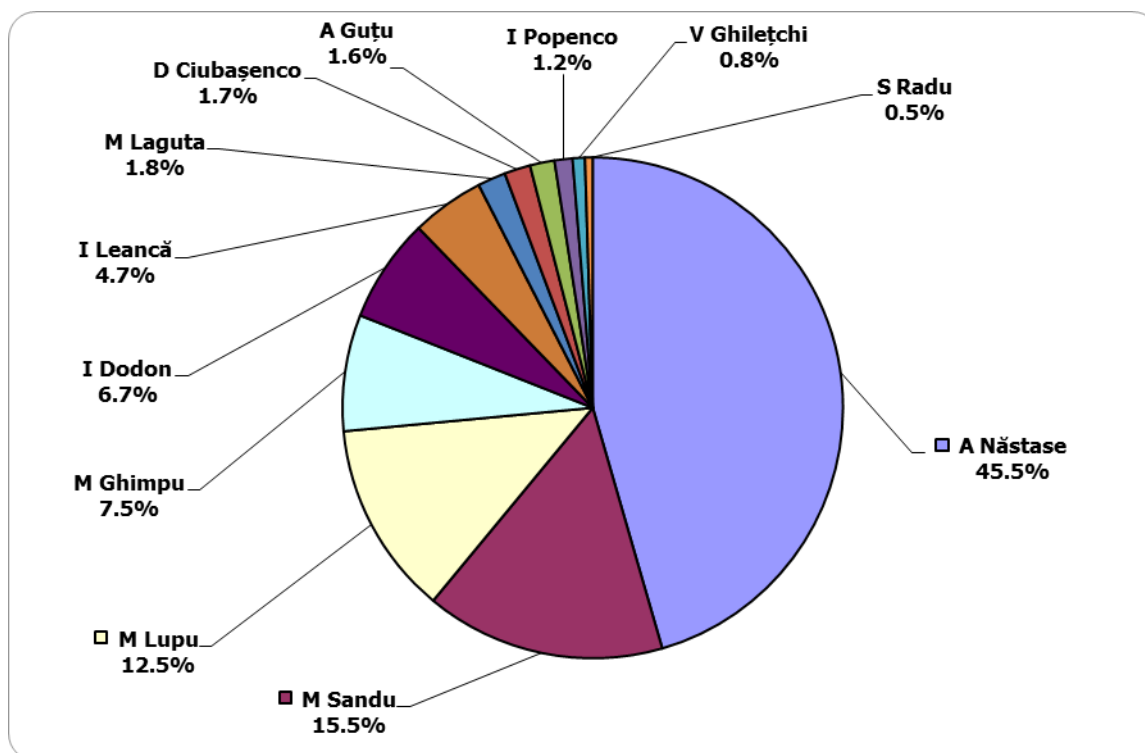
Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, datorită subiectelor despre candidații înaintați de către aceștia la funcția de președinte al Republicii Moldova. Totodată, PDM a beneficiat de o conotație negativă și în subiectele despre: V. Platon declară că dosarul său de judecată ar fi fost fabricat de democratul Vlad Plahotniuc (30.09.2016); Un fragment dintr-o discuție telefonică în care se presupune că s-ar auzi vocea lui Vlad Plahotniuc a fost făcut public de Renato Usatîi. Acesta susține că prim-vicepreședintele PD ar controla anumite instituții. R. Usatîi: „*Plahotniuc crede că el e rege, marele rege împărat, știți cum – rege на лабыменах. După ce o apărut el la noi, în pantofiori, și crede că poate să facă tot ce vrea și nu o să răspundă. Am încercat să-i demonstrez că cum le scoate el din dosar, așa posibilitate am să o fac și eu*”. În reportaj se mai menționează că R. Usatîi l-a acuzat pe Vlad Plahotniuc că i-ar pregăti un dosar penal, așa cum s-a întâmplat în cazul lui V. Platon (04.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 70,7%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 29,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

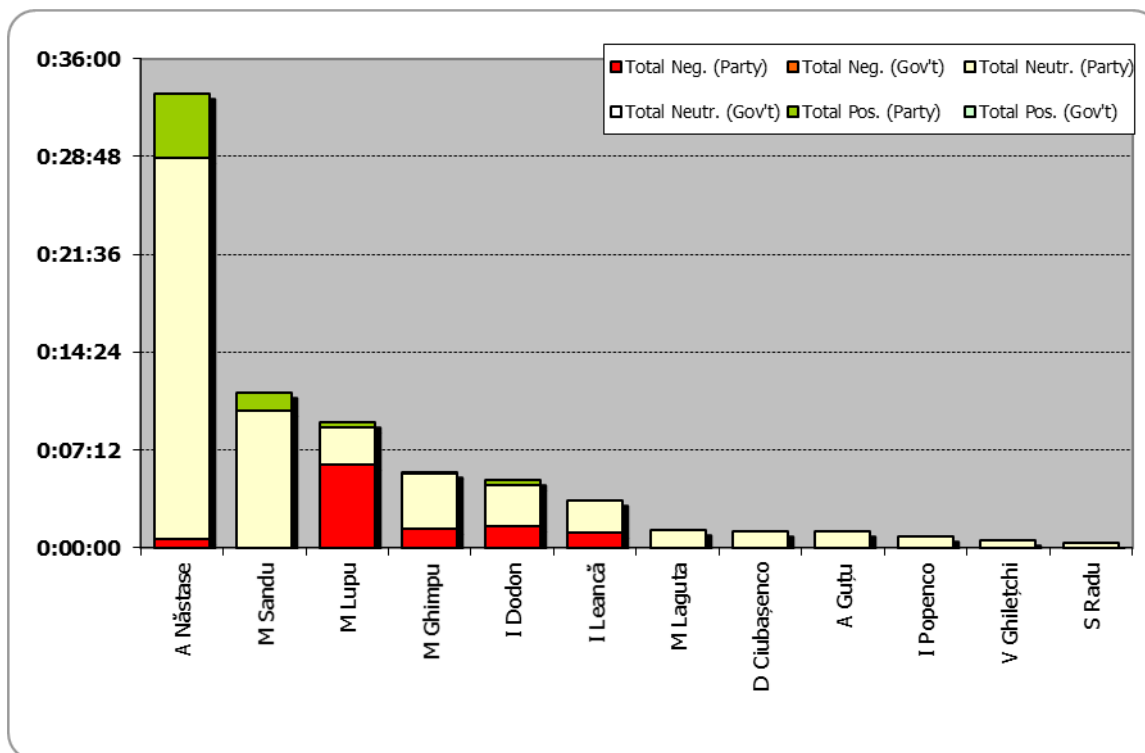
Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, A. Năstase a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 45,5%, fiind urmat de M. Sandu, cu 15,5%. M. Lupu a fost mediatizat în volum de 12,5%, iar M. Ghimpu – cu 7,5%. I. Dodon a fost prezentat în volum de 6,7%, I. Leancă – de 4,7%, iar M. Laguta – 1,8%. D. Ciubașenco și A. Guțu au acumulat aproximativ același volum procentual de 1,7 la sută și, respectiv, 1,6 la sută, fiind urmați de I. Popenco – cu 1,2 la sută, V. Ghilețchi – cu 0,8 la sută și S. Radu – cu 0,5 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
A. Năstase, PPDA	33 min. 27 sec.	4 min. 44 sec.	28 min. 02 sec.	41 sec.
M. Sandu, PAS	11 min. 23 sec.	1 min. 21 sec.	10 min. 02 sec.	0
M. Lupu, PDM	9 min. 11 sec.	18 sec.	2 min. 45 sec.	6 min. 08 sec.
M. Ghimpu, PL	5 min. 31 sec.	3 sec.	4 min. 07 sec.	1 min. 21 sec.
I. Dodon, PSRM	4 min. 57sec.	18 sec.	3 min. 02 sec.	1 min. 37 sec.
I. Leancă, PPEM	3 min. 28 sec.	0	2 min. 24 sec.	1 min. 04 sec.
M. Laguta, CI	1 min. 20 sec.	0	1 min. 20 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	1 min. 14 sec.	0	1 min. 14 sec.	0
A. Guțu, PPD	1 min. 10 sec.	0	1 min. 10 sec.	0
I. Popenco, MR	51 sec.	0	51 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	35 sec.	0	35 sec.	0
S. Radu, CI	22 sec.	0	22 sec.	0

Conotația reflectării:

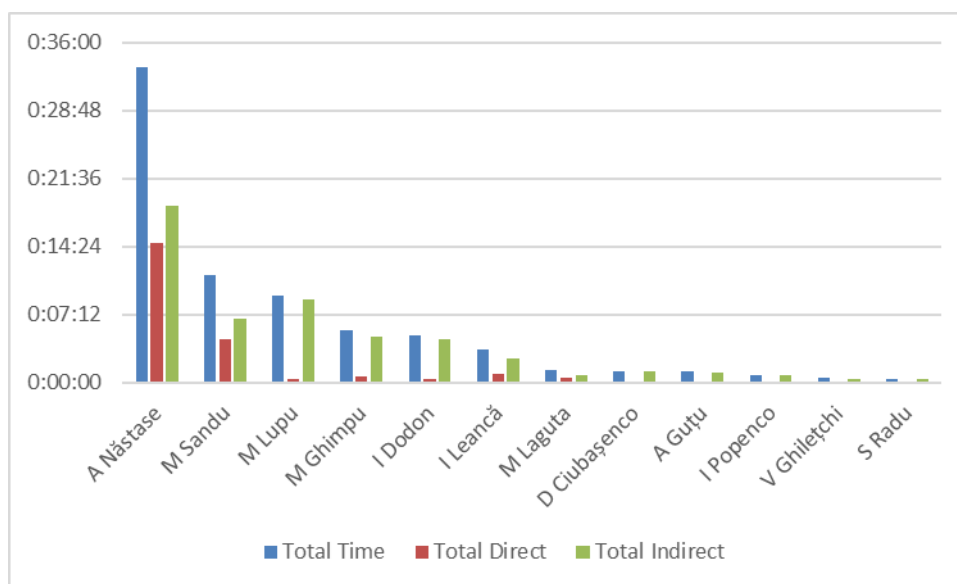
Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Astfel, Andrei Năstase, candidatul PPDA la alegerile prezidențiale, a beneficiat de o mediatizare pozitivă în cadrul subiectelor despre: Întâlnirea lui Andrei Năstase cu locuitorii satelor Nicoreni și Sofia din raionul Drochia. Principalele subiecte discutate au fost furtul miliardului, sărăcia din țară, dar și plecarea cetățenilor noștri peste hotare. Candidatul PPDA la prezidențiale, Andrei Năstase, i-a îndemnat pe cei de la întâlnire să nu-și piardă speranța și să fie încrezători că lucrurile pot fi schimbate spre bine: *„Cînd am aflat acum o săptămînă în urmă că Guvernul Filip a spus că pune pe umerii noștri banii, ce ar fi trebuit să facă moldovenii? Cei de la 25, 30, 40 60, 70 de ani trebuia să iasă în piață, dacă cei de la țară, e departe de la Drochia, Briceni, Dondușeni, e departe, cei de la Chișinău trebuia să iasă în stradă. Două miliarde de lei trebuie recuperate, pe care i-au furat tot ei. Avem 40 de mii de copii în țară care trăiesc cu rudele, cu bunicii, fără ambii părinți. Ce a ajuns țara noastră?”* (02.10.2016); Andrei Năstase, susținut de internauți. 67 la sută dintre participanți la un sondaj online susțin candidatura președintelui PPDA, Andrei Năstase, pentru funcția de șef al statului. Datele au fost publicate de Platforma interactivă „Debates.md”, care își propune să prezinte opinia societății asupra problemelor din țară. Potrivit cercetării, peste 60 de internauți au votat pentru candidatura lui Andrei Năstase, în jur de 370 de respondenți, din totalul de peste 1100 de participanți, au votat împotriva (03.10.2016) etc.

Candidatul PDM, Marian Lupu, a obținut o mediatizare accentuat negativă datorită subiectelor despre: PD – blamat de studenții USM. Zeci de studenți au protestat în fața blocului central USM și au cerut demisia rectorului Gheorghe Ciocanu. Se întâmplă la trei zile după ce candidatul PD la prezidențiale, Marian Lupu, s-a lansat în campania electorală în fața USM. Evenimentul a avut loc în aceeași zi în care universitatea a marcat a 70-a aniversare, studenții s-au arătat indignați și spun că orice asociere cu PDM-ul prejudiciază grav imaginea instituției. Unii studenți au declarat că: *„Domnul Lupu arată că poate vrea implicarea a mai multor studenți pentru a susține în campania electorală, dar să știe că PDM nu are acele merite...”* (03.10.2016); Huiduit la Bălți. Electorală cu ghinion pentru candidatul PD la prezidențiale. El a fost huiduit de localnicii din orașul Ungheni și

satul Stepsoci din raionul Orhei. Marian Lupu a fost fluierat și astăzi de către localnici din Bălți, autobuzul său de campanie a fost înconjurat de mai mulți protestatari, care au scandat ore în șir: „Hoții și miliardul înapoi”. În imaginile expediate de un telespectator la Jurnal TV apar zeci de oameni înarmați cu pancarte și vuvuzele, care huiduiesc echipa PDM venită la o întâlnire cu alegătorii. Localnicii scandează: „Restituiți miliardul, rușine!”. În pofida numărului mare de polițiști care s-au poziționat în fața protestatarilor, membrii PD au ezitat să își facă loc printre mulțime pentru a ajunge la întâlnire. Așa că au încercat să treacă prin localnici cu autobuzul, în acest timp localnicii strigau: „Miliardul înapoi, rușine”. Spiritele s-au încins atunci când din autobuz a ieșit Marian Lupu, mulțimea strigând: „Hoții, hoții”. Partidul Democrat nu a comentat incidentul și săptămîna trecută. Mai mulți deputați PDM au fost huiduiți la Hîncești, în timpul unei întâlniri electorale. De un tratament similar a avut parte și Marian Lupu, care a fost apostrofat de localnicii din Ungheni și de cei din satul Step-Soci din raionul Orhei. În ultimul caz, o femeie i-a adresat mai multe întrebări incomode lui Marian Lupu, iar drept rezultat a rămas fără iluminare stradală. În cele din urmă, ea a decis să plece din țară la copiii săi, din cauza presiunilor la care era supusă (03.10.2016); Echipa Partidului Democrat nu mai scapă de huiduieli în timpul întâlnirilor electorale. De această dată, candidatul Marian Lupu a întreprins o vizită în orașul Fălești, dar a fost întâmpinat de un grup de protestatari, care au scandat minute în șir: "Banditul!", "Țineți hoțul!" și "Oameni buni, nu-l votați pe Lupu!" (07.10.2016).

Președintele Partidului Comuniștilor, Vladimir Voronin, îl atacă din nou pe liderul PL, Mihai Ghimpu. Șeful PCRM susține că liberalul l-ar șantaja pe oligarhul Vladimir Plahotniuc, amenințându-l că părăsește coaliția de guvernare. Declarații în acest sens au fost făcute în cadrul unei emisiuni la un post privat de televiziune. Vladimir Voronin a mai declarat că membrii Curții Constituționale, care au luat decizia de a reveni la procedura de alegere directă a șefului statului, ar fi manipulați de către reprezentanții majorității parlamentare (07.10.2016).

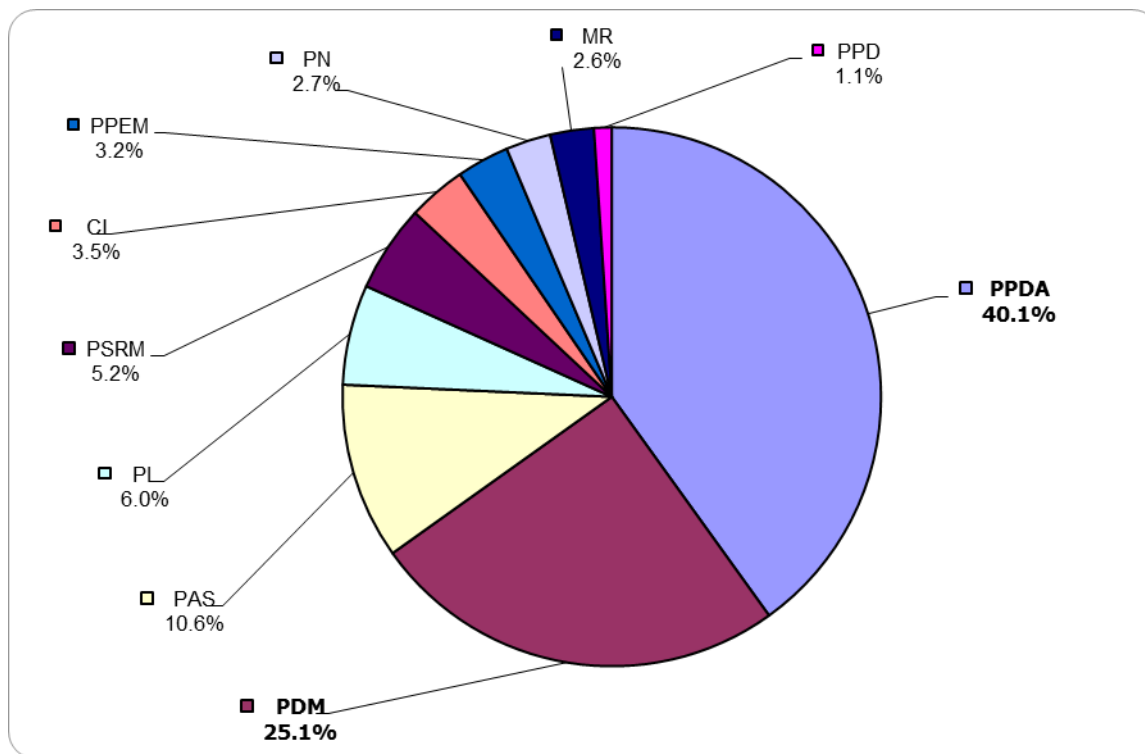
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
A Năstase	0:33:27	0:14:47	0:18:40
M Sandu	0:11:23	0:04:35	0:06:48
M Lupu	0:09:11	0:00:19	0:08:52
M Ghimpu	0:05:31	0:00:38	0:04:53
I Dodon	0:04:57	0:00:20	0:04:37
I Leancă	0:03:28	0:00:56	0:02:32

M Laguta	0:01:20	0:00:34	0:00:46
D Ciubașenco	0:01:14	0:00:00	0:01:14
A Guțu	0:01:10	0:00:03	0:01:07
I Popenco	0:00:51	0:00:00	0:00:51
V Ghilețchi	0:00:35	0:00:09	0:00:26
S Radu	0:00:22	0:00:03	0:00:19

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

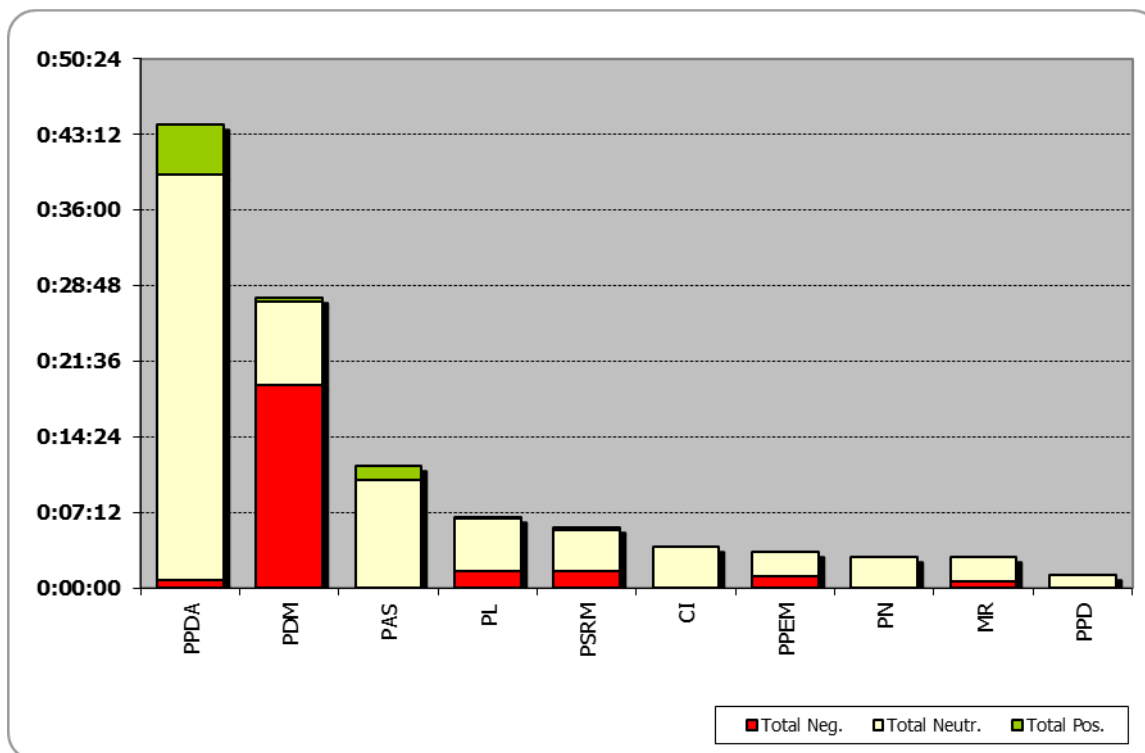

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, partea dominantă a reflectării, de 40,1%, a acumulat PPDA, fiind urmat de PDM – cu 25,1%, PAS – cu 10,6% și PL – cu 6,0%. PSRM a avut o prezență de 5,2%, iar CI – 3,5%, urmat de PPEM – 3,2%. PN și MR au acumulat aproximativ același volum procentual de 2,7 la sută și, respectiv, 2,6 la sută, fiind urmați de PPD, cu 1,1 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PPDA	44 min. 04 sec.	4 min. 44 sec.	38 min. 39 sec.	41
PDM	27 min. 34 sec.	18 sec.	7 min. 59 sec.	19 min. 17 sec.
PAS	11 min. 38 sec.	1 min. 21 sec.	10 min. 17 sec.	0
PL	6 min. 37 sec.	3 sec.	4 min. 56 sec.	1 min. 38 sec.
PSRM	5 min. 45 sec.	18 sec.	3 min. 50 sec.	1 min. 37 sec.
CI	3 min. 51 sec.	0	3 min. 51 sec.	0
PPEM	3 min. 28 sec.	0	2 min. 24 sec.	1 min. 04 sec.
PN	2 min. 58 sec.	0	2 min. 58 sec.	0
MR	2 min. 53 sec.	0	2 min. 14 sec.	39 sec.
PPD	1 min. 10 sec.	0	1 min. 10 sec.	0

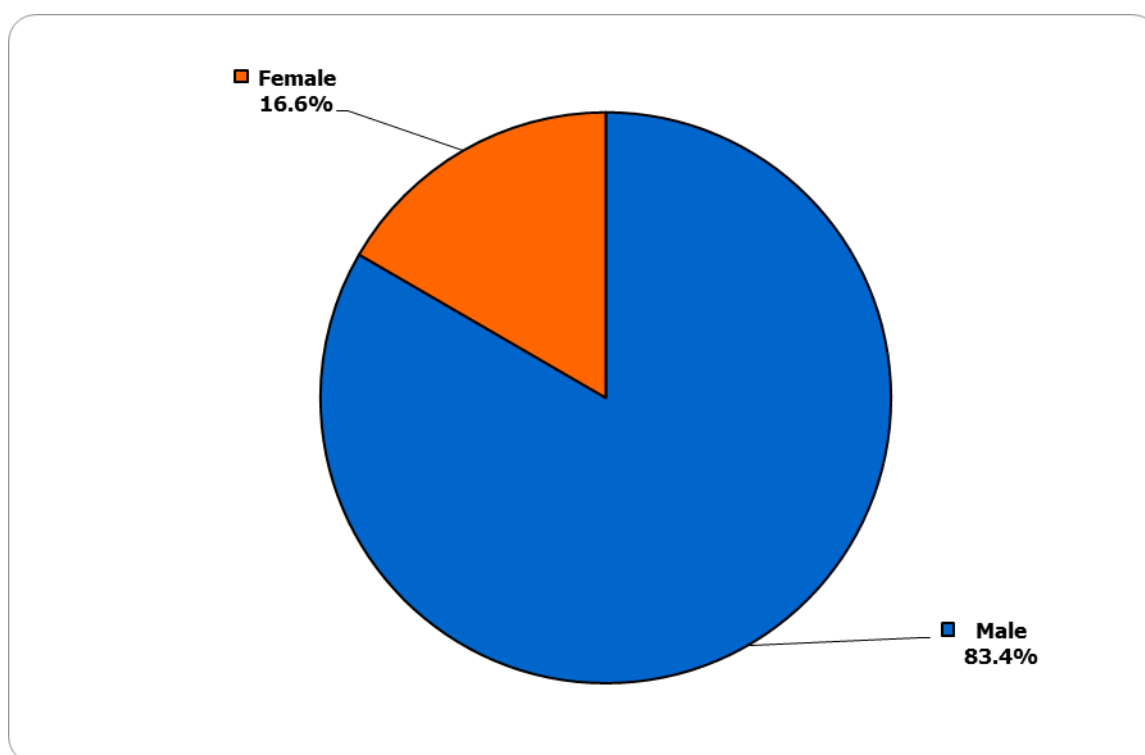
Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția PDM, care a avut parte de o prezentare accentuat negativă datorită difuzării subiectelor despre candidatul înaintat la alegerile prezidențiale. Totodată, la 30.09.2016 a fost difuzat și subiectul despre: Declarațiile despre starea de captivitate în care Plahotniuc ține Republica Moldova. Faptul că subiectul unirii cu România este motiv de speculație pentru unii politicieni de la Chișinău și alte afirmații tranșante au generat critici neîntemeiate la adresa expertului politic și istoric român Armand Goșu. Specialist pe spațiul estic al Europei, acesta afirmă că a fost atacat de către unii analiști în urma mai multor articole cu referire la situația reală din politica moldovenească, fiind numit spion rus. Armand Goșu califică acuzațiile lansate în spațiul virtual drept calomnii și spune că va merge în instanță: *„Să spui aici, la București, că miza la Chișinău și în Republica Moldova e eliminarea oligarhului controversat Plahotniuc generează anumite emoții, se pare, în unele cercuri care ne invită să mai săpăm vechile tranșe ruse, antiruse, să nu vorbim de Plahotniuc. Nici eu, nici colegi de-ai mei nu vrem să lăsăm ca această operațiune foarte dubioasă de manipulare a opiniei publice din România în favoarea lui Plahotniuc să continue la București. S-ar putea la adresa noastră să se producă multe calomnii, toate sigur vor face obiectul unor dosare civile, deocamdată în instanțele românești”*. Analistul politic de la București a mai spus că în unele situații, critica în adresa lui Plahotniuc nu este tolerată: *„Opinia publică din România trebuie să fie informată corect despre evoluția din Republica Moldova, pentru că îmi amintesc cu groază cum acum un an am pronunțat numele lui Plahotniuc la televiziunea publică, peste mine au băgat imediat publicitate, fără să mă lase să-mi termin fraza”*. În apărarea lui Armand Goșu au venit și unii analiști. Unii dintre ei fiind Victor Ciobanu, care declară: *„Aceste atacuri asupra lui Armand Goșu, care, de fapt, este unul dintre cei foarte puțini analiști din București care vine permanent cu expertiză, denotă o cointeresare și o tentă vădită politică. Acei care o fac sînt exact „experți între ghilimele”, care ne furnizează fie teme de campanii, cum ar fi „unirea de la o luni sau tancurile rusești de carton”. I-a deranjat atitudinea tranșantă a domnului Goșu, care, în repetate rînduri, a menționat că mulți analiști din București sînt conectați la*

fluxurile financiare din Republica Moldova pe care Plahotniuc le duce la București”; „Tot ce am făcut în Statele Unite ale Americii este în interesul Republicii Moldova”, declarația a fost făcută de liderul PPDA, Andrei Năstase, drept răspuns la acuzațiile aduse de președintele Parlamentului, Andrian Candu, care a declarat că rezoluția din Congresul american, în care este vizat el și nașul său de cununie, oligarhul Vladimir Plahotniuc, ca fiind bănuți de implicare în „jaful secolului”, nu va fi luată în considerare de clasa politică de la Washington. Menționăm că parlamentarii republicani Randy Weber și Trent Franks au introdus pe agenda Congresului Statelor Unite ale Americii o rezoluție în care un șir de demnitari și afaceriști din Republica Moldova, în frunte cu Vladimir Plahotniuc, sînt bănuți de implicare în „jaful secolului”. Cei doi politicieni cer entităților care se ocupă în SUA de investigarea fraudei bancare din Moldova să verifice dacă mai mulți oficiali de la Chișinău sînt implicați în jaf, iar dacă da – să fie sancționați și incluși într-o listă similară celei numite Magnitsky. Solicitarea pentru un atare document a venit din partea liderului Platformei ”Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, care a avut la Washington o întrevedere cu Randy Weber. Ulterior, întîmplător sau nu, Andrian Candu a plecat într-o vizită la Washington, unde a acuzat Rusia de implicare în campania electorală de la noi. Ministerul rus de Externe, la fel, a negat implicarea și a comunicat că Andrian Candu a făcut declarațiile respective pentru a-și îmbunătăți imaginea după ce numele său a apărut în rezoluția Congresului SUA (08.10.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 83,4%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 16,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

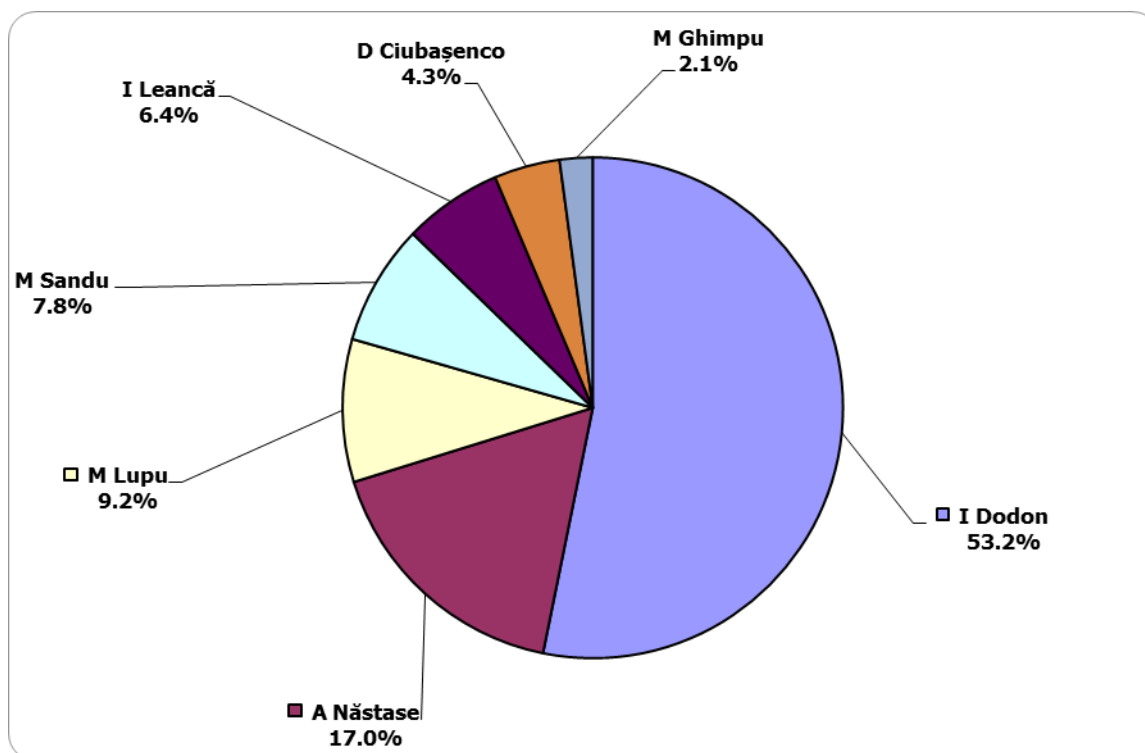
- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) Codul audiovizualului: „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări

neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între PPDA și candidatul acestuia, A. Năstase, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici.

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”.* Așadar, în cadrul subiectului din 03.10.2016 a fost difuzat un subiect despre cererea PPDA de a exclude PDM din cursa prezidențială pentru încălcarea flagrantă a legii. Aceștia susțin că exponenții din PDM au comandat editarea a peste un milion de broșuri cu mesaje denigratoare și calomnioase la adresa A. Năstase. Lipsește poziția PDM, iar în subiect se menționează că, deocamdată, reprezentanții PDM nu au venit cu o reacție; Subiect din 05.10.2016 – despre acțiunea de protest în fața Președinției, organizată de către membrii și susținătorii PPDA împotriva promulgării pachetului 7 legi de către președintele N. Timofti. În acest sens, A. Năstase vine cu o declarație: *„El este mut, el este absent. Este un președinte al huntei, un președinte al mafiei. Acest individ a stat 4 ani de zile și a ținut locul de președinte. A primit în zadar banii oamenilor... Această crimă pe care a săvârșit-o Timofti împotriva propriu popor trebuie să constituie dreptul unei anchete condusă de un procuror general independent. Acest individ se face vinovat de uzurparea puterii de stat și acest individ va fi tras la răspundere împreună cu Plahotniuc...”.* Lipsește poziția lui N. Timofti.

N 4

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

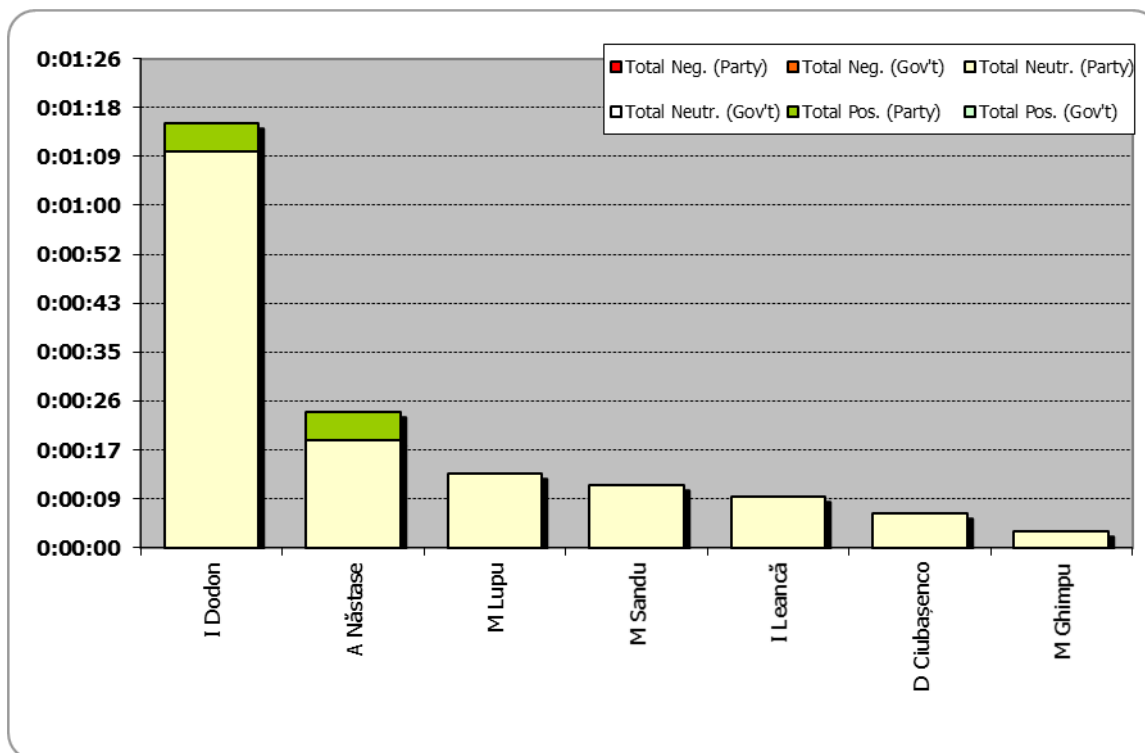

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 53,2%, fiind urmat de A. Năstase, cu 17,0%. M. Lupu a fost mediatizat în volum de 9,2%, iar M. Sandu – de 7,8%. I. Leancă a fost prezentat în volum de 6,4%, D. Ciubașenco – de 4,3%, iar M. Ghimpu – de 2,1%.

Detaliere:

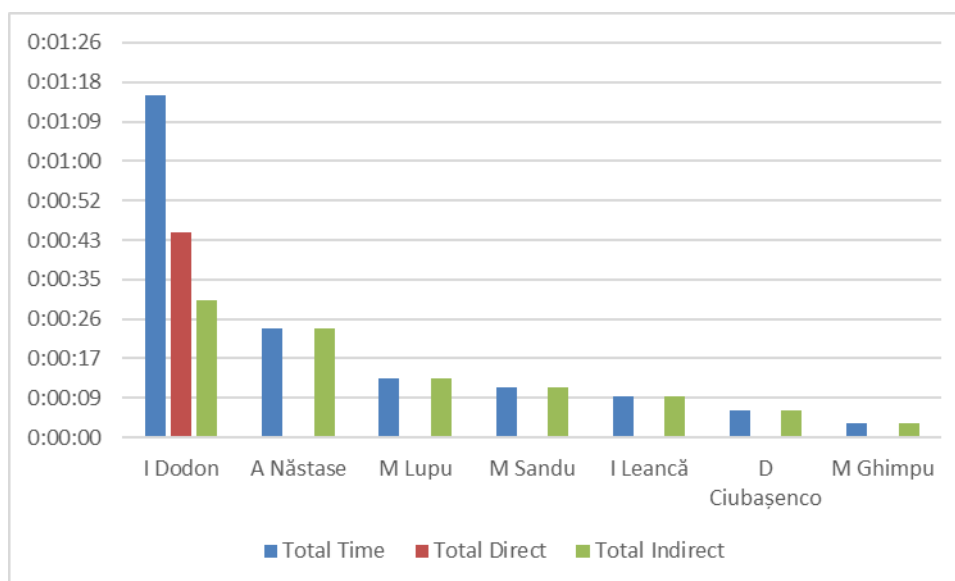
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	1 min. 15 sec.	5 sec.	1 min. 10 sec.	0
A. Năstase, PPDA	24 sec.	5 sec.	19 sec.	0
M. Lupu, PDM	13 sec.	0	13 sec.	0
M. Sandu, PAS	11 sec.	0	11 sec.	0
I. Leancă, PPEM	9 sec.	0	9 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	6 sec.	0	6 sec.	0
M. Ghimpu, PL	3	0	3 sec.	0
I. Popenco, MR	0	0	0	0
A. Guțu, PPD	0	0	0	0
V. Ghilețchi, CI	0	0	0	0
M. Laguta, CI	0	0	0	0
S. Radu, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „N 4” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați și pozitiv. Astfel, candidatul din partea PPDA la funcția de șef al statului, Andrei Năstase, și candidatul PSRM, Igor Dodon, au avut o prezență pozitivă în cadrul subiectului din 07.10.2016, despre rezultatele unui sondaj realizat de Asociația Sociologilor și Demograficilor, potrivit căruia dacă duminica aceasta vor avea loc alegeri, cele mai multe voturi le vor obține Andrei Năstase și Igor Dodon.

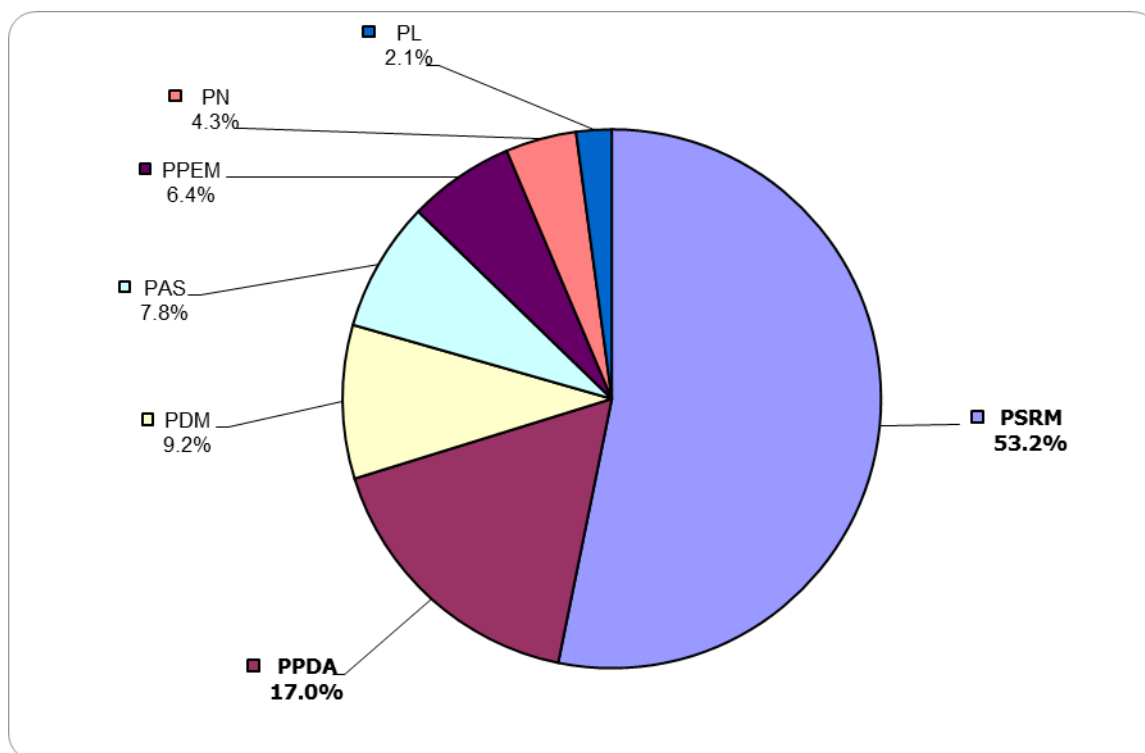
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:01:15	0:00:45	0:00:30

A Năstase	0:00:24	0:00:00	0:00:24
M Lupu	0:00:13	0:00:00	0:00:13
M Sandu	0:00:11	0:00:00	0:00:11
I Leancă	0:00:09	0:00:00	0:00:09
D Ciubașenco	0:00:06	0:00:00	0:00:06
M Ghimpu	0:00:03	0:00:00	0:00:03
I Popenco	0:00:00	0:00:00	0:00:00
A Guțu	0:00:00	0:00:00	0:00:00
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00
M Laguta	0:00:00	0:00:00	0:00:00
S Radu	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

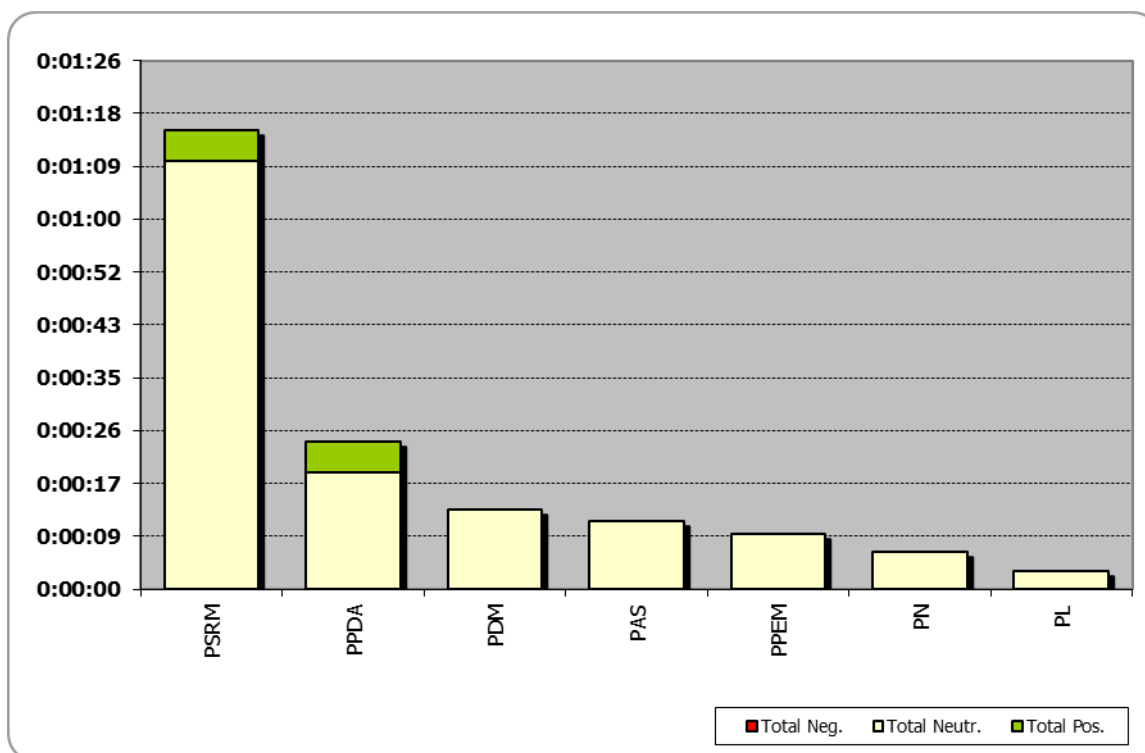
Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, partea dominantă a reflectării, de 53,2%, a acumulat PSRM, fiind urmat de PPDA, cu 17,0%, PDM – cu 9,2% și PAS – cu 7,8%. PPEM a avut o prezență de 6,4%, PN – 4,3%, iar PL – 2,1 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	1 min. 15 sec.	5 sec.	1 min. 10 sec.	0
PPDA	24 sec.	5 sec.	19 sec.	0
PDM	13 sec.	0	13 sec.	0
PAS	11 sec.	0	11 sec.	0
PPEM	9 sec.	0	9 sec.	0
PN	6 sec.	0	6 sec.	0
PL	3	0	3 sec.	0

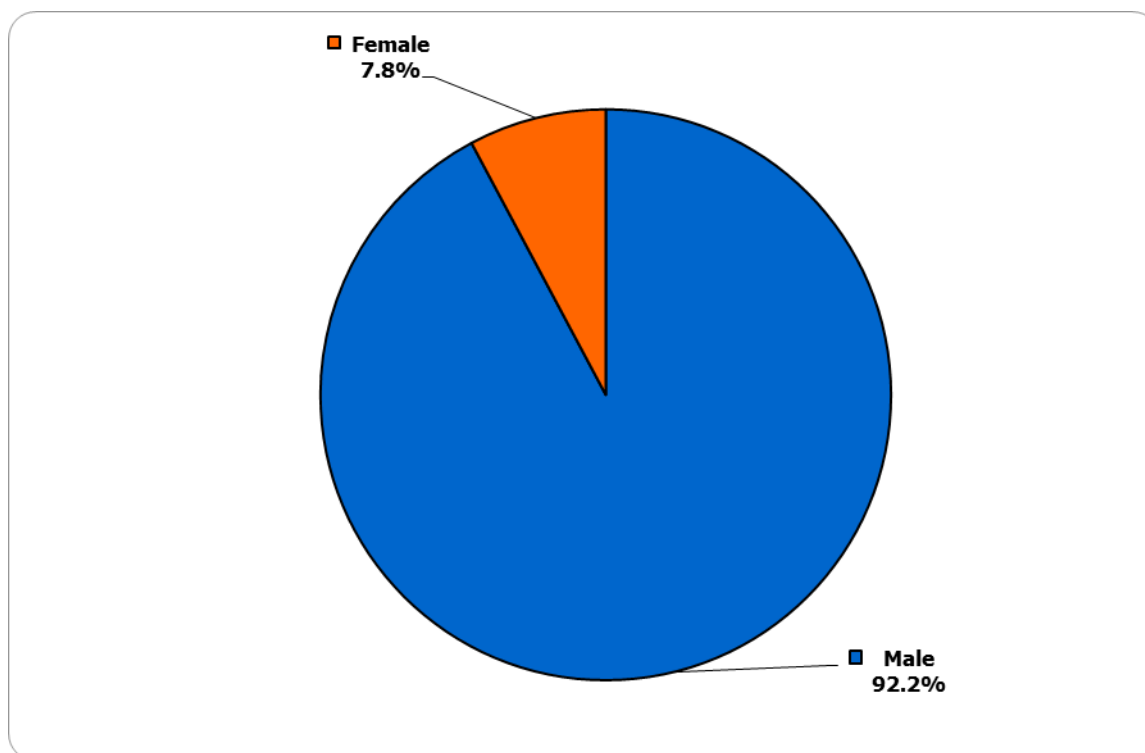
MR	0	0	0	0
CI	0	0	0	0
PPD	0	0	0	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „N 4” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați și pozitiv, datorită difuzării subiectelor despre candidații propuși la funcția de președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

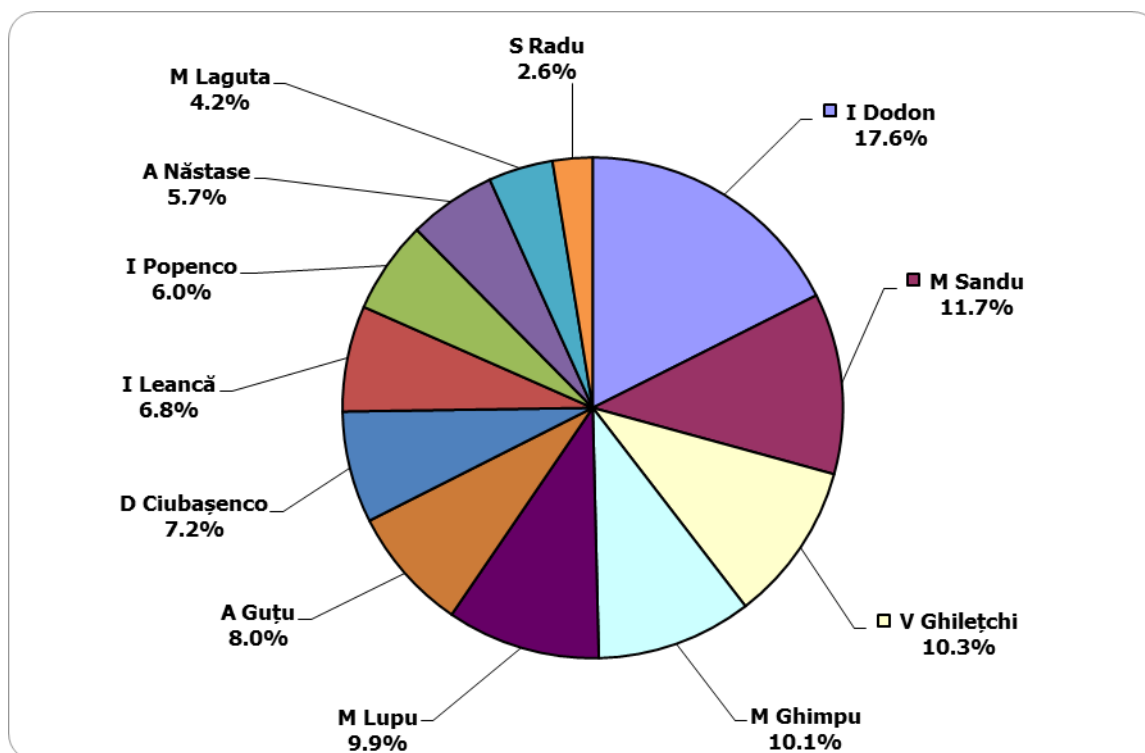

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 92,2%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 7,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale, deși rezultatele monitorizării au atestat că I. Dodon a obținut cea mai mare pondere de reflectare – 53,2%, ceea ce constituie 1 min. 15 sec. din volumul total de timp acordat.

Realitatea TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

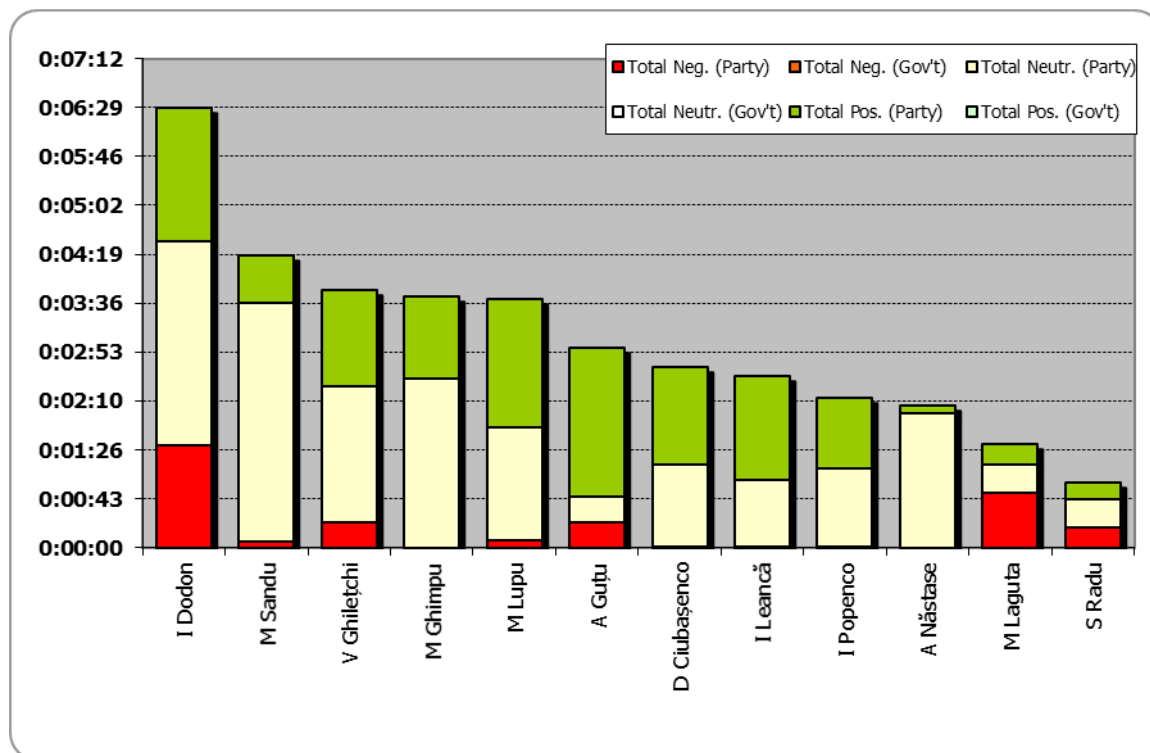

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 17,6%, fiind urmat de M. Sandu, cu 11,7%. V. Ghilețchi și M. Ghimpu au acumulat aproximativ același volum procentual de 10,3 la sută și, respectiv, 10,1 la sută. M. Lupu a fost mediatizat în volum de 9,9%, iar A. Guțu – cu 8,0 la sută. D. Ciubașenco a fost prezentat în volum de 7,2%, I. Leancă – de 6,8%, iar I. Popenco – de 6,0%. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 5,7%, urmat de M. Laguta, cu 4,2%, și S. Radu, cu 2,6 la sută.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon	6 min. 28 sec.	1 min. 58 sec.	3 min.	1 min. 30 sec.
M. Sandu	4 min. 18 sec.	42 sec.	3 min. 31 sec.	5 sec.
V. Ghilețchi	3 min. 47 sec.	1 min. 24 sec.	2 min. 01 sec.	22 sec.
M. Ghimpu	3 min. 42 sec.	1 min. 13 sec.	2 min. 29 sec.	0
M. Lupu	3 min. 39 sec.	1 min. 53 sec.	1 min. 39 sec.	7 sec.
A. Guțu	2 min. 57 sec.	2 min. 12 sec.	23 sec.	22 sec.
D. Ciubașenco	2 min. 39 sec.	1 min. 26 sec.	1 min. 12 sec.	1 sec.
I. Leancă	2 min. 31 sec.	1 min. 31 sec.	59 sec.	1 sec.
I. Popenco	2 min. 12 sec.	1 min. 02 sec.	1 min. 09 sec.	1 sec.
A. Năstase	2 min. 05 sec.	6 sec.	1 min. 59 sec.	0
M. Laguta	1 min. 32 sec.	19 sec.	24 sec.	49 sec.
S. Radu	57 sec.	14 sec.	25 sec.	18 sec.

Conotația reflectării:

Reflectarea **candidaților electorali** în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Realitatea TV” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Este de menționat că, luând în considerare faptul că în perioada de raport mai multe subiecte au vizat lansarea în campania electorală a candidaților înaintați, aceștia au obținut o conotație evidențiat pozitivă. Astfel, candidatul din partea PDM, Marian Lupu, a obținut o conotație pozitivă în cadrul subiectului din 30.09.2016, despre lansarea sa oficială în cursa prezidențială. La briefingul organizat cu această ocazie, democratul a promis lupta cu corupția, continuarea mișcării după vectorul european: *„În calitate de președinte ales al țării, voi crea o nouă structură, o comisie internațională compusă din personalități cunoscute din Europa pentru a investiga corupția de la guvernare în Republica Moldova și pentru a face sugestii concrete cum poate fi eradicat acest fenomen. Nimeni nu va îndrăzni să ignore obligațiunile de a servi intereselor publice și să facă avere ilegală din funcția publică... Voi ajuta la fortificarea institutului familiei în Moldova, asigurându-mă că avem cele mai aspre legi, care vizează combaterea violenței împotriva femeilor și a copiilor... Sînt un european convins, care dorește o viață mai bună pentru copiii și nepoții noștri, cu mai multe oportunități pentru succes aici, la noi acasă. Voi insista pe crearea noilor instituții de învățămînt cu tehnologii moderne de nivel universitar, ca tinerii noștri să aibă acces la locuri de muncă necesare secolului XXI.”* În sala în care s-a desfășurat briefingul, susținătorii democratului au venit cu pancarte „Lupu președinte”.

De o reflectare pozitivă a beneficiat și Iurie Leancă, candidat din partea PPEM, în cadrul subiectului din 02.10.2016, despre lansarea sa oficială în cursa prezidențială. La briefingul organizat cu această ocazie, Iurie Leancă și-a prezentat obiectivele: *„Justiție independentă și dură, guvernare transparentă și profesionistă și crearea condițiilor favorabile pentru ca moldovenii plecați peste hotare să revină acasă”*. În debutul campaniei sale electorale, el a mai declarat că: *„Oamenii merită un trai mai bun, iar șeful statului trebuie să fie liantul în societate, un om care va fi capabil să unească poporul, dar și să-i supravegheze și să-i taxeze pe politicienii care nu-și fac treaba”*. Candidatul PPEM spune că își dorește ca în Republica Moldova să fie o justiție independentă și că va depune eforturi pentru a stabili relații bune atât cu statele din Vest, cât și cu cele din Est. Iurie Leancă vrea crearea unei axe Republica Moldova–România–Germania, care ar susține ascensiunea pe drumul european.

Și candidatul din partea PN, Dumitru Ciubașenco, a avut o prezență pozitivă în subiectul din 30.09.2016, despre lansarea sa oficială în prezidențiale. Astfel, în cadrul briefingului organizat, acesta și-a prezentat obiectivele propuse: *„Președintele Republicii Moldova decretează: Art.1 – Parlamentul de legislatura a XIX-a se dizolvă pe data de (urmează data), Art.2 – Se stabilește data de (urmează data) pentru desfășurarea alegerilor în noul Parlament. Noi ne-am consultat cu juriști, astăzi va fi publicată Nota informativă la acest decret, cu motivare juridică și politică, din care este clar că este un decret absolut legitim. După aceasta noi propunem convocarea adunării constituante, care va elabora o nouă Constituție. Această Constituție trebuie să fie adoptată printr-un referendum național și să servească ca fundament pentru crearea a noii Moldove. Aceste alegeri sînt o operațiune antiteroristă a poporului Moldovei împotriva statului islamic moldovenesc. Linia frontului este clară, sîntem noi, cetățeni, oameni normali, și sînt ei, minoritatea criminală”*. Moderatorul reportajului menționează și el, la rîndul său, că: *„Ocupînd funcția de președinte, Dumitru Ciubașenco promite că va da un restart puterii, el va fi apărătorul țării, care urmează a fi salvată de la actuala clasă politică”*.

Mediatizarea pozitivă a Inei Popenco, înaintată în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea MR, s-a datorat subiectului din 03.10.2016, despre sărbătoarea Ziua Vinului, ce a avut loc la Orhei. Sînt difuzate secvențe video din cadrul evenimentului, la care a participat și Ina Popenco. Într-un interviu, aceasta a declarat că: *„Sărbătoarea de astăzi este încă o dovadă că în orașul Orhei se păstrează spiritul cultural, noi păstrăm tradițiile poporului nostru, ne bucurăm de oaspeții care au venit astăzi în orașul Orhei. Orașul Orhei este de mult un exemplu pentru alte orașe”*.

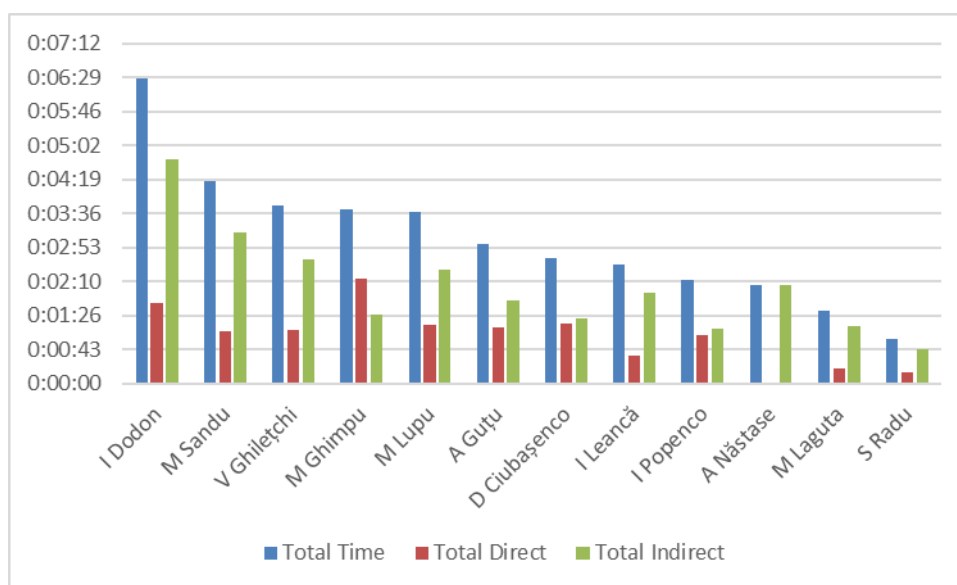
Într-o conotație pozitivă a apărut și candidatul la funcția de șef al statutului din partea PL, Mihai Ghimpu, în subiectul din 02.10.2016. Reportajul se referă la lansarea oficială a lui Mihai Ghimpu în campania electorală. Sînt difuzate secvențe video din cadrul unui briefing organizat la Iași, România, și în cadrul căruia Mihai Ghimpu a făcut următoarele declarații: *„Vreau să rămîn fără slujbă, n-am nevoie să fiu președintele unui stat, a Republicii Moldova, eu vreau ca această funcție să treacă la București, la Cotroceni, acolo să fie președintele tuturor românilor și cu cît mai repede, cu atît mai bine. Voi fi doar un președinte care va pregăti unirea”*.

Igor Dodon, candidat din partea PSRM, a obținut o reflectare pozitivă prin intermediul subiectului din 05.10.2016, în cadrul căruia se relatează despre lansarea sa în cursa prezidențială și prezentarea platformei electorale. Prezentatoarea afirmă că: *„După spusele liderului opoziției, atunci cînd va veni la putere în țară, acesta va interzice unionismul la nivelul legislației și va elabora o nouă strategie de securitate a țării”*. Igor Dodon a declarat că: *„Unele dintre primele acțiuni vor fi următoarele: 1. Voi întreprinde toate acțiunile necesare pentru a interzice prin lege unionismul în Republica Moldova; 2. Codul educațional trebuie modificat, și va fi modificat. Voi veni cu inițiativa ca în școli să fie predată Istoria Moldovei. Vă promit că voi modifica componența Consiliului Superior de Securitate. Acolo trebuie să fie patrioți adevărați, stataliști”*. Reporterul mai menționează că Igor Dodon intenționează să facă reforme în educație și să inițieze proiectul unei noi strategii de securitate națională. Liderul socialiștilor, de asemenea, va insista asupra adoptării unei noi legi privind neutralitatea. Candidatul spune că unionismul și activitatea oligarhică criminală vor fi incluse în categoria celor social periculoase. Conotația negativă pentru Igor Dodon s-a datorat subiectului din 06.10.2016, despre acuzațiile aduse de Mihai Ghimpu referitor la declarațiile liderului socialiștilor precum că în cazul în care va ocupa funcția de președinte, va interzice oficial unionismul. Astfel, Mihai Ghimpu a majorat doza de critici împotriva socialistului. Potrivit liberalului, dacă cetățenii vor vota pentru Dodon, aceste alegeri vor fi fatale pentru țară. Ea va fi lipsită de viitorul european și ajutorul financiar extern. Sînt difuzate secvențe video din discursul lui Mihai Ghimpu în care acesta îl critică pe Igor Dodon: *„Din nou a început să cînte trompeta Kremlinului. Unul spune că Ghimpu trebuie scos din campania electorală, altul că va interzice unionismul. Dodon, care pretinde și în sondaj arată că este cel mai tare dintre toți candidații la funcția de președinte, va ajunge președinte cînd va zbura porcul. Verzi și uscate, s-a încurcat săracul și nu mai știe ce să spună ca să îndeplinească ordinul Kremlinului și să ajungă președintele Moldovei, ca să ne ferească, în ghilimele, așa cum ne-au fericit cei care ne-au*

ocupat. În cazul în care Dodon ajunge președinte, vom pierde acordul cu UE, vom pierde libera circulație, vom pierde finanțarea externă”.

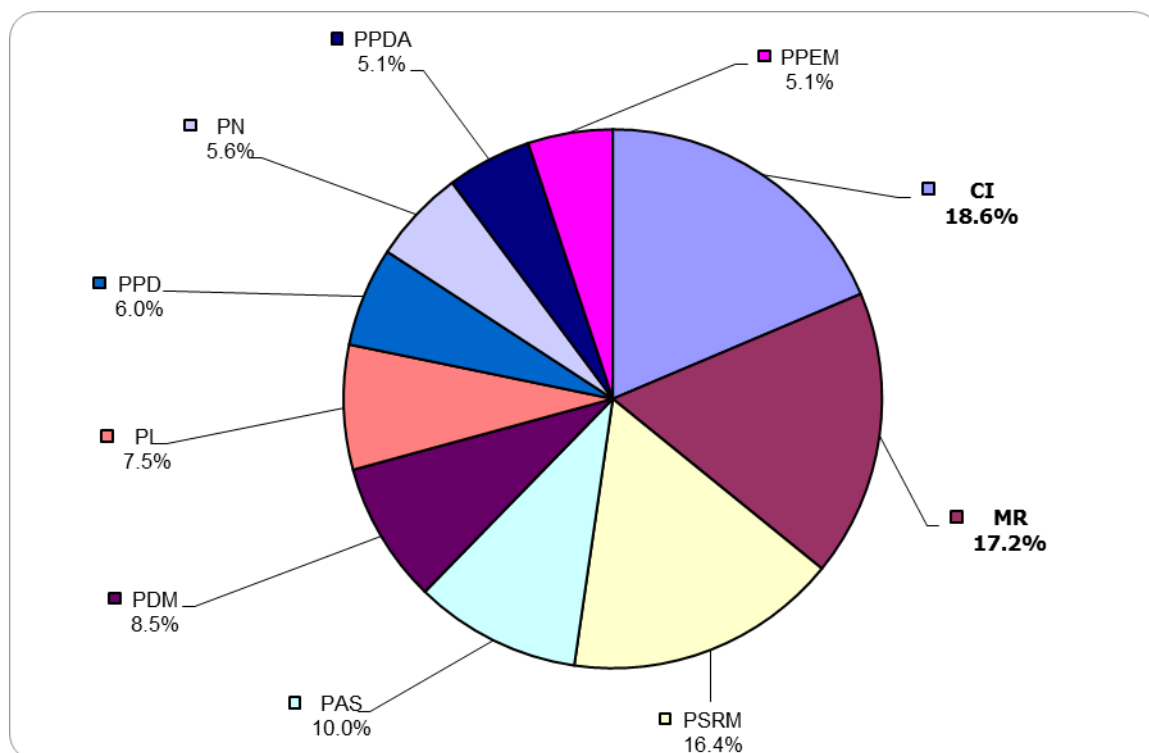
Candidatul la fotoliul de Președinte al Republicii Moldova din partea PAS, Maia Sandu, a primit o nuanțare pozitivă în cadrul subiectului din 05.10.2016, despre lansarea sa în cursa electorală și prezentarea obiectivelor primordiale. Reportajul se referă la încheierea unui contract social între candidatul din partea PAS, Maia Sandu, și locuitorii or. Hîncești, prin care urmează să îndeplinească anumite obligații în cazul în care va deveni președinte. Sînt difuzate secvențe video cum M. Sandu, însoțită de unii membri din partid, semnează contractul cu locuitorii or. Hîncești. În discursul său, aceasta declară următoarele: „Președintele trebuie să fie vocea oamenilor și apărătorul intereselor cetățenilor în raport cu instituțiile de stat. Președintele trebuie să ceară și să asigure integritate în sistemul justiției. Un bun președinte trebuie să lucreze cu instituțiile statului pentru a asigura bunăstarea tuturor cetățenilor. Aici vreau să semnez contractul social cu cetățenii, în care am scris mai multe angajamente pe care le fac și cu care am să vin la dumneavoastră peste un an, peste doi, peste trei, și o să raportează cum am îndeplinit toate aceste angajamente”.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:06:28	0:01:43	0:04:45
M Sandu	0:04:18	0:01:06	0:03:12
V Ghilețchi	0:03:47	0:01:09	0:02:38
M Ghimpu	0:03:42	0:02:14	0:01:28
M Lupu	0:03:39	0:01:14	0:02:25
A Guțu	0:02:57	0:01:12	0:01:45
D Ciubașenco	0:02:39	0:01:16	0:01:23
I Leancă	0:02:31	0:00:35	0:01:56
I Popenco	0:02:12	0:01:02	0:01:10
A Năstase	0:02:05	0:00:00	0:02:05
M Laguta	0:01:32	0:00:19	0:01:13
S Radu	0:00:57	0:00:14	0:00:43

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

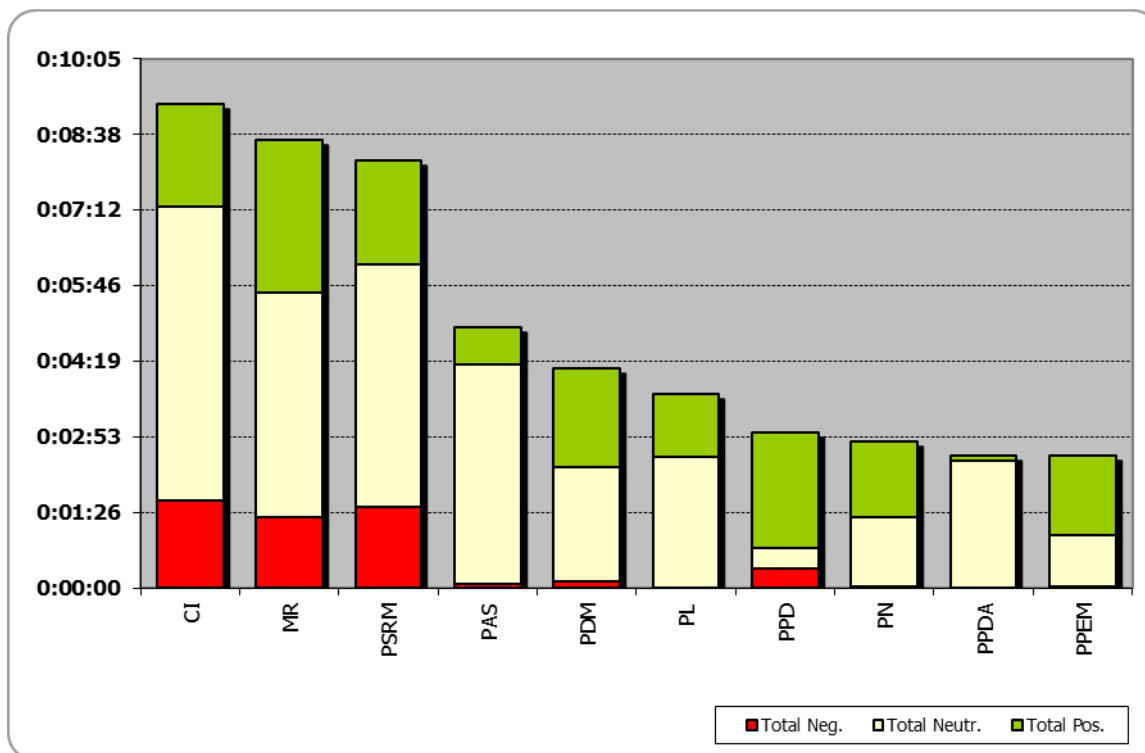

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, partea dominantă a reflectării, de 18,6%, a acumulat CI, fiind urmat de MR – cu 17,2%, PSRM – cu 16,4% și PAS – cu 10,0%. PDM a avut o prezență de 8,5%, iar PL – de 7,5%, urmat de PPD, cu 6,0%, și PN, cu 5,1%. Același volum procentual de 5,1 la sută a fost acumulat de PPDA și PPEM.

Detaliere:

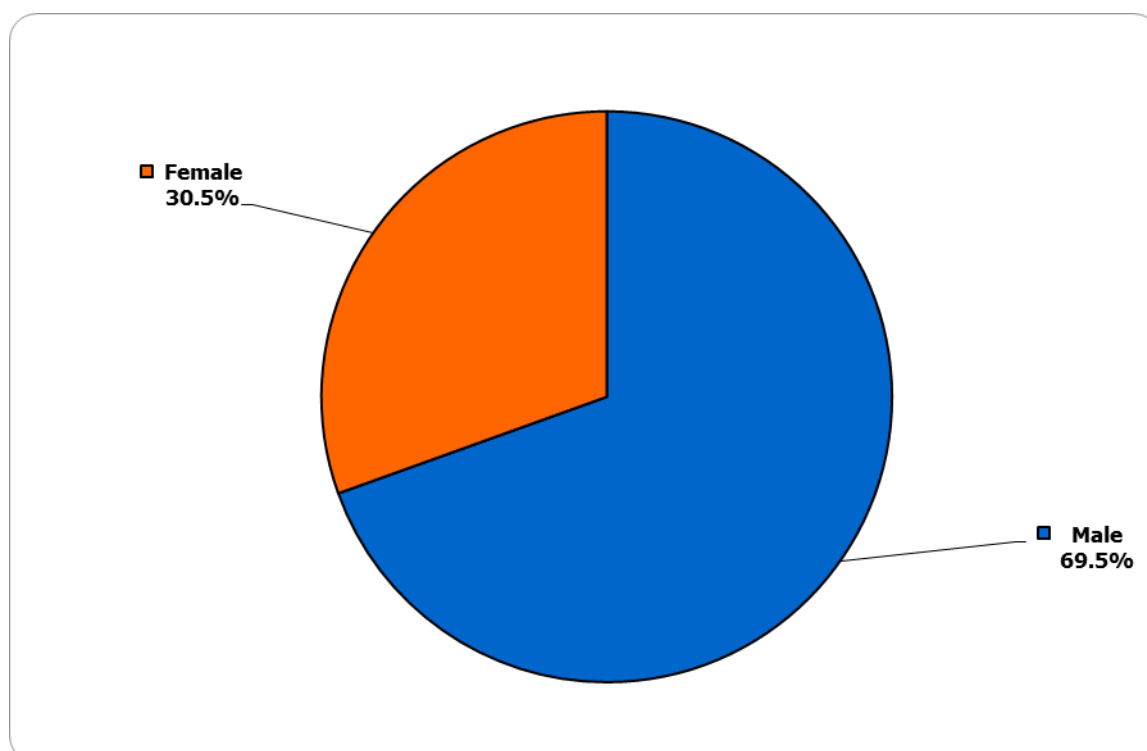
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
CI	9 min. 13 sec.	1 min. 57 sec.	5 min. 37 sec.	1 min. 39 sec.
MR	8 min. 31 sec.	2 min. 54 sec.	4 min. 17 sec.	1 min. 20 sec.
PSRM	8 min. 08 sec.	1 min. 58 sec.	4 min. 38 sec.	1 min. 32 sec.
PAS	4 min. 57 sec.	42 sec.	4 min. 10 sec.	5 min.
PDM	4 min. 11 sec.	1 min. 53 sec.	2 min. 11 sec.	7 sec.
PL	3 min. 42 sec.	1 min. 13 sec.	2 min. 29 sec.	0
PPD	2 min. 57 sec.	2 min. 12 sec.	23 sec.	22 sec.
PN	2 min. 47 sec.	1 min. 26 sec.	1 min. 20 sec.	1 sec.
PPDA	2 min. 31 sec.	6 sec.	2 min. 25 sec.	0
PPEM	2 min. 31 sec.	1 min. 31 sec.	59 sec.	1 sec.

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Realitatea TV” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, datorită difuzării subiectelor despre candidații înaintați de aceștia în campania pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie curent.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

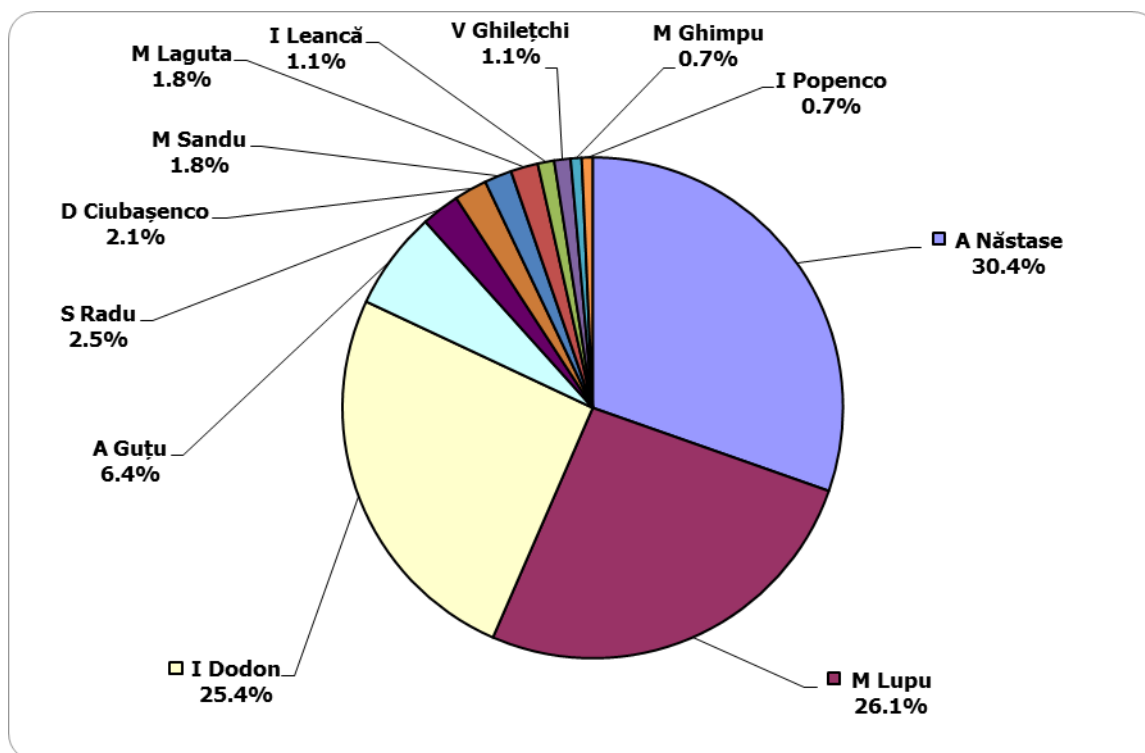
În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 69,5%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 30,5%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, în cadrul subiectului din data de 02.10.2016 – despre solicitarea M. Sandu la CEC să verifice banii utilizați de PSRM. În demersul său, M. Sandu pornește de la investigațiile realizate de rise.md, în care se menționează că liderul PSRM, I. Dodon, ar fi finanțat din exterior. Lipsește poziția lui I. Dodon; Subiect din 09.10.2016 – despre candidatul independent R. Mihăieș, care a acționat CEC în judecată pe motiv că aceasta a refuzat să-l înregistreze în cursa electorală. Astfel, Mihăieș declară că decizia CEC este una ilegală și neîntemeiată. Lipsește poziția CEC.

Ren Moldova

Reflectarea candidaților emetoriali în cadrul emisiunilor informative:

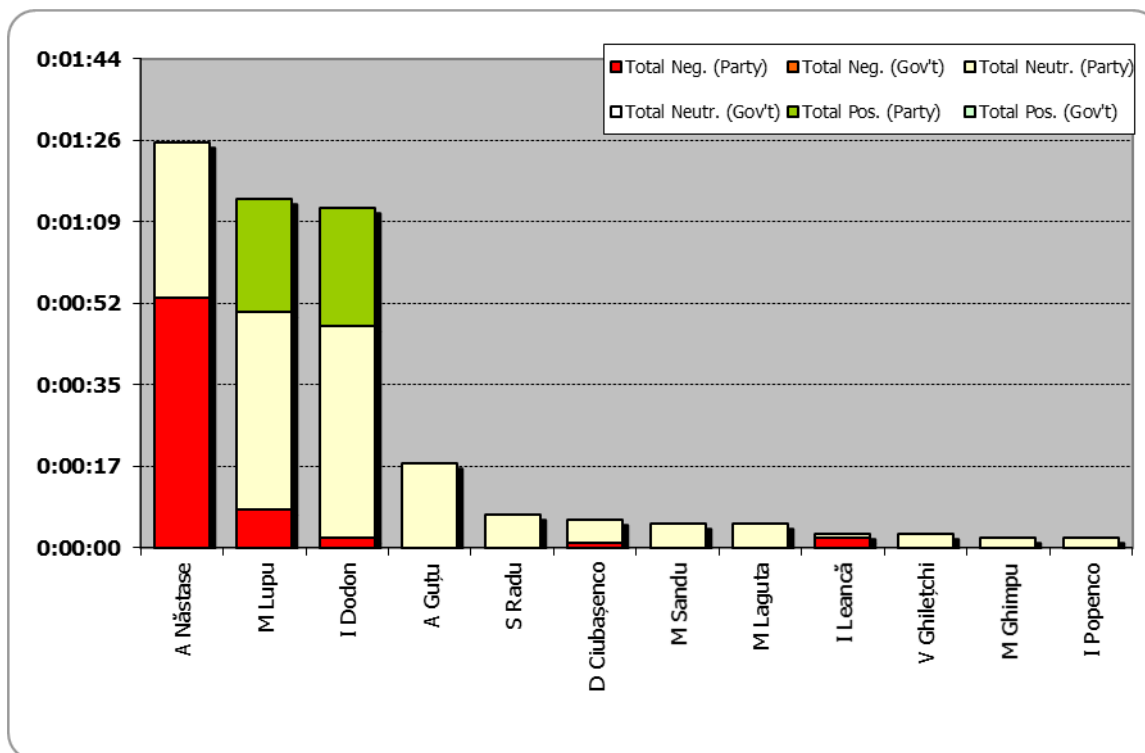

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, partea dominantă a reflectări, de 30,4%, a obținut-o A. Năstase, fiind urmat de M. Lupu, cu 26,1%. I. Dodon a fost mediatizat în volum de 25,4%, A. Guțu – 6,4%, S. Radu – 2,5%, iar D. Ciubașenco – 2,1%. Cu același volum procentual de 1,8 la sută s-au evidențiat M. Sandu și M. Laguta. De asemenea, cu același volum procentual de 1,1 la sută au fost mediatizați I. Leancă și V. Ghilețchi. Mai puțin de 1% a acumulat M. Ghimpu și I. Popenco.

Detaliiere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
A. Năstase, PPDA	1 min. 26 sec.	0	33 sec.	53 sec.
M. Lupu, PDM	1 min. 14 sec.	24 sec.	42 sec.	8 sec.
I. Dodon, PSRM	1 min. 12 sec.	25 sec.	45 sec.	2 sec.
A. Guțu, PPD	18 sec.	0	18 sec.	0
S. Radu, CI	7 sec.	0	7 sec.	0
D. Ciubașenco, PN	6 sec.	0	5 sec.	1 sec.
M. Sandu, PAS	5 sec.	0	5 sec.	0
M. Laguta, CI	5 sec.	0	5 sec.	0
I. Leancă, PPEM	3 sec.	0	1 sec.	2 sec.
V. Ghilețchi, CI	3 sec.	0	3 sec.	0
M. Ghimpu, PL	2 sec.	0	2 sec.	0
I. Popenco, MR	2 sec.	0	2 sec.	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Ren Moldova” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ.

Candidatul PSRM la funcția de președinte al Republicii Moldova a fost mediatizat în conotații pozitive datorită subiectelor despre: Sondajul de opinie realizat de Intellect Group. Conform sondajului, „o mare parte din respondenți au menționat că campania electorală a candidatului PSRM este cea mai activă și atrăgătoare” (03.10.2016); I. Dodon și-a expus programul său electoral. Acesta menționează că unul dintre punctele sale de reper este păstrarea neutralității și integrității Republicii Moldova (05.10.2016).

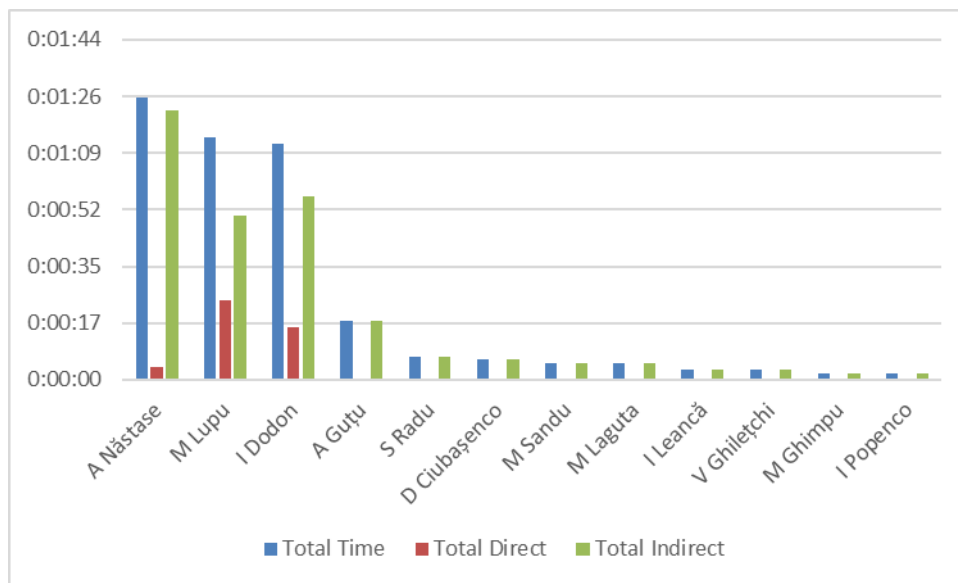
I. Dodon a obținut o conotație negativă în subiectul despre rezultatele monitorizării campaniei electorale prezentate de Promo-LEX. Astfel, nedeclararea cheltuielilor pentru acțiuni electorale, folosirea resurselor administrative, sînt doar cîteva încălcări depistate în perioada 14 septembrie – 04 octombrie 2016. În acest sens se menționează că 5 cazuri de încălcări au fost efectuate de susținătorii lui I. Dodon (06.10.2016).

O conotație pozitivă a reflectării a obținut-o și candidatul PDM la funcția de Președinte al Republicii Moldova, M. Lupu, în subiectul despre prezentarea programului electoral. Astfel, acesta a declarat că „PDM este partidul care a demonstrat că poate efectiv să conducă cu țara” (05.10.2016).

M. Lupu a obținut o conotație negativă în subiectul despre rezultatele monitorizării campaniei electorale prezentate de Promo-LEX. Așadar, nedeclararea cheltuielilor pentru acțiuni electorale, folosirea resurselor administrative sînt doar cîteva încălcări depistate în perioada 14 septembrie – 04 octombrie 2016. În acest sens se menționează că 5 cazuri de încălcări au fost efectuate de reprezentanții PDM (06.10.2016).

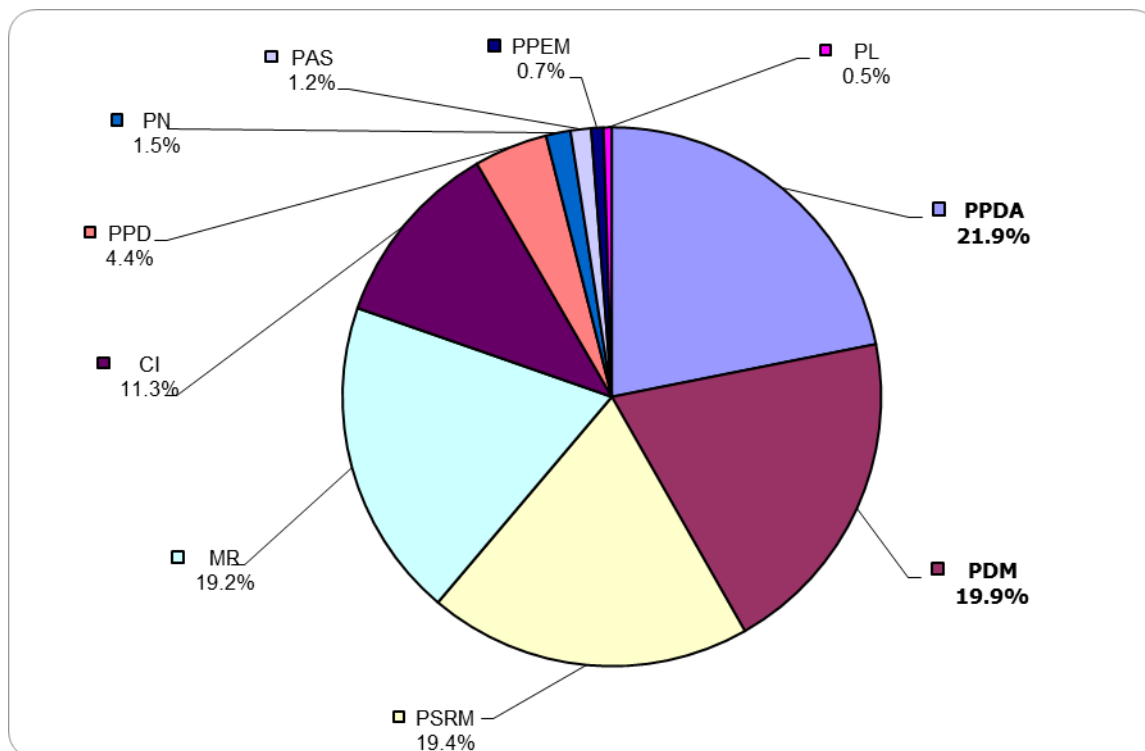
A. Năstase, candidatul PPDA, la funcția de președinte al Republicii Moldova, a fost mediatizat printr-o tonalitate negativă în subiectul despre președintele Parlamentului, A. Candu, care susține că „la adresa lui vin amenințări din partea lui A. Năstase”. Acesta a mai menționat că nu-și poate explica un asemenea comportament din partea unui concurent electoral și a menționat că se va adresa la CEC (05.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
A Năstase	0:01:26	0:00:04	0:01:22
M Lupu	0:01:14	0:00:24	0:00:50
I Dodon	0:01:12	0:00:16	0:00:56
A Guțu	0:00:18	0:00:00	0:00:18
S Radu	0:00:07	0:00:00	0:00:07
D Ciubașenco	0:00:06	0:00:00	0:00:06
M Sandu	0:00:05	0:00:00	0:00:05
M Laguta	0:00:05	0:00:00	0:00:05
I Leancă	0:00:03	0:00:00	0:00:03
V Ghilețchi	0:00:03	0:00:00	0:00:03
M Ghimpu	0:00:02	0:00:00	0:00:02
I Popenco	0:00:02	0:00:00	0:00:02

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

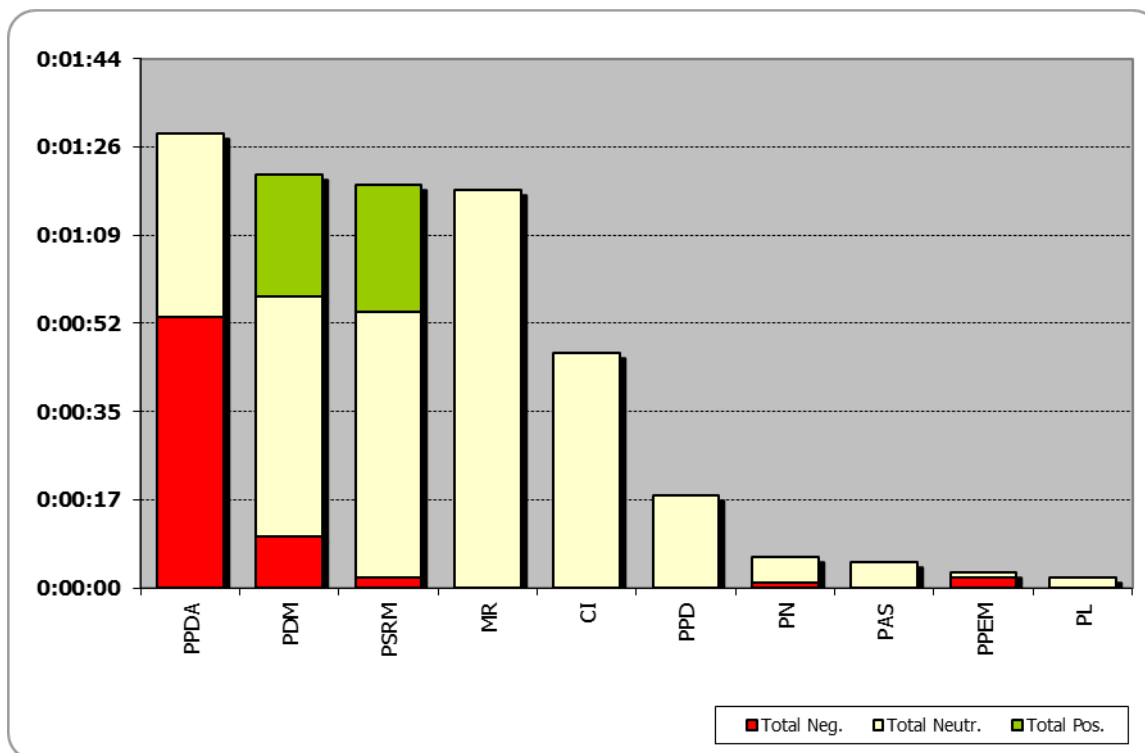

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, PPDA a fost mediatizat în volum de 21,9%, urmat de PDM – cu 19,9%, și PSRM – cu 19,4%. MR a fost reflectat în volum de 19,2%, CI – 11,3%, iar PPD – 4,4%. PN a obținut 1,5%, iar PAS a acumulat 1,2%. Cu o prezență sub 1 la sută au fost mediatizați PPEM și PL.

Detaliere:

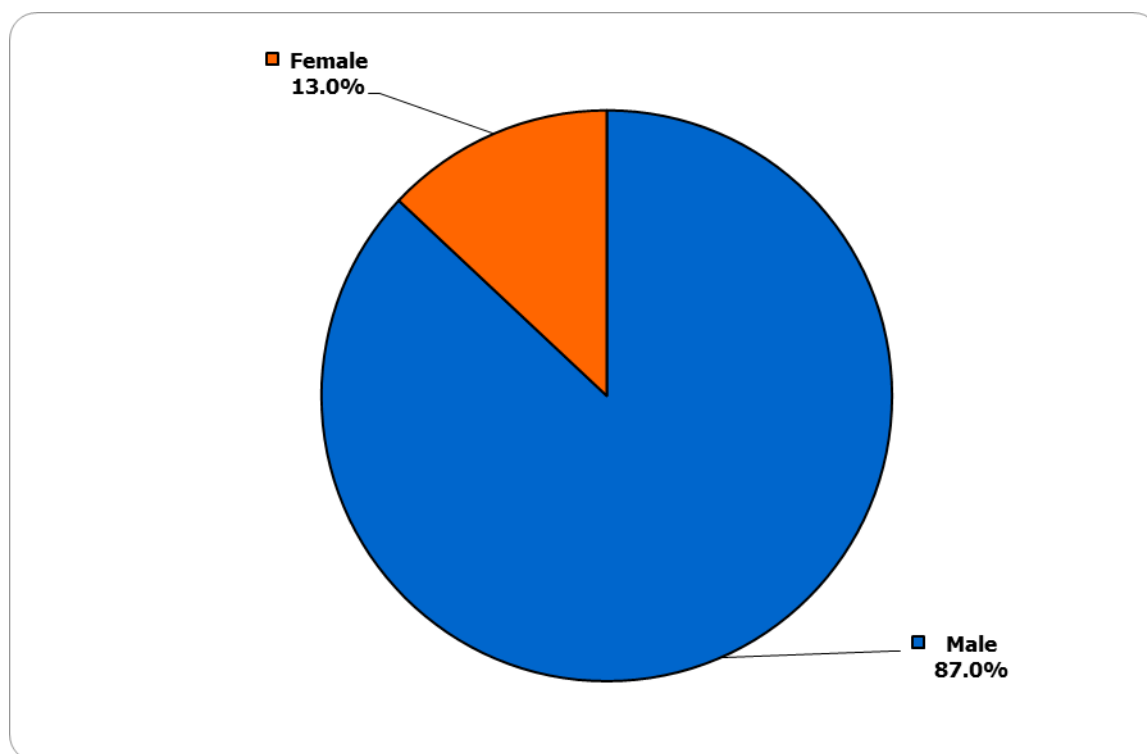
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PPDA	1 min. 29 sec.	0 sec.	36 sec.	53 sec.
PDM	1 min. 21 sec.	24 sec.	47 sec.	10 sec.
PSRM	1 min. 19 sec.	25 sec.	52 sec.	2 sec.
MR	1 min. 18 sec.	0	1 min. 18 sec.	0
CI	46 sec.	0	46 sec.	0
PPD	18 sec.	0	18 sec.	0
PN	6 sec.	0	5 sec.	1 sec.
PAS	5 sec.	0	5 sec.	0
PPEM	3 sec.	0	1 sec.	2 sec.
PL	2 sec.	0	2 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „Ren Moldova” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, în special datorită subiectelor despre candidații înaintați de către aceștia la funcția de președinte al Republicii Moldova.

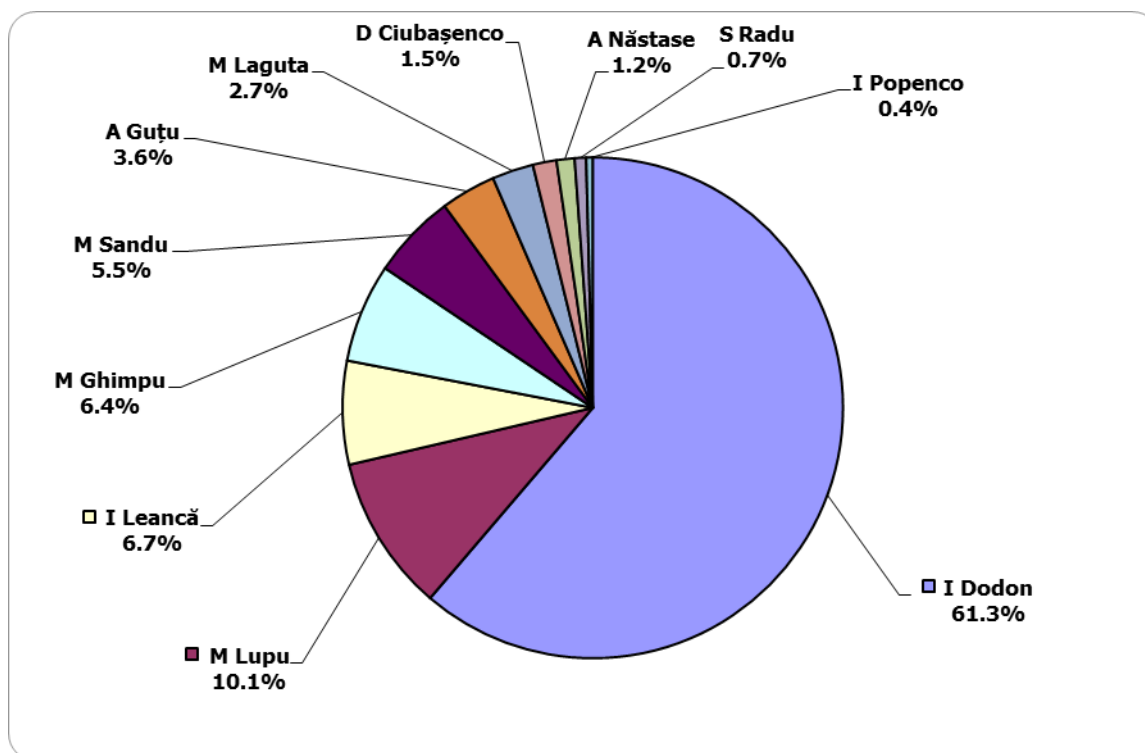
Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 87%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 13%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale, deși rezultatele monitorizării au atestat că A. Năstase a obținut cea mai mare pondere de reflectare – 30,4%, în contest negativ, ceea ce constituie 1 min. 26 sec. din volumul total de timp acordat.

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

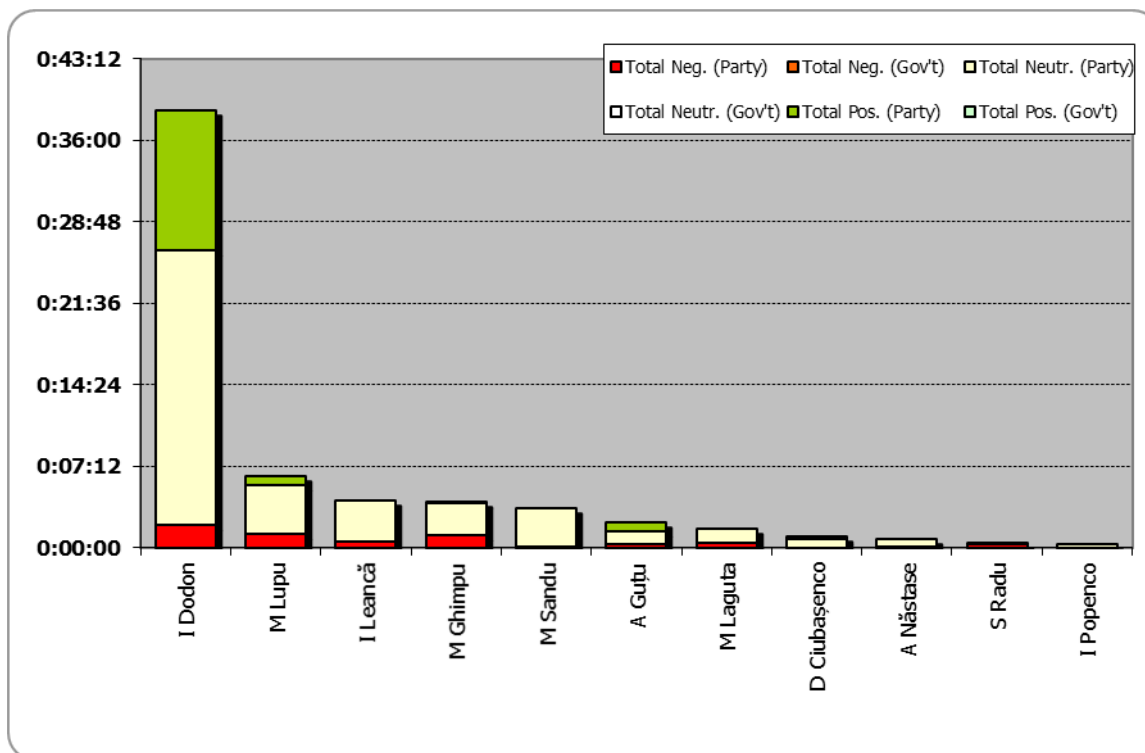

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, I. Dodon a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 61,3%, fiind urmat de M. Lupu, cu 10,1%. I. Leancă și M. Ghimpu au acumulat aproximativ același volum procentual de 6,7 la sută și, respectiv, 6,4 la sută. M. Sandu a fost mediatizată în volum de 5,5%, iar A. Guțu – cu 3,6 la sută. M. Laguta a fost prezentată în volum de 2,7%, D. Ciubașenco – de 1,5%, iar A. Năstase – 1,2%. Aproximativ același volum procentual de 0,7 la sută și, respectiv, 0,4 la sută au fost acumulat S. Radu și I. Popenco.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
I. Dodon, PSRM	38 min. 40 sec.	12 min. 24 sec.	24 min. 16 sec.	2 min. 00 sec.
M. Lupu, PDM	6 min. 22 sec.	50 sec.	4 min. 21 sec.	1 min. 11 sec.
I. Leancă, PPEM	4 min. 13 sec.	0	3 min. 40 sec.	33 sec.
M. Ghimpu, PL	4 min. 02 sec.	6 sec.	2 min. 49 sec.	1 min. 07 sec.
M. Sandu, PAS	3 min. 28 sec.	0	3 min. 25 sec.	3 sec.
A. Guțu, PPD	2 min. 15 sec.	46 sec.	1 min. 13 sec.	16 sec.
M. Laguta, CI	1 min. 41 sec.	0	1 min. 17 sec.	24 sec.
D. Ciubașenco, PN	58 sec.	12 sec.	46 sec.	0
A. Năstase, PPDA	44 sec.	0	41 sec.	3 sec.
S. Radu, CI	28 sec.	0	12 sec.	16 sec.
I. Popenco, MR	16 sec.	0	16 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:

Reflectarea **candidaților electorali** în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „NTV Moldova” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, cu excepția candidatului din partea PSRM la funcția de președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, care, în comparație cu alți candidați mediatizați în perioada de raport, a obținut o conotație evidențiat pozitivă prin intermediul subiectelor despre: Lansarea oficială în campania prezidențială a candidatului PSRM. Printre obiectivele de bază pe care Igor Dodon și le propune să le atingă în calitate de președinte al țării sînt consolidarea statalității și a statutului de țară neutră, asigurarea unei economii puternice și promovarea identității moldovenești. Totodată, Dodon a declarat: „Și vă promit că în funcția de președinte voi face tot posibilul ca miliardul să-l întoarcă hoții, care vor sta la pușcărie”. „Noi sîntem pentru relații bune, prietenești, cu UE, și programele bilaterale vor continua (30.09.2016, 02.10.2016); Deputații socialiști au contestat la Curtea Constituțională modul în care Guvernul condus de Pavel Filip și-a asumat răspunderea în fața Parlamentului pentru controversatul pachet de legi, inclusiv convertirea miliardului furat din sistemul furat în datorie de stat. Deputații socialiști îi cer Înaltei Curți să verifice dacă procedura de examinare a moțiunii de cenzură depusă împotriva Cabinetului de Miniștri a decurs conform Constituției. Igor Dodon a declarat: „Noi vom insista și vom asigura acest lucru, fie prin această Curte Constituțională, fie mai tîrziu, după alegerile prezidențiale. Oameni nu trebuie și nu vor achita acest miliard, miliardul furat o să-l achite hoții care au fost la guvernare în ultimii șapte ani” (04.10.2016); Titlu: „Sătui de sărăcie și nedreptate”. Chișinăuienii sînt indignați de decizia autorităților de a pune pe umerii cetățenilor miliardul furat din sistemul bancar. Ei își doresc schimbări reale, dar acestea pot începe de la alegerea corectă a viitorului Președinte al Republicii Moldova. Într-un discurs al său, Igor Dodon a declarat: „Eu de un an jumate sînt în opoziție, dar mie mi-a reușit anul trecut să deschid 50 de întreprinderi de exporturi în Federația Rusă. Chiar fiind în opoziție pe parcursul unui an am hotărît problemele la vreo 8000 de persoane care aveau interdicție în Federația Rusă” (04.10.2016); „Vrem relații bune și cu UE, și cu Federația Rusă. Moldova are nevoie de relații bune cu Uniunea Europeană. Totuși, țara noastră nu se poate dezvolta fără sprijinul Federației Ruse”, declarația a fost făcută de către candidatului PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon,

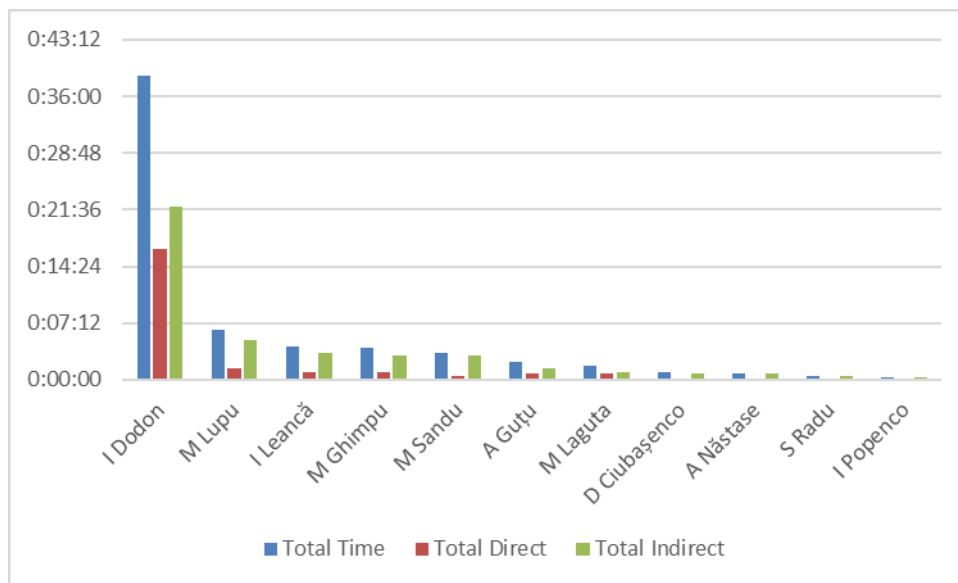
în cadrul unui forum, care s-a desfășurat recent la Chișinău. Potrivit candidatului Partidului Socialiștilor la Președinția Republicii Moldova, una dintre prioritățile programului său electoral este restabilirea bunelor relații cu Federația Rusă, însă fără a întrerupe relațiile de prietenie cu Uniunea Europeană. În acest sens, I. Dodon a declarat că: *„Eu sînt pentru inițierea negocierilor în formatul Federația Rusă–Uniunea Europeană–Republica Moldova, pentru a soluționa cu Rusia problemele privind exporturile și migranții. Iată este Uniunea Europeană și este Rusia. Noi avem acorduri privind comerțul liber și cu Rusia, în cadrul CSI, și avem acorduri de liber schimb și cu Uniunea Europeană. Voi aveți niște sancțiuni între voi, însă de ce noi trebuie să suferim?”* (04.10.2016); Consolidarea statalității și păstrarea neutralității Republicii Moldova, interzicerea unionismului și promovarea identității moldovenești sînt principalele obiective pe care candidatul Partidului Socialiștilor pentru funcția de președinte, Igor Dodon, și le propune să le realizeze în calitate de șef al statului. În cadrul prezentării unor prevederi din programul său electoral, candidatul PSRM a subliniat că Republica Moldova are viitor doar cu un președinte statalist, care va respecta Constituția. Candidatul PSRM pentru funcția de șef al statului s-a arătat îngrijorat de comportamentul tot mai agresiv al adeptilor unionismului. El a menționat că acest lucru pune în pericol statalitatea și identitatea moldovenească: *„Vom întreprinde toate acțiunile necesare pentru a interzice prin lege unionismul în Republica Moldova. Tot felul de unionism, și cei care vor să se unească cu Est sau cu Vest, noi trebuie să păstrăm statalitatea Republicii Moldova. Doi, Codul Educațional trebuie modificat și va fi modificat. Voi veni cu inițiativa ca în școli să fie prezentată Istoria Moldovei. Noi sîntem un stat care avem o istorie bogată. Pe parcursul mai multor secole, noi am luptat pentru acest pămînt. Strămoșii noștri au luptat. De aceea, noi trebuie să învățăm istoria țării noastre, istoria Moldovei”*.

În acest context, Igor Dodon a declarat că, în calitate de șef al statului, va modifica structura Consiliului Suprem de Securitate, încât noii membri să fie patrioți și stataliști. De asemenea, el a anunțat despre necesitatea elaborării unei noi strategii naționale de securitate, în care să fie inclus, la capitolul pericole, și unionismul. Cât privește asigurarea neutralității țării, candidatul PSRM pentru funcția de șef al statului a menționat că și aceasta va fi una dintre priorități.

Candidatura lui Igor Dodon este susținută de mai mulți istorici și reprezentanți ai societății civile, fiind numit *„Cel mai de vază politician al Moldovei contemporane, care stă pe pozițiile statalității moldovenești”*.

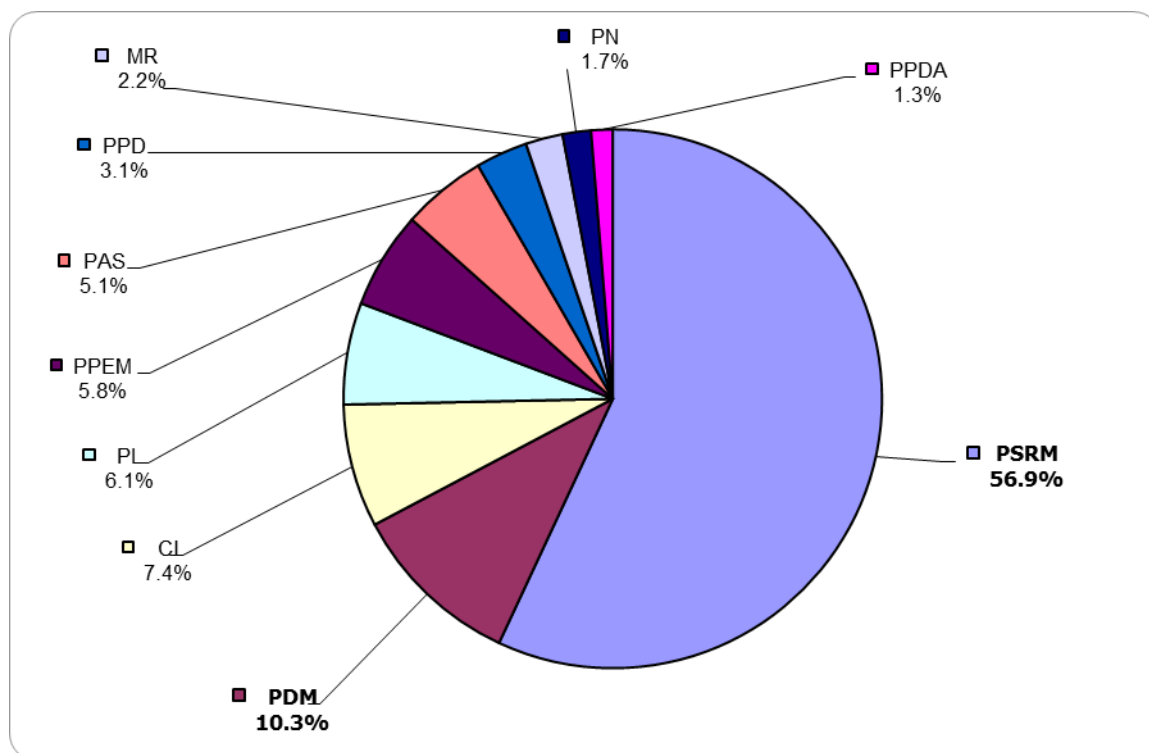
Potrivit unui sondaj sociologic, prezentat de compania Intellect Grup, dacă alegerile prezidențiale ar avea loc duminică viitoare, liderul socialiștilor Igor Dodon ar întruni 38,2 la sută dintre voturile alegătorilor cu opțiune electorală (06.10.2016); Igor Dodon s-a întâlnit cu persoanele în etate, care s-au plîns că pensia mică pe care li-o dă statul este înghițită de tarifele și prețurile care cresc încontinuu. O doamnă declară: *„Toată nădejdea este în Igor Dodon, deoarece este singurul candidat pentru președinte care se gîndește la popor, susține menținerea relațiilor bune cu Federația Rusă și pledează pentru protejarea ortodoxiei, a instituției familiei”*. Igor Dodon a declarat că asigurarea unei echități sociale pentru cetățeni este unul din obiectivele lui principale: *„Noi sîntem pentru o economie puternică și dreptate socială. Eu vă asigur și vă promit că noi, eu personal, echipa noastră, nu o să vă dezamăgească. În persoana noastră veți găsi sprijin și înțelegere”* (09.10.2016). Lumea este gata să-l urmeze pe Igor Dodon, o spun nu doar sondajele de opinie, dar și din discuțiile cu vecinii, cu prietenii, cu colegii. Concluzia este că Dodon este candidatul întregii societăți, al întregului popor. Și toți motivează cu faptul că Igor Dodon este un politician cu picioarele pe pămînt, care nu se aruncă în brațele Estului sau Vestului, ridicînd bariere și căutînd dușmani în exterior. Oamenii au înțeles că el va urma o politică de prietenie cu toți, o prietenie din care să obțină beneficii pentru întreaga țară. Moldova are nevoie de relații bune cu Uniunea Europeană. Totuși, țara noastră nu se poate dezvolta fără sprijinul Federației Ruse. Declarația a fost făcută de către candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon, în cadrul unui forum, care s-a desfășurat recent la Chișinău (09.10.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Tim Total	Total Direct	Total Indirect
I Dodon	0:38:40	0:16:41	0:21:59
M Lupu	0:06:22	0:01:24	0:04:58
I Leancă	0:04:13	0:00:54	0:03:19
M Ghimpu	0:04:02	0:00:58	0:03:04
M Sandu	0:03:28	0:00:26	0:03:02
A Guțu	0:02:15	0:00:47	0:01:28
M Laguta	0:01:41	0:00:46	0:00:55
D Ciubașenco	0:00:58	0:00:12	0:00:46
A Năstase	0:00:44	0:00:00	0:00:44
S Radu	0:00:28	0:00:00	0:00:28
I Popenco	0:00:16	0:00:00	0:00:16
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

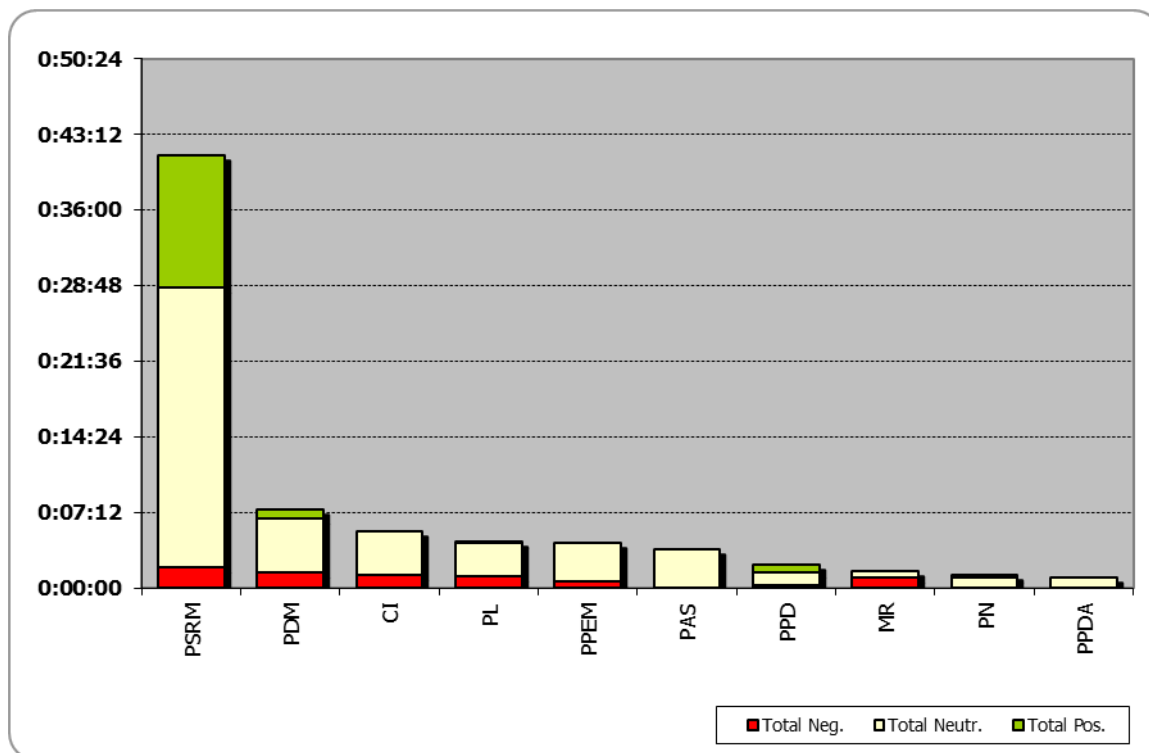

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, partea dominantă a reflectării, de 56,9%, a acumulat PSRM, fiind urmat de PDM, cu 10,3%, CI – cu 7,4% și PL – cu 6,1%. PPEM au avut o prezență de 5,8%, iar PAS – 5,1%, urmat de PPD, cu 3,1%, MR – cu 2,2% și PN – cu 0,5%. Aproximativ același volum procentual de 1,7 la sută și, respectiv, 1,3 la sută au acumulat PN și PPDA.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PSRM	41 min. 12 sec.	12 min.38 sec.	26 min. 34 sec.	2 min.
PDM	7 min. 28 sec.	50 sec.	5 min. 9 sec.	1 min. 29 sec.
CI	5 min. 21 sec.	0	4 min. 9 sec.	1 min. 12 sec.
PL	4 min. 25 sec.	6 sec.	3 min. 12 sec.	1 min. 7 sec.
PPEM	4 min. 13 sec.	0	3 min. 40 sec.	33 sec.
PAS	3 min. 40 sec.	0	3 min. 37 sec.	3 sec.
PPD	2 min. 15 sec.	46 sec.	1 min. 13 sec.	16 sec.
MR	1 min. 37 sec.	0	39 sec.	58 sec.
PN	1 min. 14 sec.	12 sec.	1 min. 2 sec.	0
PPDA	56 sec.	0	53 sec.	3 sec.

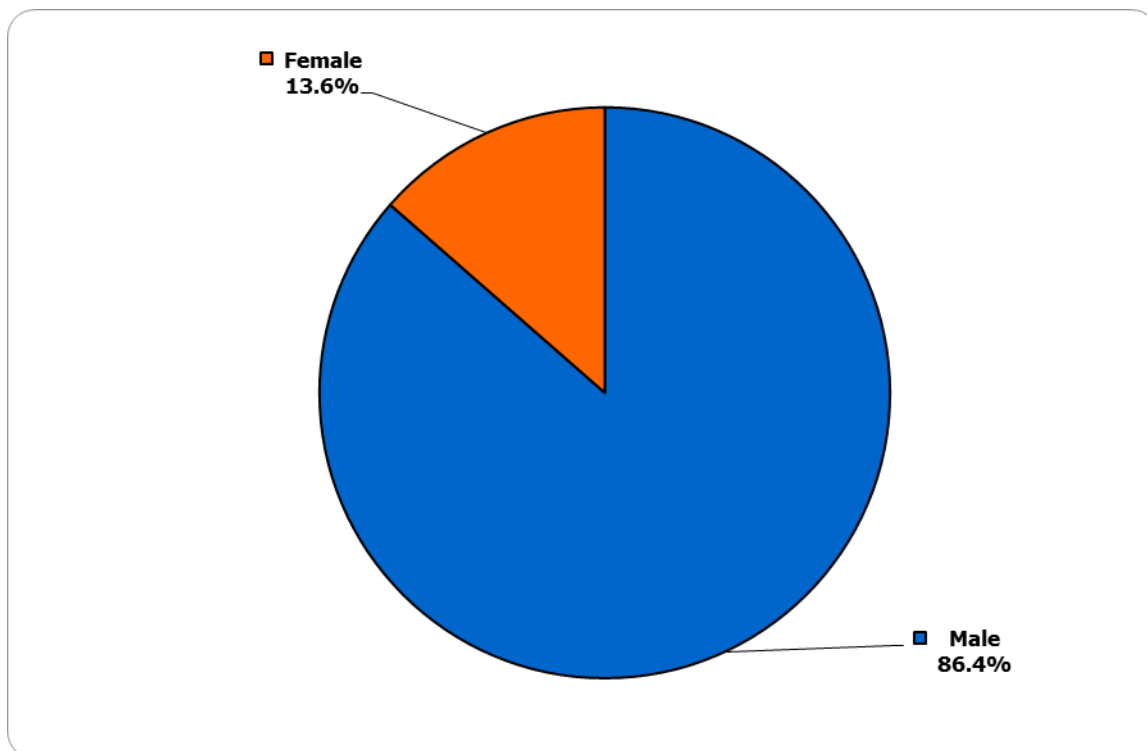
Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „NTV Moldova” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ, datorită difuzării subiectelor despre candidații înaintați de aceștia în campania pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie curent, prioritate avînd PSRM, fiind nuanțat evident pozitiv.

În comparație cu PSRM, PDM a obținut o reflectare negativă prin subiectele despre: Lansarea în campania prezidențială a candidatului Partidului Nostru, Dumitru Ciubașenco, care a declarat că are un singur obiectiv – dizolvarea Parlamentului. Candidatul PN a mai declarat că: *"Problema principală este eliberarea Moldovei de sub jugul lui Plahotniuc. Este puțin, dar este și foarte mult, dacă am să fac numai aceasta, am să fiu satisfăcut"* (30.09.2016); *"Bugetul de stat, mai sărac"*. După domeniul agroalimentar au de suferit domeniile social și de investiții. Guvernul, care este controlat de PDM, a tăiat din cheltuielile pentru salarii, pentru infrastructură, pentru dezvoltare. Două miliarde de lei, atât au scos democrații de la noi și au pus în contul miliardului furat. Potrivit ministrului Finanțelor, Octavian Armașu, recenta rectificare a Bugetului de Stat, prin asumarea de către Guvern a răspunderii în fața Parlamentului, este o consecință a sărăcirii statului. Republica Moldova s-a mai aflat în situații cînd nu a mai avut memorandum cu FMI, s-a întîmplat pe vremea cînd ministru al Economiei era Igor Dodon. Atunci statul nu doar a evitat austeritatea, ci a și înregistrat cea mai mare creștere economică, fără a afecta interesele producătorilor autohtoni, fără a sărăci populația (02.10.2016) etc.

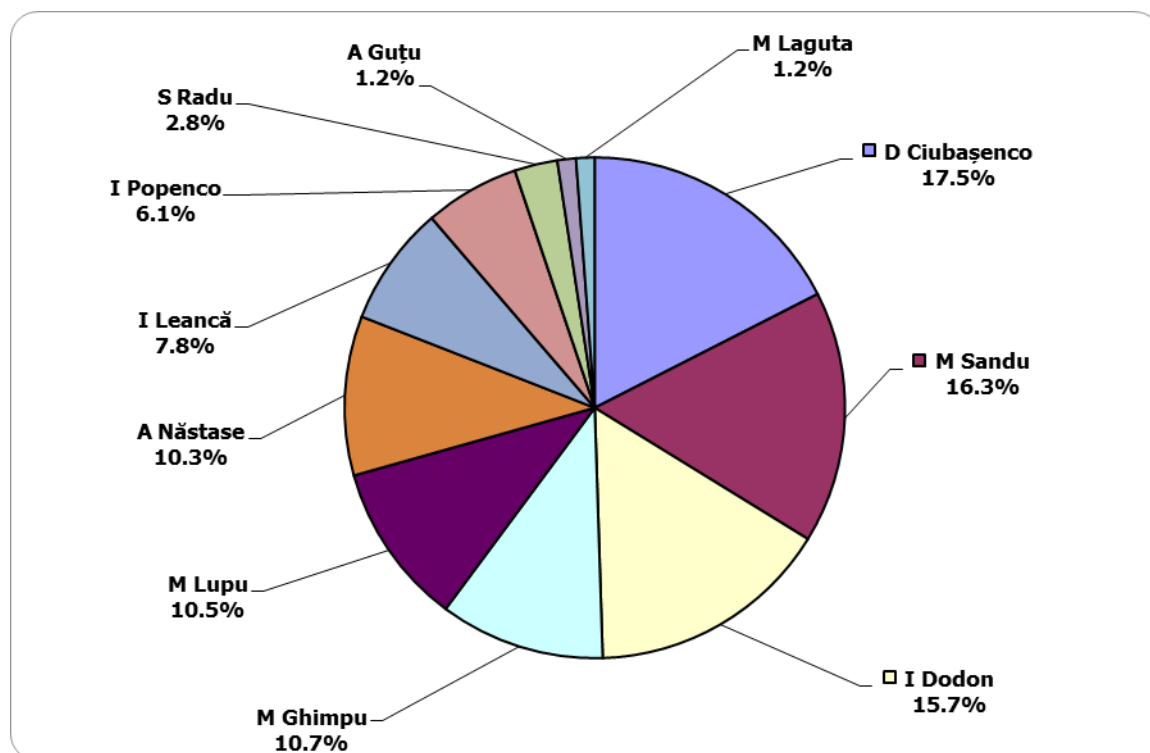
Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 86,4%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 13,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial.” Astfel, se atesta un dezechilibru între PSRM și candidatul acestuia, I. Dodon, cu ceilalți candidați electorali și subiecți politici. PSRM și candidatul său la funcția de șef al statului au fost favorizați printr-o mediatizare evidențiat pozitivă.

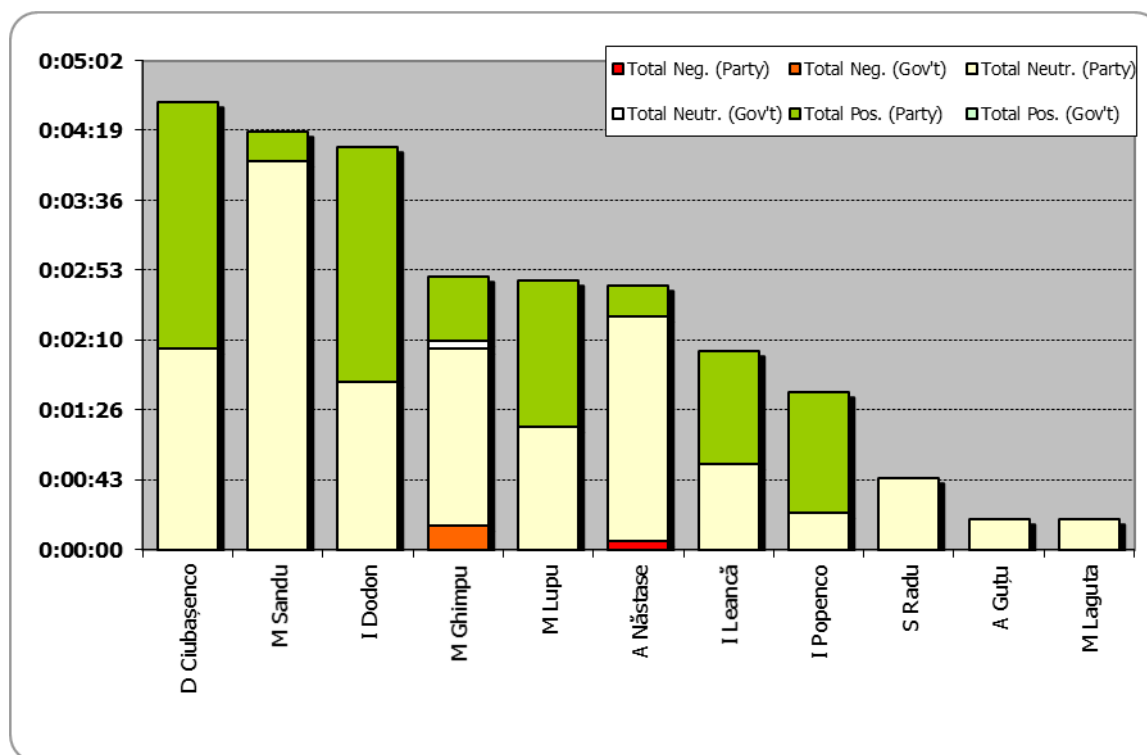
Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, D. Ciubașenco a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 17,5%, fiind urmat de M. Sandu, cu 16,3%. I. Dodon a acumulat 15,7%, iar M. Ghimpu și M. Lupu au acumulat aproximativ același volum procentual de 10,7 la sută și, respectiv, 10,5 la sută. A. Năstase a fost mediatizat în volum de 10,3%, urmat de I. Leancă – cu 7,8%, I. Popenco – cu 6,1% și S. Radu – cu 2,8 la sută. Același volum procentual de 1,2 la sută a fost acumulat de A. Guțu și M. Laguta.

Detaliere:

Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
D. Ciubașenco, PN	4 min. 37 sec.	2 min. 33 sec.	2 min. 4 sec.	0
M. Sandu, PAS	4 min.18 sec.	18 sec.	4 min.	0
I. Dodon, PSRM	4min. 9 sec.	2 min. 25 sec.	1min. 44 sec.	0
M. Ghimpu, PL	2 min. 29 sec.	40 sec.	1 min. 49 sec.	0
M. Lupu, PDM	2 min. 46 sec.	1min. 30 sec.	1 min.16 sec.	0
A. Năstase, PPDA	2 min. 43 sec.	19 sec.	2 min. 19 sec.	5 sec.
I. Leancă, PPEM	2 min. 3 sec.	1min. 10 sec.	53 sec.	0
I. Popenco, MR	1 min. 37 sec.	1min. 14 sec.	23 sec.	0
S. Radu, CI	44 sec.	0	44 sec.	0
A. Guțu, PPD	19 sec.	0	19 sec.	0
M. Laguta, CI	19 sec.	0	19 sec.	0
V. Ghilețchi, CI	0	0	0	0

Conotația reflectării:

Reflectarea candidaților electorali în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „RTR Moldova” a fost, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Conotația pozitivă a candidaților s-a datorat subiectelor despre lansarea acestora în cursa electorală. Astfel, Igor Dodon, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea PSRM, s-a evidențiat printr-o mediatizare accentuat pozitivă în subiectele despre: Igor Dodon și-a prezentat programul electoral în fața Catedralei. Locul selectat nu este întâmplător, venind în apărarea creștinilor. Dodon spune: *"Noi mergem în campania electorală cu o platformă foarte clară. Avem 3 direcții de bază: 1 Neutralitatea Republicii Moldova. 2 Economia și dreptate socială puternică. 3 Credința ortodoxă și relații de prietenie cu Federația Rusă"*. Igor Dodon va pune la punct regimul oligarhic, lichidându-l (30.09.2016); Igor Dodon a menționat, în cadrul unei ședințe a Clubului jurnaliștilor "Rezonanță Socială", că primele 3 orașe după alegerile prezidențiale pe care ar vrea să le viziteze în calitate de președinte al țării sînt: Moscova, Bruxelles și București. De asemenea, acesta a mai accentuat că nu vrea să se certe nici cu Estul și nici cu Vestul, iar referitor la problema transnistreană a menționat că: *„Unicul viitor al Transnistriei este în componența Republicii Moldova, altă ieșire din situație nu este. Trebuie să găsim un numit numitor comun"*. De asemenea, Dodon a mai spus că în calitate de președinte al țării va iniția un referendum în care va cere abrogarea legii în care cetățenii sînt obligați să întoarcă miliardul (03.10.2016); Igor Dodon candidatul PSRM la Președinție, a făcut publice 5 puncte importante din programul său electoral privind: statalitatea, neutralitatea și identitatea moldovenească a poporului nostru. Lideul socialiștilor a spus că: *"Acestea sînt interzicerea prin lege a unionismului, modificarea Ccodului educației și introducerea în școli a Istoriei Moldovei, modificarea componenței Consiliului Suprem de Securitate, interzicerea punerii în funcție a persoanelor cu dubla cetățenie, elaborarea unei legi privind neutralitatea țării noastre astfel încît acest statut să nu mai fie subiect de discuție"* (05.10.2016) etc.

Accentuat pozitiv a fost mediatizat și candidatul din partea PN, Dumitru Ciubașenco, în cadrul subiectelor despre: Dumitru Ciubașenco s-a lansat în campania electorală. Acesta a declarat că unul din principalele obiective în calitate de președinte este dizolvarea Parlamentului. Din acest

motiv a prezentat un proiect de decret: „Decret nr. 1 este dizolvarea Parlamentului, îndeplinirea dorinței populației alegerea președintelui Republicii Moldova” (30.09.2016); Candidatul la Președinție din partea PN, Dumitru Ciubașenco, a luat cuvînt în fața locuitorilor din or. Briceni și a menționat că: *"Actuala conducere spune că ea nu este vinovată de propriul furt al miliardului. Noi vrem să fim un stat cu relații bune cu SUA, Europa, România, un stat normal, cu oameni normali, dar și să stabilim relații bune și cu Rusia. Mai întâi de toate să fie întărite legile și să fie pedepsiți cei care se fac vinovați de situația creată în țară"* (03.10.2016); Candidatul din partea PN, Dumitru Ciubașenco, este de părerea că 40% din populație nu crede în nici un candidat. La întâlnirea cu alegătorii, el vede în oameni disperare și neîncredere. Ciubașenco spune: *"Întrebăm alegătorii, da la alegeri veți merge? – oamenii răspund: da, vom merge, pînă cînd nu știm pe cine să-l votăm, dar pînă atunci ne hotărîm. Ciubașenco menționează că unde va merge lumea mai departe nu se știe, cred că pe țara noastră o așteaptă o surpriză după alegeri"*. Candidatul este mulțumit de ratingul pe care îl are timp de 3 săptămîni: *"Cu cît mai mult ne vor cunoaște oamenii, cu atît de mare va fi ratingul nostru"* (06.10.2016) etc.

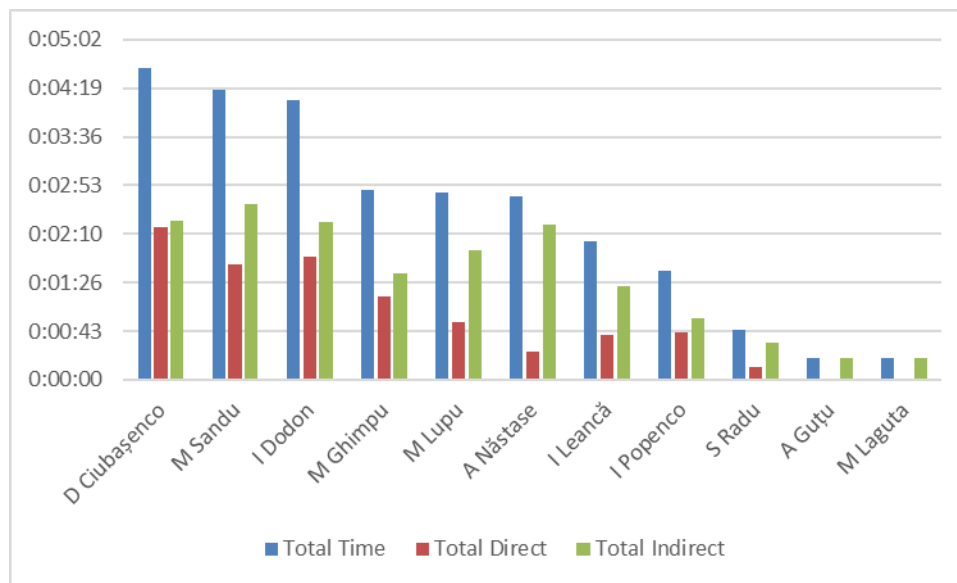
Ina Popenco, înaintată în calitate de candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova din partea MR, a beneficiat de o reflectare accentuat pozitivă în cadrul subiectelor despre: Candidatul la alegerile prezidențiale din partea MR, Ina Popenco, a participat la inaugurarea a 2 porțiuni de drum din sectorul Lupoaița din or. Orhei. Aceasta a menționat că: *"Este un exemplu, o faptă concretă realizată în or. Orhei și asta demonstrează că promisiunile se respectă și le realizăm"*. În ultimii 2 ani, în or. Orhei au fost reparate 20 km de drum, locuitorii pot merge în siguranță și se pot bucura de străzi reparate (30.09.2016); Ina Popenco, candidat la Președinție din partea MR, i-a felicitat personal pe locuitorii or. Orhei cu sărbătoarea "Ziua Vinului" și le-a mulțumit pentru susținerea sinceră. Popenco spune: *"Vrem să deschidem magazine sociale în toată țara, să extindem experiența, practica, în toată țara, de a ajuta și a da ajutor material mamelor cu nou-născuți, bătrînilor și invalizilor"* (03.10.2016); Candidatul din partea partidului lui Shor, Ina Popenco, împreună cu susținătorii ei, a mers prin Chișinău pentru a face campanie, afirmînd că va atrage atenția mai mult la problemele sociale. Ca medic, ea știe cu ce probleme se confruntă cetățeanul simplu: *"Vom obține implementarea medicinei gratuite, studii specializate gratuite implementate în orașul nostru"* (04.10.2016) etc.

Conotația accentuat pozitivă pentru candidatul PDM, Marian Lupu, s-a datorat subiectului din 30.09.2016, despre intrarea sa solemnă în campania prezidențială, evenimentul a avut loc în fața Universității de Stat: *"De aici pornesc campania electorală în calitate de președinte și spre susținerea tinerilor sîntem datori ca să dezvoltăm țara noastră, ca să fie una puternică"*.

Nuanțat pozitiv a fost și Iurie Leancă, candidat din partea PPEM, în cadrul subiectului din 03.10.2016, despre lansarea sa în campania prezidențială. Acesta și-a început discursul în fața celor prezenți cu realizările din timpul cînd a fost prim-ministru. Datorită liderului PPEM avem regim liberalizat de vize, mărirea salariilor și pensiilor. Principala prioritate a lui Iurie Leancă în calitate de președinte va fi bunăstarea oamenilor.

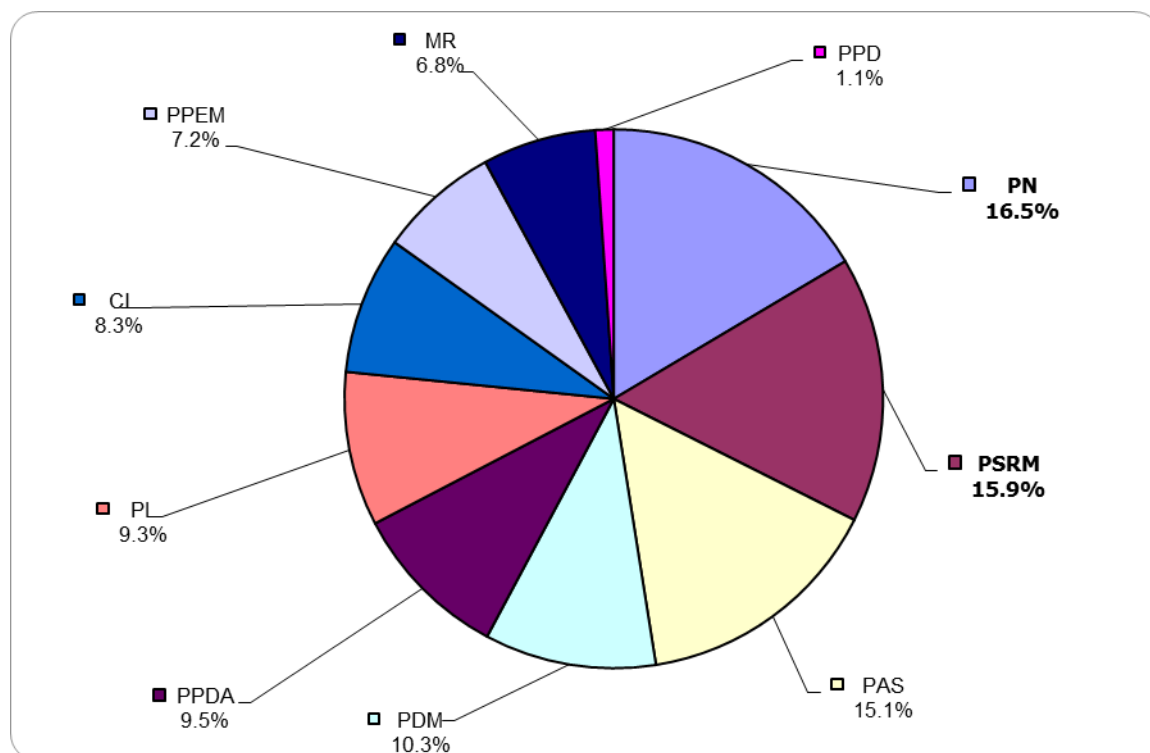
Mediatizarea pozitivă a candidatului din partea PL, Mihai Ghimpu, s-a datorat subiectului din 03.10.2016, despre PL, care și-a dat startul campaniei electorale în or. Iași din România. Locul nu a fost ales întîmplător, Iașul a fost capitala Moldovei. În fața mulțimii adunate, liderul PL, M. Ghimpu, a declarat că nu are nevoie de funcția de Președinte al Republicii Moldova, dar vrea ca această funcție să fie transmisă la Cotroceni. Mihai Ghimpu vede prosperarea țării și securitatea acesteia numai prin unirea cu România.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați	Timpul Total	Total Direct	Total Indirect
D Ciubașenco	0:04:37	0:02:16	0:02:21
M Sandu	0:04:18	0:01:42	0:02:36
I Dodon	0:04:09	0:01:49	0:02:20
M Ghimpu	0:02:49	0:01:14	0:01:35
M Lupu	0:02:46	0:00:51	0:01:55
A Năstase	0:02:43	0:00:25	0:02:18
I Leancă	0:02:03	0:00:40	0:01:23
I Popenco	0:01:37	0:00:42	0:00:55
S Radu	0:00:44	0:00:11	0:00:33
A Guțu	0:00:19	0:00:00	0:00:19
M Laguta	0:00:19	0:00:00	0:00:19
V Ghilețchi	0:00:00	0:00:00	0:00:00

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

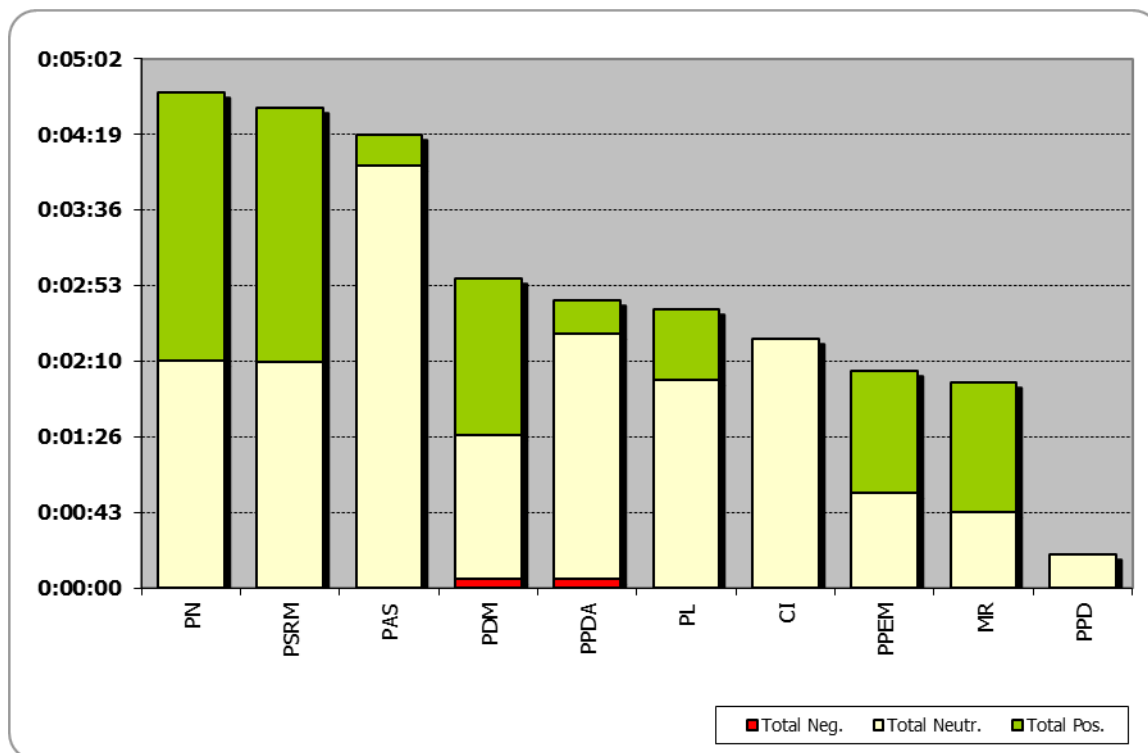

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, partea dominantă a reflectării, de 16,5%, a fost acumulată PN, fiind urmat de PSRM – cu 15,9%, PAS – cu 15,1% și PDM – cu 10,3%. PPDA a avut o prezență de 9,5%, iar PL – de 9,3%, urmat de CI – cu 8,3%, și PPEM – cu 7,2%. MR a fost mediatizat în volum de 6,8%, urmat de PPD – cu 1,1 la sută.

Detaliere:

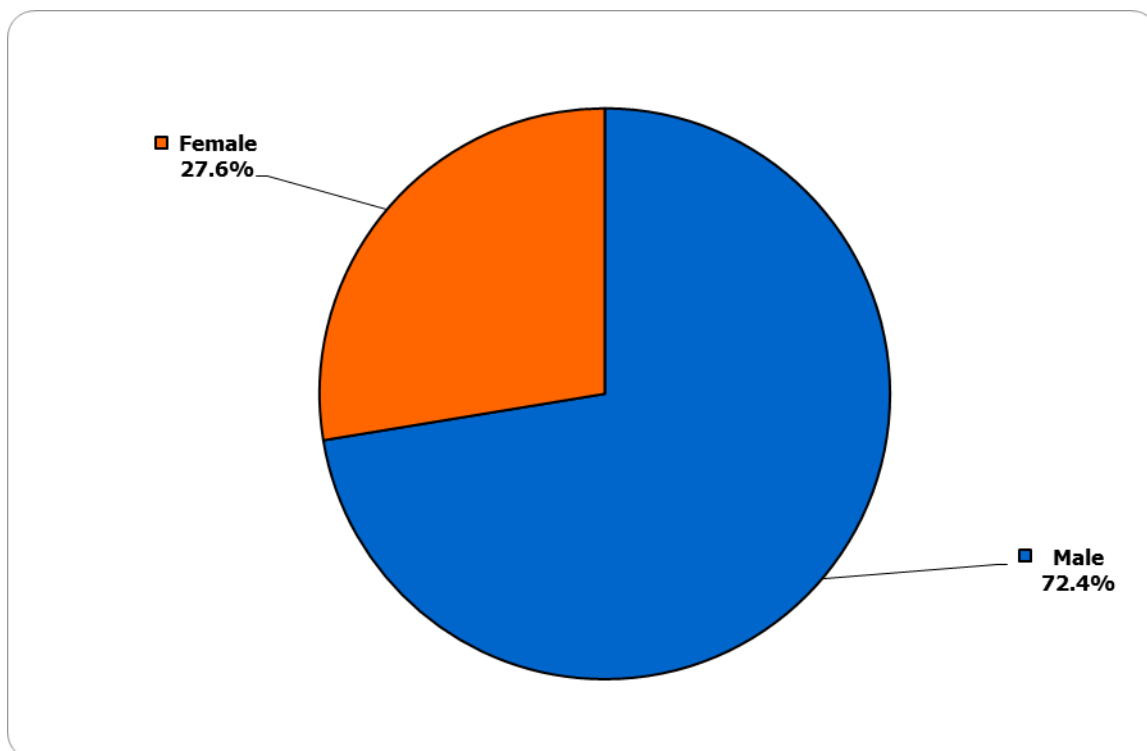
Subiect	Timp total	Conotație		
		pozitivă	neutră	negativă
PN	4 min. 43 sec.	2 min. 33 sec.	2 min. 10 sec.	0
PSRM	4 min. 34 sec.	2 min. 25 sec.	2 min. 9 sec.	0
PAS	4 min. 19 sec.	18 sec.	4 min. 1 sec.	0
PDM	2 min. 57 sec.	1min. 30 sec.	1 min. 22 sec.	5 sec.
PPDA	2 min. 44 sec.	19 sec.	2 min. 20 sec.	5 sec.
PL	2 min. 39 sec.	40 sec.	1min. 59 sec.	0
CI	2 min. 22 sec.	0	2 min. 22 sec.	0
PPEM	2 min. 4 sec.	1min. 10 sec.	54 sec.	0
MR	1 min. 57 sec.	1 min. 14 sec.	43 sec.	0
PPD	19 sec.	0	19 sec.	0

Conotația reflectării:

Subiecții politici mediatizați în cadrul buletinelor informative difuzate de postul de televiziune „RTR Moldova” au avut o conotație a reflectării, în general, neutră, unii fiind tratați atât pozitiv, cât și negativ. Conotația pozitivă fiind datorată difuzării subiectelor despre candidații înaintați de aceștia la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost cea dominantă – 72,4%, iar cota femeilor a fost una nesemnificativă, de 27,6%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, în subiectul din 07.10.2016 – despre învinuirile aduse CEC de către candidatul PAS, M. Sandu, precum că acesta ar utiliza standarde duble și ar încălca legislația electorală la înregistrarea candidaților electorali, lipsește poziția CEC.

Direcția monitorizare TV